

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA

**PRIJEDLOG ZAKONA O OSIGURANJU,
S KONACNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

ZAGREB, studeni 2005.

I. USTAVNA OSNOVA DONOŠENJA ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o osiguranju sadržana je u odredbi članka 2. stavak 4. alineja 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 41/01 – pročišćeni tekst i 55/01).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE CE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTECI

Djelatnost osiguranja kao dio financijskog sustava ima značajnu ulogu u gospodarskom razvoju zemlje. Društva za osiguranje predstavljaju specijalizirane subjekte koji preuzimaju rizike po nacelu izravnjanja premija osiguranja i šteta te zakona velikih brojeva. Sustav osiguranja obuhvata društva za osiguranje koja obavljaju poslove osiguranja (zaključivanje i izvršavanje ugovora o osiguranju, odnosno reosiguranju) i intermedijare u osiguranju, kao što su zastupanje i posredovanje u osiguranju, savjeti, procjena rizika i obrada šteta.

Ocjena stanja

Pravni okvir sustava osiguranja čini Zakon o osiguranju (Narodne novine, broj 9/94, 20/97, 46/97-pročišćeni tekst, 116/99, 11/02) i Zakon o posredovanju i zastupanju u osiguranju (Narodne novine broj 27/99). Zakonom o osiguranju prestali su važiti dotadašnji propisi koji su regulirali djelatnost osiguranja, i to: bivši republički Zakon o osiguranju imovine i osoba (Narodne novine, broj 53/77) i bivši jugoslavenski Zakon o osnovama sistema osiguranja imovine i osoba (Službeni list SFRJ, broj 17/90) koji je u Republici Hrvatskoj važio na temelju Zakona o preuzimanju saveznih zakona iz oblasti financija koji se u Republici Hrvatskoj primjenjuju kao republički zakoni (Narodne novine, broj 53/91).

Zakon o osiguranju predstavlja najvažniji organizacijsko-statusni propis koji regulira djelatnost osiguranja u Republici Hrvatskoj, a s njim usko povezan je Zakon o posredovanju i zastupanju u osiguranju koji regulira djelatnost pružanja posredničkih usluga u vezi s proizvodima osiguranja.

Sadržaj navedenim propisima daje Zakon o obveznim odnosima (Narodne novine 35/2005), kao propis koji uređuje ugovor o osiguranju.

Zakonom o osiguranju iz 1994. godine nastavljena je pravna regulativa sustava osiguranja koja je bila uređena Zakonom o osnovama sistema osiguranja imovine i osoba iz 1990. godine, posebno u pogledu statusnog položaja društava za osiguranje na način prilagoden tržišnim i gospodarskim odnosima. Proklamirano je načelo dobrovoljnosti osiguranja uz predviđene iznimke, te utvrđena obveza reosiguranja viška rizika koji prelazi kapacitet društava za osiguranje određen aktima društva. Reosiguranja se mogu zaključiti samo u Republici Hrvatskoj a iznimno samo višak rizika mogao se prenijeti u inozemstvo. Zakonom o osiguranju iz 1994. godine utvrđeni su iznosi temeljnog kapitala potrebnog za osnivanje društava za osiguranje,

odnosno društva za reosiguranje te utvrđene pravne norme poslovanja i potrebnih sredstava društava za osiguranje. Navedenim Zakonom utvrđen je nadzorno tijelo nadležno za nadzor poslovanja društava za osiguranje te nacionalni ured za osiguranje (Hrvatski ured za osiguranje).

Izmjene i dopune Zakona o osiguranju iz 1997. godine, radi sve intenzivnijeg razvoja tržišta osiguranja i ulaska stranih investitora na hrvatsko financijsko tržište, precizirale su državnu kontrolu nad obavljanjem djelatnosti osiguranja. Izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju izmijenjena je klasifikacija vrsta osiguranja te uvedena liberalizacija u području reosiguranja na način da su društva za osiguranje višak rizika mogla prenijeti i na inozemnog reosiguratelja ukoliko su uvjeti takvog reosiguranja bili povoljniji od onog sa sjedištem u Republici Hrvatskoj. Nadalje, uvedena je kontrola nad vlasništvom društava za osiguranje radi ozbiljnijeg pristupa obavljanju poslova osiguranja čemu doprinosi i uvođenje obveze osnivačima društava za osiguranje da, pored statuta, dokaza o sredstvima temeljnog kapitala, akata poslovne politike i poslovnog plana za sljedeće 3 godine, Direkciji za nadzor društava za osiguranje dostave izvješće o financijskom stanju osnivača i njihovoj kapitalnoj i upravljačkoj povezanosti, strukturu i visinu udjela pojedinacnog dioničara te prijedlog za imenovanje predsjednika uprave društva. Za imenovanje predsjednika i članova uprave društava za osiguranje uvodi se obveza pribavljanja suglasnosti Ministra financija. Dodatno se uređuje sustav tehničke premije osiguranja na način da se sredstva tehničke premije osiguranja ne mogu koristiti u svrhu podmirivanja troškova obavljanja djelatnosti društava za osiguranje. Solventnost društava za osiguranje povećana je na način da je utvrđena obveza izdvajanja jedne trećine dobiti u pricuve sigurnosti. Zakonom su utvrđena pravila ulaganja sredstava društava za osiguranje na način da se osigura sigurnost i profitabilnost ulaganja. Međutim, tom pravnom odredbom nisu bili definirani oblici imovine za ulaganje sredstava tehničke pricuve osiguranja, nego je njihovo određivanje bilo u nadležnosti Direkcije za nadzor društava za osiguranje. Odredbama Izmjena i dopuna Zakona koje se odnose na matematičku pricuvu osiguranja uvedena je određena zaštita u smislu ulaganja imovine koja služi za pokrivenje matematičke pricuve.

Izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju iz 1999., radi potrebe daljnje liberalizacije hrvatskog tržišta osiguranja sa zahtjevima koji su postavljeni radi pristupanja Republike Hrvatske Svjetskoj trgovinskoj organizaciji (WTO) uvedene su odredbe o ulaganju sredstava društava za osiguranje te je omogućeno da poslove osiguranja u Republici Hrvatskoj mogu obavljati društva za osiguranje sa sjedištem izvan Republike Hrvatske preko svojih podružnica. Također, u cilju ostvarenja liberalizacije tržišta ukinuta su dotadašnja ograničenja vezana na reosiguranje u inozemstvu društava za osiguranje, povećani su iznosi minimalnog temeljnog kapitala društava za osiguranje te je uvedena odredba kojom društvo za osiguranje može obavljati samo poslove životnog osiguranja ili poslove neživotnog osiguranja, ili poslove reosiguranja. Izmjenama i dopunama Zakona utvrđena je definicija raspoloživih novčanih sredstava koju predstavljaju sredstva jamstvenog kapitala (temeljni kapital i statutarne pricuve društva) i sredstva tehničkih pricuva (sredstva namijenjena izvršenju obveza neživotnog osiguranja) umanjena za sredstva matematičke pricuve osiguranja (sredstva namijenjena izvršenju obveza životnog osiguranja) čime se pokušala utvrditi imovina namijenjena za pokrivenje obveza društva za osiguranje, ali je istovremeno dovedena u pitanje zaštita osiguranika, prvenstveno neživotnih osiguranja u slučaju stečaja društva za osiguranje. Utvrđena su pravila

ulaganja sredstava društva za osiguranje kako bi se zbog postojeće situacije na tržištu osiguranja postigla disperzija i tržišnost ulaganja, te je ukinuta obveza društvima za osiguranje da moraju obavljati poslova obveznih osiguranja u prometu, kao obveznih prema Zakonu o osiguranju. Izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju uvedeni su stroži uvjeti za obavljanje funkcije člana uprave društva za osiguranje.

Nastavno na prethodni niz izmjena i dopuna Zakona o osiguranje iz 2002. godine radi zahtjeva Svjetske trgovinske organizacije (WTO) promijenjene su odredbe koje se odnose na status pravnih osoba u upravi društva za osiguranje, te one sve mogu biti strani državljani uz uvjet da najmanje jedan mora znati hrvatski jezik, te su i na nov način utvrđeni uvjeti koje mora ispunjavati osoba za člana uprava društva.

Zakonom o posredovanju i zastupanju u osiguranu uređeno je obavljanje djelatnosti pružanja usluga posredovanja u zaključivanju ugovora o osiguranju. Naime između društava za osiguranje i korisnika proizvoda i usluga osiguranja na tržištu su se pojavili posrednici kao osobe koje nastupaju između ugovaratelja osiguranja i društava za osiguranje, te svojim stručnim znanjem iz područja osiguranja omogućuju ugovarateljima osiguranja kao potrošačima bolje razumijevanje njihovih mogućnosti pokrivanja rizika, kao i obveza i prava iz ugovora o osiguranju.

Opcenito možemo navesti da je Zakon o osiguranju površno uređio obavljanje djelatnosti osiguranja te na taj način omogućio svoju različitu interpretaciju u praksi ili da pojedina područja poslovanja društava za osiguranje nije regulirao te time omogućio društvima za osiguranje da bez sankcija obavljaju djelatnost osiguranja koja nije u skladu s pravilima struke. Time se narušava financijski položaj društava za osiguranje zbog različitih postupaka društava za osiguranje dovodi u pitanje značajniji razvoj tržišta osiguranja.

Primjenom Zakona o osiguranju u praksi je uočeno nedovoljno i na neprihvatljiv način utvrđeno pitanje financijske stabilnosti društava za osiguranje i upravljanja rizicima koje je za posljedicu imalo da se likvidnošću društva za osiguranje upravlja na način nekorektnog odnosa prema oštećenoj osobi u smislu nerealne visine naknade štete i roka izvršenja svoje obveze.

Društva za osiguranje u financijskom izvješćivanju nisu imala na primjeren način utvrđena pravila i način iskazivanja stavki bilance koje su potrebne za ocjenu financijskog položaja društva za osiguranje, kao i primjenu pravila vrednovanja imovine, što je nužan preduvjet za utvrđivanje sposobnosti društva za osiguranje.

Društva za osiguranje cjenike premija osiguranja ponekad cjenike premija osiguranja nisu utvrđivala na osnovi statističkih podataka osiguranja i procjene rizika te primjenom aktuarskih načela, a pravnim normama nije utvrđena uloga i važnost aktuaru i njihova neovisnost od strane uprave i nadzornog odbora društva, te su društva za osiguranje radi pridobivanja osiguranika, odnosno udjela na tržištu primjenjivala damping cijene premija osiguranja, koji kao posljedicu mogu imati nemogućnost izvršenja preuzetih obveza i ugrožavanje interesa osiguranika.

Problemi i pojava nelojalne konkurencije na tržištu osiguranja najznacajni su u obavljanju poslova osiguranja autoodgovornosti, kao obveznog oblika osiguranja, koji sudjeluje s 1/3 u ukupnoj premiji osiguranja, a kao osiguranje odgovornosti pravo na naknadu šteta ostvaruje osoba koja nije ugovaratelj osiguranja, znaci osoba koja ne zaključuje ugovor o osiguranju i plaća premiju osiguranja. Društva za osiguranje prema Zakonu o osiguranju dužna su primjenjivati jedinstvene osnovice funkcionalnog dijela premije osiguranja, ali u praksi se često kroz neopravdane bonuse (popuste) i različite oblike plaćanja premije utjecalo na nerealno snižavanje premije što je za posljedicu imalo nerealnu visinu isplate štete oštećenoj osobi, kao i velik broj sudski tužbi, čime se ozbiljno dovodi u pitanje svrha takve osigurateljne zaštite.

Nedovoljna efikasnost nadzornog tijela (Direkcije za nadzor društava za osiguranje) ocituje se u površno utvrđenim pravima i odgovornostima nadzornog tijela za nadzor subjekata osiguranja, što ponekad predstavlja i nemogućnost poduzimanja sankcija, odnosno prekršajnih postupaka ili mjera prestanka obavljanja djelatnosti, ali i diskrecionih postupaka nadzornog tijela, te mogućnosti utjecanja na nadzorno tijelo, čime se dovodi u pitanje sustav jednakog postupka prema svim društvima za osiguranje.

Primjenom Zakona o posredovanju i zastupanju u osiguranju u praksi su uoceni problemi glede načina obavljanja poslova zastupanja odnosno posredovanja u osiguranju koje se često ocitovalo u nerealnom prezentiranju proizvoda osiguranja i društva za osiguranje pod utjecajem visine iznosa provizije od strane pojedinog društva za osiguranje. Problemi su uoceni i u kod dijela osoba u pogledu njihove stručnosti, budući da je na jednu osobu koja je stekla ovlaštenje za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju, iste poslove moglo je obavljati drugih deset osoba. Također nije postojala obveza vodenja registra koji bi omogućio uvid u osobe koje smiju obavljati djelatnost zastupanja odnosno posredovanja u osiguranju što je za posljedicu imalo obavljanje poslova zastupnika odnosno posrednika u osiguranju osoba pod tuđim imenom.

Obavljanje poslova zastupanja u osiguranju na stanicama za tehnički pregled vozila gdje se zbog obveznosti oblika osiguranja autoodgovornosti i istih uvjeta te premija osiguranja treba društvima za osiguranje omogućiti pristup i nudenje proizvoda osiguranja kako bi ugovaratelj osiguranja slobodno odlučio o izboru društva za osiguranje, dovodilo je do nelojalne konkurencije društava za osiguranje i nepravilne primjene premijskog sustava, uglavnom u odobravanju protuzakonitih popusta.

Poseban problem nastajao je kod rješavanja i pomoći zahtjeva za naknadu šteta koju su poceli kao djelatnost obavljati društva bez ikakvog odobrenja i nadležnosti nadzornog tijela, kao i kadrovske osposobljenosti, samo sa ciljem stjecanja iznosa dijela štete koji pripada oštećenoj osobi.

Razlozi za donošenje Zakona

Razlog donošenja ovoga Zakona je usklađivanje regulative iz područja osiguranja s pravnom regulativom Europske unije odnosno Direktivama EU i omogućavanje postupnih priprema Republike Hrvatske za ostvarenje punopravnog članstva u Europskoj uniji u skladu sa Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica i Republike Hrvatske.

Kako su poslovi zastupanja i posredovanja u osiguranju u uskoj vezi s poslovima društava za osiguranje, te praksom europskog zakonodavstva njihovo uređenje predmet je ovog Zakona.

Donošenje ovog Zakona nužno je i radi utvrđivanja minimalnih standarda solventnosti društava za osiguranje, pored tehničkih pricuva kao uspostavljanja dodatnog kapitala (pricuve solventnosti) koju predstavlja slobodna imovina radi omogućavanja izvršavanja obveza društva za osiguranje u slučaju fluktuacija u poslovanju koje nisu uzete u obzir prilikom utvrđivanja tehničkih pricuva osiguranja. Takve zahtjeve bilo je potrebno urediti prema objektivnim kriterijima kojima će se društva za osiguranje iste velicine staviti u ravnopravan položaj u odnosu na nacelo tržišne konkurentnosti. Jamstveni kapital društva za osiguranje potrebno je urediti u odnosu na veličinu rizika u vrstama osiguranja koji društva pokrivaju, te osigurati da tijekom poslovanja jamstveni kapital ne padne ispod minimuma koji jamci ispunjavanje obveza društva za osiguranje.

Razvoj djelatnosti osiguranja, dakle društava za osiguranje i tržišta osiguranja u proteklom razdoblju zahtjeva veći stupanj liberalizacije tržišta osiguranja kao preduvjet poticanja tržišnog natjecanja i daljnjeg razvoja tržišta osiguranja.

Takoder, razlog donošenja ovog Zakona je uvođenje pravnih normi koje su nužne kao prvi korak u integriranju nacionalnog tržišta osiguranja u jedinstveno tržište osiguranja Europske unije.

Donošenje ovog Zakona nužno je i radi omogućavanja bolje uloge, ali i sposobnosti, ovlasti i odgovornosti nadzornog tijela nad poslovanjem društava za osiguranje, te zastupnika i posrednika u osiguranju kao nužnog preduvjeta za dobro funkcioniranje tržišta osiguranja zbog njegovog značaja u ukupnom financijskom sustavu.

Razvoj infrastrukture financijskog tržišta zahtjeva uvođenje dodatnih pravni normi u pogledu nadzora nad grupama odnosno povezanim subjektima financijskog tržišta koji međusobno utjecu na financijski položaj društava za osiguranje, te dodatnog određivanja pravila financijskog izvještavanja.

Uređivanje materije intermedijara (posrednika odnosno zastupnika u osiguranju) u ovom Zakonu, kao osnovnom organizacijsko-statusnom propisu koji regulira poslove osiguranja predstavlja kvalitetnije zakonsko uređenje s obzirom na važnost njihove uloge kao osoba koje ostvaruju direktan kontakt s potencijalnim korisnicima proizvoda osiguranja, te na taj način dužni su poznavati i ponašati se u skladu s pravnim normama koje uređuju obavljanje poslova osiguranja. Dodatni razlog,

ovakvog nomotehničkog uređenja je i praksa zemalja Europske unije da materiju intermedijara uređuju u propisu koji uređuje djelatnost društava za osiguranje.

Osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

Opcenito, možemo istaknuti da su postojećim Zakonom o osiguranju utvrđena su samo načela poslovanja društava za osiguranje, i to na neprimjeren način, tako da je subjektima osiguranja omogućen vrlo širok način provođenja poslova osiguranja koji ima za posljedicu njihovu lošu financijsku stabilnost.

Osnovana pitanja koja se trebaju urediti ovim Zakonom su:

- uvođenje i definiranje pojedinih pojmova koji su nužni za potrebe ovog Zakona i podzakonskih akata u skladu s utvrđivanjem istih prema standardima i pravilima europskog zakonodavstva odnosno Direktiva EU,
- razvrstavanje rizika osiguranja prema vrstama osiguranja po načelu pokriva rizika radi omogućavanja primjene i uvođenja pravila o upravljanju rizicima i solventnosti društva, te nadzoru nad obavljanjem poslova osiguranja u skladu s međunarodnim standardima i standardima Europske unije koji se odnose na nadzor nad poslovanjem društava za osiguranje,
- primjena odredbi Zakona o trgovačkim društvima u smislu pravnog oblika društva za osiguranje kao subjekta koji je specijaliziran samo za obavljanje poslova osiguranja, te ukidanje oblika javnog i vlastitog društva za osiguranje u skladu s dosadašnjim iskustvima u pogledu potrebe omogućavanja osnivanja pojedinih oblika društava za osiguranje, te europskog zakonodavstva u pogledu prihvatljivih oblika pravnih subjekata koji obavljaju poslove osiguranja, oblik društva za osiguranje utvrđen je kao dioničko društvo i društvo za uzajamno osiguranje,
- detaljnije utvrditi da poslove osiguranja mogu obavljati samo subjekti koji su dobili dozvolu za obavljanje poslova osiguranja i to isključivo u vrstama osiguranja navedenim u dozvoli, kao i pravo da obavljaju poslove koji su usko vezani i nužni za obavljanje djelatnosti osiguranja, kako bi bio točno definiran dozvoljeni obim djelatnosti društava za osiguranje,
- pravila i način stjecanja kvalificiranog udjela u društvu za osiguranje u svrhu kontrole nad vlasništvom dionica društva za osiguranje kako bi se izbjeglo moguće poslovanje društva protivno odredbama kojima su utvrđena pravila poslovanja društva za osiguranje i na taj način smanjila solventnost i stabilnost društva za osiguranje i bilo koja vrsta onemogućavanje efikasnog obavljanja nadzora poslovanja,
- pravila i način stjecanja kvalificiranog udjela društva za osiguranje u drugom društvu za osiguranje ili drugoj financijskoj instituciji sa sjedištem izvan teritorija Republike Hrvatske u svrhu dodatnih aktivnosti nadzornog tijela potrebnih zbog mogućeg financijskog ili drugog utjecaja na poslovanje društva za osiguranje, ekonomske učinkovitosti investicije, kao i utvrđivanja postojanja grupe osiguratelja,
- detaljnije i na primjereniji način u smislu provjere dobrog ugleda i sposobnosti osoba koje će upravljati društvom za osiguranje utvrđivanje obveza članova uprave u poslovima vođenja društva za osiguranje, ali i izvještavanja

nadzornog tijela u slučaju financijskih problema društva za osiguranje, kao i uvođenje pravila i nadležnosti te obveza osoba koje predstavljaju nadzorni odbor društva za osiguranje u svrhu osiguravanja pravilnog izvršavanja njihovih obveza utvrđenih odredbama zakona o trgovačkim društvima,

- detaljna pravila i način osnivanja društva za uzajamno osiguranje, sadržaj i oblik statuta, osnivački kapital i način uplate sredstava, prava, obveze i odgovornost, kao i odnosi između članova društva za uzajamno osiguranje, obvezna tijela društva, te pravila i način prijenosa portfelja, pripajanja i spajanja, prestanka rada i mogućnost te način preoblikovanja društva za uzajamno osiguranje u oblik dioničkog društva za osiguranje iz razloga što oblik društva za uzajamno osiguranje nije utvrđen odredbama Zakona o trgovačkim društvima,
- uvedeni su novi oblici pravnih aktivnosti za koje je društvo za osiguranje ili osoba povezana s društvom za osiguranje bilo u poslovanju društva ili vlasništvu dužna dobiti odobrenje odnosno dozvolu za provedbu takve aktivnosti kada ima utjecaj na samo društvo za osiguranje ili samo pojedini dio poslova osiguranja koji bi mogao imati utjecaj na financijski položaj i stabilnost samog društva za osiguranje, kao što su i utvrđena detaljna pravila nužnih uvjeta za izdavanje, oduzimanje ili prestanka važenja odobrenja odnosno dozvola, te postupci nadzornog tijela pri izvršavanju navedenoga kako bi se omogućila ista pravila i zaštitile stranke u postupku,
- detaljnije su utvrđeni uvjeti i način imenovanja aktuaru, te pravila obavljanja poslova aktuaru, njegova obveza i odgovornost za procjenu rizika i određivanja adekvatnih premija osiguranja u skladu s njihovom važnom ulogom u poslovanju društva za osiguranje, prvenstveno u dijelu koji se odnosi na dostatno oblikovanje tehničkih pricuva namijenjenih za izvršenje obveza društva za osiguranje po ugovorima o osiguranju, iz razloga što se poslovi osiguranja temelje na aktuarskim izračunima vjerojatnosti šteta korištenjem statističkih podataka osiguranja,
- utvrditi pravila, uvjete i način prijenosa portfelja osiguranja jednog društva za osiguranje na drugo društvo za osiguranje koja predstavljaju prijenos imovine i obveza po ugovorima za osiguranje s jednog društva za osiguranje na drugo društvo za osiguranje kako bi se omogućio nadzor nad tim postupkom radi potpune zaštite interesa imatelja polica osiguranja odnosno osiguranika,
- utvrditi pravila i način prijenosa dijela poslova koje obavlja društvo za osiguranje na druge osobe radi postizanja učinkovitosti i ekonomičnosti poslovanja društva za osiguranje kako bi se omogućio efikasan nadzor nad cjelokupnim poslovanjem društva za osiguranje i uspostavila kontrola tako nad izdvojenim poslovima,
- sloboda pružanja usluga osiguranja, dakle mogućnosti i način obavljanja poslova osiguranja društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Hrvatskoj u državama članicama Europske unije, kao i mogućnosti i način obavljanja poslova osiguranja društava za osiguranje sa sjedištem u državi članici Europske unije na teritoriju države članice kao preduvjet za ostvarivanje punopravnog članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji. Pravne norme koje uređuju ovo područje imati će odgođen početak primjene i početi će važiti danom punopravnog članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji.
- uvedena je obveza informiranja ugovaratelja osiguranja kod i za vrijeme trajanja zaključivanja ugovora o osiguranju i nužni sadržaj informacija radi omogućavanja zaštite ugovaratelja osiguranja i osiguranika,

- pravila upravljanja rizicima poslovanja društva za osiguranje i način izračuna granice solventnosti (jamstvenog kapitala) društava za osiguranje koji je uspostavljen na objektivnim mjerilima čime se društva za osiguranje jednake veličine stavljaju u isti konkurentni položaj, koji predstavljaju važnu komponentu stabilnog poslovanja društva za osiguranje i osnovu sustava zaštite osiguranika i ugovaratelja osiguranja, primjerenost i visina kapitala društva za osiguranje uređena je na adekvatan način s obzirom na opseg i vrste poslova, te rizike kojima je društvo izloženo, ovaj dio predstavlja osnovu poslovanja društava za osiguranje,
- oblici imovine koji se mogu koristiti kao jamstvo za izvršenje obveza društva za osiguranje u slučaju kada imovina društva za osiguranje oblikovana za izvršenje obveza po ugovorima o osiguranju ne bude dostatna zbog povećanja izdataka za štete odnosno osigurane slučajeve,
- detaljna pravila upravljanja likvidnošću društva za osiguranje, koja se sastoje od redovnog izračunavanja i utvrđivanja svih elemenata o kojima ovisi likvidnost društva za osiguranje, kao i mjera koje društvo za osiguranje mora poduzeti u slučaju nelikvidnosti društva kako bi se omogućila efikasna zaštita eventualno ugroženi prava osiguranika,
- detaljnije su utvrđeni oblici tehničkih pricuva osiguranja, kao i značenje svakog pojedinog oblika kao nužnost omogućavanja stabilnog poslovanja društva za osiguranje, jer tehničke pricuve osiguranja potrebno je oblikovati ovisno o visini i ročnosti obveza po ugovorima za osiguranje,
- načela, oblici i ograničenja ulaganja imovine za pokrivenje tehničkih pricuva osiguranja, odnosno imovine društva za osiguranje koja je namijenjena izvršavanju isplate naknada za štete odnosno osigurnina u skladu s liberalizacijom kretanja kapitala, ali i poštivanja načela lokalizacije, disperzije, rizicnosti laganja, ročnosti i utrživosti,
- primjena izvedenih financijskih instrumenata (terminski ugovori, opcije) radi smanjenja tržišnih rizika koji nastaju uslijed promjene kamatnih stopa, tečajeva stranih valuta, a koji zbog zaključivanja novčanih iznosa u ugovoru o osiguranju vezano na valutu neke druge države (uglavnom EUR) mogu za posljedicu imati gubitak društva za osiguranje, te na taj način i ugrožavanje njegovog financijskog položaja,
- detaljnije utvrditi način odvajanja imovine tehničkih pricuva osiguranja, prvenstveno matematičke pricuve od ostale imovine društva za osiguranje, kako bi se omogućio nadzor nad korištenjem i upravljanjem imovinom za pokrivenje tehničkih pricuva na transparentan način s ciljem jednostavnog vrednovanja i nadzora nad tom imovinom,
- detaljnije utvrditi način i obveze reosiguranja, kao i pravila i postupke suosiguranja, kao mjere upravljanja rizicima osiguranja,
- međusobnu suradnju nadzornog tijela nadležnog za osiguranje i drugih domaćih nadzornih tijela radi učinkovitosti nadzora, oblike i način pružanja i razmjene informacija radi osiguravanja zaštite tajnosti osobnih podataka,
- pravila i postupci suradnje i pružanja informacija Europskoj komisiji radi ispunjavanja zahtjeva koji su preduvjet priključenju Republike Hrvatske Europskoj uniji,

- definiranje poslovne tajne i postupanje s podacima koji imaju karakter osobnih podataka radi zaštite podataka klijenata koje društvo nužno stjece obavljanjem poslova osiguranja,
- način i postupci vođenja poslovnih knjiga, dokumentacije i evidencija u skladu s Zakonom o trgovačkim društvima i Zakonom o računovodstvu, ali uređujući specifičnosti koje proizlaze iz djelatnosti osiguranja,
- organizacija i način obavljanja poslova unutarnje revizije kao tijela društva koje pridonosi unapređenju poslovanja društva te u tijeku godine utvrđuje i upravlja društvu ukazuje na eventualne nepravilnosti u poslovanju,
- posebna pravila revidiranja godišnjih izvješća društva za osiguranje kao financijske institucije, ali pri tome poštujući sve pravne norme koje utvrđuje Zakon o reviziji,
- pravila i načini donošenja odluka nadzornog tijela kao i provođenja nadzora nad obavljanjem poslovanja društava za osiguranje, te dodatne mjere u svrhu realizacije pravila o upravljanju rizicima, koje su nužne kako bi se točno definirale ovlasti nadzornog tijela i time spriječile eventualne njegove diskrecione odluke koje bi mogle za posljedicu imati neravnopravan položaj pojedinog društva za osiguranje
- posebna uprava društva za osiguranje, te njezine ovlasti i obveze, kao krajnje mjera nadzornog tijela radi pokušaja uspostavljanja stabilnog financijskog položaja društva za osiguranje, te na taj način izbjegavanje većih posljedica koje nastaju zbog postupka stečaja društva za osiguranje,
- definiranje grupe osiguratelja, kao oblika povezanosti dva ili više društava za osiguranje radi potrebe utvrđivanja pravila dodatnog nadzora,
- definiranje financijskog koncerna, kao oblika povezanosti odnosno utjecaja druge pravne osobe koja nije društvo za osiguranje na društvo za osiguranje radi potrebe utvrđivanja pravila dodatnog nadzora,
- dodatni nadzor nad grupom osiguratelja odnosno financijskim koncernom potreban je radi utvrđivanja financijskog položaja društva za osiguranje i provjere njegove solventnosti, kao i eliminiranja višekratne upotrebe kapitala unutar grupe, utvrđivanja koncentracije rizika, utjecaja jednog od subjekata unutar grupe na društvo za osiguranje i nadzor nad transakcijama unutar grupe odnosno unutar koncerna,
- postupak nadzora, odnosno poslova nadzora koje provodi nadzorno tijelo nad poslovanjem društva za osiguranje kako bi se osigurala zaštita subjekata nadzora i utvrdila prava i obveze stranaka u postupku te njihova mogućnost prigovora, ali i osiguralo učinkovito obavljanje poslova samog nadzornog tijela, te na taj način značajno podigla kvaliteta i efikasnost, te kompetencija nadzornog tijela što je preduvjet postavljanja autoriteta nad subjektima nadzora, nadzor je uspostavljan tako da ovlaštene osobe nadzornog tijela ne ometaju normalno obavljanje poslova u društvu za osiguranje, a istovremeno otkriju sve nepravilnosti na nadziranom dijelu poslovanja, ovime se omogućuje korektan odnos između regulatora i subjekata na tržištu što doprinosi jačanju djelatnosti osiguranja
- ovlasti nadzornog tijela i pravila obavljanja nadzora nad drugim osobama koja nisu društva za osiguranje odnosno posredovanje i zastupanje u osiguranju, a obavljaju poslove koje smiju obavljati isključivo ta društva, radi proširenja ovlasti nadzornog tijela i na takve subjekte koji time narušavaju sustav osiguranja,

- postupak i način likvidacije i stečaja društva za osiguranje, pravila takvih postupaka koja se odnose na zaštitu ugovaratelja osiguranja i osiguranika,
- postupak i način likvidacije i stečaja društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Hrvatskoj a koja poslove osiguranja na osnovi slobode pružanja usluga obavljaju u državama članicama Europske unije, radi zaštite ugovaratelja osiguranja i osiguranika, kao i primjene europskih pravila o postupku stečaja odnosno likvidacije,
- detaljnija pravila i način obavljanja poslova posredovanja i zastupanja u osiguranju u skladu s pravilima i standardima europskog zakonodavstva odnosno Direktiva EU,
- pravila zaštite potrošača,
- pravila i oblici, te način udruživanja društava za osiguranje radi zajedničkog obavljanja poslova osiguranja ili radi zajedničkog zastupanja svojih interesa kako bi se omogućilo tržišno natjecanje,
- postupak izvansudskog rješavanja sporova između osiguranika, odnosno ugovaratelja osiguranja odnosno potrošača i društava za osiguranje, odnosno ponuditelja usluga ili proizvoda osiguranja, kao instrument bržeg i ekonomičnijeg ostvarivanja prava osiguranika,
- pravo koje se primjenjuje na ugovor o osiguranju s obzirom na sjedište odnosno prebivalište osiguranika odnosno ugovaratelja osiguranja ili državu u kojoj se osigurana imovina nalazi i osiguratelja, pravne norme koje uređuju ovo područje preduvjet su ostvarivanja prava slobode pružanja usluga, a imati će odgoden početak primjene i početi će važiti danom punopravnog članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji.
- detaljnije razraditi kaznene odredbe i utvrditi visinu novčanih kazni s obzirom na značaj i posljedice nepoštivanja zakonskih odredbi, eventualno ostvarivanje na taj način koristi za društvo za osiguranje ili treću osobu,
- terminološka i nomotehnička uskladjivanja kako bi se izbjegle nejasnoće prilikom primjene ovog zakona, a koje su uočene u dosadašnjem Zakonu o osiguranju

Polazište izrade Zakona

Polazište izrade ovog Zakona su odredbe slijedecih Direktiva Europske unije:

1. Direktiva Europskoga parlamenta i Vijeća 95/26/EZ koja mijenja i dopunjuje Direktive 77/780/EEZ i 89/646/EEZ u području kreditnih institucija, Direktive 73/239/EEZ i 92/49/EEZ u području neživotnog osiguranja, Direktive 79/267/EEZ i 92/96/EEZ u području životnog osiguranja, Direktive 93/22/EEZ u području investicijskih tvrtki i Direktiva 85/611/EEZ u području poduzeca za zajedničko ulaganje u prenosive vrijednosne papire (Ucits) kako bi se pojačao bonitetni nadzor
2. Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća 2000/64/EZ koja dopunjuje i mijenja Direktive Vijeća 85/611/EEZ, 92/49/EEZ, 92/96/EEZ i 93/22/EEZ u vezi s razmjenom informacija s trećim zemljama

3. Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća 2002/83/EZ o životnom osiguranju
4. Prva direktiva Vijeća 73/239/EEZ o uskladivanju zakona, propisa i upravnih odredbi na području obavljanja djelatnosti direktnog neživotnog osiguranja
5. Direktiva vijeća 76/580/EEZ kojom se mijenja direktiva 73/239/EEZ o uskladenju zakona, propisa i upravnih odredbi na području pokretanja i obavljanja djelatnosti neposrednog osiguranja s iznimkom životnog osiguranja
6. Direktiva Vijeća 84/641/EEZ kojom se vrše izmjene, posebno što se tice pomoći turistima, Prve direktive (73/239/EEZ) o uskladivanju zakona, uredbi i administrativnih odredbi koje se odnose na pokretanje i obavljanje neposrednog osiguranja s iznimkom osiguranja života
7. Direktiva Vijeća 87/343/EEZ kojom se izmjenjuje i dopunjuje Prva direktiva Vijeća 73/239/EEZ o koordinaciji zakona i drugih propisa koji se odnose na osnivanje i obavljanje djelatnosti direktnog osiguranja, s izuzetom životnih osiguranja
8. Druga direktiva Vijeća 88/357/EEZ o uskladivanju zakona, uredbi i administrativnih odredbi, koja se odnosi na neposredno osiguranje s iznimkom osiguranja života i donošenje propisa koji olakšavaju stvarno provođenje slobode pružanja usluga i kojom se vrši izmjena direktive 73/239/EEZ
9. Direktiva Vijeća 90/618/EEZ kojom se vrše izmjene, posebno što se tice osiguranja odgovornosti motornog vozila, direktive 73/239/EEZ i direktive 88/357/EEZ o uskladivanju zakona, uredbi i administrativnih odredbi koje se odnose na neposredno osiguranje s iznimkom osiguranja života
10. Direktiva Vijeća 92/49/EEK o uskladivanju zakona, uredbi i administrativnih odredbi, koja se odnosi na direktno neživotno osiguranje, te kojom se vrše izmjene i dopune direktive 73/239/EEZ i direktive 88/357/EEZ (Treća direktiva o neživotnom osiguranju)
11. Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća 2000/26/EZ o uskladivanju zakona država članica na području osiguranja od odgovornosti iz uporabe motornih vozila i izmjeni direktiva Vijeća 73/239/EEZ i 88/357/EEZ (Četvrta direktiva o osiguranju motornih vozila)
12. Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća 2002/13/EZ kojom se daju izmjene i dopune Direktive Vijeća 73/239/EEZ vezano na zahtjeve u vezi sa granicama solventnosti za osiguravajuća društva koja se ne bave djelatnošću neživotnih osiguranja
13. Direktiva Vijeća 73/240/EEZ kojom se ukidaju ograničenja slobode poslovnog nastana na području neposrednog osiguranja s iznimkom životnog osiguranja
14. Direktiva Vijeća 78/473/EEZ o koordinaciji zakona, propisa i upravnih odredbi s područja suosiguranja na razini Zajednice

15. Direktiva Vijeća 87/344/EEZ o uskladenju zakona, propisa i upravnih odredbi na području osiguranja pravne zaštite
16. Četvrta direktiva Vijeća 78/660/EEZ koja se temelji na članku 54 (3)(g) Ugovora o godišnjim računima za određene vrste tvrtki
17. Sedma direktiva Vijeća 83/349/EEZ na temelju članka 54 (3)(g) Ugovora o konsolidiranim obracunima
18. Direktiva Vijeća 91/674/EEZ o završnom racunu i konsolidiranom racunu osiguravajućih društava
19. Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća 98/78/EZ o dodatnom nadzoru nad osiguravajućim društvima u grupi osiguranja
20. Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća 2002/87/EZ o dodatnom nadzoru kreditnih institucija, osiguravajućih društava u financijskom konglomeratu i o izmjeni Direktiva Vijeća 73/239/EEZ, 79/267/EEZ, 92/49/EEZ, 92/96/EEZ, 93/6/EEZ i 93/22/EEZ i Direktiva 98/78/EZ i 2000/12/EZ Europskog parlamenta i Vijeća
21. Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća 2002/92/EZ o posredovanju pri osiguranju
22. Direktiva Vijeća 64/225/EEZ o ukidanju ograničenja na slobodu poslovnog nastana i slobodu pružanja usluga na području reosiguranja i retrocesije
23. Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća 2001/17/EZ o sanaciji i likvidaciji osiguravajućih društava
24. Direktiva Vijeća 91/675/EEZ o uspostavi odbora za osiguranje
25. Direktiva Vijeća 91/371/EEZ o provedbi Sporazuma između Europske ekonomske zajednice i Švicarske Konfederacije o neposrednom osiguranju izuzevši životno osiguranje

Uz navedeno pri izradi ovog Zakona u obzir je uzeta praksa zemalja Europske unije, pravna regulativa ugovora o osiguranju u RH (Zakon o obveznim odnosima), te perspektive i strategija razvoja tržišta osiguranja u Republici Hrvatskoj i zemljama Europske unije.

Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteci

Donošenjem ovog Zakona na sustavan i cjelovit način urediti će se uvjeti za osnivanje, poslovanje i prestanak rada društava za osiguranje u skladu s europskim zakonodavstvom čime će se stvoriti preduvjeti za integriranje tržišta osiguranja, kao i subjekata koji obavljaju poslove osiguranja u jedinstveno tržište zemalja članica Europske unije.

Usporedivost tržišta osiguranja i društava za osiguranje s tržištima država članica Europske unije, te transparentan način izvještavanja koje će povećati razinu povjerenja potrošača u sustav osiguranja.

Financijski položaj društava za osiguranje i njegova stabilnost kao preduvjet ispunjavanja obveza koje su preuzete na osnovi ugovora o osiguranju postaviti će se na višu i kvalitetniju razinu što predstavlja nužnu osnovu za poslovanje i razvoj društava za osiguranje. Upravljanje i omogućavanje stabilnog financijskog poslovanja društava za osiguranje urediti će se na jednostavan i transparentan način čime će se društva za osiguranje jednake veličine staviti u isti položaj, te na taj način onemogućiti nelojalna konkurencija između društava za osiguranje, prvenstveno u određivanju cjenika premija osiguranja, a koja značajno utječe na financijski položaj društava za osiguranje. Imovina namijenjena za pokrivanje tehničkih pricuva osiguranja i matematičkih pricuva moći će se liberalnije ulagati što će društvima za osiguranje omogućiti bolje upravljanje tržišnim rizicima i ostvarivanje većih prinosa, te imati pozitivan utjecaj na tržište kapitala.

Zaštita osiguranika odnosno potrošača, koja se odnosi na pravovremeno i realno pružanje informacija društava za osiguranje vezanih na ugovor o osiguranju, te ostvarivanje njihovih prava u kratkom vremenu, uz smanjivanje troškova zbog uvođenja postupka izvansudske zaštite.

Pravila nadzora nad poslovanjem društava za osiguranje i detaljnije utvrđene ovlasti nadzornog tijela utjecati će na zaštitu ugovaratelja osiguranja i osiguranika, ali i društava za osiguranje kao subjekata nadzora, te jednak pristup prema svim društvima za osiguranje. Nadzorno tijelo imati će širok raspon ovlasti i mogućnost poduzimanja mjera kako bi u svim segmentima moglo pravovremeno spriječiti pojavu devijacija.

Donošenjem ovog Zakona onemogućiti će se ulazak osobama koje nemaju namjeru pravilno obavljati poslove osiguranja (preuzimanja rizika) i potisnuti će se sva društva za osiguranje koja ne obavljaju profesionalno i u skladu s strukom poslove osiguranja, već im obavljanje djelatnosti osiguranja zbog svog ciklusa ostvarivanja prava (naplate premije osiguranja) prije izvršenja obveza (isplata naknade štete ili osigurnine) predstavlja način ostvarivanja visokih profita na štetu oštećenih osoba.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog Zakona neće biti potrebna sredstva iz Državnog proračuna, budući da se financiranje nadzornog tijela utvrđuje od društava za osiguranje, posredovanje i zastupanje u osiguranju.

IV. OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Odredba članka 161., stavka 1. Poslovnika Hrvatskog sabora (Narodne novine, broj 71/00, 129/00, 117/01, 6/02 – pročišćeni tekst: 41/02, 93/03 i 58/04) utvrđuje da se po hitnom postupku donose zakoni koji se uskladuju s propisima Europske unije ako to zatraži predlagatelj.

Nacionalnim programom Republike Hrvatske za pridruživanje Europskoj uniji – 2005. godina, Poglavlje III – Sposobnost preuzimanja obveza iz članstva u EU, 3.3. Sloboda pružanja usluga, 3.3.5. Osiguranje, točka 3.3.5.1. Kratkoročni prioriteti usklađivanja zakonodavstva, utvrđeno je usklađivanje zakonodavstva iz područja osiguranja sa direktivama i preporukama Europskog Parlamenta i Europskog Vijeća u 2005. godini.

Slijedom navedenoga, predlaže se donošenje Zakona po hitnom postupku, budući da će se na taj način izvršiti usklađivanje zakonodavstva Republike Hrvatske iz područja osiguranja sa zakonodavstvom Europske unije.

V. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA O OSIGURANJU

GLAVA I.

OPCE ODREDBE

Opca odredba

Clanak 1.

- (1) Ovim Zakonom ureduju se uvjeti za osnivanje i poslovanje društava za osiguranje, obavljanje unutarnje revizije i revizije društava za osiguranje, postupak likvidacije i stečaja, obavljanje poslova zastupanja i posredovanja u osiguranju, ovlasti nadzornog tijela te obavljanje nadzora.
- (2) Ovim Zakonom ureduje se i zaštita potrošača, udruga (pool) osiguranja i reosiguranja, Hrvatski ured za osiguranje te oblik udruživanja osiguravatelja.
- (3) Ovim Zakonom ureduje se i obavljanje poslova osiguranja društava za osiguranje država članica i stranih država na području Republike Hrvatske te primjena mjerodavnog prava na ugovore o osiguranju s međunarodnim elementom.

Društvo za osiguranje

Clanak 2.

- (1) Društvo za osiguranje je pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja je dobila dozvolu nadzornog tijela za obavljanje poslova osiguranja.
- (2) Društvo za osiguranje ne može se upisati u sudski registar prije dobivanja dozvole iz stavka 1. ovoga clanka.
- (3) Izraz «društvo za osiguranje», odnosno njegovu izvedenicu u tvrtki ili skracenoj tvrtki može upisati u sudski registar i koristiti u pravnom prometu samo društvo koje je dobilo dozvolu iz stavka 1. ovoga clanka.
- (4) Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga clanka, izraz «društvo za osiguranje», odnosno njegovu izvedenicu u tvrtki ili skracenoj tvrtki može upisati u sudski registar i koristiti u pravnom prometu i drugo društvo kojem je to drugim zakonom izricito dopušteno.

Poslovi osiguranja

Clanak 3.

- (1) Poslovi osiguranja, u smislu ovoga Zakona, su sklapanje i ispunjavanje ugovora o neživotnom i životnom osiguranju odnosno reosiguranju, osim obveznih socijalnih osiguranja.
- (2) Neživotna osiguranja dijele se na sljedeće vrste osiguranja:
1. osiguranje od nezgode
 2. zdravstveno osiguranje
 3. osiguranje cestovnih vozila
 4. osiguranje tracijskih vozila
 5. osiguranje zračnih letjelica
 6. osiguranje plovila
 7. osiguranje robe u prijevozu
 8. osiguranje od požara i elementarnih šteta
 9. ostala osiguranja imovine
 10. osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila
 11. osiguranje od odgovornosti za upotrebu zračnih letjelica
 12. osiguranje od odgovornosti za upotrebu plovila
 13. ostala osiguranja od odgovornosti
 14. osiguranje kredita
 15. osiguranje jamstava
 16. osiguranje raznih financijskih gubitaka
 17. osiguranje troškova pravne zaštite
 18. osiguranje pomoći
- (3) Životna osiguranja dijele se na sljedeće vrste osiguranja:
1. životno osiguranje
 2. rentno osiguranje
 3. dodatna osiguranja životnog osiguranja
 4. ostala životna osiguranja
 5. osiguranja iz točaka 1. i 2. ovoga stavka vezana za jedinice investicijskih fondova
- (4) Ostala životna osiguranja iz stavka 3. točka 4. ovoga članka dijele se na:
1. tontine
 2. osiguranje s kapitalizacijom
 3. poslove osiguranja iz stavka 3. točka 3. ovoga članka, koja uključuju očuvanje kapitala odnosno plaćanje minimalnih kamata.
- (5) Raspored vrsta rizika po skupinama i vrstama osiguranja propisuje nadzorno tijelo.
- (6) Veliki rizici, u smislu ovoga Zakona, su:
1. rizici iz vrsta osiguranja iz stavka 2. točke 4. do 7. i točaka 11. i 12. ovoga članka,
 2. rizici iz vrsta osiguranja iz stavka 2. točaka 14. i 15. ovoga članka ako osiguranik obavlja gospodarsku djelatnost te se ti rizici odnose na tu djelatnost,
 3. rizici iz vrsta osiguranja iz stavka 2. točaka 3., 8., 9., 10., 13. i 16. ovoga članka ako osiguranik ispunjava najmanje dva od ovih uvjeta:
 - vrijednost aktive na kraju godine prelazi iznos 46.500.000,00 kuna;

- neto prihodi u poslovnoj godini su veći od iznosa 96.000.000,00 kuna;
- prosječan broj zaposlenih tijekom poslovne godine je veći od 250.

Država članica i društvo

Članak 4.

- (1) Država članica, u smislu ovoga Zakona, je država koja je članica Europske unije.
- (2) Osoba države članice, u smislu ovoga Zakona je fizička osoba koja ima prebivalište na području države članice ili pravna osoba čije je sjedište na području države članice.
- (3) Društvo za osiguranje države članice pravna je osoba sa sjedištem u državi članici koja je dobila dozvolu nadležnog nadzornog tijela za obavljanje poslova osiguranja.

Strana država i društvo

Članak 5.

- (1) Strana država, u smislu ovoga Zakona, jest država koja nije Republika Hrvatska i nije država članica.
- (2) Strana osoba, u smislu ovoga Zakona, jest fizička osoba koja ima prebivalište izvan područja Republike Hrvatske i države članice ili pravna osoba čije je sjedište izvan područja Republike Hrvatske i države članice.
- (3) Strano društvo za osiguranje je pravna osoba sa sjedištem izvan područja Republike Hrvatske i države članice koja je dobila dozvolu nadležnog nadzornog tijela za obavljanje poslova osiguranja.
- (4) Društvo za osiguranje Švicarske konfederacije je pravna osoba sa sjedištem u Švicarskoj konfederaciji koja je dobila dozvolu nadležnog nadzornog tijela za obavljanje poslova osiguranja.

Obavljanje poslova osiguranja

Članak 6.

- (1) Poslove osiguranja može obavljati:
 1. društvo za osiguranje sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koje je dobilo dozvolu nadzornog tijela za obavljanje poslova osiguranja;
 2. podružnica stranog društva za osiguranje koja je dobila dozvolu nadzornog tijela za obavljanje poslova osiguranja;
 3. društvo za osiguranje države članice koje, sukladno ovome Zakonu, ima pravo obavljati poslove osiguranja na području Republike Hrvatske neposredno ili preko podružnice.

- (2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka smiju obavljati poslove osiguranja samo u onim vrstama osiguranja za koje su dobile dozvolu nadzornog tijela.

Zabrana obavljanja poslova osiguranja

Članak 7.

Poslove osiguranja ne smije obavljati nitko drugi osim osoba iz članka 6. ovoga Zakona.

Reosiguranje

Članak 8.

Reosiguranje, u smislu ovoga Zakona, je prenošenje viška rizika iznad samopridržaja društva za osiguranje društvu za osiguranje koje obavlja poslove reosiguranja (dalje u tekstu: poslovi reosiguranja).

Sudjelovanje i kvalificirani udjel

Članak 9.

- (1) Sudjelovanje u drugoj pravnoj osobi je, u smislu ovoga Zakona, posredno ili neposredno vlasništvo poslovnog udjela, dionica odnosno drugih prava koja omogućuju 20% ili više glasackih prava odnosno udjela u kapitalu određene pravne osobe.
- (2) Kvalificirani udjel, u smislu ovoga Zakona, jest posredno ili neposredno vlasništvo poslovnog udjela, dionica odnosno drugih prava na temelju kojih imatelj stječe udjel od 10% ili više u glasackim pravima odnosno kapitalu određene pravne osobe, odnosno i vlasništvo manje od 10% ako postoji utjecaj na upravljanje pravnom osobom.

Povezane osobe i posredna ulaganja

Članak 10.

- (1) Povezane su osobe, u smislu ovoga Zakona, samostalne osobe koje su međusobno povezane na jedan od slijedecih načina:
- upravljanjem, kapitalom ili na koji drugi način tako da zajedno stvaraju poslovnu politiku i djeluju uskladeni u namjeri postizanja zajedničkih poslovnih ciljeva;
 - jedna osoba ima mogućnost usmjeravati drugu ili bitno utjecati na nju pri odlučivanju o financiranju i poslovanju;
 - poslovanje jedne osobe, odnosno njezini rezultati poslovanja mogu u značajnoj mjeri utjecati na poslovanje odnosno na rezultate poslovanja druge osobe.
- (2) Povezanim osobama, u smislu ovoga Zakona, smatraju se i osobe međusobno povezane:

- kao članovi uže obitelji;
- kao članovi uprave, nadzornog odbora ili prokuristi te članovi uže obitelji tih osoba;
- kao osobe zaposlene temeljem ugovora o radu s posebnim uvjetima te članovi uže obitelji tih osoba;
- tako da jedna osoba, odnosno da osobe koje se smatraju povezanim sukladno drugim točkama ovoga članka zajedno, posredno ili neposredno sudjeluju u drugoj osobi;
- tako da u obje osobe sudjeluje ista osoba, odnosno osobe koje se smatraju povezanim sukladno drugim točkama ovoga članka;
- tako da cine koncern u smislu Zakona o trgovačkim društvima.

(3) Članovima uže obitelji, u smislu ovoga Zakona, smatraju se:

- bračni drug te osobe, odnosno osoba s kojom duže vrijeme živi u zajedničkom kucanstvu koje prema zakonu koji uređuje bračne i obiteljske odnose, ima zakonski položaj jednak kao bračna zajednica,
- djeca, odnosno posvojena djeca,
- ostale osobe koje su pod skrbništvom te osobe.

(4) Grupu povezanih osoba cine sve osobe koje su povezane na najmanje jedan od načina iz stavka 1. i 2. ovoga članka.

(5) Povezanim osobama, u smislu ovoga Zakona, smatraju se i ostali oblici povezanosti u smislu Zakona o trgovačkim društvima.

(6) Ovisnim, odnosno vladajućim društvom, u smislu ovoga Zakona, smatraju se ovisna, odnosno vladajuća društva u smislu Zakona o trgovačkim društvima.

(7) Vladanjem se, u smislu ovoga Zakona, smatra odnos između ovisnog i vladajućeg društva odnosno sličan odnos između bilo koje fizičke, odnosno pravne osobe i društva za osiguranje.

(8) Kada je ovim Zakonom određeno da društvo za osiguranje ne smije imati ulaganja u određenoj pravnoj osobi, zabrana se odnosi kako na neposredna tako i na posredna ulaganja.

(9) Posredna ulaganja su ulaganja u osobe koje su povezane s određenom pravnom osobom iz stavka 8. ovoga članka.

Posredno stjecanje

Članak 11.

(1) Posredni imatelj dionica, poslovnih udjela odnosno drugih prava koja osiguravaju sudjelovanje u upravljanju odnosno u kapitalu je osoba za čiji je račun druga osoba kao neposredni vlasnik stekla te dionice, poslovne udjele odnosno druga prava koja osiguravaju sudjelovanje u upravljanju.

- (2) Smatra se da je pojedina osoba posredni imatelj dionica, poslovnih udjela odnosno drugih prava koja osiguravaju sudjelovanje u upravljanju odnosno drugih vrijednosnih papira čiji je neposredni imatelj s tom osobom povezana osoba.

Nadzorno tijelo

Clanak 12.

- (1) Nadzorno tijelo, u smislu ovoga Zakona, je Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga.
- (2) Nadležno nadzorno tijelo jest državno tijelo države članice ovlašteno temeljem zakona ili propisa za nadzor nad obavljanjem poslova osiguranja odnosno poslova posredovanja i zastupanja u osiguranju.
- (3) Nadležno nadzorno tijelo iz stavka 2. ovoga članka jest i tijelo Švicarske konfederacije ovlašteno temeljem zakona ili propisa za nadzor nad obavljanjem poslova osiguranja odnosno poslova posredovanja i zastupanja u osiguranju, kada se odredbe ovoga Zakona na odgovarajući način primjenjuju na društvo za osiguranje Švicarske konfederacije odnosno njegovu podružnicu u Republici Hrvatskoj.

Obvezna osiguranja u prometu

Clanak 13.

Obvezna osiguranja u prometu jesu osiguranja koja se ureduju Zakonom o obveznim osiguranjima u prometu.

GLAVA II.

STATUSNE ODREDBE

II.1. Zajednicke odredbe

Primjena odredaba Zakona o trgovačkim društvima

Clanak 14.

Na društva za osiguranje primjenjuju se odredbe Zakona o trgovačkim društvima, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

Oblik društva

Clanak 15.

- (1) Društvo za osiguranje mogu osnovati pravne i fizičke, domaće i strane osobe te osobe država članica pod uvjetima iz ovoga Zakona.

- (2) Društvo za osiguranje može biti osnovano samo kao dionicko društvo ili kao društvo za uzajamno osiguranje.
- (3) Društvo za osiguranje koje obavlja poslove reosiguranja može biti osnovano samo kao dionicko društvo.

Djelatnost društva za osiguranje

Clanak 16.

- (1) Društvo za osiguranje smije obavljati samo poslove osiguranja u pojedinoj vrsti osiguranja za koju je dobilo dozvolu nadzornog tijela za obavljanje poslova osiguranja.
- (2) Društvo za osiguranje može obavljati poslove osiguranja isključivo u skupini životnih osiguranja odnosno isključivo u skupini neživotnih osiguranja.
- (3) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka društvo za osiguranje koje obavlja poslove osiguranja iz skupine životnih osiguranja može obavljati i poslove osiguranja iz vrsta osiguranja od nezgode i zdravstvenog osiguranja iz članka 3. stavak 2. točaka 1. i 2. ovoga Zakona ako je dobilo dozvolu nadzornog tijela za obavljanje navedenih vrsta osiguranja.
- (4) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka društvo za osiguranje koje obavlja poslove osiguranja iz skupine neživotnih osiguranja isključivo iz vrsta osiguranja od nezgode i zdravstvenog osiguranja iz članka 3. stavak 2. točke 1. i 2. ovoga Zakona može obavljati i poslove osiguranja iz pojedine vrste osiguranja iz skupine životnih osiguranja ako je dobilo dozvolu nadzornog tijela za obavljanje navedenih vrsta osiguranja.
- (5) Društvo za osiguranje koje je dobilo dozvolu nadzornog tijela za obavljanje poslova iz jedne ili više vrsta neživotnih osiguranja, može prihvatiti rizike iz vrste neživotnih osiguranja za koja nije dobilo dozvolu, ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 1. osiguranje pokriva rizik:
 - povezan s glavnim rizikom,
 - u vezi s predmetom glavnog rizika i
 - koji je pokriven istim ugovorom o osiguranju;
 2. rizik nije uključen u vrste osiguranja iz članka 3. stavak 2. točaka 14. i 15. ovoga Zakona;
 3. rizik je od sekundarnog značenja u odnosu na glavni rizik.
- (6) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, društvo za osiguranje može obavljati i poslove koji su u neposrednoj ili posrednoj vezi s poslovima osiguranja.
- (7) Poslovima iz stavka 6. ovoga članka smatraju se:
 1. posredovanje kod prodaje odnosno prodaja predmeta koji pripadnu društvu za osiguranje po osnovi obavljanja poslova osiguranja;
 2. poduzimanje mjera radi sprječavanja i otklanjanja opasnosti koje ugrožavaju osiguranu imovinu i osobe;

3. procjena stupnja izloženosti riziku osiguranog objekta i procjena šteta;
 4. obavljanje drugih intelektualnih i tehničkih usluga u vezi s poslovima osiguranja.
- (8) Poslove reosiguranja može obavljati isključivo društvo za osiguranje koje je dobilo dozvolu nadzornog tijela za obavljanje poslova reosiguranja.
- (9) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, društvo za osiguranje iz stavka 8. ovoga članka može obavljati poslove reosiguranja iz svih skupina osiguranja.
- (10) Društvo za osiguranje koje obavlja poslove osiguranja iz skupine životnih osiguranja, može obavljati i dopunska osiguranja koja, prije svega, obuhvaćaju osiguranja za slučaj invalidnosti u slučaju nezgode ili bolesti, osiguranja u slučaju smrti zbog nezgode i osiguranja u slučaju ozljede uključujući osiguranja nesposobnosti za rad zbog ozljede, pod uvjetom da su ti oblici osiguranja sklopljeni kao dopuna životnog osiguranja.

Nacela poslovanja društva za osiguranje

Članak 17.

- (1) Društvo za osiguranje dužno je poslovati po ekonomskim nacelima, pravilima struke osiguranja i aktuarske struke, držati se dobrih poslovnih običaja i poslovnog morala.
- (2) Društvo za osiguranje dužno je poslovati sukladno nacelu opreznog i savjesnog gospodarstvenika.

II.2. DIONICKO DRUŠTVO ZA OSIGURANJE

II.2.1. Opće odredbe

Pojam

Članak 18.

Dionicko društvo za osiguranje je dionicko društvo koje je upisano u sudski registar temeljem dozvole nadzornog tijela za obavljanje poslova osiguranja.

II.2.2. Temeljni kapital i dionice

Temeljni kapital

Članak 19.

Temeljni kapital dionickog društva za osiguranje ne može biti manji od:

1. iznosa 15.000.000,00 kuna ako društvo obavlja poslove osiguranja samo iz pojedine vrste neživotnih osiguranja,

2. iznosa 22.500.000,00 kuna ako društvo obavlja poslove osiguranja iz svih vrsta neživotnih osiguranja ili pojedine vrste osiguranja iz članka 3. stavak 2. točaka 10. do 15. ovoga Zakona,
3. iznosa 22.500.000,00 kuna ako društvo obavlja poslove životnih osiguranja,
4. iznosa 22.500.000,00 kuna ako društvo obavlja poslove reosiguranja.

Dionice

Članak 20.

- (1) Dionice dionickog društva za osiguranje moraju glasiti na ime.
- (2) Dionice dionickog društva za osiguranje moraju biti u cijelosti uplacene u novcu prije upisa osnivanja ili upisa povećanja temeljnog kapitala dionickog društva za osiguranje u sudski registar.
- (3) Povlaštene dionice dionickog društva za osiguranje mogu biti do najviše 25% ukupnih dionica dionickog društva za osiguranje iz stavka 2. ovoga članka.
- (4) Dionice dionickog društva za osiguranje moraju biti izdane u nematerijaliziranom obliku.
- (5) Odredba iz stavka 2. ovoga članka ne primjenjuje se u slučaju pripajanja društva za osiguranje odnosno u slučaju podjele društva za osiguranje.

II.2.3. Kvalificirani udjeli

Odobrenje za stjecanje kvalificiranog udjela

Članak 21.

- (1) Za stjecanje dionica društva za osiguranje na temelju kojih osoba posredno ili neposredno stječe kvalificirani udjel u društvu za osiguranje (dalje u tekstu: imatelj kvalificiranog udjela) prethodno je potrebno odobrenje nadzornog tijela (dalje u tekstu: odobrenje za stjecanje kvalificiranog udjela).
- (2) Imatelj kvalificiranog udjela dužan je za svako daljnje stjecanje dionica društva za osiguranje na osnovi kojih stječe ili prelazi 20%, 33% ili 50% udjela u glasackim pravima ili kapitalu društva, odnosno ako bi društvo za osiguranje postalo njeno društvo kcer, prethodno zatražiti odobrenje nadzornog tijela.
- (3) Ako osoba koja je dobila odobrenje iz stavka 1. ili 2. ovoga članka namjerava otuditi svoje dionice tako da bi se uslijed toga njen udio smanjio ispod granice za koju je dobila odobrenje, mora o tome prethodno obavijestiti nadzorno tijelo.
- (4) Nadzorno tijelo dužno je prije izdavanja odobrenja za stjecanje kvalificiranog udjela odnosno udjela iz stavka 2. ovoga članka, obavijestiti nadležno nadzorno tijelo pojedine države članice ako je kvalificirani imatelj jedna od ovih osoba:

1. društvo za osiguranje, banka ili burzovno-posredničko društvo koje je u toj državi dobilo odobrenje za obavljanje poslova osiguranja, bankarskih poslova ili poslova s vrijednosnim papirima,
 2. vladajuće društvo društva za osiguranje, banke ili burzovno-posredničkog društva iz točke 1. ovoga stavka,
 3. osoba kojom upravlja ista osoba odnosno osobe koje upravljaju društvom za osiguranje, bankom ili burzovno-posredničkim društvom iz točke 1. ovoga stavka.
- (5) Nadzorno tijelo obavještava i razmjenjuje informacije s nadležnim nadzornim tijelom države članice o primjerenosti osobe stjecatelja kvalificiranog udjela, odnosno udjela iz stavka 2. ovoga članka.
- (6) Nadzorno tijelo propisuje način obavještavanja iz stavka 3. ovoga članka.
- (7) Odobrenje iz stavka 1. odnosno 2. ovoga članka prestaje vrijediti ako osoba u roku 6 mjeseci od izdavanja odluke o izdavanju odobrenja nadzornog tijela ne stekne dionice na koje se odobrenje odnosi.

Odlučivanje o odobrenju za stjecanje kvalificiranog udjela

Članak 22.

- (1) Zahtjevu za izdavanje odobrenja za stjecanje kvalificiranog udjela osoba koja želi steci kvalificirani udjel mora priložiti dokumente iz članka 59. točke 4. odnosno 5. ovoga Zakona.
- (2) Nadzorno tijelo odbit će zahtjev za izdavanje odobrenja za stjecanje kvalificiranog udjela ako iz podataka kojima raspolaže proizlazi:
 - da bi zbog pravnog odnosno financijskog položaja budućeg imatelja kvalificiranog udjela, odnosno zbog djelatnosti ili poslova koje obavlja buduci imatelj kvalificiranog udjela ili s njime povezane osobe, odnosno zbog postupaka koje su buduci imatelj kvalificiranog udjela ili s njime povezane osobe činili, moglo biti ugroženo poslovanje dioničkog društva za osiguranje sukladno pravilima o ograničavanju rizika;
 - da bi zbog djelatnosti ili poslova koje obavlja buduci imatelj kvalificiranog udjela odnosno s njime povezane osobe, odnosno zbog načina povezanosti među ovim osobama moglo biti onemogućeno odnosno bitno otežano obavljanje nadzora nad dioničkim društvom za osiguranje.
- (3) Nadzorno tijelo odbit će zahtjev za izdavanje odobrenja za stjecanje kvalificiranog udjela stranom budućem imatelju kvalificiranog udjela ako bi, uzimajući u obzir propise države te osobe odnosno uzimajući u obzir praksu države te osobe glede primjene i izvršavanja tih propisa, obavljanje nadzora sukladno ovom Zakonu moglo biti onemogućeno odnosno bitno otežano.
- (4) Prije donošenja odluke na temelju stavka 2. odnosno 3. ovoga članka nadzorno tijelo mora toj osobi odrediti rok koji ne smije biti kraći od 15 niti dulji od 30 dana da se ocituje o razlozima odbijanja.

- (5) Ako je pravna osoba podnijela zahtjev za izdavanje odobrenja za obavljanje poslova osiguranja, postupak odlucivanja o odobrenju iz stavka 1. ovoga clanka objedinjuje se s postupkom odlucivanja o izdavanju dozvole za obavljanje poslova osiguranja.
- (6) Ako nadzorno tijelo o zahtjevu za izdavanje odobrenja iz clanka 21. stavak 1. odnosno stavka 2. ovoga Zakona, ne odluci u roku dva mjeseca od dana podnošenja zahtjeva, podrazumijeva se da je odobrenje izdano.
- (7) U slucaju iz stavka 6. ovoga clanka, nadzorno tijelo na zahtjev imatelja kvalificiranog udjela mora izdati odluku kojom se potvrđuje da je odobrenje izdano u roku 8 dana od primitka zahtjeva za izdavanje utvrdene odluke.

Prethodna pisana obavijest o namjeri stjecanja kvalificiranog udjela u stranoj financijskoj instituciji

Clanak 23.

- (1) Društvo za osiguranje prije stjecanja kvalificiranog udjela u drugom društvu za osiguranje, odnosno u drugoj financijskoj instituciji sa sjedištem izvan podrucja Republike Hrvatske i izvan podrucja države članice (dalje u tekstu: strana financijska institucija) o namjeri mora pisanim putem obavijestiti nadzorno tijelo.
- (2) Društvo za osiguranje iz stavka 1. ovoga clanka prije svakog daljnjeg stjecanja temeljem kojega bi stekao ili prešao granicu od 20%, 33% ili 50% udjela u pravu glasa ili udjela u kapitalu strane financijske institucije ili na temelju kojega bi društvo za osiguranje steklo vecinski udio u stranoj financijskoj instituciji, o svojoj namjeri mora pisanim putem obavijestiti nadzorno tijelo.
- (3) Ako društvo za osiguranje namjerava prodati dionice odnosno poslovne udjele na nacin da se njegov udio u stranoj financijskoj instituciji spusti ispod granice navedene u stavku 1. odnosno 2. ovoga clanka, o svojoj namjeri mora prethodno pisanim putem obavijestiti nadzorno tijelo.
- (4) Prethodnoj pisanoj obavijesti iz stavka 1. ovoga clanka potrebno je priložiti:
1. popis imatelja kvalificiranih udjela u stranoj financijskoj instituciji s podacima o njihovim udjelima, te prijevod ovjerenog izvotka iz sudskog registra odnosno drugog javnog registra za svakog od njih,
 2. prijevod ovjerenog izvotka iz sudskog registra odnosno drugog javnog registra za stranu financijsku instituciju,
 3. financijske izvještaje strane financijske institucije za posljednje dvije poslovne godine,
 4. revizorsko izvješće s mišljenjem o godišnjim izvještajima za posljednje dvije poslovne godine, ako je strana financijska institucija po propisima države sjedišta obveznik provođenja revizije,
 5. popis osoba koje su povezane sa stranom financijskom institucijom s opisom nacina povezanosti,
 6. strategiju upravljanja strane financijske institucije s ocjenom ekonomske ucinkovitosti investicija.

Pravne posljedice stjecanja bez odobrenja

Clanak 24.

- (1) Osoba koja stekne ili posjeduje dionice u suprotnosti s odredbom clanka 21. stavak 1. odnosno 2. ovoga Zakona nema pravo glasa odnosno sudjelovanja u upravljanju društvom za osiguranje na temelju dionica koje je pribavila na taj nacin.
- (2) Pravo glasa iz stavka 1. ovoga clanka, za vrijeme dok imatelj temeljem dionica koje je stekao u suprotnosti s odredbom clanka 21. stavak 1. odnosno 2., ovoga Zakona nema pravo glasa, pribraja se pravu glasa drugih dionicara dionickog društva za osiguranje razmjerno njihovom udjelu u temeljnom kapitalu dionickog društva za osiguranje na nacin da imatelj u glasovanju sudjeluje samo s udjelom dionica kojima ne krši odredbu clanka 21. stavak 1. odnosno 2. ovoga Zakona.

II.2.4. Uprava društva za osiguranje

Clanovi uprave društva za osiguranje

Clanak 25.

- (1) Društvo za osiguranje mora imati najmanje dva clana koji vode poslove i zajedno zastupaju dionicko društvo za osiguranje.
- (2) Uprava društva za osiguranje ne smije ovlastiti jednog od clanova uprave društva odnosno prokurista za samostalno zastupanje društva za osiguranje za ukupni opseg poslova osiguranja za koje je društvo dobilo dozvolu nadzornog tijela za obavljanje poslova osiguranja.
- (3) Najmanje jedan clan uprave mora znati hrvatski jezik. Najmanje jedan clan uprave mora u Republici Hrvatskoj imati stalno prebivalište.
- (4) Uprava mora voditi poslove društva za osiguranje u Republici Hrvatskoj.

Radni odnos clanova uprave

Clanak 26.

- (1) Clanovi uprave dionickog društva moraju biti u društvu za osiguranje u radnom odnosu s društvom za osiguranje na neodređeno i puno radno vrijeme.
- (2) Sva posebna prava koja imaju clanovi uprave i ostali radnici društva za osiguranje, a koja ne proizlaze iz zakona koji uređuje radne odnose u Republici Hrvatskoj, prestaju danom imenovanja posebne uprave.

Uvjeti za clana uprave društva za osiguranje

Clanak 27.

- (1) Član uprave društva za osiguranje može biti osoba koja ispunjava sljedeće uvjete:
 - ima visoku stručnu spremu,
 - ima odgovarajuće stručne kvalifikacije, sposobnost i iskustvo potrebno za vodenje poslova društva,
 - nije bila član uprave društva za osiguranje odnosno drugog trgovačkog društva nad kojim je pokrenut stečajni postupak odnosno oduzeta dozvola za rad,
 - ispunjava uvjete iz Zakona o trgovačkim društvima za člana uprave,
 - nije član uprave odnosno prokurist drugog trgovačkog društva.
- (2) Pod stručnim kvalifikacijama i iskustvom iz stavka 1. podstavka 2. ovoga članka podrazumijeva se najmanje trogodišnje iskustvo na rukovodećim položajima u društvu, odnosno šest godina iskustva u vodenju poslova trgovačkog društva ili financijske institucije.

Odobrenje za člana uprave društva za osiguranje

Članak 28.

- (1) Članom uprave dioničkog društva za osiguranje može biti imenovana osoba koja dobije odobrenje nadzornog tijela za obavljanje funkcije člana uprave društva za osiguranje.
- (2) Zahtjev za izdavanje odobrenja iz stavka 1. ovoga članka podnosi nadzorni odbor društva za osiguranje za mandat koji ne može biti duži od pet godina.
- (3) Zahtjevu iz stavka 2. ovoga članka moraju se priložiti dokazi o ispunjavanju uvjeta iz članka 27. ovoga Zakona, koji ne smiju biti stariji od tri mjeseca. Sadržaj potrebne dokumentacije, kojom kandidat za člana uprave dokazuje ispunjava li uvjete iz članka 27. ovoga Zakona, propisuje nadzorno tijelo.
- (4) Nadzorno tijelo može odlučiti da kandidat za člana uprave u postupku odlučivanja o odobrenju mora predstaviti program vodenja poslova društva za osiguranje.
- (5) Nadzorno tijelo izdat će odobrenje iz stavka 1. ovoga članka ako na temelju dokumenata iz stavka 2. ovoga članka i predstavljenog programa iz stavka 4. ovoga članka zaključi da kandidat ispunjava uvjete za člana uprave društva za osiguranje.
- (6) Nadzorno tijelo odbit će izdavanje odobrenja ako iz podataka kojima raspolaže proizlazi da bi, zbog djelatnosti i poslova kojima se osoba bavi, odnosno zbog postupaka koje je osoba činila, bilo ugroženo poslovanje društva za osiguranje sukladno pravilima o ograničavanju rizika ili ako na temelju navoda iz stavka 4. ovoga članka prosudi da kandidat neće izvršavati poslove društva za osiguranje sukladno propisima donesenim na temelju ovoga Zakona te drugih zakona i propisa koji uređuju poslovanje društva za osiguranje ili ako utvrdi da je osoba u zahtjevu za izdavanje odobrenja odnosno tijekom predstavljanja iz stavka 4. navela netočne podatke.

- (7) Ako je osoba dobila odobrenje za obavljanje funkcije člana uprave mora prije imenovanja na tu funkciju u drugom društvu za osiguranje dobiti odobrenje nadzornog tijela. Na odobrenje se na odgovarajući način primjenjuju odredbe stavka 4., 5, i 6. ovoga članka.
- (8) Ako je pravna osoba podnijela zahtjev za izdavanje odobrenja za obavljanje poslova osiguranja, postupak odlučivanja o odobrenju iz stavka 1. ovoga članka objedinjuje se s postupkom odlučivanja o odobrenju za obavljanje poslova osiguranja.
- (9) Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka prestaje vrijediti ako:
- osoba u roku šest mjeseci od primitka odobrenja za obavljanje funkcije člana uprave ne bude imenovana za člana uprave društva za osiguranje na koje se odobrenje odnosi, te je postupak izdavanja odobrenja bio spojen s postupkom izdavanja odobrenja za obavljanje poslova osiguranja društva za osiguranje;
 - osoba u roku tri mjeseca od primitka odobrenja za obavljanje funkcije člana uprave ne bude imenovana za člana uprave dioničkog društva za osiguranje na koje se odobrenje odnosi;
 - osobi prestaje funkcija člana uprave društva za osiguranje, na koju se odobrenje odnosi, s danom prestanka funkcije;
 - osobi istekne ugovor o radu u društvu za osiguranje, na koje se odobrenje odnosi, s danom isteka ugovora.

Obveze člana uprave društva za osiguranje

Članak 29.

- (1) Članovi uprave društva za osiguranje moraju osigurati poslovanje društva za osiguranje sukladno odredbama ovoga Zakona i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, odnosno sukladno drugim zakonima kojima se uređuje poslovanje društva za osiguranje te propisima donesenim na temelju tih zakona.
- (2) Članovi uprave društva za osiguranje moraju osigurati procjenu rizika kojima je izloženo društvo za osiguranje kod poslovanja te donijeti odgovarajuće mjere kojima će društvo za osiguranje ograničavati rizike.
- (3) Članovi uprave moraju osigurati da se ustroji sustav unutarnjih kontrola u svim područjima poslovanja društva za osiguranje i unutarnja revizija te da njihovo djelovanje bude sukladno ovom Zakonu i na temelju njega donesenim propisima.
- (4) Članovi uprave društva za osiguranje moraju osigurati vođenje poslovnih i drugih knjiga te poslovne dokumentacije, sastavljanje knjigovodstvenih isprava, procjenu knjigovodstvene stavke, sastavljanje računovodstvenih i drugih izvješća, o čemu su dužni izvještavati odnosno obavještavati nadzorno tijelo sukladno ovome Zakonu i propisima donesenima na temelju ovoga Zakona.
- (5) Članovi uprave društva za osiguranje moraju propisati način obavljanja poslova iz stavaka 1. do 4. ovoga članka.

- (6) Članovi uprave, pri svakom su imenovanju ili prestanku svoje funkcije u nadzornom ili upravnom odboru drugih pravnih osoba dužni o tome pisanim putem obavijestiti nadzorno tijelo u roku osam dana.

Obavješćavanje nadzornog odbora

Članak 30.

- (1) Uprava društva za osiguranje mora neodgodivo pisanim putem obavijestiti nadzorni odbor društva za osiguranje o sljedećim događajima ako:
1. je ugrožena likvidnost ili solventnost društva za osiguranje,
 2. nastupe razlozi za prestanak i oduzimanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja, odnosno zabrana obavljanja pojedinih poslova osiguranja,
 3. se financijsko stanje društva za osiguranje izmijeni tako da društvo za osiguranje ne dostiže granicu solventnosti iz članka 98. odnosno 99. ovoga Zakona.
- (2) Član uprave društva za osiguranje mora neodgodivo pisanim putem obavijestiti nadzorni odbor društva za osiguranje:
1. o imenovanju i prestanku njegove funkcije u nadzornim tijelima drugih pravnih osoba,
 2. o pravnim poslovima na temelju kojih je član uprave sam ili član njegove uže obitelji posredno ili neposredno stekao dionice odnosno poslovne udjele pravne osobe na temelju kojih član uprave zajedno sa članovima uže obitelji u toj pravnoj osobi dostiže ili premašuje kvalificirani udio, odnosno ako se njihov udio smanjio ispod granice kvalificiranog udjela,
 3. o oduzimanju odobrenja za obavljanje funkcije člana uprave.

Oduzimanje odobrenja za člana uprave društva za osiguranje

Članak 31.

- (1) Nadzorno tijelo oduzet će odobrenje za obavljanje funkcije člana uprave društva za osiguranje u slučaju ako:
1. je odobrenje dobiveno zbog navodenja neistinitih podataka,
 2. član uprave teže prekrši obveze člana uprave iz članka 29. i 30. ovoga Zakona,
 3. su prestali postojati uvjeti iz Zakona o trgovačkim društvima za člana uprave.
- (2) Nadzorno tijelo objedinit će oba postupka ako je protiv člana uprave započet postupak za povlačenje odobrenja za člana uprave zbog nezakonitosti i nepravilnosti, a zbog kojih je protiv društva za osiguranje započet postupak za oduzimanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja.
- (3) Ako je članu uprave oduzeto odobrenje za obavljanje funkcije člana uprave ili mu je odobrenje prestalo vrijediti zbog isteka ugovora o radu, nadzorni odbor društva za osiguranje dužan je odmah razriješiti člana odnosno članove uprave te imenovati novoga člana odnosno nove članove uprave.

II.2.5. Nadzorni odbor društva za osiguranje

Clanovi nadzornog odbora društva za osiguranje

Clanak 32.

- (1) Clanom nadzornog odbora društva za osiguranje ne može biti imenovana osoba koja je:
 1. povezana s pravnim osobama u kojima društvo za osiguranje ima udio od više od 5% prava glasa ili takav udio u njihovu temeljnom kapitalu;
 2. član nadzornog odbora ili uprave ili prokurist u drugom društvu za osiguranje, drugom financijskom koncernu ili drugoj financijskoj instituciji.
- (2) Clanovi nadzornog odbora koji su predstavnici radnika ne sudjeluju u odlucivanju nadzornog odbora iz clanka 34. i clanka 35. stavak 1. ovoga Zakona.
- (3) Zabrana iz stavka 1. točka 2. ovoga clanka ne vrijedi za osobe koje su članovi nadzornog odbora, uprave ili prokuristi vladajućeg društva za osiguranje ili drugog vladajućeg društva u grupi osiguranja.

Uvjeti za obavljanje funkcije člana nadzornog odbora društva za osiguranje

Clanak 33.

- (1) Za člana nadzornog odbora društva za osiguranje osoba može biti imenovana jedino pod uvjetima da:
 1. ispunjava uvjete iz Zakona o trgovačkim društvima za člana nadzornog odbora,
 2. nije bila član uprave društva nad kojim je provedena likvidacija, stečaj ili posebna uprava.
- (2) Nadzorno tijelo može od uprave društva za osiguranje zatražiti sazivanje skupštine i predložiti razrješenje člana nadzornog odbora društva za osiguranje ako:
 1. član nadzornog odbora krši obveze navedene u clanku 35. ovoga Zakona,
 2. su prekršene odredbe clanka 32. ovoga Zakona,
 3. ne ispunjava uvjete iz prvog stavka ovoga clanka.

Nadležnosti nadzornog odbora društva za osiguranje

Clanak 34.

Osim nadležnosti koje nadzorni odbor ima sukladno Zakonu o trgovačkim društvima, nadzorni odbor društva za osiguranje ima i sljedeće nadležnosti:

1. daje upravi suglasnost za određivanje poslovne politike društva za osiguranje,
2. daje upravi suglasnost za određivanje financijskog plana društva za osiguranje,
3. daje upravi suglasnost za određivanje ustrojstva sustava unutarnjih kontrola,
4. daje upravi suglasnost za određivanje okvirnog godišnjeg programa rada unutarnje revizije,
5. odlučuje o drugim, ovim Zakonom određenim poslovima.

Obveze članova nadzornog odbora društva za osiguranje

Clanak 35.

- (1) Članovi nadzornog odbora društva za osiguranje moraju:
 1. nadzirati primjerenost postupaka i učinkovitost djelovanja unutarnje revizije,
 2. raspravljati o činjenicama koje je utvrdilo nadzorno tijelo osiguranja, Porezna uprava i druga nadzorna tijela tijekom postupka nadzora nad društvom za osiguranje,
 3. provjeravati financijske izvještaje društva za osiguranje i o tome sastaviti pisano izvješće skupštini,
 4. obrazlagati skupštini dioničara svoje mišljenje uz godišnje izvješće unutarnje revizije i mišljenje uz godišnje izvješće uprave.
- (2) Članovi nadzornog odbora društva za osiguranje solidarno su odgovorni društvu za osiguranje za štetu koja je nastala zbog zanemarivanja njihovih obveza iz stavka 1. ovoga članka, osim ako dokažu da su pošteno i savjesno ispunjavali svoje dužnosti.
- (3) Član nadzornog odbora društva za osiguranje nadzorno tijelo neodgodivo mora obavijestiti o:
 1. imenovanju i prestanku njegove funkcije u upravnim i nadzornim tijelima drugih pravnih osoba,
 2. pravnim poslovima na temelju kojih su, posredno ili neposredno, član nadzornog odbora odnosno članovi njegove uže obitelji stekli dionice odnosno poslovne udjele u pravnoj osobi na temelju kojih član nadzornog odbora zajedno sa članovima svoje uže obitelji u toj pravnoj osobi dostiže ili premašuje kvalificirani udjel odnosno ako se njihov udjel smanjio ispod granice kvalificiranog udjela.

II.3. DRUŠTVO ZA UZAJAMNO OSIGURANJE

II.3.1. Opće odredbe

Pojam

Clanak 36.

- (1) Društvo za uzajamno osiguranje je pravna osoba koja je upisana u sudski registar temeljem dozvole nadzornog tijela za obavljanje poslova osiguranja.
- (2) Društvo za uzajamno osiguranje iz stavka 1. ovoga članka obavlja poslove osiguranja samo za svoje članove po nacelu uzajamnosti.
- (3) Društvo za uzajamno osiguranje može obavljati poslove osiguranja u svim vrstama osiguranja iz skupina neživotnih i životnih osiguranja osim u vrstama osiguranja iz članka 3. stavak 2. tocaka 10. do 15. ovoga Zakona.
- (4) Društvo za uzajamno osiguranje ne može obavljati poslove reosiguranja.

Tvrtka
Clanak 37.

Tvrtka društva za uzajamno osiguranje mora sadržavati naznaku da se radi o društvu za uzajamno osiguranje. Izraz «društvo za uzajamno osiguranje», odnosno njegovu izvedenicu u tvrtki ili skraćenoj tvrtki može upisati u sudski registar i koristiti u pravnom prometu samo društvo koje je dobilo dozvolu iz clanka 36. stavak 1. ovoga Zakona.

II.3.2. Osnivanje društva za uzajamno osiguranje

Osnivanje
Clanak 38.

- (1) Društvo za uzajamno osiguranje osniva se tako da osnivaci kao članovi prihvacaju statut i uplacuju temeljni kapital.
- (2) Društvo za uzajamno osiguranje može osnovati najmanje 250 osoba.

Statut
Clanak 39.

- (1) Statut društva za uzajamno osiguranje mora biti sastavljen u obliku javnobilježničke isprave.
- (2) Statut društva za uzajamno osiguranje mora sadržavati sljedeće:
 1. tvrtku i sjedište društva,
 2. vrste poslova osiguranja koje će društvo za uzajamno osiguranje obavljati,
 3. način i oblik objave priopćenja važnih za društvo i članove,
 4. početak članstva,
 5. temeljni kapital,
 6. uvjete i način uplate sredstava od strane članova,
 7. visinu i način oblikovanja pricuva sigurnosti,
 8. uvjete i način uporabe dobiti odnosno pokriva dugova,
 9. mjerila prema kojima se dobit dijeli članovima,
 10. broj članova uprave i nadzornog odbora,
 11. minimalni broj članova skupštine koji se mogu koristiti svojim manjinskim pravima.
- (3) Nadzorno tijelo, osim u slučajevima iz clanka 61. ovoga Zakona, može odbiti zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja društvu za uzajamno osiguranje i u slučaju ako odredbe statuta ugrožavaju interes članova.

II.3.3. Sredstva društva za uzajamno osiguranje

Temeljni kapital

Clanak 40.

- (1) Temeljni kapital kod osnivanja društva za uzajamno osiguranje mora biti najmanje u iznosu troškova osnivanja i organizacije društva te drugih troškova vezanih za pocetak poslovanja.
- (2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga clanka temeljni kapital društva za uzajamno osiguranje mora biti najmanje jednak iznosu jamstvenog kapitala iz clanka 100. stavak 1. ovoga Zakona.
- (3) Temeljni kapital društva za uzajamno osiguranje mora biti u cijelosti uplacen u novcu prije upisa osnivanja društva za uzajamno osiguranje u sudski registar.
- (4) Statutom se moraju odrediti uvjeti i nacin vraćanja uplacenih sredstava temeljnog kapitala. Ako je statutom određeno da se uplacena sredstva temeljnog kapitala ne vraćaju, statutom mora biti određen način upotrebe ovih sredstava.
- (5) Uplacena sredstva temeljnog kapitala mogu se vraćati samo iz dobiti društva u pojedinoj poslovnoj godini. Povrat u pojedinoj godini ne smije biti viši od iznosa koji je u toj godini bio namijenjen za oblikovanje pricuva sigurnosti.

Sredstva na racunima clanova društva za uzajamno osiguranje

Clanak 41.

- (1) Statutom društva za uzajamno osiguranje može biti određeno da temeljni kapital društva za uzajamno osiguranje cine i sredstva na racunima clanova društva za uzajamno osiguranje.
- (2) Sredstva na racunima clanova društva za uzajamno osiguranje mogu ciniti temeljni kapital društva za uzajamno osiguranje ako je statutom određeno da:
 - su isplate sa racuna clanova moguće ukoliko to ne ugrožava adekvatnost kapitala društva odnosno ako su po završetku postupka likvidacije podmirene sve obveze društva,
 - društvo za uzajamno osiguranje mjesec dana prije isplate s racuna clanova o namjeri isplate obavijesti nadzorno tijelo, osim povrata u slučaju prestanka clanstva,
 - da društvo ne smije mijenjati statut, u djelu koji se odnosi na racune clanova, bez prethodnog odobrenja nadzornog tijela.

Doprinosi (premije), dodatne uplate i pricuve sigurnosti

Clanak 42.

- (1) Statutom se moraju odrediti uvjeti i nacin osiguravanja sredstava za poslovanje društva za uzajamno osiguranje od strane clanova. Sredstva za poslovanje društva za uzajamno osiguranje u pojedinoj godini pokrivaju se iz unaprijed određenih doprinosa (premija) clanova.

- (2) Statutom se moraju odrediti uvjeti i način dodatne uplate sredstava ako sredstva iz stavka 1. ovoga članka nisu dovoljna za pokrivenje obveza društva za uzajamno osiguranje.
- (3) Naknadne uplate sredstava moraju uplatiti i osobe koje su članovima postale tijekom godine, odnosno osobe čije je članstvo prestalo u toj godini, i to razmjerno trajanju članstva u toj godini. Ako se tijekom poslovne godine mijenjaju doprinosi (premije) na temelju kojih se određuje visina naknadnih uplata, naknadne se uplate izračunavaju na temelju više osnovice.
- (4) Statutom se mora odrediti način oblikovanja pricuva za pokrivenje gubitaka u poslovanju (pricuve sigurnosti) i odrediti koji će se doprinosi (premije) godišnje upotrijebiti za oblikovanje pricuva sigurnosti, te najniži iznos tih pricuva.

Upotreba godišnje dobiti

Članak 43.

Dobit društva za uzajamno osiguranje može se podijeliti članovima ili prenijeti u slijedeću poslovnu godinu u opsegu koji nije namijenjen za oblikovanje pricuva sigurnosti odnosno drugih pricuva određenih statutom.

II.3.4. Odnosi između društva za uzajamno osiguranje i članova

Članstvo u društvu za uzajamno osiguranje

Članak 44.

Članstvo u društvu za uzajamno osiguranje stječe se sklapanjem ugovora o osiguranju s društvom za uzajamno osiguranje, prihvatanjem statuta i razmjernom (aliquotnom) uplatom temeljnog kapitala.

Prava, obveze i odgovornost članova

Članak 45.

- (1) Članovi ne odgovaraju za obveze društva za uzajamno osiguranje.
- (2) Član ne može svoje obveze plaćanja doprinosa i dodatnih uplata prema društvu za uzajamno osiguranje pokriti svojim potraživanjima prema tom društvu.
- (3) Doprinosi i dodatne uplate članova kako i obveze društva za uzajamno osiguranje prema članovima mogu se odrediti primjenom jednakih uvjeta i mjera.

II.3.5. Tijela društva za uzajamno osiguranje

Tijela društva

Članak 46.

Tijela društva za uzajamno osiguranje jesu uprava, nadzorni odbor i skupština.

Uprava društva za uzajamno osiguranje

Clanak 47.

Na upravu društva za uzajamno osiguranje na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Zakona o trgovačkim društvima i odredbe članka 25. do 31. ovoga Zakona.

Nadzorni odbor društva za uzajamno osiguranje

Clanak 48.

- (1) Nadzorni odbor društva za uzajamno osiguranje mora imati najmanje tri člana.
- (2) Statutom društva za uzajamno osiguranje se može odrediti i veći broj članova nadzornog odbora, uz uvjet da broj članova mora biti neparan, a smije imati najviše dvadeset i jednog člana.
- (3) Na nadzorni odbor društva za uzajamno osiguranje na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Zakona o trgovačkim društvima u dijelu koji se ne odnosi na udjele članova nadzornog odbora u dobiti društva i odredbe članka 32. do 35. ovoga Zakona.

Skupština društva za uzajamno osiguranje

Clanak 49.

- (1) Ako Zakonom nije drugačije određeno, članovi društva za uzajamno osiguranje svoja prava u društvu za uzajamno osiguranje ostvaruju na skupštini.
- (2) Skupština može biti organizirana kao skupština svih članova (skupština članova) ili kao skupština zastupnika članova koji moraju i sami biti članovi (skupština zastupnika). Ako je statutom određeno da je skupština društva za uzajamno osiguranje organizirana kao skupština zastupnika, statutom mora biti određen i sastav skupštine i postupak imenovanja zastupnika.
- (3) Skupština odlučuje o poslovima za koje je zakonom ili statutom ovlaštena, a o pitanjima vezanim uz vođenje poslova može odlučivati skupština samo ako to zahtijeva uprava odnosno nadzorni odbor.
- (4) Na skupštinu društva za uzajamno osiguranje na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Zakona o trgovačkim društvima u dijelu koji se odnosi na skupštinu trgovačkog društva.

II.3.6. Prestanak društva za uzajamno osiguranje

Razlozi prestanka

Clanak 50.

- (1) Društvo za uzajamno osiguranje prestaje:
 1. istekom vremena na koje je osnovano;
 2. temeljem odluke skupštine (dobrovoljna likvidacija);
 3. ako je nad društvom pokrenut stečajni postupak ili postupak prisilne likvidacije.
- (2) Za odluku skupštine o prestanku društva potrebna je najmanje trocetvrtinska vecina glasova.
- (3) Za valjanost odluke iz stavka 2. ovoga clanka prethodno je potrebno odobrenje nadzornog tijela. Nadzorno tijelo može zahtjev za odobrenje odbiti samo ukoliko u slucaju prestanka društva za uzajamno osiguranje interesi osiguranika ne bi bili u dovoljnoj mjeri zašticeni.

Prijenos portfelja

Clanak 51.

- (1) Za prijenos portfelja uz uvjete iz clanaka 70., 71. i 72. ovoga Zakona potrebna je i suglasnost skupštine. Ako statutom nije određena veca vecina, za donošenje odluke skupštine o suglasnosti za prijenos portfelja potrebna je trocetvrtinska vecina glasova.
- (2) Nadzorno tijelo može odbiti zahtjev za izdavanje odobrenja za prijenos portfelja i u slucaju kad su zbog prijenosa portfelja ugroženi interesi clanova društva za uzajamno osiguranje.

Pripajanje i spajanje

Clanak 52.

- (1) Jedno ili više društava za uzajamno osiguranje može se pripojiti drugom društvu za uzajamno osiguranje (društvo preuzimatelj) bez provedbe postupka likvidacije prijenosom cijele imovine jednog ili više društava (pripojeno društvo) u zamjenu za udjele u društvu preuzimatelju.
- (2) Dva ili više društava za uzajamno osiguranje mogu se spojiti bez provedbe postupka likvidacije, osnivanjem novog društva za uzajamno osiguranje na koje prelazi cijela imovina društava koja se spajaju u zamjenu za udjele u novom društvu.
- (3) Za donošenje odluke o pripajanju ili spajanju društava potrebne su odluke skupština društava koja se pripajaju ili spajaju, i to trocetvrtinskom vecinom glasova.

Odobrenje za pripajanje ili spajanje

Clanak 53.

- (1) Društvo za uzajamno osiguranje, prije pripajanja ili spajanja s drugim društvom za uzajamno osiguranje, mora dobiti odobrenje nadzornog tijela. Na donošenje odluke o odobrenju za pripajanje ili spajanje primjenjuju se odgovarajuće odredbe članaka 59. do 61. ovoga Zakona.
- (2) Nadzorno tijelo može odbiti zahtjev za izdavanje odobrenja za pripajanje ili spajanje ako tijelo, ustrojeno za kontrolu konkurencije odbije zahtjev za suglasnost za pripajanje ili spajanje odnosno zabrani pripajanje ili spajanje temeljem zakona koji uređuje kontrolu konkurencije.
- (3) Ako će nova pravna osoba koja nastaje spajanjem obavljati poslove osiguranja, prije upisa pripajanja ili spajanja u sudski registar, potrebno je dobiti dozvolu nadzornog tijela za obavljanje poslova osiguranja.
- (4) Ako se društvo za uzajamno osiguranje pripoji društvu preuzimatelju, koje nije društvo za uzajamno osiguranje, odnosno ako dio obveza društva za uzajamno osiguranje dijeljenjem s preuzimateljem preuzme društvo preuzimatelj, koje nije društvo za uzajamno osiguranje, te ako će društvo preuzimatelj obavljati poslove osiguranja, tada društvo preuzimatelj prije upisa u sudski registar mora dobiti dozvolu nadzornog tijela za obavljanje poslova osiguranja.
- (5) U slučaju navedenom u stavku 3. odnosno 4. ovoga članka, nadzorno tijelo spaja postupak donošenja odluke o odobrenju za pripajanje ili spajanje s postupkom izdavanja dozvole za obavljanje poslova osiguranja.
- (6) Odredbe stavaka 1. do 5. ovoga članka odgovarajuće se primjenjuju i u slučaju podjele društva za uzajamno osiguranje.

Prijenos imovine na dionicko društvo za osiguranje

Članak 54.

- (1) Društvo za uzajamno osiguranje može cijelu svoju imovinu bez prethodne likvidacije prenijeti na dionicko društvo za osiguranje.
- (2) Na prijenos imovine društva za uzajamno osiguranje na dionicko društvo za osiguranje se na odgovarajući način primjenjuju odredbe Zakona o trgovačkim društvima. Društvo za uzajamno osiguranje smatra se pripojenim društvom, a dionicko društvo za osiguranje društvom preuzimateljem.
- (3) Za donošenje odluke skupštine društva za uzajamno osiguranje o pripajanju potrebna je troćetvrtinska većina glasova.

Preoblikovanje u dionicko društvo

Članak 55.

- (1) Društvo za uzajamno osiguranje može se, na temelju odluke skupštine, preoblikovati u dionicko društvo za osiguranje. Za donošenje odluke o

preoblikovanju u dionicko društvo za osiguranje potrebna je odluka skupštine tročetvrtinskom većinom glasova.

- (2) Svaki član može, u preporučenom pismu, do isteka trećeg dana prije zasjedanja skupštine uložiti prigovor na preoblikovanje.
- (3) Najkasnije istodobno sa sazivom skupštine uprava mora sve članove obavijestiti o sadržaju predložene odluke o preoblikovanju na način koji je statutom predviđen za obavijesti društva. U obavijesti je potrebno članove upoznati o pravu prigovora iz stavka 2. ovoga članka, i pravima koja proizlaze iz uložnog prigovora.
- (4) Za preoblikovanje je potrebno odobrenje nadzornog tijela. Nadzorno tijelo odbit će zahtjev za preoblikovanje ako smatra da bi preoblikovanje ugrozilo interese članova.

Odluka o preoblikovanju

Članak 56.

- (1) Odlukom o preoblikovanju mora se odrediti temeljni kapital i iznos na koji glase dionice te i druge za preoblikovanje nužne izmjene statuta. Nominalni iznos temeljnog kapitala ne smije prelaziti vrijednost imovine društva za uzajamno osiguranje umanjenu za njene obveze. Iznos na koji glase dionice mora biti jednak najnižem iznosu na koji mogu, kako je to određeno Zakonom o trgovačkim društvima, glasiti dionice.
- (2) Ako odlukom o preoblikovanju nije drugacije određeno, članovi društva za uzajamno osiguranje sudjeluju u temeljnom kapitalu. Kada odlukom nije određeno da svi članovi društva za uzajamno osiguranje sudjeluju u temeljnom kapitalu dionickog društva jednakim udjelom, udjel pojedinoga člana određuje se samo temeljem jednog odnosno više sljedećih mjerila:
 1. visine svote osiguranja;
 2. visine doprinosa;
 3. visine nužnog pokriva u slučaju životnih osiguranja;
 4. mjerila za podjelu dobiti;
 5. vremena trajanja članstva.
- (3) Ako udjel pojedinoga člana ne dostiže najniži nominalni iznos dionice, njegov udjel u temeljnom kapitalu ne uzima se u obzir. Ostali se udjeli zaokružuju tako da su djeljivi s najnižim nominalnim iznosom dionice i da je podijeljen cjelokupni temeljni kapital.
- (4) Ako je nominalni iznos kojim član sudjeluje u temeljnom kapitalu dionickog društva viši od udjela određenog temeljem stavka 1. odnosno 2. ovoga članka, član je razliku dužan uplatiti dionickom društvu. Ako je pak nominalni iznos kojim član sudjeluje u temeljnom kapitalu dionickog društva niži od udjela određenog temeljem stavka 1. odnosno 2. ovoga članka, odnosno ako član ne sudjeluje u temeljnom kapitalu dionickog društva, razliku odnosno udjel članu mora isplatiti dionicko društvo.

Provedba preoblikovanja

Clanak 57.

- (1) Ako ovim Zakonom nije drukcije određeno, na preoblikovanje društva za uzajamno osiguranje na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Zakona o trgovačkim društvima.
- (2) Dionicko društvo za osiguranje stječe pravni subjektivitet danom upisa u sudski registar.
- (3) Članovi društva za uzajamno osiguranje danom upisa iz stavka 2. ovoga članka postaju dionici sukladno odluci o preoblikovanju.
- (4) Svaki dionik koji se na način iz članka 55. stavak 2. ovoga Zakona usprotivio preoblikovanju, može svoje dionice staviti društvu na raspolaganje.

GLAVA III.

OBAVLJANJE POSLOVA OSIGURANJA

III.1. Dozvole i odobrenja

Dozvole i odobrenja

Clanak 58.

- (1) Društvo za osiguranje mora prije upisa osnivanja u sudski registar dobiti dozvolu nadzornog tijela za obavljanje poslova osiguranja (dalje u tekstu: dozvola za obavljanje poslova osiguranja).
- (2) Društvo za osiguranje koje pripoji drugo društvo za osiguranje, odnosno drugu pravnu osobu, mora prije upisa odluke o pripajanju u sudski registar dobiti odobrenje nadzornog tijela (dalje u tekstu: odobrenje za pripajanje).
- (3) Društva za osiguranje koja se spajaju moraju prije upisa odluke o spajanju u sudski registar dobiti odobrenje nadzornog tijela (dalje u tekstu: odobrenje za spajanje), te dozvolu za obavljanje poslova osiguranja za novonastalo društvo za osiguranje. Danom upisa novonastalog društva za osiguranje u sudski registar prestaju postojati društva za osiguranje koja se spajaju, a njihove dozvole za obavljanje poslova osiguranja prestaju važiti.
- (4) Društvo za osiguranje mora prije osnivanja podružnice u stranoj državi dobiti dozvolu nadzornog tijela (u daljnjem tekstu: dozvola za osnivanje podružnice u stranoj državi).
- (5) Društvo za osiguranje mora prije prijenosa portfelja osiguranja na drugo društvo za osiguranje dobiti odobrenje nadzornog tijela.

- (6) Društvo za osiguranje mora za sklapanje ugovora kojim se znatan dio poslovanja prenosi na drugo društvo za osiguranje odnosno drugu osobu dobiti dozvolu nadzornog tijela (u daljnjem tekstu: dozvola za prijenos izdvojenih poslova). Za prijenos izdvojenih poslova i svaku izmjenu ugovora o izdvojenim poslovima kojom se mijenja predmet ugovora, društvo za osiguranje dužno je dobiti dozvolu.
- (7) O dozvoli iz stavka 2. i 3. ovoga članka odlučuje nadzorno tijelo istodobno kada odlučuje i o dozvoli za obavljanje poslova osiguranja, osim ako je zahtjev za izdavanje dozvole iz stavka 2. i 3. ovoga članka uložen nakon što je društvo za osiguranje preuzimatelj stekao dozvolu za obavljanje poslova osiguranja.

III.2. Dozvola za obavljanje poslova osiguranja

Zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja

Članak 59.

- (1) Zahtjevu za izdavanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja treba priložiti:
1. poslovni plan;
 2. statut društva za osiguranje u obliku javnobilježnicke isprave;
 3. popis dionicara sa njihovim osobnim podacima te naslov tvrtke i sjedišta, zajednickog nominalnog iznosa dionica i postotaka udjela u temeljnom kapitalu društva za osiguranje;
 4. za dionicare - pravne osobe koji su imatelji kvalificiranih udjela
 - izvod iz sudskog registra odnosno drugog odgovarajućeg javnog registra,
 - ako je dionicar dionicko društvo uz navedeno treba priložiti i izvadak dionicara iz registra dionica, odnosno ako dionice glase na ime donosioca, onda ovjereni prijepis javnobilježnicke isprave o popisu prisutnih na posljednjoj skupštini; za dionicare koji su strane pravne osobe isprave je nužno priložiti u ovjerenom prijevodu,
 - financijske izvještaje za posljednje dvije poslovne godine;
 5. popis osoba koje su povezane s imateljima kvalificiranih udjela te opisom nacina povezanosti;
 6. ugovore o obavljanju izdvojenih poslova ako ce društvo za osiguranje za obavljanje pojedinih poslova ovlastiti druge osobe.
- (2) Zahtjevu za izdavanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja mora se priložiti i potvrda ovlaštenog aktuara o tome da li je društvo za osiguranje sposobno osigurati adekvatnost kapitala s obzirom na vrste osiguranja i opseg poslova koje ce obavljati.

Odlucivanje o dozvoli za obavljanje poslova osiguranja

Članak 60.

- (1) Nadzorno tijelo odlučuje o izdavanju dozvole za svaku vrstu osiguranja unutar koje društvo za osiguranje smije obavljati poslove osiguranja.

- (2) Nadzorno tijelo izdaje dozvolu za obavljanje poslova osiguranja unutar pojedine vrste osiguranja ako utvrdi da društvo za osiguranje ispunjava uvjete za obavljanje poslova osiguranja unutar te vrste osiguranja.
- (3) Nadzorno tijelo u izreci dozvole izricito navodi vrste osiguranja na koje se dozvola odnosi. Ako se dozvola odnosi na sve vrste osiguranja iz pojedine skupine osiguranja, nadzorno tijelo može u izreci dozvole navesti tu skupinu osiguranja.
- (4) Iznimno od odredbe stavaka 1. do 3. ovoga članka, nadzorno tijelo odlučuje o dozvoli za obavljanje poslova sklapanja reosiguranja za sve vrste osiguranja te u izrijeci navodi da vrijedi isključivo za poslove sklapanja reosiguranja.

Odbijanje zahtjeva za izdavanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja Članak 61.

Nadzorno tijelo će zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja odbiti ako:

1. dionici koji su imatelji dionica nemaju dozvole iz članka 21. stavak 1. ovoga Zakona;
2. članovi uprave nemaju odobrenje za obavljanje funkcije člana uprave;
3. iz statuta društva za osiguranje i druge dokumentacije proizlazi da nisu osigurani uvjeti za poslovanje društva za osiguranje određeni ovim Zakonom odnosno propisima donesenima na temelju ovoga Zakona;
4. iz dokumentacije i drugih poznatih okolnosti proizlazi da društvo za osiguranje u kadrovskom, organizacijskom odnosno tehničkom smislu neće biti sposobno obavljati poslove osiguranja u opsegu predviđenom poslovnim planom;
5. su odredbe statuta društva za osiguranje u suprotnosti s odredbama ovog Zakona odnosno odredbama propisa donesenih na temelju ovoga Zakona;
6. izračunate premije i pricuve nisu dostatne za trajno i puno pokrivenje obveza društva za osiguranje iz ugovora o osiguranju;
7. društvo za osiguranje ne ispunjava druge uvjete određene ovim odnosno drugim zakonom odnosno temeljem njega donesenim propisima za obavljanje poslova osiguranja u vrsti osiguranja na koju se odnosi zahtjev za izdavanje dozvole.
8. su opći i posebni uvjeti osiguranja u suprotnosti sa zakonom kojim se uređuju obvezna osiguranja u prometu

Prestanak važenja dozvole za obavljanje poslova osiguranja Članak 62.

- (1) Dozvola za obavljanje poslova osiguranja prestaje vrijediti:
 1. ako društvo za osiguranje ne počne poslovati u roku dvanaest mjeseci od izdavanja dozvole,
 2. ako društvo za osiguranje ne obavlja poslove osiguranja dulje od šest mjeseci,
 3. početkom stečajnog postupka odnosno postupka prisilne likvidacije,
 4. završetkom redovite likvidacije društva za osiguranje,
 5. prijenosom svih ugovora o osiguranju na drugo društvo za osiguranje.

- (2) Ako nastupi razlog iz stavka 1. ovoga članka nadzorno tijelo donijeti će odluku kojom se utvrđuje da je dozvola prestala vrijediti.
- (3) Društvo za osiguranje ne smije više sklapati nove poslove u vezi s obavljanjem poslova osiguranja u slučaju:
 1. iz stavka 1. točke 1. i 2. ovoga članka od dana uručivanja odluke iz stavka 2. ovoga članka,
 2. iz stavka 1. točke 3. ovoga članka od dana oglašavanja stečajnog postupka na oglasnoj ploči, odnosno od dana kada je uručena odluka iz stavka 2. ovoga članka kojom nadzorno tijelo odlučuje o početku postupka prisilne likvidacije,
 3. iz stavka 1. točke 4. ovoga članka od dana primitka odluke iz članka 200. stavka 1. ovoga Zakona,
 4. iz stavka 1. točke 5. ovoga članka od dana kada društvo za osiguranje dobije dozvolu nadzornog tijela za prijenos ugovora o osiguranju.

Poslovni plan

Članak 63.

- (1) Poslovni plan iz članka 59. stavak 1. točke 1. ovoga Zakona mora sadržavati:
 1. temelje poslovne politike,
 2. predviđenu bilancu,
 3. nabrojene pojedine vrste osiguranja unutar kojih će društvo za osiguranje obavljati poslove osiguranja,
 4. izračun iznosa jamstvenog kapitala iz članka 93. ovoga Zakona i njegovih sastavnih dijelova,
 5. predviđenu visinu troškova osnivanja, organizacijskih troškova i troškova poslovanja te izvore financiranja ovih troškova,
 6. program predviđenog reosiguranja s tablicama maksimalnog pokrivača za sve vrste osiguranja,
 7. ocjenu predviđenog stanja likvidnosti i financijska sredstva koja će biti na raspolaganju za pokrivače obveza i osiguravanja adekvatnosti kapitala,
 8. elaborat o očekivanim poslovnim rezultatima za razdoblje od najmanje tri godine, osobito o očekivanim premijskim prihodima, očekivanim naknadama za štetu odnosno premijama osiguranja, očekivanim troškovima za provizije i drugim troškovima te očekivanom oblikovanju tehničkih pricuva osiguranja i pricuva.
- (2) Ako se poslovni plan odnosi na poslove sklapanja reosiguranja, mora sadržavati samo sastavne dijelove iz stavka 1. točaka 1., 4., 5. i 8. ovoga članka.
- (3) Ako društvo za osiguranje namjerava obavljati poslove osiguranja u vrsti osiguranja iz članka 3. stavak 2. točke 18. ovoga Zakona, poslovni plan mora sadržavati i opis sredstava koja su potrebna za ispunjavanje obveza iz ove vrste osiguranja.

Pocetak obavljanja poslova osiguranja u pojedinoj vrsti osiguranja

Članak 64.

Društvo za osiguranje mora nadzorno tijelo obavijestiti o početku odnosno prestanku obavljanja poslova osiguranja unutar pojedine vrste osiguranja za koje je steklo dozvolu.

Izmjena vrsta osiguranja

Clanak 65.

- (1) Društvo za osiguranje koje je steklo dozvolu za obavljanje poslova osiguranja unutar određenih vrsta osiguranja u slučaju kada namjerava početi s obavljanjem poslova osiguranja u drugim vrstama osiguranja mora dobiti dozvolu nadzornog tijela za izmjenu vrsta osiguranja.
- (2) Na dozvolu za izmjenu vrsta osiguranja na odgovarajući način se primjenjuju odredbe članaka 59. do 63. ovoga Zakona.
- (3) Nadzorno tijelo odbiti će zahtjev za izdavanje dozvole za izmjenu vrsta osiguranja i u slučaju kada:
 1. utvrdi da bi obavljanje poslova u vrsti osiguranja na koju se odnosi zahtjev za izdavanje dozvole ugrozilo poslovanje društva za osiguranje sukladno pravilima o upravljanju rizicima,
 2. društvo za osiguranje ne ispunjava druge uvjete za obavljanje poslova osiguranja u vrsti osiguranja na koju se odnosi zahtjev za izdavanje dozvole.

III.3. Ovlašteni aktuar

Ovlašteni aktuar

Clanak 66.

- (1) Ovlašteni aktuar je osoba koja ima ovlaštenje nadzornog tijela za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara.
- (2) Nadzorno tijelo izdat će ovlaštenje za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara ako osoba ispunjava sljedeće uvjete:
 1. znanje hrvatskog jezika,
 2. da je uspješno obavila provjeru stručnih znanja potrebnih za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara sukladno programu izobrazbe međunarodnih odnosno europskih aktuarskih udruga,
 3. da je redovni član aktuarske udruge sa sjedištem u Republici Hrvatskoj priznate od strane međunarodnih odnosno europskih aktuarskih udruga,
 4. da nije pravomocno osuđena na kaznu zatvora za kazneno djelo protiv platnog prometa i poslovanja,
 5. da joj dosad nije bilo oduzeto ovlaštenje za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara.
- (3) Nadzorno tijelo može s nadležnim nadzornim tijelom države članice sklopiti sporazum o priznavanju ovlaštenja za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara.

- (4) Nadzorno tijelo propisuje uvjete za stjecanje i provjeru strucnih znanja potrebnih za obavljanje poslova ovlaštenog aktuaru.
- (5) Nadzorno tijelo oduzet ce ovlaštenje za obavljanje poslova ovlaštenog aktuaru ako:
 1. je ovlaštenje dobiveno navodenjem neistinitih podataka,
 2. ovlaštenu aktuar teže krši pravila aktuarske struke.
 3. ne ispunjava uvjete iz stavka 2. tocaka 3. i 4. ovoga clanka.
- (6) O oduzimanju ovlaštenja za obavljanje poslova ovlaštenog aktuaru nadzorno tijelo dužno je obavijestiti društva za osiguranje za koje osoba kojoj je oduzeto ovlaštenje obavlja poslove ovlaštenog aktuaru.
- (7) Nadzor nad ovlaštenim aktuarima obavlja nadzorno tijelo. Na nadzor nad ovlaštenim aktuarima na odgovarajuci nacin se primjenjuju odredbe clanaka 156., 157., clanka 158. stavak 5., clanaka 160., 161., 164. i 165. ovoga Zakona.

Imenovanje ovlaštenog aktuaru

Clanak 67.

- (1) Društvo za osiguranje prije pocetka obavljanja poslova osiguranja mora imenovati ovlaštenog aktuaru.
- (2) Ovlaštenim aktuarom ne može se imenovati osoba koja u društvu za osiguranje obnaša funkciju clana uprave društva ili prokuriste, odnosno koja posredno ili neposredno ima udio u društvu za osiguranje veci od 1‰.
- (3) Društvo za osiguranje o imenovanju ovlaštenog aktuaru dužno je u roku osam dana obavijestiti nadzorno tijelo.
- (4) Ako društvo za osiguranje u roku tri mjeseca ne imenuje ovlaštenog aktuaru odnosno za obavljanje poslova ovlaštenog aktuaru imenuje osobu koja nije ovlaštenu aktuar, ovlaštenog aktuaru imenuje nadzorno tijelo.

Poslovi ovlaštenog aktuaru

Clanak 68.

- (1) Ovlaštenu aktuar mora provjeriti oblikuju li se cjenici premija i tehnicke pricuve osiguranja sukladno propisima te jesu li oblikovane tako da omogucuju trajno ispunjavanje svih obveza društva za osiguranje iz ugovora o osiguranju.
- (2) Uprava mora ovlaštenom aktuaru staviti na raspolaganje sve podatke koji su mu potrebni za obavljanje poslova iz stavka 1. ovoga clanka.
- (3) Ovlaštenu aktuar mora nadzornom odboru i upravi istodobno s mišljenjem uz godišnje izvješće iz clanka 142. ovoga Zakona predociti izvješće o saznanjima ovlaštenog aktuaru glede nadzora koji je u protekloj poslovnoj godini obavljao temeljem stavka 1. ovoga clanka. Izvješće mora obuhvacati prvenstveno razloge

za pozitivno mišljenje, mišljenje uz ograde odnosno negativno mišljenje ovlaštenog aktuaru uz godišnje izvješće.

- (4) Ako ovlašteni aktuar u obavljanju poslova iz stavka 1. ovoga članka utvrdi da se cjenici premija odnosno tehnicke pricuve osiguranja ne oblikuju sukladno propisima odnosno da su izračunate odnosno oblikovane na način da je ugroženo trajno ispunjavanje svih obveza društva za osiguranje iz ugovora o osiguranju, mora o tome neodgodivo izvijestiti upravu društva za osiguranje.
- (5) Uprava društva za osiguranje dužna je poduzeti mjere radi usklađivanja poslovanja sukladno izvješću ovlaštenog aktuaru.
- (6) Ako uprava društva za osiguranje ne poduzme mjere sukladno izvješću iz stavka 4. ovoga članka, ovlašteni aktuar dužan je o tome neodgodivo obavijestiti nadzorno tijelo.
- (7) Ako ovlašteni aktuar prestane obavljati tu funkciju u društvu za osiguranje dužan je o tome obavijestiti nadzorno tijelo u roku osam dana od dana saznanja.

Razrješenje ovlaštenog aktuaru

Članak 69.

- (1) Ako nakon imenovanja ovlaštenog aktuaru nadzorno tijelo imenovanoj osobi oduzme ovlaštenje za obavljanje poslova ovlaštenog aktuaru, odnosno ako u svezi s imenovanom osobom nastupe okolnosti iz članka 67. stavak 2. ovoga Zakona, društvo za osiguranje je dužno imenovati drugog ovlaštenog aktuaru.
- (2) Ako društvo za osiguranje u slučaju iz stavka 1. ovoga članka ne imenuje drugog ovlaštenog aktuaru, nadzorno tijelo odredit će otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti u roku koji ne smije biti kraći od 60 dana.
- (3) Ako društvo za osiguranje u slučaju iz stavka 2. ovoga članka ne imenuje drugog ovlaštenog aktuaru, ovlaštenog aktuaru imenuje nadzorno tijelo.
- (4) Društvo za osiguranje o razrješenju ovlaštenog aktuaru dužno je u roku osam dana obavijestiti nadzorno tijelo.

III.4. Prijenos portfelja osiguranja

Prijenos portfelja osiguranja

Članak 70.

- (1) Društvo za osiguranje može ugovorom prenijeti na drugo društvo za osiguranje (dalje u tekstu: društvo za osiguranje preuzimatelj) ugovore o osiguranju u pojedinoj skupini ili vrsti osiguranja (dalje u tekstu: portfelj osiguranja) istodobno s prijenosom imovine za pokrice tehničkih pricuva u vrijednosti pricuva koje se oblikuju za portfelj osiguranja, koji je predmetom prijenosa odnosno imovine za

pokrice matematicke pricuve koja se mora oblikovati za portfelj osiguranja koji je predmetom ugovora.

- (2) Portfelj osiguranja može se prenijeti na društvo za osiguranje preuzimatelja kada društvo za osiguranje preuzimatelj dobije odobrenje nadzornog tijela za preuzimanje portfelja osiguranja.
- (3) Za prijenos ugovora o osiguranju nije potrebna suglasnost osiguranika.
- (4) Društvo za osiguranje preuzimatelj dužno je o prijenosu portfelja osiguranja obavijestiti ugovaratelje osiguranja odnosno osiguranike putem sredstava javnog priopćavanja na području na kojem osiguranja koja su predmetom prijenosa pokrivaju rizike.
- (5) Društvo za osiguranje može prenijeti portfelj osiguranja na:
 1. drugo društvo za osiguranje u Republici Hrvatskoj,
 2. svoju podružnicu, odnosno na podružnicu drugog društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Hrvatskoj,
 3. društvo za osiguranje države članice, odnosno na njegovu podružnicu u Republici Hrvatskoj odnosno drugoj državi članici,
 4. podružnicu stranog društva za osiguranje, ako je sjedište podružnice u Republici Hrvatskoj,
 5. podružnicu stranog društva za osiguranje, ako je sjedište podružnice u državi članici te ako osiguranja koja su predmetom prijenosa pokrivaju rizik isključivo u toj državi članici.
- (6) Društvo za osiguranje dužno je portfelj osiguranja prenijeti na društvo za osiguranje preuzimatelja u roku tri mjeseca od dana primitka odobrenja za prijenos portfelja od nadzornog tijela.
- (7) Odobrenje za prijenos portfelja prestaje važiti istekom roka iz stavka 6. ovoga članka.
- (8) Društvo za osiguranje dužno je u roku 30 dana od dana prijenosa portfelja nadzornom tijelu podnijeti dokaze o prijenosu portfelja na društvo za osiguranje preuzimatelja.
- (9) Ako društvo za osiguranje ne postupi sukladno stavku 8. ovoga članka, odnosno ako iz podnesenih dokaza nije vidljivo da je izvršen prijenos portfelja, nadzorno tijelo donijet će odluku o prestanku važenja odobrenja za prijenos portfelja.

Zahtjev za izdavanje odobrenja za preuzimanje portfelja osiguranja

Članak 71.

Zahtjev za izdavanje odobrenja za preuzimanje portfelja osiguranja mora sadržavati:

1. popis ugovora o osiguranju prema pojedinim vrstama osiguranja koji su predmet prijenosa uz opće uvjete za ta osiguranja, te izračune pricuva za ta osiguranja;

2. popis imovine za pokrivenje tehničkih pricuva odnosno imovine za pokrivenje matematičkih pricuva za pokrivenje, uz navođenje vrijednosti te podatke temeljem kojih je moguće provjeriti izračun te vrijednosti;
3. u slučaju iz članka 70. stavak 5. točaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona, izmjenu poslovnog plana društva za osiguranje preuzimatelja koja je nužna radi preuzimanja portfelja osiguranja;
4. ugovor o prijenosu portfelja osiguranja.

Odlučivanje o odobrenju za preuzimanje portfelja osiguranja

Članak 72.

- (1) Nadzorno tijelo odbit će zahtjev za izdavanje odobrenja za preuzimanje portfelja osiguranja ako je vrijednost imovine za pokrivenje tehničkih pricuva odnosno imovine za pokrivenje matematičkih pricuva manja od visine pricuva koje se moraju oblikovati za portfelj osiguranja koji je predmetom prijenosa, odnosno ako postoje drugi razlozi zbog kojih bi bili ugroženi interesi osiguranika.
- (2) Nadzorno tijelo odbit će zahtjev i u slučaju ako društvo za osiguranje preuzimatelj nema dozvolu za obavljanje poslova osiguranja u vrstama osiguranja koje su predmet prijenosa, odnosno ako bi zbog preuzimanja portfelja osiguranja bilo ugroženo poslovanje društva za osiguranje preuzimatelja sukladno pravilima o upravljanju rizicima.
- (3) U slučaju kada društvo za osiguranje prenosi portfelj osiguranja na svoju podružnicu u državi članici, nadzorno tijelo dužno je prije izdavanja odobrenja za prijenos portfelja osiguranja zatražiti suglasnost o prijenosu portfelja osiguranja nadležnog nadzornog tijela države članice. Ako nadležno nadzorno tijelo države članice u roku tri mjeseca od primitka zahtjeva za suglasnost ne dostavi suglasnost, smatra se da je suglasno s prijenosom portfelja osiguranja.
- (4) U slučaju iz članka 70. stavak 5. točke 3. ovoga Zakona nadzorno tijelo izdati će odobrenje za prijenos ugovora o osiguranju samo u slučaju ako nadležno tijelo države članice izda potvrdu da će društvo za osiguranje države članice i nakon preuzimanja portfelja osiguranja ispunjavati zahtjeve adekvatnosti kapitala.
- (5) Ako u slučaju iz stavka 4. ovoga članka osiguranje pokriva rizike i u drugoj državi članici, nadzorno tijelo može izdati odobrenje za prijenos portfelja osiguranja samo u slučaju ako nadležno nadzorno tijelo te države članice dostavi suglasnost. Ako nadležno nadzorno tijelo te države članice u roku tri mjeseca od primitka zahtjeva za suglasnost ne dostavi suglasnost, smatra se da je suglasno s prijenosom portfelja osiguranja.
- (6) Odredbe stavka 4. ovoga članka na odgovarajući način se primjenjuju i na prijenos portfelja osiguranja na podružnicu društva za osiguranje Švicarske konfederacije u Republici Hrvatskoj.
- (7) Ako je stranom društvu za osiguranje za prijenos portfelja osiguranja svoje podružnice u državi članici potrebna suglasnost nadzornog tijela za prijenos portfelja osiguranja, nadzorno tijelo dužno je odlučiti o izdavanju iste.

- (8) Ako društvo za osiguranje države članice prenosi portfelj osiguranja na svoju podružnicu u Republici Hrvatskoj, nadzorno tijelo dužno je o mogućim prigovorima protiv prijenosa obavijestiti nadležno nadzorno tijelo države članice u roku tri mjeseca od primitka zahtjeva za izdavanje suglasnosti za prijenos portfelja osiguranja.
- (9) Ako je za prijenos portfelja osiguranja društva za osiguranje države članice potrebna potvrda nadzornog tijela u smislu stavka 4. ovoga članka, nadzorno tijelo dužno je izdati odgovarajuću potvrdu odnosno odluku o odbijanju zahtjeva za izdavanje takve potvrde.
- (10) Ako društvo za osiguranje države članice prenosi portfelj osiguranja na društvo za osiguranje druge države članice a osiguranja koja su predmetom prijenosa pokrivaju i rizike u Republici Hrvatskoj, nadzorno tijelo može odbiti suglasnost u smislu stavka 5. ovoga članka, ako bi prijenosom portfelja osiguranja bili ugroženi interesi osiguranika. Nadzorno tijelo dužno je o odbijanju izdavanja suglasnosti odlučiti u roku tri mjeseca od primitka obavijesti nadležnog nadzornog tijela države članice o namjeravanom prijenosu.

III.5. Prijenos izdvojenih poslova

Ugovor o prijenosu izdvojenih poslova

Članak 73.

- (1) Ugovor o prijenosu izdvojenih poslova je ugovor kojim društvo za osiguranje određeni dio poslovanja prenosi na drugo društvo za osiguranje odnosno na drugu osobu.
- (2) Ugovor o prijenosu izdvojenih poslova mora sadržavati odredbu sukladno kojoj društvo za osiguranje odgovara u potpunosti za poslovanje koje je prenijelo na drugo društvo za osiguranje odnosno na drugu osobu.
- (3) Ugovor iz stavka 1. ovoga članka smatra se prvenstveno ugovor kojim društvo za osiguranje na neodređeno vrijeme odnosno na dulje razdoblje prenosi obavljanje određenih poslova u cijelosti ili u znatnom opsegu (dalje u tekstu: izdvojeni poslovi), a to su:
1. upravljanje imovinom za pokrivenje tehničkih pricuva društva za osiguranje odnosno imovinom za pokrivenje matematičkih pricuva,
 2. obrada štetnih slučajeva,
 3. računalna obrada podataka.
- (4) Ugovorom o prijenosu izdvojenih poslova mora se odrediti obveza osobe koja preuzima na sebe obavljanje izdvojenih poslova da društvu za osiguranje dostavlja podatke iz članka 75. stavak 2. ovoga Zakona koje društvo za osiguranje može upotrijebiti samo u svrhu iz članka 75. stavak 2. ovoga Zakona.

Odobrenje za prijenos izdvojenih poslova

Clanak 74.

- (1) Nadzorno tijelo odbit ce izdavanje odobrenja za prijenos izdvojenih poslova ako bi time, s obzirom na vrstu odnosno opseg izdvojenih poslova, bili ugroženi interesi osiguranika ili ako bi zbog prijenosa izdvojenih poslova bilo onemogućeno odnosno bitno otežano obavljanje nadzora nad poslovima osiguranja koje obavlja društvo za osiguranje.
- (2) Nadzorno tijelo može vađenje odobrenja vezati uz određene uvjete ako je to nužno radi zaštite interesa osiguranika.
- (3) Ako nadzorno tijelo o zahtjevu za izdavanje odobrenja za prijenos izdvojenih poslova ne odluci u roku 3 mjeseca od dana primitka zahtjeva, smatra se da je odobrenje izdano.

Nadzor nad obavljanjem izdvojenih poslova

Clanak 75.

- (1) Odredbe ovoga Zakona o nadzoru nad društvima za osiguranje na odgovarajući način se primjenjuju i na nadzor nad pravnom osobom koja obavlja izdvojene poslove.
- (2) Društvo za osiguranje mora nadzornom tijelu, na njegov zahtjev, predociti sve podatke o pravnom i financijskom stanju te o poslovanju osobe s kojom je sklopila ugovor o prijenosu izdvojenih poslova.
- (3) Nadzorno tijelo oduzet ce odobrenje za prijenos izdvojenih poslova ako:
 1. nastupe okolnosti iz clanka 74. stavak 1. ovoga Zakona,
 2. društvo za osiguranje ne ispunjava uvjete iz clanka 74. stavak 2. ovoga Zakona.

III.6. Obavljanje poslova osiguranja izvan područja Republike Hrvatske

Obavljanje poslova osiguranja u državi članici

Clanak 76.

- (1) Društvo za osiguranje može poslove osiguranja za koje je steklo dozvolu nadzornog tijela obavljati na području države članice preko podružnice odnosno neposredno ako ispunjava uvjete određene propisima te države članice.
- (2) Smatra se da društvo za osiguranje obavlja poslove osiguranja u državi članici ako sklapa ugovore o osiguranju koji pokrivaju rizike u toj državi.

Pocetak obavljanja poslova osiguranja u državi članici

Clanak 77.

- (1) Društvo za osiguranje koje namjerava poceti s obavljanjem poslova osiguranja u državi članici dužno je o tome obavijestiti nadzorno tijelo i navesti državu članicu u kojoj namjerava poceti s obavljanjem poslova osiguranja.
- (2) Obavijest iz stavka 1. ovoga članka mora obuhvacati vrste osiguranja i način obavljanja poslova osiguranja. Obavijest mora biti priložena izmjena poslovnog plana i potvrda sa sadržajem iz članka 59. stavak 2. ovoga Zakona.
- (3) Ako društvo za osiguranje u državi članici namjerava osnovati podružnicu, obavijest mora sadržavati i sljedeće:
 1. imena osoba koje su ovlaštene za vođenje poslova podružnice,
 2. naslov podružnice u državi članici,
 3. način dobivanja dokumentacije o podružnici.
- (4) Nadzorno tijelo dužno je obavijest iz stavka 1. ovoga članka u roku 30 dana dostaviti nadležnom nadzornom tijelu države članice u kojoj društvo za osiguranje namjerava neposredno obavljati poslove osiguranja odnosno u roku tri mjeseca kada poslove osiguranja u državi članici namjerava obavljati preko podružnice i o tome obavijestiti društvo za osiguranje.
- (5) Zajedno s obavijesti iz stavka 4. ovoga članka nadzorno tijelo mora nadležnom nadzornom tijelu države članice dostaviti i:
 1. izjavu da društvo za osiguranje ispunjava propisanu razinu adekvatnosti kapitala,
 2. podatke o vrstama osiguranja za koje društvo za osiguranje ima dozvolu za obavljanje poslova osiguranja.
- (6) Društvo za osiguranje može poceti neposredno obavljati poslove osiguranja, odnosno osnovati podružnicu u državi članici nakon primitka obavijesti nadzornog tijela iz stavka 4. ovoga Zakona.
- (7) Ako nadzorno tijelo u roku tri mjeseca od primitka obavijesti iz stavka 1. ovoga članka ne dostavi društvu za osiguranje, smatra se da je suglasno s početkom obavljanja poslova osiguranja u državi članici.
- (8) Iznimno od odredbe stavka 4. ovoga članka, nadzorno tijelo odbit će zahtjev za dostavljanje obavijesti nadzornom tijelu države članice ako temeljem podataka kojima raspolaže i dokumentacije iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka, te uzimajući u obzir planirani opseg poslovanja, utvrdi da društvo za osiguranje ne ispunjava propisanu razinu adekvatnosti kapitala, odnosno ako bi zbog početka obavljanja poslova osiguranja u državi članici bilo ugroženo poslovanje društva za osiguranje sukladno pravilima o upravljanju rizicima.
- (9) Nadzorno tijelo zabranit će društvu za osiguranje daljnje obavljanje poslova osiguranja u državi članici ako nastupe okolnosti iz stavka 7. ovoga članka.

Promjena podataka iz obavijesti

Članak 78.

- (1) Odredbe članka 77. ovoga Zakona na odgovarajući način se primjenjuju i u slučaju kada društvo za osiguranje, koje je sukladno članku 77. stavak 6. i 7. ovoga Zakona počelo obavljati poslove osiguranja u državi članici, namjerava obavljanje poslova osiguranja proširiti na poslove u vrstama osiguranja koje nisu navedene u obavijesti iz članka 77. stavak 1. ovoga Zakona, odnosno ako se promijene druge okolnosti ili uvjeti o kojima je nadzorno tijelo obavijestilo nadležno nadzorno tijelo putem obavijesti iz članka 77. stavak 4. ovoga Zakona.
- (2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, nadzorno tijelo dužno je neodgodivo obavijestiti nadležno nadzorno tijelo države članice ako društvo za osiguranje ne ispunjava propisanu razinu adekvatnosti kapitala.

Nadzor nad obavljanjem poslova osiguranja u državi članici

Članak 79.

- (1) Nadzorno tijelo obavlja nadzor nad podružnicom društva za osiguranje u državi članici, odnosno nad neposrednim obavljanjem poslova osiguranja u državi članici.
- (2) Nadzorno tijelo može zatražiti nadležno nadzorno tijelo države članice u kojoj društvo za osiguranje obavlja poslove osiguranja da obavi pregled poslovanja podružnice društva za osiguranje u toj državi članici, ako je to sukladno interesima učinkovitosti, jednostavnosti, brzine odnosno smanjenja troškova postupka. Pod jednakim uvjetima nadzorno tijelo može obaviti pregled poslovanja koji provodi nadležno nadzorno tijelo države članice.
- (3) Ako društvo za osiguranje obavlja poslove osiguranja u državi članici nakon izdavanja upozorenja nadležnog nadzornog tijela države članice o kršenju propisa te države članice, nadzorno tijelo provest će mjere nadzora sukladno ovom Zakonu.
- (4) Nadzorno tijelo dužno je neodgodivo obavijestiti nadležno nadzorno tijelo države članice o mjerama koje provodi.
- (5) Ako nadzorno tijelo društvu za osiguranje oduzme dozvolu za obavljanje poslova osiguranja, mora o tome neodgodivo obavijestiti nadležna nadzorna tijela država članica u kojima društvo za osiguranje obavlja poslove osiguranja.

Izveštavanje o poslovima osiguranja u državama članicama

Članak 80.

- (1) Društvo za osiguranje koje obavlja poslove osiguranja u državi članici dužno je nadzorno tijelo izvještavati o poslovima osiguranja u pojedinoj državi članici, i to odvojeno za poslove osiguranja koje obavlja preko podružnice i poslove osiguranja koje neposredno obavlja.
- (2) Izvešće iz stavka 1. ovoga članka mora obuhvacati podatke o visini premije, zahtjeva i provizija, bez odbitaka reosiguranja.

- (3) Nadzorno tijelo propisat će detaljniji sadržaj izvješća, te način i rokove izvještavanja.
- (4) Nadzorno tijelo će nadležnom nadzornom tijelu države članice, na njegov zahtjev, dostaviti podatke navedene u izvješću iz stavka 1. ovoga članka.

Obavljanje poslova osiguranja u stranoj državi

Članak 81.

- (1) Društvu za osiguranje dopušteno je obavljati poslove osiguranja u stranoj državi preko podružnice, poštujući pritom propise te države.
- (2) Za osnivanje podružnice u stranoj državi društvo za osiguranje mora dobiti dozvolu nadzornog tijela.
- (3) Nadzorno tijelo će odbiti zahtjev za izdavanje dozvole za osnivanje podružnice u stranoj državi ako bi, uzimajući u obzir propise države odnosno uzimajući u obzir praksu države u kojoj društvo za osiguranje namjerava osnovati podružnicu glede primjene i izvršavanja tih propisa, obavljanje nadzora sukladno ovom Zakonu moglo biti onemogućeno, odnosno bitno otežano.

III.7. Slobodno obavljanje poslova osiguranja društava za osiguranje država članica

Društva za osiguranje država članica

Članak 82.

- (1) Društvo za osiguranje koje u državi članici ima pravo obavljati poslove osiguranja u pojedinim vrstama osiguranja može poslove osiguranja u tim vrstama osiguranja obavljati i na području Republike Hrvatske neposredno ili preko podružnice.
- (2) Na društvo za osiguranje iz stavka 1. ovoga članka odnosno njegovu podružnicu na području Republike Hrvatske primjenjuju se odredbe članka 13. članka 89. do 91. i odredbe članka 258. ovoga Zakona.

Pocetak obavljanja poslova osiguranja

Članak 83.

- (1) Društvo za osiguranje države članice može na području Republike Hrvatske početi obavljati poslove osiguranja ako nadležno nadzorno tijelo države članice obavijesti nadzorno tijelo o podacima iz članka 77. stavak 1., 2. i 3. ovoga Zakona i izjavi da društvo za osiguranje države članice raspolaže potrebnim kapitalom.

- (2) Podružnica društva za osiguranje države članice može početi obavljati poslove osiguranja u Republici Hrvatskoj tri mjeseca od dana kada nadzorno tijelo primi obavijest nadležnoga nadzornog tijela države članice iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka u slučaju kada postoje razlozi zaštite javnog interesa potrebno odrediti dodatne uvjete za obavljanje poslova osiguranja putem podružnice, nadzorno tijelo dužno je o tome obavijestiti nadležno nadzorno tijelo države članice u roku dva mjeseca.
- (4) U slučaju iz stavka 3. ovoga stavka, podružnica društva za osiguranje države članice može početi s obavljanjem poslova osiguranja odmah nakon primitka obavijesti nadzornog tijela.
- (5) Društvo za osiguranje države članice, koji u Republici Hrvatskoj namjerava obavljati poslove osiguranja neposredno, može početi s radom na dan kad ga nadležni organ države članice obavijesti o tome da je podatke iz stavka 1. ovoga članka proslijedio nadzornom tijelu.
- (6) Na promjenu vrsta osiguranja unutar kojih podružnica države članice obavlja poslove osiguranja na odgovarajući način se primjenjuju stavci 1. do 4. ovoga članka.
- (7) Društvo za osiguranje države članice dužno je prestati obavljati poslove osiguranja u Republici Hrvatskoj ako nastupi neka od slijedećih okolnosti ako:
 1. nadležni nadzorni organ države članice zaključi da društvo za osiguranje države članice ne raspolaže s propisanim kapitalom za daljnje obavljanje poslova osiguranja,
 2. prestane vrijediti dozvola društva za osiguranje za obavljanje poslova osiguranja,
 3. podružnica društva za osiguranje države članice ne ispunjava uvjete iz stavaka 2. do 4. ovoga članka.
- (8) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, društvo za osiguranje države članice može početi obavljati poslove obveznih osiguranja u prometu samo ako nadzornom tijelu dostavi dokaz Hrvatskog ureda za osiguranje da je njegov član i da ispunjava uvjete propisane Zakonom o obveznim osiguranjima u prometu.
- (9) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, društvo za osiguranje države članice može početi obavljati poslove obveznih osiguranja u prometu samo ako prethodno obavijesti nadzorno tijelo o općim i posebnim uvjetima osiguranja.
- (10) Ako nadzorno tijelo utvrdi da uvjeti osiguranja iz stavka 9. ovoga članka nisu sukladni propisima donijet će mjeru za društvu za osiguranje države članice da ih izmjeni sukladno propisima.
- (11) Ako društvo za osiguranje države članice ne postupi u skladu s mjerom iz stavka 10. ovoga članka, u roku koji je tom mjerom utvrđen, nadzorno tijelo dužno je obavijestiti nadležni nadzorni tijelo tog društva za osiguranje.
- (12) Nadzorno tijelo ovlašteno je zahtijevati dostavu podataka na hrvatskom jeziku.

Nadzor nad obavljanjem poslova osiguranja društava za osiguranje države članice

Clanak 84.

- (1) Nadzor nad društvom za osiguranje države članice koje obavlja poslove osiguranja na području Republike Hrvatske provodi nadležno nadzorno tijelo države članice.
- (2) Nadležno nadzorno tijelo države članice može na području Republike Hrvatske obaviti provjeru poslovanja društva za osiguranje države članice.
- (3) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka nadležno nadzorno tijelo ima jednake nadležnosti kao nadzorno tijelo na temelju odredbi članka 183. do 189. ovoga Zakona.
- (4) Na zahtjev nadležnog nadzornog tijela države članice nadzorno tijelo dužno je obaviti nadzor poslovanja podružnice društva za osiguranje države članice na području Republike Hrvatske.
- (5) Iznimno od odredbi stavaka 1. do 4. ovoga članka, nadzorno tijelo nadležno je za obavljanje provjere poslovanja društva za osiguranje države članice na području Republike Hrvatske sukladno odredbama članka 183. do 189. ovoga Zakona radi nadzora nad poslovanjem sukladno odredbama članka 82. stavak 2. ovoga Zakona.

Mjere nadzora nad društvom za osiguranje države članice

Clanak 85.

- (1) Nadzorno tijelo donijet će odluku o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti, ako društvo za osiguranje države članice na području Republike Hrvatske krši odredbe članka 82. stavak 2. ovoga Zakona.
- (2) Ako društvo za osiguranje države članice u roku određenom odlukom ne postupi sukladno odluci iz stavka 1. ovoga članka, nadzorno tijelo o tome će obavijestiti nadležno nadzorno tijelo te države članice.
- (3) Ako su ispunjeni uvjeti iz članka 161. stavak 2. ovoga Zakona, nadzorno tijelo može društvu za osiguranje zbog nezakonitosti i nepravilnosti počinjenih na području Republike Hrvatske izreći i dodatnu mjeru zabrane sklapanja novih ugovora o osiguranju.
- (4) Prije izricanja mjere iz stavka 3. ovoga članka nadzorno tijelo dužno je o tome obavijestiti nadležno nadzorno tijelo države članice.
- (5) Iznimno od odredbe stavka 4. ovoga članka, nadzorno tijelo može društvu za osiguranje države članice izreći privremenu zabranu sklapanja novih ugovora o

osiguranju a da prethodno nije obavijestilo nadležno nadzorno tijelo države članice ako to, radi zaštite osiguranika, nije moguće odgoditi.

- (6) Nadzorno tijelo dužno je o mjeri iz stavka 5. ovoga članka neodgodivo obavijestiti nadležno nadzorno tijelo države članice i Europsku komisiju.

III.8. Obavljanje poslova osiguranja stranih društava za osiguranje

Članak 86.

- (1) Strano društvo za osiguranje može na području Republike Hrvatske poslove osiguranja obavljati samo preko podružnice.
- (2) Podružnica stranog društva za osiguranje mora ispunjavati sljedeće uvjete:
1. poslove podružnice moraju voditi dvije osobe, koje su ovlaštene zastupati osnivače, a na koje se na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 25. do 29. te članka 31. ovoga Zakona;
 2. podružnica mora biti na odgovarajući način kadrovski i tehnički osposobljena za obavljanje poslova osiguranja;
 3. podružnica mora raspolagati deponiranim sredstvima u vrijednosti jedne polovine iznosa temeljnog kapitala iz članka 19. ovoga Zakona
 4. podružnica mora na području Republike Hrvatske raspolagati odgovarajućom imovinom najmanje u visini polovine jamstvenog kapitala, propisanog člankom 100. ovoga Zakona, te deponirati novčani iznos kao jamstvo za plaćanje obveza iz ugovora o osiguranju sklopljenih na području Republike Hrvatske, odnosno ugovora koji pokrivaju rizike na području Republike Hrvatske, u visini četvrtine jamstvenog kapitala podružnice (dalje u tekstu: jamstveni depozit). Višak vlastitih sredstava podružnice iznad zahtijevanog minimalnog kapitala, ovisno o tome koji je viši, mora biti položen na poslovni račun kod financijske institucije sa sjedištem u Republici Hrvatskoj.
- (3) Na podružnicu stranog društva za osiguranje na odgovarajući način se primjenjuju odredbe o upravljanju rizicima, čuvanju povjerljivih podataka te poslovnim knjigama i izvješćima iz glave IV., VI. i VII. ovoga Zakona te temeljem njih donesenih propisa.
- (4) Na nadzor nad podružnicom osnovanom u Republici Hrvatskoj na odgovarajući način se primjenjuju odredbe o nadzoru nad društvima za osiguranje iz glave X. ovoga Zakona.

Dozvola za osnivanje podružnice

Članak 87.

- (1) Strano društvo za osiguranje može na području Republike Hrvatske osnovati podružnicu ako za to dobije dozvolu nadzornog tijela.
- (2) Zahtjevu za izdavanje dozvole za osnivanje podružnice mora se priložiti:
1. akt o osnivanju podružnice,

2. izvod iz sudskog odnosno drugog odgovarajućeg registra države sjedišta matičnog društva za osiguranje,
3. statut odnosno propise matičnog društva za osiguranje,
4. revidirane financijske izvještaje matičnog društva za osiguranje za posljednje tri godine,
5. ako iz izvoda iz točke 2. nisu vidljivi podaci o vlasnicima matičnog društva za osiguranje, mora se priložiti odgovarajuća isprava u kojoj se na vjerodostojan način navode vlasnici i njihovi udjeli u upravljanju matičnim društvom za osiguranje,
6. izvod iz sudskog odnosno drugog odgovarajućeg registra države sjedišta za pravne osobe koje imaju više od 10% udjela u upravljanju matičnim društvom za osiguranje,
7. poslovni plan sa sadržajem određenim u članku 63. ovoga Zakona,
8. izjavu o tome da će podružnica, u sjedištu podružnice, voditi i čuvati svu dokumentaciju koja se odnosi na poslovanje podružnice,
9. dokaze o adekvatnosti kapitala i jamstvenom depozitu,
10. dokumentaciju temeljem koje se može utvrditi da li je podružnica u kadrovskom, tehničkom i organizacijskom smislu sposobna pružati usluge na koje se odnosi zahtjev za izdavanje dozvole.

(3) Nadzorno tijelo u dozvoli za osnivanje podružnice stranog društva za osiguranje odredit će način na koji će se osigurati jamstveni depozit.

(4) Na odlučivanje o izdavanju dozvole za osnivanje podružnice stranog društva za osiguranje na odgovarajući način se primjenjuju odredbe članaka 59. do 61. ovoga Zakona.

(5) Nadzorno tijelo odbit će zahtjev za izdavanje dozvole za osnivanje podružnice stranog društva za osiguranje ako bi:

1. uzimajući u obzir propise države sjedišta toga društva za osiguranje, odnosno uzimajući u obzir praksu te države u primjeni i izvršavanju tih propisa, obavljanje nadzora sukladno ovom Zakonu moglo biti onemogućeno odnosno bitno otežano, ili
2. uzimajući u obzir propise te države društvima za osiguranje sa sjedištem u Republici Hrvatskoj bilo onemogućeno obavljanje poslova osiguranja u toj državi odnosno bilo onemogućeno obavljanje poslova osiguranja pod jednakim uvjetima kao društava za osiguranje te države.

(6) Iznimno, odredbe stavka 5. ovoga članka ne odnose se na odlučivanje o izdavanju dozvole za osnivanje podružnice stranog društva za osiguranje sa sjedištem u zemlji članici Svjetske trgovinske organizacije (WTO).

Posebne odredbe za podružnicu društva za osiguranje Švicarske Konfederacije Članak 88.

(1) Posebne odredbe ovoga Zakona o društvima za osiguranje Švicarske Konfederacije odnosno njegovu podružnicu u Republici Hrvatskoj primjenjuju se samo na neživotna osiguranja.

- (2) Na podružnicu društva za osiguranje Švicarske Konfederacije u Republici Hrvatskoj ne primjenjuju se odredbe:
- odredbe članka 61. stavak 1. točke 6. ovoga Zakona kada se primjenjuje odredba članka 87. stavak 4. ovoga Zakona,
 - odredbe članka 86. stavak 2. točaka 3. i 4. ovoga Zakona,
 - odredbe članka 87. stavak 5. točke 2. ovoga Zakona.
- (3) Prije odluke o izdavanju dozvole za osnivanje podružnice društva za osiguranje Švicarske Konfederacije nadzorno tijelo dužno je obavijestiti nadležno nadzorno tijelo i zatražiti njegovo mišljenje.
- (4) Ako nadležno nadzorno tijelo ne odgovori u roku tri mjeseca od dana primitka obavijesti iz stavka 3. ovoga članka smatra se da se ne protivi osnivanju podružnice.
- (5) Prije odluke o oduzimanju dozvole za osnivanje podružnice društva za osiguranje Švicarske Konfederacije nadzorno tijelo dužno je o tome obavijestiti nadležno nadzorno tijelo i zatražiti njegovo mišljenje.
- (6) Ako nadzorno tijelo prije dobivanja mišljenja iz stavka 5. ovoga članka podružnici društva za osiguranje Švicarske Konfederacije zabrani sklapanje ugovora o osiguranju, dužno je o tome neodgodivo obavijestiti nadležno nadzorno tijelo.

III.9. Informacije ugovaratelju osiguranja

Informacije ugovaratelju osiguranja kod sklapanja ugovora o osiguranju

Članak 89.

- (1) Društvo za osiguranje dužno je prije sklapanja ugovora o osiguranju pismeno obavijestiti ugovaratelja osiguranja o sljedećim podacima:
1. tvrtki, pravno-organizacijskom obliku, sjedištu i nazivu društva za osiguranje i podružnice koja sklapa ugovor;
 2. opcim uvjetima osiguranja, te pravu koje vrijedi za ugovor o osiguranju;
 3. vremenu trajanja ugovora o osiguranju;
 4. pravilima i uvjetima za odstupanje od ugovora;
 5. visini premije osiguranja, načinu plaćanja premije osiguranja, visini doprinosa, poreza i drugih troškova koji se zaračunavaju pored premije osiguranja i ukupnom iznosu plaćanja;
 6. roku na koji ugovor obvezuje ponuditelja;
 7. pravu na opoziv odnosno odstupanje;
 8. načinu rješavanja sporova osiguranika;
 9. nadzornom tijelu koje je nadležno za nadzor nad društvom za osiguranje.
- (2) U slučaju životnog osiguranja obavijest iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati i sljedeće podatke o:
1. osnovici i mjerilima za sudjelovanje u dobiti;
 2. tablicama otkupne vrijednosti;

3. pravima na kapitalizaciju ugovora o životnom osiguranju i pravima iz takvog osiguranja;
 4. poreznom sustavu koji se odnosi na navedenu vrstu osiguranja.
- (3) Kod ugovora o životnom osiguranju vezanih za jedinice investicijskih fondova društvo za osiguranje dužno je prije sklapanja ugovora o osiguranju, uz podatke iz stavka 1. i 2. ovoga članka, ugovaratelja osiguranja pisano obavijestiti i o prospektu fonda, a naročito o strukturi ulaganja.

Informacije ugovaratelja osiguranja za vrijeme trajanja ugovora o osiguranju

Članak 90.

- (1) Društvo za osiguranje dužno je za vrijeme trajanja ugovora o osiguranju pisano obavijestiti ugovaratelja osiguranja o slijedecim podacima:
1. promjeni tvrtke, pravno organizacijskom obliku, sjedištu i nazivu društva za osiguranje i podružnice koje sklapa ugovor;
 2. promjenama podataka iz članka 89. stavak 1., točaka 2. do 6. ovoga Zakona odnosno podataka iz članka 89. stavak 2. ovoga Zakona.
- (2) Za vrijeme trajanja ugovora o životnom osiguranju društvo za osiguranje dužno je jednom godišnje pisano obavijestiti osiguranika o stanju sudjelovanja u dobiti.

Sadržaj obavijesti

Članak 91.

Tekst i sadržaj obavijesti iz članaka 89. i 90. ovoga Zakona mora biti napisan na pregledan i razumljiv način ugovaratelju osiguranja odnosno osiguraniku, te sastavljen na hrvatskom jeziku.

GLAVA IV.

UPRAVLJANJE RIZICIMA

IV.1. Opće odredbe

Upravljanje rizicima

Članak 92.

- (1) Društvo za osiguranje dužno je održavati razinu kapitala adekvatnu opsegu i vrstama poslova osiguranja koje obavlja te s obzirom na rizike kojima je izloženo (adekvatnost kapitala).
- (2) Društvo za osiguranje dužno je poslovati na način da rizici kojima je izloženo u pojedinacnim odnosno svim vrstama poslova osiguranja koje obavlja ne prijedu vrijednosti ili granice propisane ovim Zakonom te na temelju njega donesenim propisima.

- (3) Društvo za osiguranje dužno je poslovati tako da je sposobno pravodobno ispuniti dospjele obveze (nacelo likvidnosti) te na način da je trajno sposobno ispunjavati sve svoje obveze (nacelo solventnosti).

IV.2. Kapital društva za osiguranje

Kapital društva za osiguranje

Clanak 93.

Kapital društva za osiguranje se u svrhu primjene pravila o upravljanju rizicima (u daljnjem tekstu: kapital) izračunava na način određen sljedećim clancima ove glave.

Izračun kapitala

Clanak 94.

Pri izračunu kapitala društva za osiguranje uzimaju se u obzir stavke osnovnog kapitala iz clanka 95. ovoga Zakona i stavke dopunskog kapitala iz clanka 96. ovoga Zakona, te stavke odbitka iz clanka 97. ovoga Zakona.

Osnovni kapital

Clanak 95.

- (1) Pri izračunu osnovnog kapitala društva za osiguranje uzimaju se u obzir sljedeće stavke:
1. temeljni kapital dionickog društva za osiguranje uplaćen temeljem redovnih dionica odnosno uplaćeni temeljni kapital društva za uzajamno osiguranje i sredstva na računima članova društva za uzajamno osiguranje,
 2. pricuve kapitala koje se ne odnose na obveze iz osiguranja,
 3. prenesena dobit nakon odbitka dividendi koje se isplaćuju.
- (2) Pri izračunu osnovnog kapitala društva za osiguranje kao stavke odbitka uzimaju se u obzir sljedeće stavke:
1. otkupljene vlastite dionice,
 2. nematerijalna imovina,
 3. preneseni gubitak i gubitak tekuće godine,
 4. razlika nediskontiranih i diskontiranih tehničkih pricuva za štete.
- (3) Iznimno od odredbe stavka 2. točka 4. ovoga clanka, razlika nediskontiranih i diskontiranih tehničkih pricuva ne predstavlja odbitnu stavku pri izračunu osnovnog kapitala za vrste osiguranja iz clanka 3. stavak 2. točke 1. i 2. ovoga Zakona.

Dopunski kapital

Clanak 96.

- (1) Pri izracunu dopunskog kapitala društva za osiguranje uzimaju se u obzir sljedece stavke:
 1. temeljni kapital uplacen temeljem kumulativnih povlaštenih dionica,
 2. podređeni dužnicki financijski instrumenti,
 3. pricuve kapitala povezane s kumulativnim povlaštenim dionicama,
 4. druge stavke.
- (2) Podređeni dužnicki financijski instrumenti su vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti temeljem kojih imatelj u slucaju stecaja odnosno likvidacije izdavatelj ima pravo na isplatu nakon isplate drugih vjerovnika.
- (3) Druge stavke iz stavka 1. tocke 4. ovoga clanka su:
 1. vrijednost matematicke pricuve koja u izracunu ne uzima u obzir trošak odnosno dio troška pribave osiguranja iz premijskog izracuna umanjena za matematicke pricuve koja u izracunu uzima u obzir trošak pribave osiguranja iz premijskog izracuna. Troškovi pribave osiguranja u izracunu matematicke pricuve ne smiju prelaziti 3.5% od osigurane svote. Negativne vrijednosti u izracunu matematicke pricuve se postavljaju na nulu,
 2. pricuve s naslova vrednovanja imovine koje nisu izvanrednog karaktera.

Stavke odbitka pri izracunu kapitala

Clanak 97.

- (1) Pri izracunu kapitala društva za osiguranje zbroj osnovnog i dopunskog kapitala umanjuje se za sljedece stavke:
 1. udjele u drugim društvima za osiguranje, koncernu osiguravatelja, bankama, burzovno-posrednickim društvima, društvima za upravljanje i drugim financijskim institucijama koji su sukladni clanku 9. stavak 1. ovoga Zakona, te ukoliko adekvatnost kapitala izracunavaju temeljem slicnih propisa,
 2. ulaganja u podredene dužnicke instrumente i druga ulaganja u osobe iz tocke 1. ovog stavka koja se radi poštivanja adekvatnosti kapitala tih osoba, uzimaju u obzir pri izracunu njihova kapitala i u kojima je udjel društva za osiguranje sukladan clanku 9. stavak 1. ovoga Zakona,
 3. nelikvidna sredstva.
- (2) Nelikvidna sredstva jamstvenog kapitala društva za osiguranje su dionice koje ne kotiraju na organiziranim tržištima te druga sredstva koja nije moguće unovciti u trenutku kada je to nužno radi ispunjavanja dospjelih novcanih obveza.

IV.3. Adekvatnost kapitala

Granica solventnosti društva za osiguranje koje obavlja poslove životnih osiguranja

Clanak 98.

- (1) Kapital društva za osiguranje koje obavlja poslove osiguranja u skupini životnih osiguranja mora biti najmanje jednak granici solventnosti koja se izračunava na način određen stavcima 2., 4., 5., 6. i 7. ovoga članka.
- (2) Granica solventnosti društva za osiguranje koje obavlja poslove osiguranja iz članka 3. stavak 3. točke 1. i 2. ovoga Zakona izračunava se kao zbroj prvog i drugog rezultata.
 1. Prvi rezultat izračunava se na sljedeći način:
 - a) Bruto iznos matematičkih pricuva obračunatih na zadnji dan prethodne poslovne godine množi se sa 0,04.
 - b) Umnožak iz točke 1.a) ovog stavka množi se s omjerom između:
 - bruto iznosa matematičkih pricuva na zadnji dan prethodne poslovne godine, umanjenog za udio matematičke pricuve koji pokriva reosiguranje, i
 - bruto iznosa matematičke pricuve obračunatih na zadnji dan prethodne poslovne godine, a najmanje sa 0,85.
 2. Drugi rezultat izračunava se samo za osiguranja kod kojih rizicni kapital nije negativan, i to na sljedeći način:
 - a) Iznos rizicnog kapitala na zadnji dan prethodne godine, uključujući rizicni kapital za osiguranja koja pokriva reosiguranje množi se sa 0,003.
 - b) Umnožak iz točke 2.a) ovoga stavka množi se s omjerom između:
 - ukupnog iznosa rizicnog kapitala na zadnji dan prethodne poslovne godine, umanjenog za iznos rizicnog kapitala pokrivenog reosiguranjem, te
 - ukupnog iznosa rizicnog kapitala na zadnji dan prethodne poslovne godine, uključujući rizicni kapital pokriven reosiguranjem, a najmanje sa 0,5.
 - c) Iznimno od odredbe točke 2.a) ovoga stavka, ukupni iznos rizicnog kapitala za osiguranja za slučaj smrti s određenim trajanjem množi se sa 0.001 ako je osiguranje sklopljeno na najviše tri godine, odnosno sa 0.0015 ako je osiguranje sklopljeno na više od tri i manje od pet godina.
- (3) Rizicni kapital iz stavka 2. točke 2. ovoga članka razlika je između osigurane svote za slučaj smrti i obračunane matematičke pricuve.
- (4) Granica solventnosti društva za osiguranje koje obavlja poslove osiguranja iz članka 3. stavak 3. točke 5. ovoga Zakona izračunava se na sljedeći način:
 1. ako društvo za osiguranje snosi rizik ulaganja, 4% tehničke pricuve osiguranja množi se s umnoškom iz stavka 2. točke 1.b) ovoga članka,
 2. ako društvo za osiguranje ne snosi rizik ulaganja, ali su troškovi upravljanja određeni i nepromjenjivi za razdoblje dulje od 5 godina, 1% tehničke pricuve osiguranja množi se s umnoškom iz stavka 2. točke 1.b) ovoga članka,
 3. ako društvo za osiguranje ne snosi rizik ulaganja, i troškovi upravljanja nisu određeni i nepromjenjivi, 25% neto administrativnih troškova prethodne poslovne godine povezani s tim poslovima,

4. ako društvo za osiguranje snosi rizik smrti osiguranika, 0,3% rizicnog kapitala množi se s umnoškom iz stavka 2. tocke 2.b) ovoga clanka.
- (5) Za tontine iz clanka 3. stavak 4. tocke 1. ovoga Zakona granica solventnosti jednaka je iznosu 0,01 vrijednosti kapitalizirane imovine.
- (6) Za osiguranja s kapitalizacijom isplate iz clanka 3. stavak 4. tocka 2. ovoga Zakona granica solventnosti jednaka je rezultatu sukladno stavku 2. tocka 1. ovoga clanka.
- (7) Za dopunska osiguranja propisana clankom 16. stavak 10. ovoga Zakona, granica solventnosti izracunava se sukladno odredbama clanka 99. ovoga Zakona.

Granica solventnosti društva za osiguranje koje obavlja poslove neživotnih osiguranja
Clanak 99.

- (1) Kapital društva za osiguranje koje obavlja poslove osiguranja u skupini neživotnih osiguranja i kapital društva za osiguranje koje obavlja poslove reosiguranja mora biti najmanje jednak granici solventnosti izracunatoj na osnovi odnosa premija odnosno šteta, i to onoj koja je viša.
- (2) Granica solventnosti na osnovi premija izracunava se na sljedeci nacin:
 1. Zbroj premija osiguranja u zadnjoj poslovnoj godini do iznosa od 375.000.000 kuna množi se sa 0,18, a iznos koji prelazi 375.000.000 kuna množi se sa 0,16, pri cemu premija predstavlja iznos izracunate ili iznos zaradene premije bez umanjenja za iznos predan u reosiguranje, ovisno o tome koji je viši.
 2. Zbroj umnožaka iz tocke 1. ovoga stavka množi se omjerom za prethodne tri poslovne godine između:
 - ukupno bruto izdataka za štete (likvidirane štete uvecane za promjenu pricuva za štete) umanjenih za iznos koji pokriva reosiguranje, te
 - ukupno bruto izdataka za štete (likvidirane štete uvecane za promjenu pricuva za štete).Ako je dobiven rezultat manji od 0,5, množi se sa 0,5.
 3. Pri izracunu zbroja premija osiguranja u prethodnoj poslovnoj godini premija odnosno doprinos koji se odnosi na vrste osiguranja iz clanka 3. stavak 2. tocke 11., 12. i 13. uvecava se za 50%.
 4. Pri izracunu zbroja premija osiguranja u prethodnoj poslovnoj godini premija se uvecava i za primljenu premiju reosiguranja.
 5. Od zbroja premija oduzimaju se premije osiguranja otpisane tijekom prethodne poslovne godine.
- (3) Granica solventnosti na osnovi šteta izracunava se na sljedeci nacin:

1. Prosjecni godišnji iznos bruto izdataka za štete za prethodne tri poslovne godine koje predstavljaju likvidirane štete uvecane za promjenu pricuva za štete bez umanjenja za iznos predan u reosiguranje, do iznosa od 262.500.000 kuna množi se sa 0,26, a iznos koji prelazi 262.500.0000 kuna množi se sa 0,23.
 2. Zbroj umnožaka iz tocke 1. ovoga stavka množi se omjerom za prethodne tri poslovne godine između:
 - ukupnih bruto izdataka za štete (likvidirane štete uvecane za promjenu pricuva štete) umanjenih za iznos šteta koje pokriva reosiguranje i suosiguranje,
 - ukupnih bruto izdataka za štete (likvidirane štete uvecane za promjenu pricuva štete).
 3. Pri izracunu godišnjeg iznosa bruto izdataka za štete, iznos izdataka za štete koji se odnosi na vrste osiguranje iz clanka 3. stavak 2. tocke 11., 12. i 13. uvecava se za 50%.
 4. Pri izracunu godišnjeg iznosa bruto izdataka za štete, iznos izdataka za štete uvecava se za izdatke za štete po osnovi reosiguranja i suosiguranja.
- (4) Pri izracunu godišnjeg iznosa bruto izdataka za štete iz stavka 3. tocka 1. ovoga clanka uzima se aritmeticka sredina prethodne tri poslovne godine.
- (5) Iznimno od odredbe stavka 4. ovoga clanka, u slucaju da društvo za osiguranje isključivo, odnosno pretežno u portfelju ima osiguranja koja pokrivaju rizike kredita, oluje, tuce ili mraza, pri izracunu godišnjeg iznosa bruto izdataka za štete uzima se aritmeticka sredina prethodnih sedam poslovnih godina.
- (6) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga clanka, granica solventnosti za zdravstvena osiguranja, za koja su tehnicke osnove osiguranja slicne tehnickim osnovama za životna osiguranja, jednaka je trecini granice solventnosti iz stavka 1. ovoga clanka ako su ispunjeni sljedeci uvjeti:
- a) premije osiguranja izracunavaju se aktuarskim metodama temeljem tablica bolesti,
 - b) u svezi s ovim osiguranjima oblikuje se pricuva za povecanje dobi,
 - c) premije osiguranja sadrže doplatak u cilju oblikovanja odgovarajuceg iznosa granice sigurnosti,
 - d) društvo za osiguranje može otkazati ugovor o osiguranju najkasnije prije isteka trece godine osiguranja,
 - e) ugovorom o osiguranju predvidena je mogucnost povecanja ili smanjenja premije tijekom trajanja ugovora o osiguranju.
- (7) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga clanka, granica solventnosti za prvu godinu poslovanja društva za osiguranje izracunava se sukladno stavku 2. ovoga clanka.
- (8) U slucaju kada je izracunata granica solventnosti za osiguranje tekuće godine manja od izracunate granice solventnosti društva za osiguranje prethodne godine, granica solventnosti mora biti najmanje jednaka granici solventnosti prethodne godine pomnoženoj s omjerom između pricuva šteta na kraju tekuće godine

umanjenih za udio reosiguranja i pricuva šteta na kraju prethodne godine umanjenih za udio reosiguranja, s tim da omjer ne smije biti veci od 1.

Jamstveni kapital

Clanak 100.

- (1) Jamstveni kapital predstavljaju stavke osnovnog kapitala iz clanka 95. ovoga Zakona i druge stavke iz clanka 96. stavak 3. ovoga Zakona iskljucivo uz suglasnost nadzornog tijela.
- (2) Jamstveni kapital ne smije biti manji od jedne trecine granice solventnosti iz clanka 98. odnosno 99. ovoga Zakona.
- (3) Iznimno od odredbe stavka 1. ovog clanka jamstveni kapital društva za osiguranje ne smije biti manji od:
 - iznosa 15.000.000,00 kuna ako društvo obavlja poslove osiguranja samo iz pojedine vrste neživotnih osiguranja,
 - iznosa 22.500.000,00 kuna ako društvo obavlja poslove osiguranja iz svih vrsta neživotnih osiguranja ili pojedine vrste osiguranja iz clanka 3. stavak 2. tocaka 10. do 15. ovoga Zakona,
 - iznosa 22.500.000,00 kuna ako društvo obavlja poslove životnih osiguranja,
 - iznosa 22.500.000,00 kuna ako društvo obavlja poslove reosiguranja.

Propis o nacinu izracuna jamstvenog kapitala i granice solventnosti

Clanak 101.

- (1) Nadzorno tijelo podrobnije ce propisati:
 1. nacin i vrste pojedinih stavki koje se uzimaju u obzir pri izracunu i adekvatnosti kapitala,
 2. obilježja podređenih dužnickih instrumenata iz clanka 96. stavak 2. ovoga Zakona i nelikvidnih sredstava iz clanka 97. stavak 2. ovoga Zakona,
 3. obilježja sredstava na racunima clanova društva za uzajamno osiguranje iz clanka 41. stavak 2. ovoga Zakona,
 4. pravila za izracun granice solventnosti iz clanka 98. odnosno 99. ovoga Zakona,
 5. pravila i minimalne standarde za izracun tehnickih pricuva osiguranja,
 6. vrste i obilježja imovine za pokrice tehnickih pricuva osiguranja te pravila za disperziju i ogranicenje ulaganja imovine za pokrice tehnickih pricuva, njihovo vrednovanje i uskladenost,
 7. metodologiju za izracun vlastitih udjela društava za osiguranje u tablicama maksimalnog pokriva i metodologiju za utvrđivanje najveće vjerojatne štete,
 8. nacin izracuna pokazatelja likvidnosti i najmanju vrijednost pokazatelja likvidnosti koju društvo za osiguranje mora zadovoljiti,
 9. sadržaj izvješća iz clanka 103. ovoga Zakona te rokove i nacin izvještavanja.

IV.4. Upravljanje likvidnošću

Upravljanje likvidnošću

Članak 102.

- (1) Društvo za osiguranje dužno je izvorima i ulaganjima upravljati na način da je u svakom trenutku u stanju ispuniti dospelje obveze.
- (2) Društvo za osiguranje dužno je radi osiguranja od rizika likvidnosti donijeti i provoditi politiku redovitog upravljanja likvidnošću koja obuhvaća:
 1. planiranje očekivanog poznatog i mogućeg otjecanja te dostatnog pritjecanja novčanih sredstava,
 2. redovno praćenje likvidnosti,
 3. prihvaćanje odgovarajućih mjera za sprječavanje odnosno otklanjanje uzroka nelikvidnosti.
- (3) Društvo za osiguranje mora dnevno izračunavati iznose likvidnih sredstava.

Izračunavanje i izvješćivanje

Članak 103.

- (1) Društvo za osiguranje dužno je redovito izračunavati odnosno utvrđivati:
 1. iznos kapitala,
 2. iznos jamstvenog kapitala,
 3. granicu solventnosti,
 4. visinu tehničke pricuve osiguranja,
 5. vrijednost i vrste ulaganja koja nisu financirana iz tehničke premije osiguranja,
 6. vrijednost imovine za pokrice tehničkih pricuva,
 7. vrste, disperziju, uskladenost i lokalizaciju ulaganja imovine za pokrice tehničkih pricuva, odnosno imovine za pokrice matematičke pricuve,
 8. statističke podatke osiguranja,
 9. bilancu i izvještaj poslovnog rezultata.
- (2) Granica solventnosti za svako tromjesečje izračunava se primjenom članka 98. odnosno 99. ovoga Zakona, pri čemu se u iznosu premija osiguranja i iznosu bruto izdataka za štete u obzir uzima tekuća godina, pri izračunu ukupnog iznosa izdataka za štete iz članka 99. stavak 3. ovoga Zakona i kod prvog i drugog rezultata iz članka 98. ovoga Zakona stanje na zadnji dan tromjesečja.
- (3) Društvo za osiguranje dužno je nadzorno tijelo izvještavati o podacima iz stavka 1. ovoga članka.

Zabrana isplate dobiti

Članak 104.

- (1) Društvo za osiguranje ne smije isplatiti dobit u obliku akontacije dobiti odnosno dividende, ni u obliku isplate iz naslova sudjelovanja u dobiti uprave društva, nadzornog odbora odnosno zaposlenika, ako:
 1. je kapital društva za osiguranje manji od granice solventnosti iz članka 98. odnosno 99. ovoga Zakona,

2. bi se kapital društva za osiguranje zbog isplate dobiti smanjio ispod granice solventnosti iz clanka 98. odnosno 99. ovoga Zakona,
3. društvo za osiguranje ne ispunjava najmanji stupanj likvidnosti iz clanka 134. stavak 2. točka 10. ovoga Zakona,
4. društvo za osiguranje zbog isplate dobiti ne bi više ispunjavalo najmanji stupanj likvidnosti iz clanka 134. stavak 2. točka 10. ovoga Zakona,
5. je nadzorno tijelo društvu za osiguranje odredilo otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti u svezi s krivim iskazivanjem bilancnih stavki i poslovnog rezultata društva za osiguranje te ako društvo za osiguranje nije postupilo sukladno mjeri nadzornog tijela o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti.

Mjere uprave u svrhu osiguravanja granice solventnosti

Clanak 105.

- (1) Ako kapital društva za osiguranje zbog povećane granice solventnosti ili drugih razloga nije dostatan, uprava društva za osiguranje dužna je neodgodivo prihvatiti mjere u svrhu osiguravanja kapitala za koje je nadležna, odnosno dužna je izraditi prijedlog mjera za koja su nadležna druga tijela društva za osiguranje.
- (2) O mjerama odnosno prijedlozima mjera iz stavka 1. ovoga clanka uprava je dužna izvijestiti nadzorno tijelo u roku osam dana od njihova donošenja.

Mjere nadzornog tijela

Clanak 106.

- (1) U slučaju ugroženosti prava osiguranika, nadzorno tijelo od društva za osiguranje može zahtijevati donošenje financijskog plana s prijedlozima mjera za sljedeće tri poslovne godine, koji mora sadržavati:
 1. ocjenu troškova uprave, odnosno troškova upravljanja te usporedbu s tekucim opcim troškovima i provizijama,
 2. detaljnu ocjenu prihoda i rashoda iz neposrednih poslova osiguranja,
 3. nacrt bilance,
 4. ocjenu potrebnih financijskih sredstava za postizanje ravnoteže kapitala i pokrivenosti svih obveza društva za osiguranje,
 5. politiku reosiguranja.
- (2) Nadzorno tijelo može zahtijevati veći kapital od propisanog ovim Zakonom, ako ocijeni da su zbog oslabljenog financijskog položaja društva za osiguranje ugrožena prava osiguranika. Visinu kapitala određuje na temelju financijskog plana s prijedlogom mjera za sljedeće tri poslovne godine.
- (3) Nadzorno tijelo može zahtijevati smanjenje vrijednosti imovine društva za osiguranje, koja se uključuje u izračun kapitala društva za osiguranje, ako je došlo do promjena tržišne vrijednosti te imovine.
- (4) Nadzorno tijelo može zahtijevati prilagodavanje izračuna granice solventnosti društva za osiguranje za iznos reosiguranja, ako se priroda ili kvaliteta ugovora o

reosiguranju u odnosu na prethodnu poslovnu godinu osjetno promijenila ili ako ugovori o reosiguranju ne omogućuju uravnoteženi prijenos rizika.

- (5) Nadzorno tijelo propisuje bolji način zaštite prava osiguranika.
- (6) Nadzorno tijelo ne smije izdati društvu za osiguranje odobrenje iz članka 70. stavak 2. ovoga Zakona i izjavu iz članka 77. stavak 5. ovoga Zakona ako je zahtijevalo prijedlog mjera iz stavka 1. ovoga članka.

IV.5. Tehnicke pricuve osiguranja

Tehnicke pricuve osiguranja

Članak 107.

- (1) Društvo za osiguranje mora u vezi sa svim poslovima osiguranja koje obavlja oblikovati odgovarajuće tehnicke pricuve osiguranja namijenjene pokricu budućih obveza iz osiguranja i eventualnih gubitaka zbog rizika koji proizlaze iz poslova osiguranja koje obavlja.
- (2) Društvo za osiguranje dužno je oblikovati sljedeće vrste tehnicke pricuve osiguranja:
 1. pricuve za prijenosne premije,
 2. pricuve za bonuse i popuste,
 3. pricuve šteta,
 4. druge tehnicke pricuve osiguranja.
- (3) Društvo za osiguranje može oblikovati i tehnicke pricuve za kolebanje šteta.
- (4) Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka društvo za osiguranje dužno je oblikovati tehnicke pricuve za kolebanje šteta ako obavlja poslove osiguranja iz članka 3. stavak 2. točka 14. ovoga Zakona.
- (5) Matematičke pricuve osiguranja dužno je oblikovati društvo za osiguranje koje obavlja životna osiguranja odnosno osiguranja osoba kod kojih se kumuliraju sredstva štednje ili sredstva za pokrice rizika u kasnijim godinama osiguranja, kao što su osiguranja od nezgoda ili zdravstvena osiguranja, s višegodišnjim trajanjem na koja se primjenjuju tablice vjerojatnosti i izracuni kao i na životna osiguranja.
- (6) Društvo za osiguranje koje obavlja osiguranja kod kojih osiguranik preuzima na sebe investicijski rizik mora u vezi s ovim osiguranjima oblikovati i posebne pricuve.
- (7) Mjerila i način obracuna tehnicke pricuve propisanih ovim člankom propisuje nadzorno tijelo.

Pricuve za prijenosne premije

Članak 108.

Pricuva za prijenosne premije kod pojedinog osiguranja oblikuje se u visini onog dijela obracunate premije koji se odnosi na pokrice osiguranja za razdoblje osiguranja nakon obracunskog razdoblja za koje se izracunava pricuva.

Pricuve za bonuse i popuste

Clanak 109.

Pricuve za bonuse i popuste oblikuju se u visini iznosa na isplatu koje imaju pravo osiguranici s osnovne prava na:

1. sudjelovanje u dobiti iz njihovih osiguranja, odnosno drugih prava na temelju ugovora o osiguranju (bonusi), osim ako se za ta osiguranja oblikuje matematicka pricuva,
2. buduće djelomicno sniženje premije (popusti),
3. povrat dijela premije za nepotrošeno vrijeme osiguranja zbog prijevremenog prestanka osiguranja (storno).

Pricuve šteta

Clanak 110.

- (1) Pricuve šteta oblikuju se u visini procijenjenih obveza koje je društvo za osiguranje dužno isplatiti temeljem onih ugovora o osiguranju kod kojih je osigurani slučaj nastupio prije kraja obracunskog razdoblja, uključujući sve troškove koji temeljem tih ugovora terete društva za osiguranje.
- (2) Pricuve šteta moraju, pored procijenjenih obveza za nastale ali još neriješene štete, obuhvacati i procijenjene obveze za već nastale ali još neprijavljene štete.

Matematicke pricuve

Clanak 111.

- (1) Matematicke pricuve oblikuju se u visini sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih obveza društva za osiguranje temeljem sklopljenih ugovora o osiguranju umanjenu za sadašnju procijenjenu vrijednost budućih premija koje će biti uplacene temeljem ovih osiguranja.
- (2) Matematicke pricuve izracunavaju se primjenom odgovarajućeg aktuarskog vrednovanja koje uzima u obzir sve buduće obveze društva za osiguranje na temelju pojedinog ugovora o osiguranju, uključujući:
 1. zajamceni isplate na koje osiguranik ima pravo,
 2. bonuse na koje osiguranik ima pravo, bilo samostalno bilo zajedno s drugim osiguranicima, bez obzira na to u kojem su obliku izraženi,
 3. druga prava koja osiguranik može imati temeljem ugovora o osiguranju,
 4. troškove, uključujući provizije.
- (3) Pri izboru metode aktuarskog vrednovanja društvo za osiguranje mora na odgovarajući način uzimati u obzir i metode vrednovanja imovine koja služi za pokrice matematicke pricuve.

- (4) Društvo za osiguranje mora izracunavati matematičku pricuvu posebno za svaki ugovor o osiguranju. Primjena odgovarajućih približnih vrijednosti odnosno poopćavanja dopuštena je samo ako je vjerojatno da će njihova primjena dovesti do približno jednakog rezultata kao pojedinačni izracun.
- (5) Kada osiguranik ima temeljem ugovora o osiguranju pravo na isplatu otkupne vrijednosti, matematička pricuva oblikovana u vezi s tim ugovorom ne smije biti manja od otkupne vrijednosti.
- (6) Društvo za osiguranje dužno je u aneksu uz godišnje izvješće navesti osnovice i metode kojima se služi pri izracunu matematičkih pricuva.

Pricuve za kolebanje šteta

Članak 112.

- (1) Pricuve za kolebanje šteta namijenjene su izravnanju neravnomjernog nastajanja štetnih događaja.
- (2) Društvo za osiguranje može oblikovati pricuve za kolebanje šteta u onim vrstama osiguranja za koje se na temelju statističkih podataka mogu očekivati značajnija odstupanja godišnjeg iznosa šteta.
- (3) Pricuve za kolebanje šteta oblikuju se na temelju odstupanja kvote šteta obracunskog razdoblja od prosječne kvote šteta u promatranom razdoblju.

Druge tehnicke pricuve osiguranja

Članak 113.

Druge tehnicke pricuve osiguranja oblikuje društvo za osiguranje s obzirom na predviđene buduće obveze i rizike od velikih šteta koji proizlaze iz osiguranja od odgovornosti za nuklearne štete ili odgovornosti proizvođača za farmaceutske proizvode, potresa, poplave te druge obveze i rizike u vezi kojih ne oblikuje pojedine pricuve iz članka 107. stavak 2. točke 1. do 3. te stavaka 3., 4. i 5. ovoga Zakona.

IV. 6. Imovina za pokrice Opće odredbe

Imovina za pokrice tehnicke pricuve

Članak 114.

- (1) Imovina za pokrice tehnicke pricuve je imovina društva za osiguranje namijenjena pokricu budućih obveza iz osiguranja koja sklapa društvo za osiguranje te eventualnih gubitaka zbog rizika koji proizlaze iz poslova osiguranja koje obavlja društvo za osiguranje te s obzirom na koje je društvo za osiguranje dužno oblikovati tehnicke pricuve osiguranja.

- (2) Društvo za osiguranje dužno je oblikovati imovinu za pokrice tehnicke pricuve sukladno odredbama ovog odjeljka.
- (3) Kod izbora ulaganja imovine za pokrice tehnicke pricuve društvo za osiguranje dužno je uzimati u obzir vrstu poslova osiguranja koje obavlja s time da je zajamcena sigurnost, isplativost i tržišnost ulaganja te odgovarajuća raznovrsnost i disperzija ulaganja.

Vrste dopuštenih ulaganja imovine za pokrice tehnicke pricuve

Članak 115.

- (1) Imovinu za pokrice tehnicke pricuve osim matematičke pricuve, može se ulagati u:
1. vrijednosne papire čiji je izdavatelj Republika Hrvatska, Hrvatska narodna banka, Hrvatska banka za obnovu i razvoj,
 2. obveznice i druge dužnicke vrijednosne papire za koje je Republika Hrvatska izdala jamstvo,
 3. obveznice i druge dužnicke vrijednosne papire čiji je izdavatelj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj,
 4. obveznice i druge dužnicke vrijednosne papire za koje je jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj izdala jamstvo;
 5. obveznice i druge dužnicke vrijednosne papire kojima se trguje na organiziranom tržištu vrijednosnih papira u Republici Hrvatskoj,
 6. obveznice i druge dužnicke vrijednosne papire kojima se ne trguje na organiziranom tržištu vrijednosnih papira ako je njihov izdavatelj pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj,
 7. dionice kojima se trguje na organiziranom tržištu vrijednosnih papira u Republici Hrvatskoj,
 8. dionice kojima se ne trguje na organiziranom tržištu vrijednosnih papira, ako je njihov izdavatelj pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj,
 9. udjele trgovačkih društava sa sjedištem u Republici Hrvatskoj,
 10. udjele i dionice investicijskih fondova koji su registrirani u Republici Hrvatskoj,
 11. zajmove osigurane založnim pravom na nekretnini odnosno prijenosom prava vlasništva, ako je založno pravo upisano u zemljišnoj knjizi u Republici Hrvatskoj ili državi članici, te ako vrijednost zajma nije veća od 60% tržišne vrijednosti nekretnine procijenjene od ovlaštenog sudskog procjenitelja. U slučaju da je na nekretnini već upisano jedno ili više založnih prava, vrijednost zajma ne smije biti veća od 60% tržišne vrijednosti nekretnine umanjene za vrijednost već upisanih založnih prava,
 12. zajmove bankama sa sjedištem u Republici Hrvatskoj,
 13. zajmove osigurane garancijom banke sa sjedištem u Republici Hrvatskoj,
 14. zajmove osigurane vrijednosnim papirima iz točaka 1. do 4. ovoga stavka,
 15. nekretnine i druga stvarna prava na nekretnini (pravo građenja, pravo služnosti),
 - ako su upisane u zemljišnoj knjizi u Republici Hrvatskoj,
 - ako se od njih očekuje prinos ili se isti već ostvaruje,
 - ako je kupovna cijena bila određena procjenom ovlaštenog sudskog procjenitelja, te

- ako su oslobođene svih tereta,
16. depozite u banke sa sjedištem u Republici Hrvatskoj,
17. sredstva na poslovnom racunu društva za osiguranje.

- (2) Imovina za pokrivenje tehnicke pricuve, osim matematicke pricuve, može se ulagati u:
- dugorocne obveznice i dugorocne dužnicke vrijednosne papire ciji je izdavatelj država članica ili država članica OECD;
 - dugorocne obveznice ili druge dugorocne vrijednosne papire ciji je izdavatelj inozemni nedržavni subjekt države članice ili države članice OECD;
 - dionice ciji je izdavatelj inozemno dionicko društvo kojima se trguje na organiziranim tržištima kapitala država članica ili država članica OECD;
 - udjele investicijskih fondova koji se prodaju u državi članici ili državi članici OECD.
- (3) Društvo za osiguranje može imovinu za pokrivenje tehnicke pricuve uložiti i u druge oblike imovine uz suglasnost nadzornog tijela.

Ogranicenja ulaganja imovine za pokrivenje tehnicke pricuve

Clanak 116.

- (1) Imovina za pokrivenje tehnicke pricuve, osim matematicke pricuve, može se ulagati u vrijednosne papire iz clanka 115. stavak 1. tocke 1. i 2. ovoga Zakona bez ogranicenja.
- (2) Ulaganja imovine za pokrivenje tehnicke pricuve, osim matematicke pricuve, ne smiju prelaziti sljedeca ogranicenja:
1. ulaganja u vrijednosne papire iz clanka 115. stavak 1. tocaka 3., 4. i 5. ovoga Zakona zajedno ne smiju prelaziti 35% ukupne imovine za pokrivenje tehnicke pricuve,
 2. ulaganja u obveznice i druge dužnicke vrijednosne papire iz clanka 115. stavak 1. tocke 6. ovoga Zakona istog izdavatelja ne smiju prelaziti 1%, a zajedno 5% ukupne imovine za pokrivenje tehnicke pricuve,
 3. ulaganja u dionice iz clanka 115. stavak 1. tocka 7. ovoga Zakona zajedno ne smiju prelaziti 25% ukupne imovine za pokrivenje tehnicke pricuve,
 4. ulaganja u dionice iz clanka 115. stavak 1. tocka 8. ovoga Zakona i udjele iz clanka 115. stavak 1. tocka 9. ovoga Zakona istog izdavatelja ne smiju prelaziti 1%, a zajedno 5% ukupne imovine za pokrivenje tehnicke pricuve,
 5. ulaganja u udjele i dionice investicijskih fondova iz clanka 115. stavak 1. tocka 10. ovoga Zakona zajedno ne smiju prelaziti 40% ukupne imovine za pokrivenje tehnicke pricuve,
 6. ulaganja u zajmove iz clanka 115. stavak 1. tocka 11. ovog Zakona jednom zajmoprimcu ne smiju prelaziti 2%, a zajedno ne smiju prelaziti 20% ukupne imovine za pokrivenje tehnicke pricuve,
 7. ulaganja u zajmove iz clanka 115. stavak 1. tocke 13. i 14. ovoga Zakona jednom zajmoprimcu ne smiju prelaziti 2%, a zajedno ne smiju prelaziti 20% ukupne imovine za pokrivenje tehnicke pricuve,
 8. ulaganja iz clanka 115. stavak 1. tocka 15. ovoga Zakona, u jednu odnosno više nekretnina koje su medusobno povezane tako da predstavljaju jednu

cjelinu ne smiju prelaziti 10%, a zajedno ne smiju prelaziti 30% ukupne imovine za pokrice tehnicke pricuve,

9. ulaganja u zajmove i depozite iz clanka 115. stavak 1. tocke 12. i 16. ovog Zakona u istu banku ili više povezanih banaka ne smiju prelaziti 10%, a zajedno ne smiju prelaziti 30% ukupne imovine za pokrice tehnicke pricuve,
10. ulaganja u sredstva iz clanka 115. stavak 1. tocka 17. ovoga Zakona zajedno ne smiju prelaziti 3% ukupne imovine za pokrice tehnicke pricuve,
11. ulaganja iz clanka 115. stavak 1. tocke 5. do 10. istog izdavatelja i iz clanka 115. stavak 1. tocke 11. do 14. ovoga Zakona jednom zajmoprimcu zajedno ne smiju prelaziti 5% ukupne imovine za pokrice tehnicke pricuve.

- (3) Ulaganja iz clanka 115. stavak 2. ovoga Zakona zajedno ne smiju prelaziti 15% ukupne imovine za pokrice tehnicke pricuve osim matematicke pricuve.

Uskladenost ulaganja

Clanak 117.

- (1) Društvo za osiguranje dužno je ulaganja imovine za pokrice zbog kojih je izloženo rizicima eventualnih gubitaka zbog promjene kamatnih stopa, tecajeva stranih valuta odnosno drugih tržišnih rizika na odgovarajuci nacin uskladiti sa svojim obvezama temeljem ugovora o osiguranju cija je visina ovisna o jednakim promjenama.
- (2) Društvo za osiguranje dužno je pri ulaganju imovine za pokrice na odgovarajuci nacin uzimati u obzir dospijeece obveza iz ugovora o osiguranju.
- (3) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga clanka, društvo za osiguranje može ulaganja imovine za pokrice uskladiti sa svojim obvezama temeljem ugovora o osiguranju cija je visina ovisna o promjeni tecajeva stranih valuta najmanje do 80%.

Upotreba izvedenih financijskih instrumenata

Clanak 118.

- (1) Kod ulaganja imovine za pokrice društvo za osiguranje može upotrebljavati termnske ugovore, opcije i ostale izvedene financijske instrumente ukoliko oni omogucuju smanjenje rizika iz clanka 117. stavak 1. ovoga Zakona ili ukoliko omogucuju ucinkovitije upravljanje portfeljom osiguranja.
- (2) Nadzorno tijelo propisuje podrobnija pravila za upotrebu izvedenih financijskih instrumenata.
- (3) Društvo za osiguranje dužno je o upotrebi izvedenih financijskih instrumenata obavještavati nadzorno tijelo.

Imovina za pokrice matematicke pricuve

Clanak 119.

- (1) Imovina za pokrivanje matematičkih pricupa namijenjena je pokrivanju obveza društva za osiguranje iz onih vrsta osiguranja za koje je potrebno oblikovati matematičke pricupe.
- (2) Imovina za pokrivanje matematičkih pricupa smije se upotrijebiti samo za isplatu potraživanja iz osiguranja u vezi s kojima je oblikovana imovina za pokrivanje matematičkih pricupa.

Traženo pokrivanje matematičkih pricupa

Članak 120.

- (1) Traženo pokrivanje obuhvaća matematičke pricupe. Kod zdravstvenih i životnih osiguranja, uključujući životna osiguranja kod kojih osiguranik na sebe preuzima investicijski rizik, traženo pokrivanje obuhvaća pored matematičkih pricupa i pricupe za prijenosne premije, pricupe šteta te pricupe za bonuse i popuste.
- (2) Traženo pokrivanje izračunava se odvojeno za svaku vrstu osiguranja iz članka 121. stavak 1. ovog Zakona.

Obveza oblikovanja imovine za pokrivanje matematičkih pricupa

Članak 121.

- (1) Društvo za osiguranje koje provodi osiguranja u vrstama osiguranja za koje je nužno oblikovati matematičke pricupe dužno je oblikovati imovinu za pokrivanje matematičkih pricupa i imovinom za pokrivanje matematičkih pricupa upravljati odvojeno od druge imovine.
- (2) Vrijednost imovine za pokrivanje matematičkih pricupa mora u svakom trenutku biti najmanje jednaka visini traženog pokrivača.
- (3) Društvo za osiguranje mora održavati vrijednost imovine za pokrivanje matematičkih pricupa tako da je u svakom trenutku najmanje jednaka visini traženog pokrivača. Društvo za osiguranje mora krajem svakog tromjesečja za račun imovine za pokrivanje matematičkih pricupa steci dodatnu imovinu ako je to nužno radi usklađivanja vrijednosti imovine za pokrivanje matematičkih pricupa s visinom traženog pokrivača.

Vrste dopuštenih ulaganja imovine za pokrivanje matematičkih pricupa

Članak 122.

- (1) Imovina za pokrivanje matematičkih pricupa može se ulagati u:
 1. vrijednosne papire čiji je izdavatelj Republika Hrvatska, Hrvatska narodna banka, Hrvatska banka za obnovu i razvoj,
 2. obveznice i druge dužnicke vrijednosne papire za koje je Republika Hrvatska izdala jamstvo,
 3. obveznice i druge dužnicke vrijednosne papire čiji je izdavatelj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj,

4. obveznice i druge dužnicke vrijednosne papire za koje je jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj izdala jamstvo,
5. obveznice i druge dužnicke vrijednosne papire kojima se trguje na organiziranom tržištu vrijednosnih papira u Republici Hrvatskoj,
6. dionice kojima se trguje na organiziranom tržištu vrijednosnih papira u Republici Hrvatskoj,
7. udjele i dionice investicijskih fondova koji su registrirani u Republici Hrvatskoj,
8. predujmove i zajmove u iznosu otkupne vrijednosti osiguranja temeljem ugovora o životnom osiguranju,
9. zajmove bankama sa sjedištem u Republici Hrvatskoj,
10. zajmove osigurane garancijom banke sa sjedištem u Republici Hrvatskoj,
11. zajmove osigurane vrijednosnim papirima iz točke 1. do 4. ovoga stavka,
12. nekretnine i druga stvarna prava na nekretnini (pravo gradnja, pravo služnosti):
 - ako su upisane u zemljišnoj knjizi u Republici Hrvatskoj i
 - ako se od njih očekuje prinos ili se isti već ostvaruje i
 - ako je kupovna cijena bila određena procjenom ovlaštenog sudskog procjenitelja, te
 - ako su oslobođene svih tereta,
13. depozite u banke sa sjedištem u Republici Hrvatskoj,
14. sredstva na poslovnom računu društva za osiguranje.

(2) Imovina za pokrice matematičke pricuve može se ulagati u:

- dugoročne obveznice i dugoročne dužnicke vrijednosne papire čiji je izdavatelj država članica ili država članica OECD,
- dugoročne obveznice ili druge dugoročne vrijednosne papire čiji je izdavatelj inozemni nedržavni subjekt države članice ili države članice OECD,
- dionice čiji je izdavatelj inozemno dioničko društvo kojima se trguje na organiziranim tržištima kapitala država članica ili država članica OECD,
- udjele investicijskih fondova koji se prodaju u državi članici ili državi članici OECD.

(3) Društvo za osiguranje može imovinu za pokrice matematičke pricuve uložiti i u druge oblike imovine uz suglasnost nadzornog tijela.

Ograničenja ulaganja imovine za pokrice matematičke pricuve

Članak 123.

(1) Imovina za pokrice matematičke pricuve može se ulagati u vrijednosne papire iz članka 122. stavak 1. točke 1. i 2. ovoga Zakona bez ograničenja.

(2) Ulaganja imovine za pokrice matematičke pricuve ne smiju prelaziti sljedeća ograničenja:

1. ulaganja u vrijednosne papire iz članka 122. stavak 1. točaka 1. i 2. ovoga Zakona moraju iznositi najmanje 50% ukupne imovine za pokrice matematičke pricuve,
2. ulaganja u vrijednosne papire iz članka 122. stavak 1. točaka 3., 4. i 5. ovoga Zakona zajedno ne smiju prelaziti 35% ukupne imovine za pokrice matematičke pricuve,

3. ulaganja u dionice iz clanka 122. stavak 1. tocke 6. ovoga Zakona zajedno ne smiju prelaziti 25% ukupne imovine za pokrvice matematicke pricuve,
 4. ulaganja u udjele i dionice investicijskih fondova iz clanka 122. stavak 1. tocke 7. ovoga Zakona zajedno ne smiju prelaziti 40% ukupne imovine za pokrvice matematicke pricuve,
 5. ulaganja u predujmove i zajmove iz clanka 122. stavak 1. tocke 8. ovoga Zakona zajedno ne smiju prelaziti 30% ukupne imovine za pokrvice matematicke pricuve,
 6. ulaganja u zajmove i depozite iz clanka 122. stavak 1. tocke 9. i 13. ovoga Zakona u istu banku ili više povezanih banaka ne smiju prelaziti 10%, a zajedno ne smiju prelaziti 30% ukupne imovine za pokrvice matematicke pricuve,
 7. ulaganja u zajmove iz clanka 122. stavak 1. tocke 10. i 11. ovoga Zakona jednom zajmoprimcu ne smiju prelaziti 2%, a zajedno ne smiju prelaziti 20% ukupne imovine za pokrvice matematicke pricuve,
 8. ulaganja iz clanka 122. stavak 1. tocka 12. ovoga Zakona, u jednu odnosno više nekretnina koje su medusobno povezane tako da cine jednu cjelinu ne smiju prelaziti 10%, a zajedno ne smiju prelaziti 30% ukupne imovine za pokrvice matematicke pricuve,
 9. ulaganja u sredstva iz clanka 122. stavak 1. tocka 14. ovoga Zakona zajedno ne smiju prelaziti 3% ukupne imovine za pokrvice matematicke pricuve.
- (3) Ulaganja iz clanka 122. stavak 2. ovoga Zakona zajedno ne smiju prelaziti 15% ukupne imovine za pokrvice matematicke pricuve.

**Posebne odredbe za osiguranja kod kojih osiguranik na sebe preuzima
investicijski rizik
Clanak 124.**

- (1) Društvo za osiguranje imovinu za pokrvice matematicke pricuve ne smije ulagati u uzajamne, odnosno investicijske fondove s cijim društvima za upravljanje cini povezanu osobu.
- (2) Kada su prava osiguranika temeljem ugovora o osiguranju neposredno povezana s vrijednošću jedinice imovine uzajamnog odnosno investicijskog fonda, ulaganja imovine za pokrvice matematicke pricuve koje oblikuje društvo za osiguranje u vezi s tim osiguranjima moraju u najvećoj mogućoj mjeri obuhvacati ulaganja u vrijednosne papire koji predstavljaju jedinice imovine tog uzajamnog odnosno investicijskog fonda.
- (3) Kada su prava osiguranika temeljem ugovora o osiguranju neposredno povezana s promjenom indeksa vrijednosnih papira odnosno druge referentne vrijednosti, ulaganja imovine za pokrvice matematicke pricuve koje društvo za osiguranje oblikuje u vezi s ovim osiguranjima moraju u najvećoj mogućoj mjeri obuhvacati ulaganja u odgovarajuće vrijednosne papire koji prema svojim obilježjima i tržišnosti odgovaraju onima koji cine osnovicu za odredivanje indeksa odnosno druge referentne vrijednosti.

- (4) Nadzorno tijelo detaljnije propisuje vrste i ograničenja ulaganja imovine za pokrivenje matematičke premije za osiguranje iz skupine životnih osiguranja kod kojih osiguranik preuzima investicijski rizik i gdje su prava, koja temeljem ugovora o osiguranju preuzima osiguranik, neposredno vezana za vrijednost jedinice imovine za pokrivenje matematičke premije.

Odvajanje imovine za pokrivenje matematičke premije od imovine društva za osiguranje
Članak 125.

- (1) Društvo za osiguranje dužno je imovinu za pokrivenje matematičke premije odvojiti od svoje imovine na način koji je, s obzirom na vrstu te imovine, određen u sljedećim člancima ovog Zakona.
- (2) Ovrha nad imovinom za pokrivenje matematičke premije iz stavka 1. ovog članka dopuštena je samo radi omogućavanja odnosno plaćanja potraživanja osiguranika iz ugovora o osiguranju u vezi s kojim je oblikovana imovina za pokrivenje matematičke premije.
- (3) U slučaju životnih osiguranja, te u slučaju zdravstvenih osiguranja i osiguranja od nezgode za koja se primjenjuju slične tablice vjerojatnosti i izračuni kao za životna osiguranja, ovrha nad imovinom za pokrivenje matematičke premije ograničena je na onaj dio imovine za pokrivenje matematičke premije:
1. čija je vrijednost u jednakom omjeru s traženim pokrivenjem u vezi s osiguranjem iz kojeg proizlazi potraživanje kao omjer sveukupne vrijednosti imovine za pokrivenje matematičke premije i traženog pokrivenja za sva osiguranja koje je sklopilo društvo za osiguranje u vezi s kojom je oblikovana imovina za pokrivenje matematičke premije i
 2. čija vrijednost nije veća od traženog pokrivenja u vezi s osiguranjem iz kojeg proizlazi potraživanje.

Racun imovine za pokrivenje matematičke premije
Članak 126.

Društvo za osiguranje dužno je kod banke ovlaštene za obavljanje platnog prometa otvoriti račun preko kojeg će primiti uplate i obavljati isplate iz poslova u svezi s imovinom za pokrivenje za životna osiguranja.

Odvajanje ulaganja u vrijednosne papire
Članak 127.

- (1) Društvo za osiguranje koje vodi vrijednosne papire na skrbničkom računu u banci skrbniku ima najmanje sljedeća prava:
- neposredan uvid u stanje vrijednosnih papira na skrbničkom računu,
 - neposredno ispunjavanje obveza prijenosa vrijednosnih papira nastalih na temelju poslova koje je vezano za imovinu za pokrivenje matematičke premije zaključilo od njega ovlašteno brokersko društvo koje na temelju ugovora o

izdvojenim poslovima obavlja poslove upravljanja ulaganjima u vrijednosne papire.

- (2) Društvo za osiguranje mora u vezi s vrijednosnim papirima kojima se ne trguje na organiziranom tržištu vrijednosnih papira, a koji su izdani u materijalnom obliku ovlastiti banku, koja ima dozvolu za obavljanje poslova skrbnika, za poslove u vezi s cuvanjem tih vrijednosnih papira.
- (3) Na cuvanje iz stavka 2. ovoga clanka na odgovarajuci nacin se primjenjuju odredbe stavka 1. ovog clanka.
- (4) Depozitarna agencija odnosno banka skrbnik iz stavaka 1. i 2. ovoga clanka dužna je nadzornom tijelu, na njegov zahtjev, dostaviti podatke o stanju vrijednosnih papira koje cuva za racun društva za osiguranje koji se odnose na imovinu za pokrice matematicke pricuve.

Ulaganja u depozite kod banaka odnosno u zajmove

Clanak 128.

- (1) Društvo za osiguranje dužno je u svezi s ulaganjem imovine za pokrice matematicke pricuve u depozite kod banke odnosno u zajmove sklopiti ugovor s bankom odnosno zajmoprimcem iz kojeg mora biti vidljivo da se navedeni ugovor odnosi na imovinu za pokrice matematicke pricuve.
- (2) Kada je zajam iz stavka 1. ovoga clanka osiguran garancijom banke odnosno vrijednosnim papirima, odnosno na neki drugi nacin, društvo za osiguranje dužno je osigurati uknjižbu predmeta osiguranja u korist imovine za pokrice matematicke pricuve.

IV. 7. Druge mjere upravljanja rizicima

Obveza reosiguranja

Clanak 129.

Društvo za osiguranje mora reosiguranjem pokriti samo onaj dio preuzetih osiguranih rizika koji prema tablicama maksimalnog pokriva prelaze udjele u kompenzaciji rizika.

Program planiranog reosiguranja

Clanak 130.

- (1) Društvo za osiguranje mora za svaku poslovnu godinu prihvatiti program planiranog reosiguranja.
- (2) Program planiranog reosiguranja mora obuhvacati:
 1. izracunate vlastite udjele prema pojedinim vrstama osiguranja,

2. tablicu maksimalnog pokriva sastavljenu temeljem izracuna iz tocke 1. ovog stavka,
 3. postupke, osnovice i mjerila za utvrdivanje najveće vjerojatne štete za pojedine preuzete osigurane rizike.
- (3) Pri izracunu iz tocke 1. stavka 2. ovoga clanka društvo za osiguranje uzima u obzir prije svega:
1. visinu jamstvenog kapitala,
 2. cjelokupni opseg poslova,
 3. visinu premije osiguranja u skupinama i vrstama osiguranja,
 4. udjele osiguranja prema pojedinim vrstama osiguranja u osnovicama iz tocke 2. i 3. ovoga stavka,
 5. ispravke zbog odstupanja u pojedinim vrstama osiguranja.

Suosiguranje

Clanak 131.

- (1) Društvo za osiguranje zajedno s jednim ili više društava za osiguranje može suosiguravati rizike iz vrsta osiguranja za koje je steklo dozvolu za obavljanje poslova osiguranja.
- (2) Društvo za osiguranje ne smije u suosiguranje preuzeti rizike u opsegu koji prelazi njegove vlastite udjele prema pojedinim vrstama osiguranja sukladno tablicama maksimalnog pokriva iz clanka 130. stavak 2. tocke 2. ovoga Zakona.
- (3) Iznimno od odredbe stavka 1. ovog clanka, društvo za osiguranje može suosiguravati rizike u državama clanicama Europske unije prema pravilima clanka 132. ovoga Zakona.

Suosiguranje u okviru Europske unije

Clanak 132.

- (1) Suosiguranje u okviru Europske unije jest osiguranje koje ispunjava sljedece uvjete:
 1. dva ili više društava za osiguranje pokriva rizik u okviru jednoga jedinog ugovora uz placanje ukupne premije za isto razdoblje (suosiguravatelj), svaki za svoj dio, pri cemu je jedan od osiguravatelja vodeci osiguravatelj,
 2. osiguranje sadrži opasnost koja se nalazi unutar Europske unije,
 3. vodeci osiguravatelj jest osiguravatelj koji ima sjedište na podrucju države clanice Europske unije te je stekao odobrenje za obavljanje poslova osiguranja u skupini osiguranja na koju se odnosi pokriva opasnosti,
 4. barem jedan od osiguravatelja upisan je u ugovoru preko sjedišta društva za osiguranje ili podružnice osnovane u državi clanici Europske unije koja nije država vodeceg osiguravatelja,
 5. vodeci osiguravatelj u cijelosti preuzima vodecu ulogu u postupku suosiguranja i određuje uvjete osiguranja, uključujući i premiju te izdaje policu.

- (2) Suosiguranje u okviru Europske unije dopušteno je u slučaju ugovora osiguranja koji sadrže osiguranje imovine, osim osiguranja iz skupina navedenih u clanku 3. stavak 2. točkama 1., 2., 17. i 18. ovoga Zakona.
- (3) Svaki osiguravatelj, koji pokriva rizike u smislu odredaba stavka 1. ovoga clanka, oblikuje tehnicke pricuve osiguranja sukladno propisima države u kojoj je osnovan, a ako takvi propisi ne postoje, sukladno uobicajenoj praksi te države.
- (4) Iznimno od odredaba stavka 3. ovoga clanka, pricuve za štete moraju biti najmanje jednake onima koje utvrdi vodeći osiguravatelj, sukladno propisima države članice u kojoj je osnovan.
- (5) Svaki osiguravatelj, koji sadrži opasnost u smislu odredaba stavka 1. ovoga clanka i ima sjedište u Republici Hrvatskoj, oblikuje ulaganja koja sadrže obveze iz stavka 3. ovoga clanka sukladno ovom Zakonu i na temelju njega donesenim propisima.

Statisticki standardi osiguranja

Clanak 133.

- (1) Društvo za osiguranje dužno je voditi statisticke podatke o poslovima osiguranja, rizicima koje pokrivaju osiguranja, osiguranim slucajevima i štetama.
- (2) Društvo za osiguranje dužno je podatke iz stavka 1. ovoga clanka obradivati primjenom statistickih standarda za osiguranje.
- (3) Statisticke standarde osiguranja propisuje nadzorno tijelo.

GLAVA V.

SURADNJA NADZORNIH TIJELA

Obrada podataka i pružanje informacija

Clanak 134.

- (1) Nadzorno tijelo nadležno je za prikupljanje i obradu podataka o cinjenicama i okolnostima koje su bitne za obavljanje njenih poslova i nadležnosti određenih ovim Zakonom.
- (2) Podacima iz stavka 1. ovoga clanka znacajnim za obavljanje poslova i nadležnosti nadzornog tijela određenih ovim Zakonom smatraju se osobito podaci o:
 1. dozvolama za obavljanje poslova osiguranja i o drugim dozvolama koje izdaje nadzorno tijelo temeljem ovoga Zakona,
 2. članovima uprave i nadzornih odbora društava za osiguranje, njihovoj organizaciji i djelovanju unutarnje revizije,

3. podružnicama odnosno neposrednom obavljanju poslova osiguranja u državama članicama od strane društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Hrvatskoj,
4. podružnicama odnosno neposrednom obavljanju poslova osiguranja društava za osiguranje država članica na području Republike Hrvatske,
5. podružnicama u stranim državama društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Hrvatskoj,
6. podružnicama stranih društava za osiguranje u Republici Hrvatskoj,
7. poštovanju odredaba o upravljanju rizicima iz glave IV. ovoga Zakona te na temelj njih donesenih propisa,
8. izvješćima iz članka 103. ovog Zakona,
9. imateljima kvalificiranih udjela iz članka 21. ovoga Zakona,
10. revidiranim financijskim izvještajima iz članka 151. ovoga Zakona,
11. izvršenim mjerama nadzora iz članka 159. ovoga Zakona,
12. informacijama koje nadzorno tijelo prikupi u okviru razmjene informacija od nadležnih nadzornih tijela.

(3) Podatke iz stavka 2. ovoga članka nadzorno tijelo smije dostaviti:

1. nadležnim nadzornim tijelima država članica, ako su im oni potrebni radi obavljanja nadzora nad poslovanjem društava za osiguranje te ako za ta tijela vrijedi obveza čuvanja povjerljivih podataka u opsegu određenom člankom 138. stavak 4. ovoga Zakona;
2. nadzornim tijelima stranih država prema sklopljenim sporazumima, ako su im oni potrebni radi obavljanja nadzora nad poslovanjem društava za osiguranje te ako za ta tijela vrijedi obveza čuvanja povjerljivih podataka u opsegu određenom člankom 138. stavak 4. ovoga Zakona;
3. sudu ako su mu podaci potrebni u stecajnom postupku nad društvom za osiguranje;
4. Ministarstvu financija Republike Hrvatske za potrebe pripreme propisa, vođenje statistike ili vođenje strategije na području financijskog i poreznog sustava.

(4) Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka, podatke iz stavka 2. točka 12. ovoga članka nadzorno tijelo smije dostavljati drugim tijelima jedino uz izricito odobrenje nadzornog tijela koje mu je dostavilo te podatke.

(5) Nadzorno tijelo dužno je obavještavati Europsku komisiju i nadležna nadzorna tijela država članica o imenima osoba odnosno nazivima tijela kojima je dopušteno dostavljati podatke iz stavka 2. ovoga članka.

Obavještavanje Europske komisije o odbijanju zahtjeva za dostavljanje obavijesti

Članak 135.

Nadzorno tijelo dužno je obavijestiti Europsku komisiju o odbijanju zahtjeva za dostavljanjem obavijesti iz članka 77. stavak 9. ovoga Zakona.

Obavještanje Europske komisije o odnosima sa stranim državama

Članak 136.

- (1) Nadzorno tijelo dužno je Europsku komisiju obavijestiti o:
 1. izdavanju svake dozvole društvu za osiguranje čije je posredno ili neposredno nadređeno društvo pravna osoba sa sjedištem u stranoj državi,
 2. izdavanju svake dozvole za stjecanje kvalificiranog udjela temeljem kojeg strana osoba postaje nadređeno društvo društva za osiguranje,
 3. svim značajnijim poteškocama koje društva za osiguranje imaju pri obavljanju poslova osiguranja u stranim državama.
- (2) Nadzorno tijelo dužno je na zahtjev Europske komisije obustaviti postupke odlučivanja o zahtjevima osoba iz pojedine strane države za najviše tri mjeseca, temeljem odluke o zahtjevima za izdavanje:
 1. dozvole društvu za osiguranje kojeg je posredno ili neposredno vlasnik pravna osoba sa sjedištem u stranoj državi na koju se odnosi odluka Europske komisije,
 2. dozvole za stjecanje kvalificiranog udjela temeljem kojeg strana osoba sa sjedištem u stranoj državi, na koju se odnosi odluka Europske komisije, postaje vladajuće društvo nad društvom za osiguranje.
- (3) U razdoblju dok traje prekid postupka na temelju stavka 2. ovoga članka rokovi određeni za odlučivanje ne teku.
- (4) Nadzorno tijelo dužno je na zahtjev Europskog vijeća produžiti rok iz stavka 2. ovoga članka za razdoblje koje je odredilo Europsko vijeće.
- (5) Iznimno, odredbe stavaka 2. i 4. ovoga članka ne primjenjuju se na:
 1. osnivanje društva za osiguranje kao ovisnog društva koje u trenutku prihvatanja odluke iz stavka 2. i 4. ovoga članka ima pravo obavljanja poslova osiguranja u državi članici, odnosno od tog društva za osiguranje ovisnog društva,
 2. stjecanje kvalificiranog udjela čiji budući imatelj je društvo za osiguranje koje u trenutku prihvatanja odluke iz stavka 2. i 4. ovoga članka ima pravo obavljati poslove osiguranja u državi članici odnosno od tog društva za osiguranje ovisno društvo.
- (6) Nadzorno tijelo dužno je Europsku komisiju na njezin zahtjev obavijestiti o svakom zahtjevu za izdavanje dozvole iz stavka 1. ovoga članka odnosno o svakom zahtjevu za stjecanje kvalificiranog udjela temeljem kojeg bi strani imatelj postao vladajuće društvo nad društvom za osiguranje, ako Europska komisija te podatke zahtijeva radi utvrđivanja činjenica bitnih za prihvatanje odluke temeljem stavka 2. odnosno 4. ovoga članka.

GLAVA VI.

POSLOVNA TAJNA

Povjerljivi podaci

Clanak 137.

Društvo za osiguranje dužno je kao povjerljive cuvati sve podatke, informacije, cinjenice i okolnosti za koje je saznalo u poslovanju s pojedinim društvom za osiguranje, odnosno osiguranikom, odnosno s drugim imateljem prava iz osiguranja.

Obveza cuvanja povjerljivih podataka

Clanak 138.

- (1) Clanovi tijela društva za osiguranje, dionicari društva za osiguranje, radnici društva za osiguranje, odnosno druge osobe kojima su vezano za njihov rad u društvu za osiguranje ili uz pružanje usluga za društvo za osiguranje na bilo koji nacin dostupni podaci iz clanka 137. ovoga Zakona ne smiju te podatke priopćavati trecim osobama, iskoristiti ih protiv interesa društva za osiguranje i njegovih klijenata ili omoguciti da ih koriste trece osobe.
- (2) Obveza cuvanja osobnih podataka prestaje u sljedecim slucajevima:
 1. ako stranka izricito pisanim putem pristane da se priopće pojedini povjerljivi podaci,
 2. ako su podaci potrebni radi utvrdivanja cinjenica u kaznenim postupcima i predocenje tih podataka pismenim putem zahtijeva odnosno naloži nadležni sud,
 3. u slucajevima određenima Zakonom o sprjecavanju pranja novca,
 4. ako su ti podaci potrebni radi odlucivanja o pravnim odnosima između društva za osiguranje i osiguratelja, odnosno osiguranika, odnosno drugih imatelja prava iz osiguranja u sudskom sporu,
 5. ako su ti podaci potrebni u ostavinskom postupku i predocenje tih podataka pisanim putem zahtijeva odnosno naloži nadležni sud,
 6. ako su ti podaci potrebni radi ovrhe nad imovinom osiguratelja odnosno drugog imatelja prava iz osiguranja i predocenje tih podataka pisanim putem zahtijeva odnosno naloži nadležni sud,
 7. ako su ti podaci potrebni nadzornom tijelu odnosno drugom nadzornom tijelu u svrhu nadzora koji provodi u okviru svojih nadležnosti,
 8. ako su ti podaci potrebni poreznom tijelu u postupku koji ono provodi u okviru svojih nadležnosti,
 9. u slucajevima određenima Zakonom o obveznim osiguranjima u prometu.
- (3) Obveza cuvanja povjerljivih podataka postoji za osobe iz stavka 1. ovoga clanka i nakon prestanka rada u društvu za osiguranje, odnosno nakon prestanka svojstva dionicara ili clanstva u tijelima društva za osiguranje.
- (4) Nadzorno tijelo odnosno druga tijela i sudovi smiju podatke koje su prikupili temeljem stavka 2. ovoga clanka upotrijebiti iskljucivo u svrhu zbog koje su prikupljeni.

Prikupljanje, vodenje i upotreba osobnih podataka

Clanak 139.

- (1) Društva za osiguranje i Hrvatski ured za osiguranje prikupljaju, obrađuju, čuvaju, dostavljaju i upotrebljavaju osobne podatke potrebne za sklapanje osiguranja i likvidaciju šteta koje proizlaze iz osiguranja sukladno ovome Zakonu, a sukladno Zakonu o zaštiti osobnih podataka i ostalim propisima o zaštiti podataka.
- (2) Društva za osiguranje i Hrvatski ured za osiguranje mogu osnovati, održavati i voditi sljedeće baze podataka:
 1. bazu podataka o osiguranicima,
 2. bazu podataka o štetnim događajima,
 3. bazu podataka za procjenu pokrivenosti osiguranja i visine naknade štete.

GLAVA VII.

POSLOVNE KNJIGE I POSLOVNA IZVJEŠĆA

Opća odredba

Clanak 140.

Društvo za osiguranje dužno je voditi poslovne knjige, sastavljati knjigovodstvene isprave, vrednovati imovinu i obveze, te sastavljati financijske izvještaje sukladno Zakonu o trgovačkim društvima, Zakonu o racunovodstvu i drugim propisima, poštujući pritom racunovodstvene i financijske standarde i načela te opće racunovodstvene pretpostavke, ako to ovim Zakonom nije drugačije propisano.

Vodenje poslovnih knjiga, evidencija i dokumentacije

Clanak 141.

- (1) Društvo za osiguranje dužno je organizirati poslovanje i redovito voditi poslovne knjige, poslovnu dokumentaciju i druge administrativne poslove odnosno poslovne evidencije na način da je moguće u bilo koje doba provjeriti posluje li sukladno pravilima o upravljanju rizikom, važećim propisima i standardima struke.
- (2) Društvo za osiguranje vodi racunovodstvene podatke i evidencije prema kontnom planu za društva za osiguranje.
- (3) Društvo za osiguranje pri sastavljanju racunovodstvenih dokumenata koristi sheme racunovodstvenih dokumenata za društva za osiguranje.

Godišnje izvješće

Clanak 142.

- (1) Društvo za osiguranje sastavlja racunovodstvene isprave i godišnje izvješće.
- (2) Godišnje izvješće iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati i:

1. popis osoba koje imaju više od 3% udjela u kapitalu društva za osiguranje i visinu njihova udjela,
 2. popis članova uprave društva za osiguranje koji imaju udjel u kapitalu društva za osiguranje i visinu njihova udjela.
- (3) Društvo za osiguranje dužno je nadzornom tijelu dostaviti nerevidirano godišnje izvješće u roku tri mjeseca nakon isteka kalendarske godine.
- (4) Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka, društvo za osiguranje koje obavlja poslove reosiguranja dužno je nadzornom tijelu dostaviti nerevidirano godišnje izvješće u roku četiri mjeseca nakon isteka kalendarske godine.
- (5) Društvo za osiguranje koje ima vladajući odnos u grupi osiguravatelja dužno je sastavljati konsolidirane financijske izvještaje.

Mišljenje ovlaštenog aktuara uz godišnje izvješće

Članak 143.

- (1) Društvo za osiguranje dužno je u roku 14 dana od dana podnošenja godišnjeg izvješća priložiti nadzornom tijelu i izvješće ovlaštenog aktuara iz članka 68. stavka 3. ovoga Zakona s mišljenjem ovlaštenog aktuara o oblikovanju cjenika premija i tehničkih pricuva osiguranja sukladno odredbama ovoga Zakona odnosno temeljem njega donesenih propisa.
- (2) Na mišljenje ovlaštenog aktuara, uz odredbe koje se odnose na mišljenje ovlaštenog aktuara, na odgovarajući način se primjenjuju odredbe ovoga Zakona kojima se uređuje revizija društva za osiguranje.

Propis o poslovnim knjigama i godišnjem izvješću

Članak 144.

- (1) Nadzorno tijelo propisuje:
1. kontni plan za društva za osiguranje;
 2. vrste i sheme računovodstvenih isprava društava za osiguranje.
- (2) Nadzorno tijelo može za potrebe javnog objavljivanja propisati vrstu, oblik i sadržaj izvješća, te način i rokove njihova objavljivanja.

GLAVA VIII.

UNUTARNJA REVIZIJA

Unutarnja revizija

Članak 145.

Društvo za osiguranje mora ustrojiti unutarnju reviziju koja je neovisna i objektivna aktivnost davanja stručnog mišljenja, oblikovana na način da pridodaje vrijednost i unapređuje poslovanje društva za osiguranje.

Zadaci unutarnje revizije

Članak 146.

- (1) Unutarnja revizija analizira i procjenjuje aktivnosti društava za osiguranje te daje stručno mišljenje, preporuke i savjete o kontrolama oblikovanja da bi omogućile:
 1. obavljanje poslova osiguranja pravilno i sukladno ovom Zakonu i propisima donesenim na temelju ovog Zakona te sukladno unutarnjim pravilima kojima se uređuje poslovanje društva za osiguranje,
 2. vodenje poslovnih knjiga, evidentiranje poslovnih događaja na temelju vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava, vrednovanje knjigovodstvenih stavaka i sastavljanje financijskih i ostalih izvještaja sukladno ovom Zakonu i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona te sukladno unutarnjim pravilima kojima se uređuje poslovanje društva za osiguranje.
 3. sustavno upravljanje rizicima koji proizlaze iz poslovnih aktivnosti društva za osiguranje sukladno načelima stabilnog poslovanja uključujući upravljanje resursima informacijske tehnologije i drugih pridruženih tehnologija.
- (2) Unutarnja revizija se obavlja sukladno međunarodno priznatim revizijskim standardima za unutarnju reviziju, kodeksom strukovne etike unutarnjih revizora te pravilima djelovanja unutarnje revizije koja, u suglasnosti s nadzornim odborom, usvaja uprava društva za osiguranje.
- (3) Unutarnja revizija mora regulirati međusobne odnose s vanjskim revizorskim društvima, koja revidiraju financijske izvještaje ili obavljaju posebnu reviziju na zahtjev nadzornog tijela.

Osobe koje obavljaju unutarnju reviziju

Članak 147.

- (1) Za obavljanje poslova unutarnje revizije društvo za osiguranje mora zaposliti najmanje jednu osobu sa zvanjem ovlaštenog revizora ili ovlaštenog unutarnjeg revizora stečenim sukladno zakonu kojim se uređuje revizija, odnosno stečenim sukladno pravilima i programu kompetentne strukovne organizacije za stručno obrazovanje unutarnjih revizora.
- (2) Ako se obavljanje unutarnje revizije povjerava većem broju revizora, jedna od tih osoba koja ispunjava uvjet iz stavka 1. ovoga članka mora biti zadužena za upravljanje radom unutarnje revizije kao cjeline.
- (3) Prije sklapanja ugovora o radu s osobom iz stavka 1. i 2. ovoga članka društvo za osiguranje je dužno obavijestiti nadzorno tijelo o namjeravanom imenovanju.
- (4) Iznimno od odredaba stavka 1. ovoga članka, društvo za osiguranje s manjim opsegom poslovanja može uz prethodnu suglasnost nadzornog tijela obavljati

unutarnje revizije povjeriti jednoj ili više osoba koje nisu u radnom odnosu s tim društvom za osiguranje, pod uvjetom da te osobe ispunjavaju uvjet iz stavka 1. ovoga članka.

- (5) Osoba koja obavlja poslove unutarnje revizije ne smije obavljati druge poslove i zadatke u društvu za osiguranje.
- (6) Poslove unutarnje revizije ne smiju obavljati ni članovi uprave društva za osiguranje.

Planovi unutarnje revizije

Članak 148.

- (1) Poslovi unutarnje revizije obavljaju se sukladno:
 - strateškom planu,
 - godišnjem planu i
 - planu pojedinačne revizije.
- (2) Strateški plan unutarnje revizije donosi se za trogodišnje (petogodišnje) razdoblje, temelji se na procjeni rizika i uskladuje se svake godine.
- (3) Godišnji plan unutarnje revizije izrađuje se na temelju strateškog plana, a mora obuhvacati:
 1. područja poslovanja koja su prioritetna s obzirom na procjenu rizika,
 2. popis planiranih revizija,
 3. raspored unutarnjih revizora.
- (4) Strateški, godišnji i plan pojedinačne unutarnje revizije predlaže osoba zadužena za upravljanje radom unutarnje revizije, a usvaja ga nadzorni odbor uz prethodno mišljenje uprave društva za osiguranje.
- (5) Unutarnja revizija može se obaviti i po nalogu člana uprave društva.

Izvešće unutarnje revizije

Članak 149.

- (1) Unutarnja revizija sastavlja izvješće sukladno rokovima utvrđenim planovima unutarnje revizije, a najmanje jednom polugodišnje. Izvješće unutarnje revizije sadrži:
 1. popis svih obavljenih revizija,
 2. ocjenu primjerenosti i učinkovitosti djelovanja sustava unutarnjih kontrola, te preporuke za njihovo poboljšanje,
 3. nezakonitosti i nepravilnosti ako su utvrđene tijekom obavljanja revizije, te preporuke i prijedloge mjera za njihovo otklanjanje,
 4. poduzete aktivnosti u vezi s danim preporukama.
- (2) Unutarnja revizija mora svoja izvješća o obavljenim poslovima unutarnje revizije dostavljati upravi i nadzornom odboru društva za osiguranje.

Obavještanje uprave i nadzornog odbora društva za osiguranje

Članak 150.

- (1) Ako unutarnja revizija tijekom obavljanja revizije aktivnosti i procesa poslovanja društva za osiguranje utvrdi pojave nezakonitog poslovanja i kršenja pravila o upravljanju rizicima zbog čega društvu za osiguranje prijete nelikvidnost, nesolventnost ili je time ugrožena sigurnost poslovanja ili osiguranika, mora odmah o tome obavijestiti upravu i nadzorni odbor društva za osiguranje.
- (2) Ako unutarnja revizija prilikom obavljanja revizije aktivnosti i procesa poslovanja utvrdi da uprava društva za osiguranje krši pravila o upravljanju rizikom, dužna je o tome neodgodivo obavijestiti i nadzorni odbor.

GLAVA IX.

REVIZIJA

Revizija financijskih izvještaja

Članak 151.

- (1) Ako ovim Zakonom nije drugačije određeno, na postupak revizije financijskih izvještaja primjenjuju se odredbe Zakona o reviziji.
- (2) Financijske izvještaje društava za osiguranje, konsolidirane financijske izvještaje grupe osiguravatelja i konsolidirane financijske izvještaje koncerna osiguravatelja, moraju revidirati ovlašteni revizori.
- (3) Reviziju financijskih izvještaja iz stavka 2. ovoga članka obavljaju revizorska društva.
- (4) Društvo za osiguranje dužno je nadzornom tijelu dostaviti financijske izvještaje, revidirane konsolidirane financijske izvještaje grupe osiguravatelja i revidirane konsolidirane financijske izvještaje koncerna osiguravatelja u roku petnaest dana nakon datuma izdavanja izvješća revizora o obavljenoj reviziji financijskih izvještaja, a najkasnije u roku četiri mjeseca nakon isteka poslovne godine za koju se izvještaji sastavljaju.
- (5) Isto revizorsko društvo ne može preuzeti niti joj društvo za osiguranje može povjeriti obavljanje revizije financijskih izvještaja društva za osiguranje ukoliko je dotična revizorska tvrtka u prethodnoj godini više od polovine svojih ukupnih prihoda ostvarila na temelju obavljene revizije financijskih izvještaja tog društva za osiguranje.
- (6) Isto revizorsko društvo može u istom društvu za osiguranje uzastopno obaviti, odnosno društvo za osiguranje može istoj revizorskoj tvrtki uzastopno povjeriti, najviše četiri revizije financijskih izvještaja.

- (7) Isto revizorsko društvo ne može istodobno odnosno u istoj godini obavljati reviziju financijskih izvještaja društva za osiguranje i pružati konzultantske usluge istom društvu za osiguranje.
- (8) Ukoliko isto revizorsko društvo obavi reviziju financijskih izvještaja društva za osiguranje suprotno bilo kojoj odredbi iz stavka 5., 6. i 7. ovoga članka, nadzorno tijelo neće prihvatiti izvješće o reviziji financijskih izvještaja društva za osiguranje za tu godinu koju je obavilo doticno revizorsko društvo.

Obveze revizorskog društva

Članak 152.

- (1) Revizorsko društvo obvezno je davati mišljenja o tome da li su financijski izvještaji društva za osiguranje (nekonsolidirana i konsolidirana) sastavljeni sukladno propisima i standardima struke.
- (2) Tijekom obavljanja revizije, revizorska društva obvezna su odmah obavijestiti nadzorno tijelo o svakoj uocenoj činjenici koja predstavlja:
1. teže kršenje zakona, propisa ili odredbi na temelju kojih je izdano odobrenje za rad društva za osiguranje,
 2. težu prijevaru ili pronevjeru,
 3. materijalno značajnu promjenu financijskog rezultata iskazanog u nerevidiranim financijskim izvještajima,
 4. teže kršenje internih akata društva za osiguranje,
 5. kao i ostalim činjenicama i okolnostima koje mogu ugroziti daljnje poslovanje društva za osiguranje.
- (3) Revizorska društva također su dužna obavijestiti nadzorno tijelo o svakoj činjenici iz stavka 2. ovoga članka za koju saznaju tijekom obavljanja revizije u društvu koje ima tijesnu povezanost koja proizlazi iz nadzornog odnosa s društvom za osiguranje.
- (4) Otkrivanje bilo koje činjenice u smislu stavka 2. i 3. ovoga članka od strane revizorskog društva ne smatra se kršenjem propisa i odredaba ugovora između revizorskog društva i društva za osiguranje koje se odnose na ograničenja davanja podataka pa zbog toga neće snositi odgovornost koja bi u drugim slučajevima iz toga proizlazila.

Obveza društva za osiguranje da daje informacije

Članak 153.

- (1) Uprava društva za osiguranje dužna je revizoru izručiti svu potrebnu dokumentaciju te mu omogućiti uvid u poslovne knjige, spise i racunalne ispile. Društvo za osiguranje dužno je revizorima omogućiti pristup poslovnim i radnim prostorijama.

- (2) U svrhu provedbe revizije, društvo za osiguranje dužno je staviti revizorskom društvu na raspolaganje odgovarajuće prostorije i pomagala. Ako je unos ili pohranjivanje podataka obavljeno primjenom racunalne obrade podataka, društvo za osiguranje dužno je na vlastiti trošak i unutar primjerenog roka staviti revizoru na raspolaganje pomagala potrebna za ocitavanje dokumentacije te, ako je to nužno, osigurati citke trajne ispise u potrebnom broju preslika.

Sadržaj revizorskog pregleda

Clanak 154.

- (1) U postupku revizije ovlaštene revizori, prije svega, ispituju i daju mišljenje odnosno ocjenu o:
1. bilanci,
 2. racunu dobiti i gubitka,
 3. promjenama u kapitalu,
 4. novcanom toku,
 5. stanju i promjenama tehnickih pricuva osiguranja,
 6. stanju i strukturi ulaganja imovine za pokrice,
 7. stanju i strukturi ulaganja imovine za pokrice matematicke pricuve kojom upravlja društvo za osiguranje,
 8. poštovanju pravila o ogranicavanju rizika,
 9. djelovanju unutarnje revizije,
 10. nacinu vodenja poslovnih knjiga,
 11. kvaliteti informatickog sustava u društvu za osiguranje sukladno medunarodno priznatim standardima za reviziju informacijskih sustava,
 12. ispravnosti i potpunosti obavijesti i izvješca nadzornom tijelu,
 13. vrednovanju bilancnih i izvanbilancnih stavki i racunovodstvene politike.
- (2) Nadzorno œe tijelo, osim navedenog, propisati detaljniji oblik i najmanji opseg te sadržaj revizorskog pregleda i revizorskog izvješca s obzirom na specificnost poslova s podrucja osiguranja.
- (3) Nadzorno tijelo može od revizora zatražiti dodatna obrazloženja u vezi s obavljenom revizijom i revizorskim izvješcem.
- (4) Ako revizorski pregled odnosno revizorsko izvješce nije obavljeno odnosno sastavljeno sukladno stavku 1. i 2. ovoga clanka, nadzorno tijelo može odbiti revizorsko izvješce i zahtijevati da reviziju obavi drugo revizorsko društvo na trošak društva za osiguranje.

Objavljivanje sažetka revidiranih financijskih izvještaja

Clanak 155.

- (1) Društvo za osiguranje dužno je u roku osam dana nakon njegova prihvatanja, a najkasnije u roku šest mjeseci nakon završetka kalendarske godine, u dnevnom tisku odnosno u strucnom financijskom tisku, objaviti sažetak revidiranih financijskih izvještaja uz mišljenje revizora i ovlaštenog aktuara.

(2) Nadzorno tijelo propisuje detaljniji sadržaj sažetka iz stavka 1. ovoga članka.

GLAVA X.

NADZOR NAD DRUŠTVIMA ZA OSIGURANJE

X.1. Opće odredbe

Nadzor nad društvima za osiguranje

Članak 156.

- (1) Nadzorno tijelo obavlja nadzor nad društvima za osiguranje radi provjere poštovanja pravila o upravljanju rizicima i drugih pravila određenih ovim Zakonom i propisima donesenima na temelju ovog ili drugih zakona kojima se uređuje poslovanje društava za osiguranje, te propisa donesenih temeljem tih zakona.
- (2) Nadzorno tijelo obavlja i nadzor nad pravnim osobama povezanim s društvima za osiguranje ako je to nužno radi nadzora nad poslovanjem društva za osiguranje.
- (3) Ako je za nadzor nad pojedinim društvom iz stavka 2. ovoga članka nadležno drugo nadzorno tijelo, nadzorno tijelo može obaviti pregled poslovanja tog društva u suradnji s nadležnim nadzornim tijelom.
- (4) Nadzor nad poslovanjem društva za osiguranje mogu obavljati i druge institucije sukladno ovlaštenjima na temelju zakona u okviru svog djelokruga poslovanja.
- (5) Odredbe o nadzoru društava za osiguranje na odgovarajući se način primjenjuju na nadzor podružnica stranoga društva za osiguranje.

Nacin obavljanja nadzora

Članak 157.

Nadzorno tijelo obavlja nadzor nad društvima za osiguranje na sljedeći način:

1. procjenom, prikupljanjem i provjerom izvješća i obavijesti društava za osiguranje te drugih osoba koje su prema propisima ovog i drugih zakona dužne izvještavati nadzorno tijelo odnosno obavještavati ga o pojedinim činjenicama i okolnostima;
2. pregledom poslovanja društava za osiguranje;
3. izricanjem mjera nadzora sukladno ovome Zakonu.

X.2. Izvještavanje

Redovito izvještavanje i izvještavanje na zahtjev nadzornog tijela

Članak 158.

- (1) Društvo za osiguranje dužno je izvještavati nadzorno tijelo o sljedećim činjenicama i okolnostima:
 1. o upisu i promjenama podataka koji se upisuju u sudski registar,
 2. o sazivu skupštine i svim odlukama prihvaćenim na skupštini,
 3. o imateljima dionica društva za osiguranje te o stjecanju odnosno izmjeni kvalificiranih udjela iz članka 21. ovoga Zakona,
 4. o razrješavanju i imenovanju članova uprave,
 5. o razrješenu ovlaštenog aktuara,
 6. o promjenama vodenja unutarnje revizije,
 7. o planiranom otvaranju, preseljenju, zatvaranju ili privremenom prestanku podružnice ili predstavništva, odnosno promjenama vrste poslova koje obavlja podružnica,
 8. o ulaganjima na temelju kojih je društvo za osiguranje posredno ili neposredno stekao kvalificirani udio u drugoj pravnoj osobi kao i o svakom daljnjem ulaganju u tu pravnu osobu,
 9. o značajnijim promjenama u strukturi kapitala,
 10. o prestanku obavljanja određenih poslova osiguranja.
- (2) Društvo za osiguranje dužno je obavještavati nadzorno tijelo o tehničkoj podlozi koju upotrebljava pri izračunu cjenika premija i isključivo za namjene provjere jesu li uskladene s aktuarskim nacelima.
- (3) Uprava društva za osiguranje dužna je nadzorno tijelo neodgodivo obavijestiti o sljedećim događajima:
 1. ako je ugrožena likvidnost odnosno solventnost društva za osiguranje,
 2. ako nastupe razlozi za prestanak odnosno oduzimanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja,
 3. ako se financijski položaj društva za osiguranje izmijeni do mjere da društvo za osiguranje ne dostiže granicu solventnosti iz članka 98. odnosno 99. ovoga Zakona.
- (4) Društvo za osiguranje dužno je na zahtjev nadzornog tijela dostaviti izvješća i informacije o svim poslovima, bitnim za obavljanje nadzora odnosno obavljanje drugih nadležnosti i poslova nadzornog tijela.
- (5) Nadzorno tijelo propisuje detaljniji sadržaj izvješća iz stavaka 1. i 2. ovoga članka kao i način i rokove za izvještavanje odnosno obavještavanje.

X.3. Mjere nadzora

X.3.1. Opća odredba

Mjere nadzora

Članak 159.

Mjere nadzora nad društvom za osiguranje, prema ovom Zakonu, jesu sljedeće:

1. odluka o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti;
2. određivanje dodatnih mjera,

3. oduzimanje dozvole,
4. posebna uprava,
5. prisilna likvidacija društva za osiguranje,
6. odlucivanje o razlozima za stečaj društva za osiguranje,
7. podnošenje prijedloga za pokretanje prekršajnog postupka.

X.3.2. Otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti

Odluka o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti

Clanak 160.

- (1) Nadzorno tijelo donosi odluku o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti ako prilikom obavljanja nadzora nad društvom za osiguranje utvrdi:
 1. da član uprave nema odobrenje iz članka 28. ovoga Zakona,
 2. da društvo za osiguranje ne ispunjava uvjete za obavljanje poslova osiguranja,
 3. da društvo za osiguranje obavlja djelatnosti koje prema ovom Zakonu ne smije obavljati,
 4. da društvo za osiguranje krši pravila o upravljanju rizicima,
 5. da društvo za osiguranje krši pravila o vođenju poslovnih knjiga i godišnjem izvješću, unutarnjoj reviziji odnosno reviziji godišnjih izvješća,
 6. da društvo za osiguranje krši obvezu izvještavanja i obavješćivanja,
 7. da društvo za osiguranje krši pravila o imenovanju ovlaštenog aktuaru,
 8. da društvo za osiguranje krši druge odredbe ovog Zakona odnosno na temelju njega donesenih propisa odnosno odredbe drugih zakona kojima se uređuje poslovanje društava za osiguranje.
- (2) Odlukom iz stavka 1. ovoga članka nadzorno tijelo određuje rok za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti.

Izvješće o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti

Clanak 161.

- (1) Društvo za osiguranje dužno je u roku iz članka 160. stavka 2. ovoga Zakona otkloniti utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti te nadzornom tijelu u istom roku, ako odredbom nije drugačije određeno, dostaviti izvješće u kojem su opisane mjere za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti. Izvješću moraju biti priloženi dokumenti i drugi dokazi iz kojih proizlazi da su utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti otklonjene.
- (2) Ako iz izvješća iz stavka 1. ovoga članka i priloženih dokaza proizlazi da su nezakonitosti i nepravilnosti otklonjene, nadzorno tijelo donijet će odredbu kojom utvrđuje da su nezakonitosti i nepravilnosti otklonjene. Nadzorno tijelo može prije donošenja odluke obaviti ponovni pregled poslovanja u opsegu potrebnom da bi se utvrdilo da li su nezakonitosti i nepravilnosti otklonjene. Pri ponovnom pregledu primjenjuju se odredbe članka 186. ovoga Zakona.

- (3) Ako je izvješće nepotpuno odnosno iz izvješća i priloženih dokaza ne proizlazi da su utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti otklonjene, nadzorno tijelo će društvu za osiguranje odlukom naložiti dopunu izvješća te odrediti rok za dopunu.
- (4) Nadzorno tijelo je dužno odluku iz stavka 2. odnosno 3. ovoga članka donijeti u roku trideset dana nakon primitka izvješća o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti, u protivnom se smatra da su nezakonitosti i nepravilnosti uklonjene.
- (5) Ako su odredbom određene dodatne mjere iz članka 162. ovoga Zakona, odredbe ovog članka, koje se odnose na otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti i na izvješće o uklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti, odnose se i na izvođenje dodatnih mjera te na obavljanje o izvedbi dodatnih mjera.

Dodatne mjere u svrhu realizacije pravila o upravljanju rizicima

Članak 162.

- (1) Ako nadzorno tijelo prilikom obavljanja nadzora utvrdi da društvo za osiguranje teže krši pravila o upravljanju rizikom, može odlukom o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti odrediti i sljedeće dodatne mjere:
 1. naložiti upravi društva za osiguranje da prihvati plan mjera radi osiguranja kapitala društva za osiguranje,
 2. naložiti upravi društva za osiguranje i nadzornom odboru sazivanje skupštine društva za osiguranje te predlaganje odgovarajućih odluka, kao na primjer:
 - odluka o povećanju temeljnog kapitala društva za osiguranje,
 - odluka o povećanju temeljnog kapitala iz sredstava dobiti;
 3. zabraniti društvu za osiguranje sklapanje novih ugovora o osiguranju u pojedinim ili svim vrstama osiguranja;
 4. zabraniti društvu za osiguranje obavljanje određenih vrsta isplata odnosno isplata određenim osobama;
 5. zabraniti društvu za osiguranje sklapanje poslova s pojedinim dionicarima, članovima uprave, članovima nadzornog odbora, povezanim društvima ili investicijskim fondovima kojima upravlja društvo za upravljanje, koje je s društvima za osiguranje povezana osoba;
 6. naložiti upravi društva za osiguranje da donese ili provede mjere radi:
 - poboljšanja postupaka upravljanja rizicima,
 - promjene područja poslovanja društva za osiguranje,
 - ograničavanje davanja zajmova,
 - poboljšanja postupka naplate dospjelih potraživanja društva za osiguranje,
 - ispravnog vrednovanja bilancnih i izvanbilancnih stavki,
 - poboljšanja informacijskog sustava,
 - poboljšanja postupaka unutarnjih kontrola i unutarnje revizije,
 - druge mjere nužne radi realizacije pravila o ograničavanju rizika;
 7. zabraniti odnosno ograničiti društvu za osiguranje raspolaganje imovinom za pokrice odnosno imovinom za pokrice matematičke pricuve kojima upravlja društvo za osiguranje.
- (2) Smatra se da društvo za osiguranje teže krši pravila o upravljanju rizikom ako:

1. ne dostiže granicu solventnosti iz clanka 98. odnosno 99. ovoga Zakona ili ako nije izvršilo mjere iz clanka 105. ovoga Zakona odnosno ako ne dostiže minimalni stupanj likvidnosti;
 2. nije organiziralo poslovanje odnosno ne vodi tekuće poslovne knjige, poslovnu dokumentaciju te druge administrativne i poslovne evidencije na način da je moguće u bilo kojem trenutku provjeriti da li posluje sukladno pravilima o ograničavanju rizika;
 3. ne donese mjere i odredi pravila odgovarajućeg vrednovanja bilancnih i izvanbilancnih stavki odnosno ako te stavke vrednuje u suprotnosti s ovim Zakonom odnosno temeljem njega donesenih propisa;
 4. obavlja djelatnosti koje prema ovom Zakonu ne smije obavljati;
 5. krši odredbe članaka 114. do 128. ovoga Zakona;
 6. isplaćuje dividende suprotno odredbama članka 104. ovoga Zakona;
 7. često krši obvezu pravodobnog i korektnog izvještavanja, utvrđenu ovim Zakonom odnosno na temelju njega donesenih propisa;
 8. sklapa prividne poslove u namjeri netočnog iskazivanja financijskog stanja društva za osiguranje;
 9. obavlja druge poslove koji mogu ugroziti njegovu likvidnost odnosno solventnost;
- (3) Nadzorno tijelo naredit će nadzornom odboru društva za osiguranje da razriješi dužnosti člana uprave i imenuje novog člana odnosno novog člana uprave:
1. ako društvo za osiguranje ne postupa sukladno odredbi o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti, odnosno
 2. ako uprava društva za osiguranje ne provede dodatne mjere iz stavka 1. ovog članka koje je odredila, odnosno
 3. ako društvo za osiguranje ucestalo krši obvezu pravodobnog i točnog izvještavanja odnosno obavještanja nadzornog tijela ili ometa u obavljanju nadzora od strane nadzornog tijela.

X.4. Oduzimanje dozvole

Razlozi oduzimanja dozvole za obavljanje djelatnosti

Članak 163.

- (1) Nadzorno će tijelo društvu za osiguranje oduzeti dozvolu za obavljanje poslova osiguranja:
1. ako je dozvola stecena navođenjem pogrešnih podataka,
 2. ako je društvu za osiguranje izrečena mjera iz članka 162. stavka 3. ovoga Zakona i ako nadzorni odbor nije, u roku predviđenom za provedbu dodatne mjere, razriješio člana odnosno članove uprave i imenovao nove, odnosno ako novoimenovani članovi uprave u roku dva mjeseca nakon imenovanja nisu osigurali otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti odnosno provedbu dodatnih mjera koje su bile razlogom izricanja dodatne mjere iz članka 162. stavka 3. ovoga Zakona.
- (2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, nadzorno tijelo oduzet će dozvolu za obavljanje poslova osiguranja u pojedinim vrstama osiguranja ako se razlozi iz

stavka 1. ovoga clanka odnose samo na poslove osiguranja u tim vrstama osiguranja.

Uvjetno oduzimanje dozvole

Clanak 164.

- (1) Odredbom o oduzimanju dozvole nadzorno tijelo može ujedno donijeti i odluku da oduzimanje dozvole neće provesti ako društvo za osiguranje u roku koji odredi nadzorno tijelo, a koji ne smije biti kraci od šest mjeseci, neće pociniti nove nezakonitosti i nepravilnosti zbog kojih se oduzima dozvola.
- (2) Kada nadzorno tijelo odredi mjeru uvjetnog oduzimanja dozvole, ono može odrediti da će oduzimanje dozvole provesti i u slučaju ako društvo za osiguranje u određenom roku ne otkloni nezakonitosti i nepravilnosti odnosno provede dodatne mjere zbog kojih je određena mjera uvjetnog oduzimanja dozvole. Rok za ispunjavanje ovih obveza, u granicama probnog razdoblja, odredit će nadzorno tijelo.

Opoziv uvjetnog oduzimanja dozvole

Clanak 165.

Nadzorno tijelo opozvat će uvjetno oduzimanje dozvole i oduzet će dozvolu u slučaju kada društvo za osiguranje za vrijeme probnog razdoblja pocini nove nezakonitosti i nepravilnosti zbog kojih se oduzima dozvola, odnosno ako ne ispuni dodatne uvjete iz clanka 164. stavka 2. ovoga Zakona.

X.5. Posebna uprava

Odluka o posebnoj upravi

Clanak 166.

- (1) Nadzorno tijelo donijet će odluku o posebnoj upravi u sljedećim slučajevima:
 1. ako su društvu za osiguranje određene dodatne mjere iz clanka 162. stavaka 1. i 3. ovoga Zakona, a društvo za osiguranje nije, u rokovima određenim za provedbu dodatnih mjera, započelo njihovu provedbu odnosno nije ih provelo,
 2. ako društvo za osiguranje, unatoc provedenim dodatnim mjerama, ne dostigne granicu solventnosti iz clanka 98. odnosno 99. ovoga Zakona,
 3. ako bi daljnje poslovanje društva za osiguranje moglo ugroziti njegovu likvidnost ili solventnost odnosno sigurnost osiguranika.
- (2) Odlukom o posebnoj upravi nadzorno tijelo odredit će rok trajanja posebne uprave koji ne smije biti dulji od godinu dana.

Clanovi posebne uprave

Clanak 167.

Odlukom o posebnoj upravi nadzorno tijelo ce imenovati dva ili više posebnih upravitelja koji su clanovi posebne uprave društva za osiguranje te odrediti vrstu i opseg poslova koje obavlja pojedini posebni upravitelj.

Upis u sudski registar

Clanak 168.

- (1) Donošenje odluke o posebnoj upravi upisuje se u sudski registar. Ujedno se upisuje i odgovarajuca promjena osoba ovlaštenih za zastupanje društva za osiguranje.
- (2) Prijedlog za upis podataka iz stavka 1. ovoga clanka posebna uprava mora uložiti u roku tri dana nakon primitka odluke. Prijedlogu mora biti priložena odluka nadzornog tijela o posebnoj upravi.

Pravne posljedice posebne uprave

Clanak 169.

- (1) Za vrijeme trajanja posebne uprave obavljanje nadležnosti nadzornog odbora preuzima nadzorno tijelo.
- (2) Iznimno od odredbi stavka 1. ovoga clanka, nadzorno tijelo ima pravo davati posebnom upravitelju upute glede vodenja poslova društva za osiguranje koje su obvezujuce.
- (3) Odredbe ovog Zakona koje se odnose na clana uprave primjenjuju se i na posebnog upravitelja osim ako nadzorno tijelo uputama iz stavka 2. ovoga clanka ne odredi drugacije.
- (4) Danom donošenja odluke o posebnoj upravi prestaju sve nadležnosti i ovlasti clanova uprave i nadzornog odbora društva za osiguranje kao i nadležnosti skupštine, osim nadležnosti iz clanka 172. ovoga Zakona.

Ovlasti za vrijeme trajanja posebne uprave

Clanak 170.

- (1) Clanovi uprave dužni su posebnoj upravi neodgodivo omogućiti pristup cjelokupnoj poslovnoj i drugoj dokumentaciji društva za osiguranje te pripremiti izvješće o primopredaji poslova.
- (2) Posebnoj upravi ili pojedinom posebnom upravitelju clanovi uprave društva za osiguranje dužni su, na zahtjev, dati sva objašnjenja odnosno dodatna izvješća o poslovanju društva za osiguranje.
- (3) Posebni upravitelj ima pravo udaljiti osobu koja ga ometa u radu, a s obzirom na okolnosti slucaja može zatražiti i pomoc nadležnog tijela unutarnjih poslova.

Izvešća posebne uprave

Članak 171.

- (1) Posebna uprava dužna je najmanje svaka tri mjeseca sastaviti i predati nadzornom tijelu izvješće o financijskom stanju i uvjetima poslovanja društva za osiguranje pod posebnom upravom.
- (2) Posebna uprava dužna je, u roku devet mjeseci nakon imenovanja posebne uprave, predati nadzornom tijelu izvješće o financijskom stanju i uvjetima poslovanja društva za osiguranje pod posebnom upravom, zajedno s ocjenom stabilnosti društva za osiguranje i mogućnosti za daljnje poslovanje društva za osiguranje, koje obuhvaća:
 1. ocjenu i posljedice preuzimanja gubitaka društva za osiguranje od strane dionicara društva za osiguranje,
 2. mogućnosti alokacije i disperzije ostalih gubitaka društva za osiguranje,
 3. nepredviđene rashode koji mogu utjecati na obveze društva za osiguranje,
 4. ocjenu mogućih mjera za otklanjanje financijskih poteškoća društva za osiguranje uključujući prijenos ugovora o osiguranju s procjenom troškova provedbe tih mjera,
 5. procjenu uvjeta za početak prisilne likvidacije odnosno stečaja društva za osiguranje.

Povećanje temeljnog kapitala radi osiguranja financijske stabilnosti društva za osiguranje

Članak 172.

- (1) Ako nadzorno tijelo na temelju izvješća posebne uprave iz članka 171. ovoga Zakona procijeni da je radi osiguranja minimalnog kapitala društva za osiguranje odnosno radi otklanjanja uzroka nelikvidnosti ili nesolventnosti društva za osiguranje nužno povećati temeljni kapital društva za osiguranje novim novčanim ulozima, naložit će posebnoj upravi da sazove skupštinu društva za osiguranje i predloži joj prihvaćanje odluke o takvom povećanju temeljnog kapitala.
- (2) Posebna uprava dužna je objaviti saziv skupštine radi odlučivanja o povećanju temeljnog kapitala iz stavka 1. ovoga članka najkasnije u roku osam dana nakon primitka naloga nadzornog tijela iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) U pozivu na skupštinu dionici moraju biti upozoreni na pravne posljedice iz članka 205. stavak 1. točka 2. ovoga Zakona.

Ocjena rezultata posebne uprave

Članak 173.

- (1) Nadzorno tijelo dužno je najmanje jednom u tri mjeseca ocijeniti rezultate posebne uprave.

- (2) Nadzorno tijelo dužno je prihvatiti konacnu ocjenu rezultata posebne uprave najmanje tri mjeseca nakon primitka izvješća iz clanka 171. stavak 2. ovoga Zakona.
- (3) Ako nadzorno tijelo procijeni da se za vrijeme trajanja posebne uprave financijsko stanje društva za osiguranje poboljšalo do mjere da je društvo za osiguranje dostiglo granicu solventnosti iz clanka 98. odnosno 99. ovoga Zakona odnosno da je u stanju redovito izvršavati dospjele obveze, nadzorno tijelo dužno je donijeti odluku o prestanku posebne uprave i opozivu posebnih upravitelja.
- (4) Ako nadzorno tijelo procijeni da se za vrijeme trajanja posebne uprave financijsko stanje društva za osiguranje nije poboljšalo do mjere da društvo za osiguranje dostigne granicu solventnosti iz clanka 98. odnosno 99. ovoga Zakona, odnosno da bi bilo u stanju izvršavati dospjele obveze, donijeti ce odluku o pocetku likvidacije odnosno o utvrđivanju uvjeta za pocetak likvidacije.
- (5) U slucaju iz stavka 4. ovoga clanka nadzorno tijelo može donijeti i odluku o produženju posebne uprave na rok od najviše šest mjeseci ako ne postoje uvjeti za pocetak stecaja društva za osiguranje te ako nadzorno tijelo procijeni da ce društvo za osiguranje u sljedecih šest mjeseci dostici granicu solventnosti iz clanka 98. odnosno 99. ovoga Zakona.

GLAVA XI.

NADZOR NAD GRUPOM OSIGURAVATELJA

Dodatni nadzor

Clanak 174.

- (1) Nad društvima za osiguranje iz grupe osiguravatelja nadzorno tijelo obavlja i nadzor u opsegu određeno u ovoj glavi Zakona.
- (2) Nadzorno tijelo obavlja i nadzor nad poslovanjem koncerna osiguravatelja, financijskim koncernom i osobama u kojima društvo za osiguranje ima kvalificirani udjel, odnosno osobama koje imaju kvalificirani udjel u društvu za osiguranje sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, državi članici, odnosno stranoj državi.

Grupa osiguravatelja

Clanak 175.

- (1) Grupa osiguravatelja sukladno ovome Zakonu postoji onda kada je društvo za osiguranje ili koncern osiguravatelja odnosno financijski koncern sa sjedištem u Republici Hrvatskoj vladajuće društvo (dalje u tekstu: vladajuće društvo za osiguranje, koncern osiguravatelja odnosno financijski koncern) nad jednim ili više društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, državi članici, odnosno stranoj državi (dalje u tekstu: ovisna društva za osiguranje).

- (2) Društvo za osiguranje ili koncern osiguravatelja odnosno financijski koncern smatra se vladajućim društvom nad društvom za osiguranje u smislu stavka 1. ovoga članka ako:
1. ima sudjelovanje sukladno odredbama članka 9. stavka 1. ovog Zakona ili,
 2. ako ima većinu glasova u drugom društvu ili,
 3. ako ima pravo imenovati odnosno opozvati većinu članova uprave ili nadzornog odbora drugog društva ili,
 4. ako ima pravo izvršavati vladajući utjecaj nad drugim društvom temeljem poduzetničkog ugovora odnosno na drugom pravnom temelju ili,
 5. ako je većina članova uprave ili nadzornog odbora tog društva, koji su tu funkciju obavljali u prošloj poslovnoj godini i još uvijek je obavljaju za potrebe izrade konsolidiranih izvještaja, bila imenovana isključivo radi izvršavanja prava glasa vladajućeg društva ili,
 6. ako je dionikar odnosno ortak u drugom društvu i ako temeljem dogovora s drugim dionicarima odnosno ortacima tog društva nadzire većinu prava glasa u tom društvu.
- (3) Grupa osiguravatelja postoji i onda ako je koncern osiguravatelja ili financijski koncern čije je sjedište u državi članici vladajuće društvo najmanje jednom društvu za osiguranje sa sjedištem u Republici Hrvatskoj na jedan od načina iz stavka 2. ovoga članka.
- (4) Vladajućim društvom za osiguranje u grupi osiguravatelja se iznimno od stavka 2. ovoga članka ne smatra društvo za osiguranje sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koje je istodobno podređeno drugom društvu za osiguranje sa sjedištem u Republici Hrvatskoj.

Pojmovi vezani uz grupu osiguravatelja

Članak 176.

- (1) Financijski koncern je pravna osoba:
1. koja nije društvo za osiguranje,
 2. o kojoj ovisi najmanje jedno društvo za osiguranje,
 3. čija je glavna djelatnost stjecanje ili vlasništvo kvalificiranih udjela, odnosno pružanje ostalih financijskih usluga.
- (2) Koncern osiguravatelja je pravna osoba:
1. koja nije društvo za osiguranje i
 2. o kojoj ovise isključivo odnosno pretežito društva za osiguranje pri čemu za prosudbu pretežito ovisnih društava nije odlučujući njihov broj nego visina kapitala, knjigovodstvena vrijednost udjela i druga gospodarska mjerila.

Obveze društva za osiguranje u grupi osiguravatelja

Članak 177.

- (1) Društva za osiguranje u grupi osiguravatelja moraju vladajućem društvu za osiguranje, koncernu osiguravatelja odnosno financijskom koncernu dostaviti sve podatke i informacije koje su mu potrebne radi ispunjavanja obveza prema

nadzornom tijelu odnosno drugom nadležnom nadzornom tijelu u vezi s nadzorom nad grupom osiguravatelja.

- (2) Vladajuće društvo za osiguranje u grupi osiguravatelja odgovorno je za ispunjavanje obveza grupe osiguravatelja kao cjeline.
- (3) Nadzorno tijelo, informacije potrebne za obavljanje nadzora, može tražiti od povezanih društava za osiguranje, društava koja imaju udjele u društvu za osiguranje i povezanih društava koja imaju udjele u društvu za osiguranje, u slučaju da je nadzorno tijelo te informacije zahtijevala od vladajućeg društva za osiguranje, a ono ih nije dostavilo.
- (4) Društva za osiguranje u grupi osiguravatelja dužna su osigurati odgovarajuće postupke provjere točnosti podataka i informacija iz stavka 1. ovog članka.

Izveštavanje o poslovima u grupi osiguravatelja

Članak 178.

- (1) Radi osiguravanja nadzora u vezi toga da li se poslovi u grupi osiguravatelja odvijaju pod normalnim tržišnim uvjetima društvo za osiguranje u grupi osiguravatelja dužno je izvještavati nadzorno tijelo o sklopljenim značajnijim poslovima u grupi, odnosno poslovima između društva za osiguranje i sljedećih osoba:
 1. pravnih osoba koje su ovisna društva od društva za osiguranje,
 2. pravnih osoba koje su vladajuća društva nad društvom za osiguranje,
 3. pravnih osoba koje ovise o pravnim osobama iz točke 2. ovoga stavka,
 4. fizičkih osoba koje imaju udjela:
 - u društvima za osiguranje, odnosno u pravnim osobama u kojim ima udjel društvo za osiguranje,
 - u pravnim osobama koje imaju udjela u društvu za osiguranje,
 - u pravnim osobama koje imaju udjela u pravnim osobama iz druge alineje ove točke.
- (2) Značajnijim se poslovima iz stavka 1. ovog članka smatraju osobito:
 1. zajmovi i krediti,
 2. garancije i drugi poslovi zbog kojih nastaju izvanbilancne obveze,
 3. pravni poslovi čiji su predmet ulaganja u vrijednosne papire, druge financijske instrumente odnosno nekretnine,
 4. drugi pravni poslovi koji značajnije utjecu na izračun prilagođenih kapitalnih zahtjeva,
 5. poslovi reosiguranja,
 6. sporazumi o dijeljenju troškova.
- (3) Nadzorno tijelo može radi provjere točnosti podataka o poslovima u grupi osiguravatelja obaviti i pregled poslovanja osoba iz stavka 1. ovoga članka.

Prilagođeni kapitalni zahtjevi u grupi osiguravatelja

Članak 179.

- (1) Financijski koncern, koncern osiguravatelja odnosno vladajuće društvo za osiguranje u grupi osiguravatelja dužno je izračunavati prilagodene kapitalne zahtjeve te sastavljati financijske izvještaje o prilagodenim kapitalnim zahtjevima.
- (2) Ovisno društvo za osiguranje dužno je financijskom koncernu, koncernu osiguravatelja odnosno vladajućem društvu za osiguranje u grupi osiguravatelja dostavljati sve podatke potrebne za izračun prilagodenih kapitalnih zahtjeva.
- (3) Financijski koncern, koncern osiguravatelja odnosno vladajuće društvo za osiguranje u grupi osiguravatelja dužno je nadzorno tijelo izvještavati o prilagodenim kapitalnim zahtjevima.
- (4) Odredbe glave IX. ovoga Zakona o reviziji financijskih izvještaja društva za osiguranje na odgovarajući način se primjenjuju i na reviziju financijskih izvještaja o prilagodenim kapitalnim zahtjevima financijskog koncerna, koncerna osiguravatelja odnosno vladajućeg društva za osiguranje u grupi osiguravatelja.

Izvještavanje nadzornog tijela i dostavljanje podataka

Članak 180.

- (1) Društvo za osiguranje dužno je nadzorno tijelo redovito izvještavati o svim činjenicama i okolnostima značajnim za procjenu da li se radi o grupi osiguravatelja sukladno ovom Zakonu.
- (2) Društvo za osiguranje u grupi osiguravatelja dužno je u posebnom aneksu uz godišnje izvješće dostaviti podatke o ovisnim odnosno vladajućim društvima u grupi osiguravatelja.

Propis o nadzoru nad grupom osiguravatelja

Članak 181.

Nadzorno tijelo propisuje:

1. detaljniji sadržaj izvješća iz članka 178. stavak 1. ovoga Zakona te rokove i način izvještavanja,
2. način izračuna prilagodenih kapitalnih zahtjeva u grupi osiguravatelja iz članka 179. stavak 1. ovoga Zakona, te detaljniji sadržaj izvješća iz članka 179. stavak 3. ovoga Zakona te članka 180. stavak 1. ovoga Zakona te rokove i način izvještavanja.

GLAVA XII.

POSTUPAK NADZORA

XII.1. Postupak nadzora

Ovlaštene osobe

Clanak 182.

- (1) Pregled poslovanja društva za osiguranje provodi ovlaštena osoba nadzornog tijela.
- (2) Radi obavljanja poslova pregleda poslovanja, nadzorno tijelo može ovlastiti ovlaštenog revizora ili drugu strucno osposobljenu osobu.
- (3) Ovlaštene osobe iz stavka 2. ovoga clanka imaju kod obavljanja pregleda poslovanja za koje su ovlaštene jednake nadležnosti kao nadzorno tijelo.

Opseg pregleda

Clanak 183.

- (1) Društvo za osiguranje je dužno ovlaštenoj osobi omogućiti pregled svih poslovnih knjiga, spisa i druge dokumentacije.
- (2) Društvo za osiguranje je dužno, na zahtjev nadzornog tijela, izruciti racunalne ispise odnosno kopije evidencija odnosno drugih poslovnih knjiga i dokumentacije.
- (3) Clanovi uprave i radnici društva za osiguranje dužni su ovlaštenoj osobi, na njen zahtjev, dati izvješca i informacije o svim poslovima, bitnim za obavljanje nadzora.
- (4) Ovlaštena osoba može obaviti i pregled poslovanja pravnih osoba povezanih s društvom za osiguranje ako je to nužno radi potpunijeg pregleda poslovanja društva za osiguranje.

Izvješca i informacije

Clanak 184.

- (1) Nadzorno tijelo od subjekta nadzora može zatražiti informacije o svim poslovima koji su s obzirom na svrhu pojedinog nadzora bitne za procjenu poštuje li subjekt nadzora odredbe Zakona odnosno temeljem njega donijete propise.
- (2) Izvješca i informacije iz stavka 1. ovoga clanka može nadzorno tijelo zatražiti i od clanova uprave subjekta nadzora i osoba zaposlenih kod subjekta nadzora.
- (3) Nadzorno tijelo može osobe iz stavka 2. ovog clanka pozvati da o poslovima iz stavka 1. ovog clanka u roku koji ne smije biti kraci od tri dana sastave pisano izvješce ili ih pozove da o tim poslovima daju usmenu izjavu.

Pregled poslovanja

Clanak 185.

- (1) Subjekt nadzora je dužan ovlaštenoj osobi nadzornog tijela, na njegov zahtjev, omogućiti obavljanje pregleda poslovanja u sjedištu subjekta nadzora kao i u drugim prostorijama u kojima subjekt nadzora odnosno druga osoba koju je ovlastio obavlja djelatnosti i poslove u vezi s kojima nadzorno tijelo provodi nadzor.
- (2) Subjekt nadzora dužan je ovlaštenoj osobi nadzornog tijela, na njegov zahtjev, omogućiti pregled poslovnih knjiga, poslovne dokumentacije i administrativnih odnosno poslovnih evidencija u opsegu nužnom za obavljanje pojedinog nadzora odnosno u opsegu određenom zakonom kojim se uređuje pojedini nadzor.
- (3) Subjekt nadzora dužan je nadzornom tijelu, na njegov zahtjev, izručiti racunalne ispise odnosno kopije poslovnih knjiga, poslovne dokumentacije i administrativnih odnosno poslovnih evidencija.
- (4) Nadzorno tijelo dužno je pregled poslovanja obavljati na način da time u većoj mjeri nego je to nužno ne ometa normalno poslovanje subjekta nadzora sukladno s namjerom pojedinog nadzora.

Zahtjev za pregled poslovanja

Članak 186.

- (1) Zahtjev za pregled poslovanja subjektu nadzora uručuje se najmanje osam dana prije početka pregleda poslovanja.
- (2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, ovlaštena osoba može zahtjev za pregled poslovanja uručiti tek prilikom početka pregleda poslovanja ako nije bilo moguće na drugi način postići namjeru pojedinog nadzora.
- (3) Zahtjev za pregled poslovanja mora obuhvacati predmet nadzora.
- (4) Zahtjev za pregled poslovanja mora obuhvacati i pravnu poduku o pravnim posljedicama koje mogu nastupiti ako subjekt nadzora ne bi postupio sukladno zahtjevu za pregled poslovanja odnosno ako nadzornom tijelu ne bi omogućio obavljanje pregleda poslovanja na način određen člankom 185. ovoga Zakona.
- (5) Nadzorno tijelo može za vrijeme obavljanja pregleda poslovanja nadopuniti zahtjev za pregled poslovanja. Na nadopunu zahtjeva na odgovarajući način se primjenjuju odredbe stavaka 3. i 4. ovoga članka.

Uvjeti za obavljanje pregleda

Članak 187.

Subjekt nadzora dužan je ovlaštenim osobama nadzornog tijela staviti na raspolaganje odgovarajuće prostorije u kojima mogu neometano i bez prisutnosti drugih osoba obaviti pregled poslovanja.

Uvjeti za pregled racunalno vodenih poslovnih knjiga i evidencija

Clanak 188.

- (1) Subjekt nadzora koji racunalno obraduje odnosno vodi poslovne knjige i druge evidencije dužan je, na zahtjev ovlaštene osobe nadzornog tijela, osigurati odgovarajuca pomagala za pregled poslovnih knjiga i evidencija te provjere odgovarajucih racunalno obradenih podataka.
- (2) Nadzornom tijelu subjekt nadzora dužan je izruciti dokumentaciju iz koje je vidljiv kompletni opis rada racunalnog sustava. Iz dokumentacije moraju biti vidljivi i podsustavi i datoteke racunalnog sustava. Dokumentacija mora omogućavati uvid u:
 1. racunalno rješenje,
 2. postupke u okviru racunalnog rješenja,
 3. kontrolu koja osigurava tocznu i pouzdanu obradu podataka,
 4. kontrole koje sprjecavaju neovlašteno dodavanje, izmjenu ili brisanje pohranjenih racunalnih unosa.
- (3) Svaka izmjena racunalnih rješenja (racunalnih programa) iz stavka 1. ovoga clanka mora biti dokumentirana u vremenskom slijedu nastanka izmjene, zajedno s datumom izmjene. Iz dokumentacije mora biti vidljiva i svaka izmjena oblika datoteka.

Nalog za otklanjanje nepravilnosti

Clanak 189.

Kada nadzorno tijelo prilikom obavljanja nadzora utvrdi nepoštovanje Zakona odnosno temeljem njega donesenih propisa te drugih propisa kojima se ureduje poslovanje društava za osiguranje, subjektu nadzora nalogom ce naložiti otklanjanje nepravilnosti, odnosno naložiti mu da poduzme odnosno ne poduzima odredene radnje (dalje u tekstu: otklanjanje nepravilnosti).

Sadržaj naloga

Clanak 190.

Nalog mora sadržavati:

1. tocan opis nepoštovanja odredaba Zakona cije se otklanjanje nalogom nalaže,
2. rok u kojem subjekt nadzora mora otkloniti nepravilnosti i podnijeti izvješće o otklanjanju nepravilnosti,
3. nacin otklanjanja nepravilnosti u slucaju kada nadzorno tijelo subjektu nadzora naredi da nepravilnosti otkloni na odredeni nacin,
4. dokumente odnosno dokaze o otklanjanju nepravilnosti u slucaju kada nadzorno tijelo naredi da je subjekt nadzora dužan predociti odredene dokumente odnosno druge dokaze.

Predocavanje izvješća ovlaštenog revizora o otklanjanju nepravilnosti

Clanak 191.

Kada nadzorno tijelo utvrdi nepravilnosti u vodenju poslovnih knjiga odnosno administrativnih i drugih evidencija koje je društvo za osiguranje dužno voditi, odnosno utvrdi li veće nepravilnosti u poslovanju društva za osiguranje, može društvu za osiguranje nalogom naložiti da i o otklanjanju nepravilnosti predoci izvješće s pozitivnim mišljenjem ovlaštenog revizora o tome da su utvrđene nepravilnosti otklonjene.

Prigovor protiv naloga

Članak 192.

- (1) Protiv naloga subjekt nadzora, u roku osam dana, ima pravo podnijeti prigovor.
- (2) Ako je imatelj prava pravodobno podnio prigovor, rok za otklanjanje nepravilnosti određen nalogom produljuje se za vrijeme od podnošenja prigovora do urucivanja odluke o prigovoru.
- (3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, nadzorno tijelo nalogom može odrediti da prigovor ne obustavlja izvršenje u slučaju kada zbog prirode nepravilnosti nije moguće otežati s izvršenjem naloga.
- (4) O prigovoru je nadzorno tijelo dužno odlučiti u roku 15 dana od primitka prigovora.

Razlozi prigovora

Članak 193.

- (1) Prigovor protiv naloga dopušten je iz ovih razloga:
 1. ako je nalog donijela osoba koja nije nadležna za donošenje naloga,
 2. ako nepravilnost zbog kojeg je otklanjanje naloženo ne postoji,
 3. ako radnja odnosno nepoduzimanje radnje koja je bila razlogom donošenja naloga nema karakter nepravilnosti,
 4. ako izvršenje naloga nije moguće ili nije moguće na način određen nalogom,
 5. ako bi izvršenje naloga uzrokovalo radnju koja je u suprotnosti s obvezujućim propisima,
 6. ako je nalogom otklanjanje nepravilnosti naredeno osobi nad kojom nadzorno tijelo nije nadležno provoditi nadzor,
 7. ako je u nalogu pogrešno ili nepotpuno utvrđeno stvarno stanje stvari.

Sadržaj prigovora

Članak 194.

- (1) Prigovor mora obuhvacati:
 1. navođenje naloga protiv kojeg se prigovor podnosi,
 2. izjavu da se nalog pobija u cijelosti ili u određenom dijelu, razloge prigovora,
 3. druge podatke koje mora sadržavati svaki zahtjev.

- (2) U prigovoru subjekt nadzora može navesti činjenice iz kojih proizlazi da nepravilnosti cije je otklanjanje nalogom naloženo ne postoje i predociti dokaze. Ako se subjekt nadzora u izjavi poziva na dokumente, dužan je te dokaze priložiti prigovoru.
- (3) Ako subjekt nadzora prigovoru kao dokaze ne priloži dokumente, ne primjenjuju se odredbe o nepotpunim zahtjevima već nadzorno tijelo kod donošenja odluke uzima u obzir samo one dokaze koji su izjavi priloženi.
- (4) Nakon isteka roka za prigovor subjekt nadzora nema pravo navoditi nove činjenice i iznositi nove dokaze.

Granice provjere naloga

Članak 195.

Nadzorno tijelo provjerit će nalog u onom dijelu u kojem se pobija prigovorom i u granicama razloga navedenih i obrazloženih u prigovoru.

Odlučivanje o prigovoru

Članak 196.

- (1) O prigovoru odlučuje nadzorno tijelo.
- (2) Pri odlučivanju o prigovoru nadzorno tijelo prigovor može odbaciti ili odbiti ili promijeniti nalog ili ga poništiti.
- (3) Nadzorno tijelo prigovor će odbaciti ako prigovor nije dopušten ili ako utvrdi da ga je podnijela osoba koja na to nema pravo.
- (4) Ako nadzorno tijelo utvrdi da je razlog podnošenja prigovora opravdan, ono će nalog izmijeniti ili poništiti.
- (5) Nadzorno tijelo pri odlučivanju o prigovoru nalog ne smije izmijeniti na štetu subjekta nadzora.

Izvješće o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti

Članak 197.

- (1) Subjekt nadzora dužan je u roku određenom nalogom otkloniti utvrdene nezakonitosti i nepravilnosti te nadzornom tijelu podnijeti izvješće u kojem će opisati poduzete mjere za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti. Izvješću je dužan priložiti dokumente i druge dokaze iz kojih proizlazi da su utvrdene nezakonitosti i nepravilnosti otklonjene.
- (2) U slučaju iz članka 191. ovoga Zakona subjekt nadzora dužan je izvješću o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti priložiti i izvješće ovlaštenog revizora.
- (3) Ako iz izvješća iz stavka 1. ovoga članka i priloženih dokaza odnosno izvješća iz stavka 2. ovoga članka proizlazi da su nezakonitosti i nepravilnosti otklonjene, nadzorno tijelo donijet će odluku kojom utvrđuje da su naredbom utvrdene nezakonitosti i nepravilnosti otklonjene.
- (4) Ako su nalogom određene dodatne mjere, odredbe ovog članka, koje se odnose na otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti i na izvješće o otklanjanju

nezakonitosti i nepravilnosti, odnose se i na provođenje dodatnih mjera i na izvještavanje o provođenju dodatnih mjera.

GLAVA XIII.

NADZOR NAD DRUGIM OSOBAMA

Opće odredbe

Clanak 198.

Nadzorno tijelo provodi i nadzor nad drugim osobama koje osim drugih djelatnosti ili kao jedinu djelatnost obavljaju:

1. poslove osiguranja bez dozvole za obavljanje navedenih poslova nadzornog tijela,
2. djelatnost posredovanja i zastupanja u osiguranju bez dozvole za obavljanje navedenih poslova nadzornog tijela.

Mjere nadzora

Clanak 199.

- (1) Ako nadzorno tijelo, prema podacima kojima raspolaže, utvrdi da osoba obavlja poslove osiguranja odnosno posredovanja i zastupanja u osiguranju bez dozvole za obavljanje navedenih poslova nadzornog tijela, toj će se osobi naložiti da prestane s obavljanjem navedenih poslova.
- (2) U slučaju iz stavka 1 ovog članka, nadzorno tijelo prethodno može pregledati poslovnih knjiga i druge dokumentacije osobe i prikupiti dokaze kako bi utvrdila obavlja li osoba poslove osiguranja odnosno posredovanja i zastupanja u osiguranju.

GLAVA XIV.

LIKVIDACIJA DRUŠTVA ZA OSIGURANJE

XIV.1. Redovna likvidacija dioničkog društva za osiguranje

Odluka skupštine o pokretanju likvidacijskog postupka

Clanak 200.

- (1) Skupština društva za osiguranje može prihvatiti odluku o prestanku društva za osiguranje.
- (2) Skupština društva za osiguranje koje ima podružnicu u drugoj državi članici može donijeti odluku iz stavka 1. nakon dobivanja mišljenja nadzornog tijela.
- (3) Nadzorno tijelo dužno je mišljenje dostaviti u roku 30 dana.
- (4) U slučaju da nadzorno tijelo ne dostavi mišljenje u roku iz stavka 3. ovoga članka, skupština društva za osiguranje, po isteku tog roka, može prihvatiti odluku o prestanku poslovanja dionickog društva za osiguranje.
- (5) Ako ovim Zakonom nije drugačije propisano, na likvidaciju društva za osiguranje temeljem odluke iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se odredbe Zakona o trgovačkim društvima o likvidaciji dionickog društva temeljem odluke skupštine.
- (6) Odgovarajuće odredbe ovog odjeljka primjenjuju se i onda ako dionicko društvo za osiguranje prihvati odluku kojom se djelatnost dionickog društva za osiguranje mijenja na način da dionicko društvo za osiguranje više ne obavlja poslove osiguranja.

Likvidator društva za osiguranje

Članak 201.

Likvidatorom društva za osiguranje može biti imenovana samo fizička osoba koja ispunjava uvjete za imenovanje za člana uprave društva za osiguranje iz članka 27. ovog Zakona.

Ogranicenje dozvole za obavljanje poslova osiguranja

Članak 202.

- (1) Uprava društva za osiguranje dužna je nadzorno tijelo obavijestiti o odluci iz članka 200. stavak 1. ovoga Zakona sljedećeg radnog dana nakon prihvatanja odluke.
- (2) Nadzorno tijelo na temelju obavijesti iz stavka 1. ovoga članka donosi odluku kojom:
 1. ograničava važenje dozvole za obavljanje poslova osiguranja na poslove koji su potrebni radi provedbe likvidacije društva za osiguranje,
 2. određuje u kojem se opsegu na društvo za osiguranje u likvidaciji primjenjuju pravila o ograničavanju rizika.
- (3) Nakon započete likvidacije društvo za osiguranje može obavljati još samo poslove osiguranja određene odlukom iz stavka 2. ovoga članka.
- (4) Ukoliko se odluka iz stavka 2. ovoga članka odnosi na društvo za osiguranje koje ima podružnicu u državi članici, nadzorno tijelo dužno je prije izdavanja odluke obavijestiti nadležno nadzorno tijelo države članice.

- (5) Obavijest iz stavka 4. ovoga članka mora sadržavati pravne posljedice i stvarne učinke donesene odluke.
- (6) Ako zbog zaštite interesa stranaka društva za osiguranje ili zbog drugih javnih interesa nije moguće odgoditi donošenje odluke iz stavka 4. ovoga članka, nadzorno tijelo dužno je obavijestiti nadležno nadzorno tijelo odmah po donošenju odluke.

Ponovno stjecanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja

Članak 203.

- (1) Ako skupština društva za osiguranje odredi da društvo za osiguranje nastavi s djelovanjem, društvo za osiguranje može ponovno početi obavljati poslove osiguranja samo ako ponovno stekne dozvolu nadzornog tijela za obavljanje poslova osiguranja.
- (2) Zahtjevu za upis odluke iz stavka 1. ovoga članka u sudski registar treba priložiti novu dozvolu nadzornog tijela za obavljanje poslova osiguranja.

XIV.2. Redovna likvidacija društva za uzajamno osiguranje

Likvidacija društva za uzajamno osiguranje

Članak 204.

- (1) Likvidaciju društva za uzajamno osiguranje društvo provodi na temelju važeće odluke skupštine o prestanku društva.
- (2) Ako iz odredbi ovoga Zakona ili svrhe likvidacije ne proizlazi drukcije, za vrijeme likvidacije vrijede za društvo za uzajamno osiguranje isti propisi koji su vrijedili prije početka likvidacije.
- (3) Za vrijeme likvidacije društvo ne smije sklapati nove ugovore o osiguranju niti povećavati odnosno produžavati postojeće ugovore o osiguranju.
- (4) Uplaćena sredstva temeljnog kapitala mogu se vratiti tek onda kada su plaćene ostale obveze društva uključujući obveze prema članovima iz osiguranja.
- (5) Imovina koja ostane nakon plaćanja obveza podijelit će se osobama koje su bile članovi društva za uzajamno osiguranje u trenutku prihvatanja odluke o prestanku društva. Dioba se obavlja sukladno mjerilima o diobi dobiti članovima koja su određena statutom.
- (6) Na likvidatora društva primjenjuju se odredbe o upravi društva za uzajamno osiguranje.

- (7) Ako u stavcima 1. do 6. ovog članka nije drugačije određeno, na dobrovoljnu likvidaciju primjenjuju se odredbe ovoga Zakona koje se odnose na likvidaciju dioničkog društva za osiguranje.

XIV.3. Prisilna likvidacija društva za osiguranje

Razlozi za početak prisilne likvidacije

Članak 205.

- (1) Nadzorno tijelo će odluku o početku prisilne likvidacije donijeti u sljedećim slučajevima:
1. ako temeljem izvješća iz članka 171. stavak 2. ovoga Zakona procijeni da se za vrijeme trajanja posebne uprave financijsko stanje nije poboljšalo do mjere da društvo za osiguranje dostiže granicu solventnosti iz članka 98. odnosno 99. ovoga Zakona te da ne postoje uvjeti za početak stečajnog postupka,
 2. ako skupština društva odbaci izvješće o financijskom stanju iz članka 171., stavka 1. ovoga Zakona te ako prva prodaja dionica temeljem odluke koji skupština donese na prijedlog iz članka 171. stavak 1. ovoga Zakona ne uspije,
 3. ako je društvu za osiguranje oduzeta dozvola za obavljanje poslova osiguranja,
 4. ako je društvu za osiguranje prestalo vrijediti odobrenje za obavljanje poslova osiguranja, a društvo za osiguranje, u roku tri mjeseca od primitka odluke iz članka 62. stavak 2. ovoga Zakona, nije započelo s postupkom preoblikovanja, prestanka ili s postupkom ponovnog dobivanja odobrenja za obavljanje poslova osiguranja,
 5. ako je članu uprave pravomocnom odlukom oduzeta dozvola za obavljanje dužnosti člana uprave odnosno ako je član razriješen dužnosti odnosno ako član uprave ne obavlja dužnost člana uprave dulje od šest mjeseci, a nadzorno tijelo, sukladno ovom Zakonu, u roku tri mjeseca ne imenuje novog člana te društvo za osiguranje zbog toga nema najmanje dva člana uprave.
- (2) Nadzorno tijelo je dužno donijeti odluku o početku prisilne likvidacije u roku osam dana koji teče:
1. u slučaju iz stavka 1. točka 1. ovoga članka od dana isteka roka za prihvatanje konačnog izvješća o ocjeni rezultata posebne uprave iz članka 173. stavak 2. ovoga Zakona,
 2. u slučaju iz stavka 1. točka 2. ovoga članka od dana kada je skupština odbacila prijedlog odluke iz članka 172. stavak 1. ovoga Zakona, odnosno od dana kada je istekao rok za upis i uplatu dionica temeljem bezuspješne prve prodaje,
 3. u slučaju iz stavka 1. točka 3. ovoga članka od dana donošenja odluke o oduzimanju dozvole,
 4. u slučaju iz stavka 1. točka 4. ovoga članka od završetka tromjesečnog roka za imenovanje novog člana uprave.

Prisilna likvidacija podružnice stranog društva za osiguranje

Članak 206.

- (1) Nadzorno tijelo dužno je prije donošenja odluke o početku postupka prisilne likvidacije nad podružnicom stranog društva za osiguranje obavijestiti sva nadležna tijela država članica, u kojima društvo za osiguranje nad cijom podružnicom počinje postupak likvidacije, ima podružnice.
- (2) Obavijest iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati informacije o pravnim posljedicama i stvarnim učincima takvog postupka.
- (3) Iznimno od odredbi stavka 1. ovoga članka, ako zbog zaštite osiguranika nije početak postupka prisilne likvidacije moguće odgoditi, nadzorno tijelo obavijestit će nadležno nadzorno tijelo odmah nakon donošenja odluke.
- (4) Nadzorno tijelo dužno je u postupku prisilne likvidacije iz stavka 1. ovoga članka, uskladiti svoje postupke s postupcima nadležnih nadzornih tijela drugih država članica.
- (5) Likvidatori su dužni u postupku prisilne likvidacije iz stavka 1. ovoga članka uskladiti svoje postupke.

Obavijest nadležnim nadzornim tijelima država članica o početku postupka prisilne likvidacije

Članak 207.

- (1) Na postupak prisilne likvidacije društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, koje ima podružnicu u drugoj državi članici, isključivo je nadležno nadzorno tijelo.
- (2) Nadzorno tijelo dužno je o izdanoj odluci o početku prisilne likvidacije nad društvom za osiguranje iz stavka 1. ovoga članka neodgodivo obavijestiti nadležno nadzorno tijelo države članice.
- (3) Na postupak prisilne likvidacije društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koje ima podružnicu u drugoj državi članici primjenjuju se pravni propisi Republike Hrvatske.

Učinkovitost odluke o početku postupka prisilne likvidacije

Članak 208.

Odluka o početku postupka prisilne likvidacije društva za osiguranje države članice koji ima podružnicu u Republici Hrvatskoj, a koju izdaje nadležno nadzorno tijelo države članice i koja ima jednak pravni učinak kao odluka o prestanku obavljanja djelatnosti društva za osiguranje prema ovom Zakonu, bez posebnog postupka priznanja i izvršenja ima neposredni učinak na području Republike Hrvatske i u državi članici.

Objava sažetka odluke o početku postupka prisilne likvidacije u Službenom listu Europske unije

Članak 209.

- (1) Odluku o početku postupka likvidacije nad društvom za osiguranje sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koje ima podružnicu u drugoj državi članici nadzorno je tijelo dužno javno objaviti, a sažetak odluke dužno je objaviti u Službenom listu Europske unije.
- (2) Objava sažetka iz stavka 1. ovog članka obavezno mora sadržavati:
 1. ime i naslov tijela koji će voditi postupak prisilne likvidacije,
 2. pravo po kojem će se provoditi postupak prisilne likvidacije,
 3. imena likvidatora,
 4. rok za prijavu potraživanja i pravne posljedice ako ih vjerovnik ne prijavi.
- (3) Nadzorno tijelo propisuje oblik i detaljniji sadržaj objave sažetka odluke o početku postupka prisilne likvidacije.

Obavješćavanje poznatih vjerovnika o početku postupka prisilne likvidacije

Članak 210.

- (1) O odluci o početku postupka prisilne likvidacije društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koje ima podružnicu u državi članici likvidator je dužan obavijestiti sve poznate vjerovnike društva za osiguranje koji imaju sjedište na području država članica.
- (2) Obavijest obavezno mora sadržavati:
 - ime i naslov tijela koje će voditi postupak prisilne likvidacije i tijela kojem je potrebno poslati prijavu potraživanja;
 - rok za prijavu potraživanja i pravne posljedice ako ih vjerovnik ne prijavi;
 - prava i dužnosti vjerovnika u postupku prisilne likvidacije, prije svega, jesu li vjerovnici s privilegiranim potraživanjima i vjerovnici čija su potraživanja osigurana stvarnim pravima dužni podnijeti prijavu;
 - učinke početka postupka prisilne likvidacije na ugovore o osiguranju, posebno na datum prestanka njihove valjanosti i posljedicama na prava i dužnosti osiguranika odnosno osiguravatelja;
- (3) Nadzorno tijelo propisuje oblik i detaljniji sadržaj obavijesti iz stavka 1. ovoga članka.

Prijava potraživanja vjerovnika

Članak 211.

- (1) Vjerovnik prijavljuje potraživanje u likvidacijsku masu na službenom jeziku države članice u kojoj ima prebivalište odnosno sjedište i to na posebnom obrascu.

- (2) Nadzorno tijelo propisuje oblik i sadržaj obrasca za prijavu potraživanja vjerovnika.

Primjena odredaba u postupku stečajnog postupka društva za osiguranje

Članak 212.

- (1) U slučaju početka stečajnog postupka nad društvom za osiguranje koje ima podružnicu u državi članici, odgovarajuće se primjenjuju odredbe članaka 207., 209., 211. i 213. ovoga Zakona.
- (2) Sažetak odluke o početku stečajnog postupka objavljuje se u Službenom listu Europske unije.

Likvidator

Članak 213.

Odlukom o početku prisilne likvidacije nadzorno tijelo će imenovati dva ili više likvidatora te odrediti vrstu i opseg poslova koje obavlja pojedini likvidator.

Pravne posljedice prisilne likvidacije

Članak 214.

- (1) Danom donošenja odluke o prisilnoj likvidaciji prestaju sve nadležnosti i ovlasti članova uprave i članova nadzornog odbora društva za osiguranje te ovlasti skupštine, osim nadležnosti temeljem odredaba članka 215. ovoga Zakona.
- (2) U postupku prisilne likvidacije nadležnosti nadzornog odbora društva za osiguranje i nadležnosti skupštine, osim nadležnosti temeljem odredbi iz članka 215. ovoga Zakona, preuzima nadzorno tijelo.

Postupak prisilne likvidacije

Članak 215.

Ako ovim pododjeljkom nije drugacije određeno, na postupak prisilne likvidacije na odgovarajući način se primjenjuju odredbe Zakona o trgovačkim društvima.

Zabrana sklapanja novih poslova

Članak 216.

Za vrijeme postupka prisilne likvidacije društvo za osiguranje ne smije sklapati nove poslove, osim onih koji su nužni radi unovčenja likvidacijske mase i onih koji su potrebni za prijenos ugovora osiguranja na drugo društvo za osiguranje.

Nastupanje stečajnog razloga

Clanak 217.

Ako likvidatori utvrde da imovina društva za osiguranje nije dostatna za placanje svih potraživanja svih vjerovnika društva za osiguranje ili da društvo za osiguranje ne raspolaže s dovoljno likvidnih sredstava da bi moglo u slučaju dospijeca isplatiti potraživanja, dužni su o tome neodgodivo obavijestiti nadzorno tijelo.

GLAVA XV.

STECAJ

XV.1. Zajednicke odredbe

Zabrana prisilne nagodbe

Clanak 218.

Nad društvom za osiguranje ne može se poceti postupak prisilne nagodbe.

Primjena odredaba o stecajnom postupku

Clanak 219.

Ako Zakonom nije drugacije određeno, na stecajni postupak nad društvom za osiguranje primjenjuju se odredbe Stečajnog zakona.

Stecajni razlozi

Clanak 220.

- (1) Nadzorno tijelo donijet će odluku o utvrđivanju uvjeta za pocetak stecajnog postupka u sljedećim slučajevima:
1. ako temeljem izvješća iz clanka 171. stavak 2. ovoga Zakona procijeni da se za vrijeme trajanja posebne uprave finansijsko stanje nije poboljšalo te da društvo za osiguranje nije u stanju ispunjavati tekuće dospjele obveze,
 2. ako prilikom obavljanja nadzora nad društvom za osiguranje utvrdi da imovina društva za osiguranje nije dostatna za placanje svih potraživanja vjerovnika društva za osiguranje.

Pocetak stecajnog postupka

Clanak 221.

- (1) Nadzorno tijelo dužno je kod nadležnog suda podnijeti prijedlog za pocetak stecajnog postupka sljedećeg radnog dana nakon donošenja pisane odluke o utvrđivanju uvjeta za pocetak stecajnog postupka. Prijedlogu mora biti priložena odluka o utvrđivanju uvjeta za pocetak stecajnog postupka.

- (2) Sud će u roku tri radna dana od podnošenja prijedloga iz stavka 1. ovoga članka, donijeti odluku o početku stečajnog postupka bez ponovne provjere uvjeta za početak stečajnog postupka.
- (3) Protiv odluke o početku stečajnog postupka iz stavka 2. ovoga članka ne postoji mogućnost prigovora.

Stečajni upravitelj

Članak 222.

- (1) Stečajnog upravitelja imenuje sud na prijedlog nadzornog tijela. Nadzorno tijelo može za stečajnog upravitelja predložiti samo osobu koja ispunjava uvjete za obavljanje dužnosti stečajnog upravitelja.
- (2) Ako nastupe razlozi za razrješenje stečajnog upravitelja, sud je dužan prije odlučivanja o njegovu razrješenju o razlozima obavijestiti nadzorno tijelo i zatražiti ocitovanje o razlozima u roku koji ne smije biti kraci od tri niti dulji od osam dana.

Oglašavanje početka stečajnog postupka

Članak 223.

- (1) Oglašavanje početka stečajnog postupka nad društvom za osiguranje, mora sadržavati osim podataka u smislu odredbi Stečajnog zakona, i sljedeće:
1. upozorenje osiguranicima na pravne posljedice početka stečajnog postupka nad društvom za osiguranje iz članka 224. ovoga Zakona;
 2. ime, prezime i naslov predstavnika osiguranika, ako je imenovan.

Prestanak ugovora o osiguranju

Članak 224.

Ugovori o osiguranju koje je sklopilo društvo za osiguranje prestaju vrijediti istekom tridesetog dana od javnog oglašavanja o početku stečajnog postupka nad društvom za osiguranje u Narodnim novinama.

Mišljenje nadzornog tijela

Članak 225.

- (1) Sud je u postupku odlučivanja u vezi s raspolaganjem stečajnom masom prema Stečajnom zakonu, u slučaju stečajnog postupka društva za osiguranje, dužan pribaviti i mišljenje nadzornog tijela.

- (2) Na mišljenje nadzornog tijela iz stavka 1. ovoga clanka na odgovarajuci nacin se primjenjuju odredbe Stecajnog zakona.

Obavještavanje nadzornog tijela

Clanak 226.

Presliku izvješca stecajnog upravitelja o tijeku stecajnog postupka sud dostavlja nadzornom tijelu.

Prioritetno placanje potraživanja iz ugovora o osiguranju

Clanak 227.

- (1) Potraživanja iz ugovora o osiguranju placaju se iz stecajne mase kao trošak stecajnog postupka prije isplate vjerovnika prema Stecajnom zakonu.
- (2) Potraživanja iz stavka 1. ovoga clanka isplacuju se ovim redoslijedom:
1. potraživanja iz osiguranja iz clanka 229. stavak 2. ovoga Zakona u visini obveznog pokriva u svezi s osiguranjem iz kojeg proizlazi potraživanje, a koja se nije moglo isplatiti iz imovine za pokrice matematicke pricuve,
 2. potraživanja iz clanka 229. stavak 4. ovoga Zakona koja nije bilo moguće isplatiti iz imovine za pokrice matematicke pricuve,
 3. potraživanja iz neživotnih i drugih osiguranja u vezi s kojima se ne oblikuju matematicke pricuve na ime naknade štete za štetne događaje koji su nastupili prije pocetka stecaja,
 4. potraživanja iz neživotnih i drugih osiguranja u vezi s kojima se ne oblikuju matematicke pricuve na ime povrata dijela premije placene za razdoblje nakon prestanka osiguranja.

XV.2. Posebne odredbe za isplatu potraživanja iz onih vrsta osiguranja za koja je potrebno oblikovati matematicke pricuve

Primjena odredaba

Clanak 228.

- (1) Odredbe ovog odjeljka primjenjuju se na životna osiguranja i osiguranja od nezgode te zdravstvena osiguranja za koja se primjenjuju slicne tablice vjerojatnosti i izracuna kao za životna osiguranja.
- (2) Danom pocetka stecajnog postupka nad društvom za osiguranje prestaju ugovori iz osiguranja iz stavka 1. ovoga clanka.

Pravo na odvojenu isplatu iz imovine za pokrice

Clanak 229.

- (1) Danom pocetka stecajnog postupka, imatelji prava iz osiguranja iz clanka 228. ovoga Zakona stjecu odvojeno pravo na imovinu za pokrice matematicke pricuve na ime isplate njihovih potraživanja iz tih osiguranja.
- (2) Imatelji prava iz životnih osiguranja i osiguranja od nezgode te zdravstvenih osiguranja za koja glede obveza društva za osiguranje vrijede pravila o životnim osiguranjima imaju pravo da se iz imovine za pokrice matematicke pricuve, prije isplate ostalih potraživanja pokricu kojih je namijenjena imovina za pokrice matematicke pricuve za pojedine vrste životnog osiguranja, isplate njihova potraživanja u visini koja odgovara obveznom pokricu u vezi s osiguranjem iz kojeg proizlazi potraživanje.
- (3) Ako imovina za pokrice matematicke pricuve nije dostatna za cjelokupnu isplatu potraživanja iz stavka 2. ovoga clanka, potraživanja se isplacuju u visini koja je u jednakom omjeru s obveznim pokricem u svezi s osiguranjem iz kojeg proizlazi potraživanje kao što je omjer između cjelokupne vrijednosti imovine za pokrice matematicke pricuve i obveznim pokricem za sva osiguranja koja je društvo za osiguranje sklopilo u vrsti osiguranja u svezi s kojom je oblikovana za pokrice matematicke pricuve.
- (4) Ostala potraživanja iz osiguranja iz clanka 251. ovoga Zakona isplacuju se iz imovine za pokrice matematicke pricuve koja preostane nakon isplate potraživanja iz stavka 2. ovoga clanka.
- (5) Ako imovina za pokrice matematicke pricuve nije dostatna za cjelokupnu isplatu ostalih potraživanja iz stavka 4. ovoga clanka, ta se potraživanja isplacuju razmjerno iz imovine za pokrice matematicke pricuve.
- (6) Glede utvrđivanja visine potraživanja i ukupne visine obveznog pokriva mjerodavno je stanje na dan pocetka stecajnog postupka.

Odvojen racun novcanih sredstava u stecaju

Clanak 230.

- (1) Stečajni upravitelj dužan je kod organizacije koja obavlja poslove platnog prometa, osim općeg racuna stecajnog dužnika, otvoriti poseban racun imovine za pokrice matematicke pricuve.
- (2) Cjelokupnim poslovanjem novcanim sredstvima stecenima unovcenjem imovine za pokrice matematicke pricuve stecajni je upravitelj dužan upravljati putem posebnog racuna imovine za pokrice matematicke pricuve.

- (3) Svaki nalog za isplatu iz posebnog racuna imovine za pokrice matematicke pricuve, osim stecajnog upravitelja mora odobriti i predstavnik vjerovnika po životnom osiguranju.

Predstavnik vjerovnika po životnom osiguranju

Clanak 231.

- (1) Stečajni sud, na prijedlog nadzornog tijela radi zaštite imatelja prava iz osiguranja iz clanka 229. stavak 1. ovoga Zakona odlukom o pocetku stecajnog postupka imenuje predstavnika vjerovnika po životnom osiguranju.
- (2) Predstavnikom vjerovnika po životnom osiguranju može biti imenovana osoba koja ispunjava uvjete za imenovanje stecajnim upraviteljem i posjeduje odgovarajuca znanja iz podrucja osiguranja.
- (3) Stečajni upravitelj dužan je predstavniku vjerovnika po životnom osiguranju omoguciti pregled poslovnih knjiga i druge evidencije te dokumentacije društva za osiguranje u opsegu nužnom za utvrđivanje opsega imovine za pokrice matematicke pricuve, prijavu potraživanja imatelja prava te realizaciju drugih ovlasti koje ima predstavnik vjerovnika po životnom osiguranju prema ovom Zakonu.
- (4) U slucaju kada odredbe Stečajnog zakona propisuju da je potrebno pribaviti mišljenje vjerovnickog odbora, nužno je pribaviti i mišljenje predstavnika vjerovnika po životnom osiguranju.
- (5) Na naknadu za predstavnika vjerovnika po životnom osiguranju te njegove ovlasti i obveze odgovarajuci se primjenjuju propisi koji vrijede za stecajnog upravitelja.

Prijava i provjera potraživanja

Clanak 232.

- (1) Rok za prijavu potraživanja iz clanka 229. stavak 1. ovoga Zakona je tri mjeseca od javnog oglašavanja o pocetku stecajnog postupka u Narodnim novinama.
- (2) Predstavnik vjerovnika po životnom osiguranju dužan je u ime i za racun imatelja prava prijaviti potraživanja iz clanka 229. stavak 1. ovoga Zakona te o prijavi obavijestiti imatelja prava. Imatelji prava mogu i sami prijaviti svoja potraživanja.
- (3) Potraživanja koja prijavi predstavnik vjerovnika po životnom osiguranju smatraju se utvrđenim u stecajnom postupku društva za osiguranje i na njih se ne primjenjuju odredbe Stečajnog zakona o provjeri potraživanja.
- (4) U slucaju kada potraživanja osim predstavnika vjerovnika po životnom osiguranju prijavi i imatelj prava, prijava potraživanja imatelja prava uzima se u obzir i

provjerava samo u dijelu u kojem prelazi potraživanja koje je u ime i na racun tog imatelja prava prijavio predstavnik vjerovnika po životnom osiguranju.

GLAVA XVI.

ZASTUPANJE I POSREDOVANJE U OSIGURANJU

XVI.1 Zastupanje u osiguranju

Zastupanje u osiguranju

Clanak 233.

Zastupanje u osiguranju je djelatnost pokretanja, predlaganja ili obavljanja poslova pripreme i sklapanja ugovora o osiguranju u ime i za racun jednog ili više društava za osiguranje za proizvode osiguranja koji medusobno ne konkuriraju.

Zastupnik u osiguranju

Clanak 234.

- (1) Zastupnik u osiguranju je fizicka osoba koja je dobila ovlaštenje nadzornog tijela za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju.
- (2) Poslovi zastupnika u osiguranju su poslovi u svezi s pripremom i sklapanjem ugovora o osiguranju u ime i za racun jednog ili više društva za osiguranje za proizvode osiguranja koji medusobno ne konkuriraju.
- (3) Zastupnik u osiguranju iz stavka 1. ovoga clanka smije obavljati poslove zastupanja u osiguranju samo temeljem zaposlenja odnosno drugog pravnog odnosa u društvu za osiguranje, društvu za zastupanje u osiguranju odnosno obrtu za zastupanje u osiguranju.
- (4) Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga clanka zastupnikom u osiguranju ne smatraju se osobe koje obavljaju poslove zastupanja u osiguranju temeljem zaposlenja u društvu za osiguranje.
- (5) Zastupnik u osiguranju ne smije, u svoje ime i za svoj racun, naplacivati premije osiguranja niti ostale iznose od ugovaratelja osiguranja.

Društvo za zastupanje u osiguranju

Clanak 235.

- (1) Društvo za zastupanje u osiguranju je pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja obavlja gospodarsku djelatnost pružanja usluga zastupanja u osiguranju i koja je dobila dozvolu nadzornog tijela za obavljanje djelatnosti zastupanja u osiguranju.
- (2) Društvo za zastupanje u osiguranju ne može se upisati u sudski registar prije dobivanja dozvole iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Društvo za zastupanje u osiguranju može se osnovati prema Zakonu o trgovačkim društvima kao dioničko društvo odnosno društvo s ograničenom odgovornošću.
- (4) Izraz «zastupanje u osiguranju» odnosno izvedenicu tog izraza u tvrtki ili skraćenoj tvrtki može upisati u sudski registar i koristiti u pravnom prometu samo društvo koje je dobilo dozvolu iz članka 252. ovoga Zakona.

Obrt za zastupanje u osiguranju

Članak 236.

- (1) Obrt za zastupanje u osiguranju je fizička osoba – poduzetnik (obrtnik) s prebivalištem u Republici Hrvatskoj koja obavlja gospodarsku djelatnost pružanja usluga zastupanja u osiguranju i koja je dobila dozvolu nadzornog tijela za obavljanje djelatnosti zastupanja u osiguranju.
- (2) Obrt za zastupanje u osiguranju ne može se upisati u obrtni registar prije dobivanja dozvole iz stavka 1. ovog članka.
- (3) Obrt za zastupanje u osiguranju može se osnovati prema Zakonu o obrtu.
- (4) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na društvo za zastupanje u osiguranju primjenjuju se i na obrt za zastupanje u osiguranju, osim odredaba članka 235. i članka 252. stavak 3. točka 1. ovoga Zakona.

Osiguranje odgovornosti društva za zastupanje u osiguranju

Članak 237.

Društvo za zastupanje u osiguranju koje obavlja poslove zastupanja u osiguranju za više društava za osiguranje mora imati osiguranu odgovornost obavljanja djelatnosti ili odgovarajuće jamstvo u iznosu koji ne smije biti manji od 7.500.000 kuna po svakom odštetnom zahtjevu, odnosno 11.250.000 kuna za sve odštetne zahtjeve u jednoj godini.

Obveze zastupnika u osiguranju i odgovornost društva za osiguranje

Clanak 238.

- (1) Za postupke zastupnika u osiguranju odgovara društvo za zastupanje u osiguranju i društvo za osiguranje.
- (2) Zastupnik u osiguranju može obavljati samo one poslove za koje je ovlašten.

Ogranicenje ovlasti zastupnika u osiguranju

Clanak 239.

- (1) Ako je ovlast zastupnika u osiguranju ogranicena samo na odredeno podrucje zastupnik u osiguranju je ovlašten za poduzimanje pravnih radnji iz clanka 234. ovoga Zakona samo u svezi s osiguranjima koja se odnose na imovinu iz tog podrucja odnosno osobe s prebivalištem na tom podrucju.
- (2) Ako je ovlast zastupnika u osiguranju ogranicena na nacin da zastupnik u osiguranju nije ovlašten za poduzimanje svih pravnih radnji iz clanka 234. ovoga Zakona ili na nacin iz stavka 1. ovoga clanka, ogranicenje ovlasti nema ucinak prema ugovaratelju osiguranja.

XVI. 2 Posredovanje u osiguranju

Posredovanje u osiguranju

Clanak 240.

Posredovanje u osiguranju je djelatnost pokretanja, predlaganja ili obavljanja poslova pripreme za sklapanje ugovora o osiguranju odnosno reosiguranju, pomoc pri izvršavanju prava iz ugovora o osiguranju, a posebno pri rješavanju odštetnih zahtjeva naslovljenih na društvo za osiguranje.

Posrednik u osiguranju

Clanak 241.

- (1) Posrednik u osiguranju je fizicka osoba koja je dobila ovlaštenje za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju.
- (2) Poslovi posrednika u osiguranju su poslovi u svezi s pregovaranjem s društvom za osiguranje ciji je predmet nastojanje da se buducem ugovaratelju osiguranja, sukladno njegovim zahtjevima odnosno potrebama, omoguci sklapanje ugovora o osiguranju odnosno reosiguranju.
- (3) Uz poslove iz stavka 2. ovoga clanka, poslovima posrednika u osiguranju smatraju se i poslovi koji se odnose na pripremu za sklapanje ugovora o

osiguranju odnosno reosiguranju i pomoc pri izvršavanju prava iz ugovora o osiguranju odnosno reosiguranju, a posebno pri rješavanju odštetnih zahtjeva naslovljenih na društvo za osiguranje.

- (4) Pomoc pri izvršavanju prava iz ugovora o osiguranju odnosno reosiguranju, a posebno pri rješavanju odštetnih zahtjeva naslovljenih na društvo za osiguranje mogu obavljati samo osobe iz stavka 1. ovoga clanka i osobe kojima je to dopušteno drugim zakonima koji ureduju obavljanje njihove djelatnosti.
- (5) Posrednik u osiguranju iz stavka 1. ovoga clanka smije obavljati poslove posredovanja u osiguranju samo temeljem zaposlenja u društvu za posredovanje u osiguranju.

Društvo za posredovanje u osiguranju

Clanak 242.

- (1) Društvo za posredovanje u osiguranju je pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja obavlja gospodarsku djelatnost pružanja usluga posredovanja u osiguranju i koja je dobila dozvolu nadzornog tijela za obavljanje djelatnosti posredovanja u osiguranju.
- (2) Društvo za posredovanje u osiguranju ne može se upisati u sudski registar prije dobivanja dozvole iz stavka 1. ovoga clanka.
- (3) Društvo za posredovanje u osiguranju može se osnovati prema Zakonu o trgovackim društvima kao dionicko društvo odnosno društvo s ogranicenom odgovornošću.
- (4) Izraz «posredovanje u osiguranju», odnosno izvedenicu tog izraza u tvrtki ili skracenoj tvrtki može upisati u sudski registar i koristiti u pravnom prometu samo društvo koje je dobilo dozvolu iz clanka 254. ovoga Zakona.

Osiguranje odgovornosti društva za posredovanje u osiguranju

Clanak 243.

Društvo za posredovanje mora imati osiguranu odgovornost obavljanja djelatnosti ili odgovarajuće jamstvo u iznosu koji ne smije biti manji od 7.500.000 kuna po svakom odštetnom zahtjevu odnosno 11.250.000 kuna za sve odštetne zahtjeve u jednoj godini.

Obveze posrednika u osiguranju

Clanak 244.

- (1) Posrednik u osiguranju dužan je obavljati svoju djelatnost tako da štiti interese ugovaratelja osiguranja odnosno osiguranika.
- (2) Radi ispunjavanja obveze iz stavka 1. ovoga clanka posrednik osiguranja je dužan:
 1. naciniti odgovarajucu analizu rizika i odgovarajuca nacela pokrica,
 2. pisano obrazložiti razlog svog prijedloga osiguravatelja odnosno reosiguravatelja i izvijestiti ga o visini provizije odredene za sklapanje ugovora o osiguranju odnosno reosiguranju,
 3. u ime ugovaratelja osiguranja posredovati kod sklapanja osiguranja koje je sukladno zahtjevu ugovaratelja osiguranja s obzirom na osigurateljno pokrice, pri cemu ta obveza može biti ogranicena samo na odredene usluge osiguranja, ako posrednik osiguranja o tome izricito obavijesti osiguranika,
 4. obavijestiti društvo za osiguranje o traženju ponude ugovaratelja osiguranja za sklapanje ugovora o osiguranju,
 5. uruciti ugovaratelju osiguranja policu osiguranja te druge akte vezane za ugovor o osiguranju,
 6. provjeriti sadržaj police osiguranja,
 7. pružati pomoc ugovaratelju osiguranja odnosno osiguraniku za vrijeme trajanja ugovora o osiguranju i to kako prije tako i nakon nastupanja osiguranog slucaja, te se ponajprije brinuti da ugovaratelj osiguranja odnosno osiguranik poduzme sve pravne radnje koje su bitne za ocuvanje odnosno realizaciju prava temeljem ugovora o osiguranju poduzima u rokovima određenim za poduzimanje tih pravnih radnji,
 8. stalno provjeravati ugovore o osiguranju koje je ugovaratelj osiguranja sklopio njegovim posredovanjem te izraditi prijedloge za izmjenu ovih ugovora o osiguranju u cilju što bolje zaštite.

Zaštita interesa stranaka

Clanak 245.

- (1) Posrednik u osiguranju dužan je pri obavljanju poslova posredovanja u osiguranju štiti interese ugovaratelja osiguranja odnosno osiguranika.
- (2) Posrednik u osiguranju dužan je kod obavljanja poslova posredovanja u osiguranju štiti one interese društva za osiguranje na koje je inace, prije ili nakon sklapanja ugovora o osiguranju, obvezan ugovaratelj osiguranja. Posrednik u osiguranju, obavljajuci poslove pripreme za sklapanje ugovora o osiguranju, dužan je obavijestiti društva za osiguranje o svim potrebnim rizicima koji su mu poznati odnosno su mu morali biti poznati.
- (3) Posrednik u osiguranju dužan je ugovaratelju osiguranja objasniti sve pravne i ekonomske veze s pojedinim društvom za osiguranje koje mogu utjecati na pristranost posrednika u osiguranju pri izvršavanju obveza prema ugovaratelju osiguranja.

Zabrana posredovanja u osiguranju

Clanak 246.

Posrednik u osiguranju ne smije posredovati kod sklapanja ugovora s društvom za osiguranje ako bi sklapanje ugovora o osiguranju bilo protivno odredbi clanka 3. ovoga Zakona.

Iznimke kod obavljanja poslova zastupanja odnosno posredovanja u osiguranju

Clanak 247.

Odredbe ove Glave ne primjenjuju se na osobe koje obavljaju poslove u smislu zastupanja odnosno posredovanja u osiguranju ali ne za društvo za zastupanje odnosno posredovanje u osiguranju ako je ispunjen najmanje jedan od slijedecih uvjeta:

1. ugovor o osiguranju zahtijeva poznavanje samo one vrste osiguranja koja je predmet ugovora,
2. ugovor o osiguranju nije ugovor o životnom osiguranju,
3. ugovor o osiguranju ne pokriva osiguranje odgovornosti,
4. osnovna djelatnost nije zastupanje odnosno posredovanje u osiguranju,
5. osiguranje predstavlja dopunu uz proizvod ili uslugu, ako takvo osiguranje pokriva:
 - rizik kvara, gubitka ili oštećenja proizvoda ili stvari,
 - rizik oštećenja ili gubitka prtljage i ostalih opasnosti vezanih uz putovanje, koje je bilo rezervirano preko turističke agencije te osiguranje sadržava odredbe o životnom osiguranju ili osiguranju odgovornosti, pod uvjetom da osiguranje takve vrste predstavlja pomoćni odnosno dopunski oblik osiguranja, koji pokriva rizike vezane uz navedeno putovanje,
6. iznos godišnje premije osiguranja nije veći od 3.750 kuna i ako ugovor o osiguranju, uključujući produljenja, nije sklopljen na razdoblje duže od pet godina.

XVI. 3. Ovlaštenje za obavljanje poslova zastupanja odnosno posredovanja u osiguranju

Ovlaštenje za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju

Clanak 248.

(1) Poslove zastupnika u osiguranju mogu obavljati samo fizičke osobe koje imaju ovlaštenje nadzornog tijela za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju.

- (2) Nadzorno tijelo izdat će ovlaštenje za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju osobi koja ispunjava sljedeće uvjete:
1. da je uspješno obavila provjeru stručnih znanja potrebnih za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju,
 2. znanje hrvatskog jezika,
 3. ima najmanje srednju stručnu spremu
 4. da nije osuđivana za kaznena djela iz područja gospodarskog kriminala odnosno da nije pod istragom,
- (3) Nadzorno tijelo oduzet će ovlaštenje za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju:
1. ako je ovlaštenje dobiveno temeljem navodenja neistinitih podataka,
 2. ako je zastupnik u osiguranju pravomocno bezuvjetno osuđen za kazneno djelo iz područja gospodarskog kriminala na kaznu zatvora dužu od tri mjeseca,
 3. ako zastupnik u osiguranju krši odredbe ovoga Zakona,
 4. ako zastupnik u osiguranju teže prekrši dobre poslovne običaje i pravila struke.

Ovlaštenje za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju

Članak 249.

- (1) Poslove posrednika u osiguranju mogu obavljati samo fizičke osobe koje imaju ovlaštenje nadzornog tijela za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju.
- (2) Nadzorno tijelo izdat će ovlaštenje za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju osobi koja ispunjava sljedeće uvjete:
1. uspješno je obavila provjeru stručnih znanja potrebnih za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju,
 2. znanje hrvatskog jezika,
 3. da ima najmanje visoku stručnu spremu
 4. ima najmanje jednogodišnje iskustvo u području poslova osiguranja,
 5. nije osuđivana za kaznena djela iz područja gospodarskog kriminala odnosno da nije pod istragom.
- (3) Nadzorno tijelo oduzet će ovlaštenje za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju ako:
1. je ovlaštenje dobiveno temeljem navodenja neistinitih podataka,
 2. je posrednik u osiguranju pravomocno bezuvjetno osuđen za kazneno djelo iz područja gospodarskog kriminala na kaznu zatvora veću od tri mjeseca,
 3. posrednik u osiguranju krši odredbe ovog Zakona,
 4. posrednik u osiguranju teže prekrši dobre poslovne običaje i pravila struke,

XVI.4. Obavljanje djelatnosti zastupanja odnosno posredovanja u osiguranju

Obavljanje djelatnosti zastupanja u osiguranju

Clanak 250.

- (1) Djelatnost zastupanja u osiguranju može obavljati:
 1. društvo za zastupanje u osiguranju sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koje ima dozvolu nadzornog tijela za obavljanje djelatnosti zastupanja u osiguranju;
 2. obrt za zastupanje u osiguranju sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koji ima dozvolu nadzornog tijela za obavljanje djelatnosti zastupanja u osiguranju;
 3. društvo za zastupanje u osiguranju države članice koje sukladno ovome Zakonu ima pravo obavljati poslove zastupanja u osiguranju na području Republike Hrvatske neposredno ili preko podružnice.
- (2) Društvo za zastupanje u osiguranju mora poslove zastupanja u osiguranju obavljati kao isključivu djelatnost.
- (3) Društvo za zastupanje u osiguranju iz stavka 1. ovoga članka ne smije obavljati poslove posredovanja u osiguranju.
- (4) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, djelatnost zastupanja u osiguranju mogu obavljati i banke koje su za pružanje tih usluga dobile dozvolu Hrvatske narodne banke. Hrvatska narodna banka izdat će dozvolu temeljem prethodne suglasnosti nadzornog tijela.
- (5) Nadzorno tijelo mora suglasnost iz stavka 4. ovoga članka izdati u roku 60 dana od dana zaprimanja zahtjeva. Ako nadzorno tijelo ne izda suglasnost u navedenom roku, smatra se da je suglasnost izdana.
- (6) Poslove zastupanja u osiguranju temeljem zaposlenja u banci koja je dobila dozvolu iz stavka 4. ovoga članka mogu obavljati samo osobe koje su dobile ovlaštenje nadzornog tijela za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju iz članka 248. ovoga Zakona.

Obavljanje djelatnosti zastupanja u osiguranju u stanicama za tehnički pregled vozila

Clanak 251.

- (1) Poslove zastupanja u osiguranju u stanicama za tehnički pregled vozila može obavljati samo društvo za zastupanje u osiguranju koje je dobilo dozvolu nadzornog tijela za obavljanje djelatnosti zastupanja u osiguranju u stanicama za tehnički pregled vozila.
- (2) Na izdavanje dozvole iz stavka 1. ovog članka primjenjuju se odredbe članka 252. ovog Zakona.

- (3) Stanica za tehnički pregled vozila, u smislu ovog Zakona, je nekretnina odnosno više nekretnina koje su međusobno povezane tako da predstavljaju jednu cjelinu u kojoj ovlaštena osoba obavlja tehnički pregled i registraciju vozila.
- (4) Fizicka ili pravna osoba koja je vlasnik odnosno koja ima druga stvarna prava na stanici za tehnički pregled iz stavka 3. ovog clanka mora omogućiti društvu za zastupanje u osiguranju iz stavka 1. ovog clanka prostor za obavljanje djelatnosti zastupanja u osiguranju.
- (5) Ukoliko osoba iz stavka 4. ovog clanka ne omogući prostor za obavljanje djelatnosti zastupanja u osiguranju iz stavka 4. ovog clanka, u stanici za tehnički pregled vozila iz stavka 3. ovog clanka ne smije se obavljati djelatnost zastupanja u osiguranju.
- (6) Poslove zastupanja u osiguranju iz stavka 1. ovog clanka društvo za zastupanje u osiguranju dužno je obavljati pod istim uvjetima za sva zainteresirana društva za osiguranje.
- (7) Poslove zastupanja u osiguranju iz stavka 1. ovog clanka društvo za zastupanje u osiguranju može obavljati samo u vrstama osiguranja iz clanka 3., stavka 2., točke 1. i 10. ovog Zakona.
- (8) Nadzorno tijelo propisat će tehničke i organizacijske uvjete za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju iz stavka 1. i 4. ovog clanka.

Dozvola za obavljanje djelatnosti zastupanja u osiguranju

Clanak 252.

- (1) Društvo za zastupanje u osiguranju mora prije upisa o osnivanju u sudski registar dobiti dozvolu nadzornog tijela za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju.
- (2) Nadzorno tijelo izdat će dozvolu za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju na zahtjev osnivača.
- (3) Zahtjevu za izdavanje dozvole za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju podnositelj zahtjeva treba priložiti dokaze iz kojih proizlazi da ispunjava sljedeće uvjete:
 1. temeljni kapital uplaćen u novcu u iznosu od najmanje 100.000 kuna,
 2. najmanje jedan zastupnik u osiguranju koji će temeljem ugovora o zaposlenju biti odgovorna osoba društva zaposlena na puno radno vrijeme,
 3. da s društvom za osiguranje, drugim društvom za zastupanje u osiguranju odnosno društvom za posredovanje u osiguranju ne smije biti povezana osoba.
- (4) Nadzorno tijelo oduzet će dozvolu za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju u sljedećim slučajevima:
 1. ako je dozvola pribavljena navođenjem neistinitih podataka,

2. ako društvo za zastupanje u osiguranju odnosno zastupnik u osiguranju koji radi za društvo teže krši odredbe članka 256. ovoga Zakona,
3. ako su prestali postojati uvjeti iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Dozvola za obavljanje djelatnosti zastupanja u osiguranju prestaje vrijediti:

1. ako društvo za zastupanje u osiguranju ne počne poslovati u roku šest mjeseci od izdavanja dozvole,
2. ako društvo za zastupanje u osiguranju ne obavlja poslove zastupanja u osiguranju dulje od šest mjeseci,
3. početkom stečajnog postupka odnosno postupka prisilne likvidacije,
4. završetkom redovite likvidacije.

(6) Ako nastupi razlog iz stavka 5. ovoga članka, nadzorno tijelo donijet će odluku kojom se utvrđuje da je dozvola prestala važiti.

Obavljanje djelatnosti posredovanja u osiguranju

Članak 253.

(1) Poslove posredovanja u osiguranju može obavljati:

1. društvo za posredovanje u osiguranju sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koje ima dozvolu nadzornog tijela za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju;
2. društvo za posredovanje u osiguranju države članice koje sukladno ovome Zakonu ima pravo obavljati poslove posredovanja u osiguranju na području Republike Hrvatske neposredno ili preko podružnice.

(2) Društvo za posredovanje u osiguranju mora poslove posredovanja u osiguranju obavljati kao isključivu djelatnost.

(3) Društvo za posredovanje u osiguranju iz stavka 1. ovoga članka ne smije obavljati poslove zastupanja u osiguranju.

Dozvola za obavljanje djelatnosti posredovanja u osiguranju

Članak 254.

(1) Društvo za posredovanje u osiguranju mora prije upisa o osnivanju u sudski registar dobiti dozvolu nadzornog tijela za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju.

(2) Nadzorno tijelo izdat će dozvolu za obavljanje djelatnosti posredovanja u osiguranju na zahtjev osnivača.

- (3) Zahtjevu za izdavanje dozvole za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju podnositelj zahtjeva treba priložiti dokaze iz kojih proizlazi da ispunjava uvjete:
1. temeljni kapital uplaćen u novcu u iznosu od najmanje 200.000 kuna,
 2. najmanje dva posrednika u osiguranju koji će temeljem ugovora o zaposlenju biti zaposleni na puno radno vrijeme, od kojih najmanje jedan mora biti odgovorna osoba društva,
 3. da s društvom za osiguranje, drugim društvom za posredovanje u osiguranju odnosno društvom za zastupanje u osiguranju ne cini povezanu osobu.
- (4) Nadzorno tijelo oduzet će dozvolu za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju u sljedećim slučajevima:
1. ako je dozvola pribavljena navođenjem neistinitih podataka,
 2. ako društvo za posredovanje u osiguranju, odnosno posrednik u osiguranju koji radi za društvo teže krši odredbe članaka 244. i 256. ovoga Zakona,
 3. ako društvo za posredovanje u osiguranju nema osiguranu odgovornost sukladno članku 245. ovoga Zakona,
 4. ako društvo za posredovanje u osiguranju ucestalo krši obveze izvještavanja i obavještavanja,
 3. ako su prestali postojati uvjeti iz stavka 3. ovoga članka.
- (5) Dozvola za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju prestaje vrijediti:
1. ako društvo za posredovanje u osiguranju ne počne poslovati u roku šest mjeseci od izdavanja dozvole,
 2. ako društvo za posredovanje u osiguranju ne obavlja poslove posredovanja u osiguranju dulje od šest mjeseci,
 3. početkom stečajnog postupka odnosno postupka prisilne likvidacije,
 4. završetkom redovite likvidacije.
- (6) Ako nastupi razlog iz stavka 5. ovoga članka, nadzorno tijelo donijet će odluku kojom se utvrđuje da je dozvola prestala.

Pripajanje i spajanje

Članak 255.

- (1) Društvo za zastupanje odnosno posredovanje u osiguranju koje pripoji drugo društvo za zastupanje odnosno posredovanje u osiguranju mora prije upisa odluke o pripajanju u sudski registar od nadzornog tijela dobiti odobrenje za pripajanje.
- (2) Društva za zastupanje odnosno posredovanje u osiguranju koja se spajaju moraju prije upisa odluke o spajanju u sudski registar od nadzornog tijela dobiti odobrenje za spajanje, te dozvolu za obavljanje poslova zastupanja odnosno posredovanja u osiguranju za novonastalo društvo za zastupanje odnosno posredovanje u osiguranju.

- (3) Danom upisa novonastalog društva za zastupanje odnosno posredovanje u osiguranju u sudski registar prestaju postojati društva za zastupanje odnosno posredovanje u osiguranju koja se spajaju, a njihove dozvole za obavljanje poslova za zastupanje odnosno posredovanje u osiguranju prestaju vrijediti.

Obveza posrednika i zastupnika o pružanju informacija

Clanak 256.

- (1) Zastupnik odnosno posrednik u osiguranju dužan je prije sklapanja ugovora o osiguranju ili reosiguranju, kao i pri izmjenama i dopunama odnosno obnavljanju ugovora dati ugovaratelju osiguranja sljedeće podatke:
1. ime i prezime te adresu,
 2. registar u kojem je prijavljen i način njegove provjere,
 3. društvo za zastupanje odnosno posredovanje u kojem radi,
 4. posjeduje li sam ili društvo za zastupanje odnosno posredovanje u kojem radi predstavljaju više od 10% udjela na temelju kojih sudjeluje u pravu glasa odnosno kapitalu društva za osiguranje,
 5. posjeduje li društvo za osiguranje ili s njim povezana osoba posredno ili neposredno poslovni udio, dionice odnosno druga prava, koji čine više od 10% udjela na temelju kojih sudjeluje u pravu glasa odnosno kapitalu društva za posredovanje u osiguranju,
 6. podatak o izvansudskom postupku rješavanja sporova između osiguranika, odnosno ugovaratelja osiguranja, odnosno potrošača i društava za osiguranje, odnosno ponuditelja usluga osiguranja, odnosno o internom postupku rješavanja pritužbi osiguranika iz članka 273. ovoga Zakona.
- (2) Posrednik u osiguranju dužan je analizu iz članka 244. stavka 2. točke 1. ovoga Zakona naciniti na temelju primjereno velikog broja ugovora osiguranja dostupnih na tržištu, koji mu omogućavaju davanje preporuka sukladno stručnim kriterijima, kako bi ugovaratelj osiguranja sklapanjem takva ugovora ostvario svoje potrebe i zahtjeve.
- (3) Posrednik u osiguranju prije sklapanja ugovora dužan je na temelju podataka dobivenih od ugovaratelja osiguranja odnosno osiguranika odrediti potrebe i želje kao i razloge za savjete ugovaratelju osiguranja odnosno osiguraniku vezano na ugovore o osiguranju.
- (4) Podatke iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka posrednik u osiguranju nije dužan dati u slučaju kada se radi o posredovanju u osiguranju kod velikih rizika iz članka 3. stavak 6. ovoga Zakona odnosno reosiguranju.

Oblik pružanja informacija posrednika i zastupnika u osiguranju

Clanak 257.

- (1) Podaci iz članka 256. ovoga Zakona daju se ugovaratelju osiguranja:

1. u pisanom obliku ili na drugom trajnom mediju koji je dostupan ugovaratelju osiguranja,
 2. na nacin razumljiv ugovaratelju osiguranja,
 3. na hrvatskom jeziku, ako nije drugacije dogovoreno.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga clanka, podaci se mogu dati usmeno na zahtjev ugovaratelja osiguranja ili u slucaju kada je pokrize rizika potrebno odmah.
- (3) U slucajevima iz stavka 2. ovoga clanka podaci se moraju dati na nacin propisan stavkom 1. ovoga clanka neposredno nakon sklapanja ugovora o osiguranju.

Obveza društva za osiguranje

Clanak 258.

Društvo za osiguranje ne smije omoguciti da poslove zastupanja odnosno posredovanja u osiguranju obavljaju druge osobe osim osoba iz clanaka 250. i 253. ovoga Zakona.

Provizija

Clanak 259.

- (1) Društvo za zastupanje u osiguranju odnosno zastupnik u osiguranju nema pravo od ugovaratelja osiguranja odnosno osiguranika zahtijevati placanje provizije ili bilo kakvu drugu naplatu.
- (2) Društvo za posredovanje u osiguranju odnosno posrednik u osiguranju nema pravo od ugovaratelja osiguranja odnosno osiguranika zahtijevati placanje provizije ili kakvu drugu naplatu osim ako nije ugovorom s ugovarateljem osiguranja izricito pismeno drugacije ugovoreno.
- (3) Ako je ugovorom s ugovarateljem osiguranja iz stavka 2. ovoga clanka izricito pismeno ugovoreno da društvo za posredovanje u osiguranju odnosno posrednik u osiguranju ima pravo na proviziju, pravo na proviziju stjece pocetkom važenja ugovora o osiguranju.
- (4) Društvo za posredovanje u osiguranju odnosno posrednik u osiguranju ne smije se naknadno dogovoriti o promjeni nacina obracuna odnosno o visini provizije za sklopljene ugovore o osiguranju odnosno reosiguranju u kojima je posredovao.

Izvjestavanje

Clanak 260.

Društvo za zastupanje odnosno posredovanje u osiguranju dužno je nadzorno tijelo izvjestavati i o sljedecem:

1. o promjeni podataka koji se upisuju u sudski registar,

2. o strukturi i opsegu poslova zastupanja odnosno posredovanja u osiguranju prema društvima za osiguranje koje je obavilo u pojedinoj godini,
3. o ispunjavanju obveza iz članka 237. odnosno 243. ovoga Zakona.

Registar zastupnika i posrednika u osiguranju

Članak 261.

(1) Nadzorno tijelo vodi registar:

1. društava za zastupanje u osiguranju koja imaju, sukladno ovome Zakonu, na području Republike Hrvatske pravo obavljati poslove zastupanja u osiguranju,
2. društava za posredovanje u osiguranju koja imaju, sukladno ovome Zakonu, na području Republike Hrvatske pravo obavljati poslove posredovanja u osiguranju,
3. zastupnika u osiguranju,
4. posrednika u osiguranju.

(2) Registri iz stavka 1. ovoga članka su javni.

(3) Registri društava za zastupanje i društava za posredovanje u osiguranju moraju sadržavati podatke o osobama ovlaštenima za zastupanje odnosno posredovanje u osiguranju.

Nadzor

Članak 262.

(1) Nadzor nad zastupnicima odnosno posrednicima u osiguranju, te nad društvima za zastupanje odnosno posredovanje u osiguranju provodi nadzorno tijelo.

(2) Na nadzor iz stavka 1. ovoga članka na odgovarajući način se primjenjuju odredbe ovoga Zakona koje se odnose na nadzor društava za osiguranje.

Propis o zastupnicima i posrednicima u osiguranju

Članak 263.

Nadzorno tijelo detaljnije će propisati:

1. uvjete za stjecanje i provjeru stručnih znanja potrebnih za dobivanje ovlaštenja za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju iz članka 248. ovoga Zakona, odnosno posredovanja u osiguranju iz članka 249. ovoga Zakona,
2. oblik i sadržaj izvješća iz članka 260. ovoga Zakona te rokove i način izvještavanja.
3. oblik, sadržaj i pravila o načinu vođenja registra iz članka 261. ovoga Zakona,

Društva za zastupanje odnosno posredovanje u osiguranju država članica

Clanak 264.

- (1) Društvo za zastupanje odnosno posredovanje u osiguranju države članice je pravna osoba sa sjedištem u državi članici koja je dobila dozvolu nadležnog nadzornog tijela za obavljanje poslova zastupanja odnosno posredovanja u osiguranju.
- (2) Društvo za zastupanje odnosno posredovanje u osiguranju države članice djelatnost zastupanja odnosno posredovanja u osiguranju na području Republike Hrvatske može obavljati neposredno ili preko podružnice.
- (3) Na društva za zastupanje odnosno posredovanje u osiguranju iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se odredbe članka 233. do 250., članka 256. i članka 260. ovoga Zakona glede poslova koje društvo za zastupanje odnosno posredovanje u osiguranju obavlja na području Republike Hrvatske.

Obavljanje djelatnosti zastupanja i posredovanja u osiguranju u državi članici

Clanak 265.

- (1) Društvo za zastupanje odnosno posredovanje u osiguranju na području države članice može obavljati djelatnost zastupanja odnosno posredovanja u osiguranju za koju je dobilo dozvolu nadzornog tijela, neposredno ili preko podružnice, ako ispunjava uvjete određene propisima te države članice.
- (2) Društvo za zastupanje odnosno posredovanje u osiguranju koje namjerava započeti s obavljanjem djelatnosti zastupanja odnosno posredovanja u osiguranju u državi članici dužno je o tome obavijestiti nadzorno tijelo.
- (3) Nadzorno tijelo dužno je obavijest iz stavka 2. ovoga članka u roku mjesec dana proslijediti nadležnom nadzornom tijelu države članice, ako je ono to zatražilo, te o tome obavijestiti društvo za zastupanje odnosno posredovanje u osiguranju.
- (4) Društvo za zastupanje odnosno posredovanje u osiguranju može započeti obavljati djelatnost zastupanja odnosno posredovanja u osiguranju u drugoj državi članici istekom mjesec dana od dana primitka obavijesti nadzornog tijela navedene u stavku 3. ovoga članka. Društvo za zastupanje odnosno posredovanje u osiguranju može odmah započeti obavljati djelatnost zastupanja odnosno posredovanja u osiguranju ako nadležno nadzorno tijelo države članice nije zatražilo obavijest iz stavka 2. ovoga članka.
- (5) Odredbe ovog članka na odgovarajući se način primjenjuju na obavljanje poslova zastupnika odnosno posrednika u osiguranju u državi članici.

Početak obavljanja djelatnosti zastupanja odnosno posredovanja u osiguranju

Clanak 266.

- (1) Društvo za zastupanje odnosno posredovanje u osiguranju iz stavka 1. clanka 264. ovoga Zakona koje namjerava obavljati djelatnost zastupanja odnosno posredovanja u osiguranju u Republici Hrvatskoj dužno je o tome obavijestiti nadležno nadzorno tijelo države članice u kojoj ima sjedište.
- (2) Nadzorno tijelo iz stavka 1. ovoga clanka dužno je obavijest iz stavka 1. ovoga clanka u roku mjesec dana proslijediti nadzornom tijelu Republike Hrvatske.
- (3) Društvo za zastupanje odnosno posredovanje u osiguranju iz stavka 1. clanka 264. ovoga Zakona može zapoceti obavljati djelatnost zastupanja odnosno posredovanja u osiguranju u Republici Hrvatskoj istekom mjesec dana od dana primitka obavijesti nadzornog tijela navedene u stavku 2. ovoga clanka.
- (4) Odredbe ovog clanka na odgovarajuci se nacin primjenjuju na obavljanje poslova zastupnika odnosno posrednika u osiguranju u Republici Hrvatskoj.
- (5) Nadzorna tijela država članica dužna su medusobno razmjenjivati podatke i informacije koje se odnose na zastupnike u osiguranju, posrednike u osiguranju te na društva za zastupanje odnosno posredovanje u osiguranju, posebice u slucaju kad su protiv njih određene mjere zbog nepoštivanja zakona države u kojoj obavljaju djelatnost zastupanja odnosno posredovanja u osiguranju.

GLAVA XVII.

ZAŠTITA POTROŠACA

Pojam potrošac

Clanak 267.

Pod pojmom potrošac u smislu odredaba ovoga Zakona podrazumijeva se svaka fizicka osoba koja ima prava i obveze po ugovoru o osiguranju iz clanka 3. ovoga Zakona, te korisnik usluga posredovanja i zastupanja u osiguranju.

Reklamacije potrošaca

Clanak 268.

- (1) Ako potrošac smatra da se društvo za osiguranje ne pridržava uvjeta iz ugovora o osiguranju, svoj prigovor na postupke društva može uputiti:
 1. odgovarajucoj organizacijskoj jedinici društva za osiguranje,
 2. unutarnjoj reviziji društva za osiguranje,
 3. društvu ili udruzi za zaštitu potrošaca,
 4. nadležnoj ispostavi podrucne jedinice Državnog inspektorata,
 5. drugim nadležnim tijelima.

- (2) Nadzorno tijelo ovlašteno je u okviru svojih nadzornih nadležnosti nad društvima za osiguranje provjeravati pridržava li se društvo za osiguranje općenito dobrih poslovnih običaja i pravila struke.

Primjena posebnog zakona

Članak 269.

Osim na temelju odredaba članka 267. i 268. ovoga Zakona, zaštita prava klijenata društva za osiguranje (fizičkih osoba) provodi se na temelju posebnog zakona kojim se uređuje zaštita potrošača, pri čemu je potrebno postupati sukladno odredbama ovoga Zakona koje se odnose na obvezu čuvanja povjerljivih podataka.

GLAVA XVIII.

UDRUGE (POOL) OSIGURANJA I REOSIGURANJA

Članak 270.

- (1) Dva ili više društava za osiguranje mogu osnovati udruhu (pool) osiguranja odnosno reosiguranja radi obavljanja poslova osiguranja odnosno reosiguranja koji pokrivaju rizike velikih šteta od odgovornosti za atomske štete, odnosno drugih velikih šteta.
- (2) Ako ovim člankom nije drugacije određeno, na udruhu (pool) osiguranja odnosno reosiguranja primjenjuju se odredbe zakona koji uređuje osnivanje gospodarskog interesnog udruženja.
- (3) Na udruhu (pool) osiguranja odnosno reosiguranja na odgovarajući se način primjenjuju odredbe glave III. te glava V. do XIII. ovoga Zakona, osim odredbe članka 134. stavak 1. ovoga Zakona.

GLAVA XIX.

HRVATSKI URED ZA OSIGURANJE

Opća odredba

Članak 271.

- (1) Hrvatski ured za osiguranje je pravna osoba koja u pravnom prometu s trećim osobama predstavlja udruženje društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Hrvatskoj.

- (2) Tijela Hrvatskog ureda za osiguranje su skupština, upravni odbor i direktor.
- (3) Clanove skupštine Hrvatskog ureda za osiguranje imenuju društva za osiguranje koja su clanovi Hrvatskog ureda za osiguranje.
- (4) Statutom Hrvatskog ureda za osiguranje utvrđuje se djelatnost i način financiranja.
- (5) Djelatnost Hrvatskog ureda za osiguranje financiraju društva za osiguranje kao članovi Hrvatskog ureda za osiguranje.

Poslovi Hrvatskog ureda za osiguranje

Clanak 272.

- (1) Hrvatski ured za osiguranje obavlja za svoje članove poslove utvrđene ovim Zakonom, Zakonom o obveznim osiguranjima u prometu te drugim propisima:
 - poslove nacionalnog ureda zelene karte osiguranja i druge poslove utvrđene međunarodnim sporazumima o osiguranju vlasnika vozila od odgovornosti za štete nanesene trećim osobama
 - poslove predstavljanja i zastupanja interesa društava za osiguranje u međunarodnim institucijama
 - poslove vezane uz uvjete i cjenike obveznih osiguranja
 - poslove vodenja Garancijskog fonda
 - poslove statistike osiguranja
 - poslove rješavanja pritužbi osiguranika odnosno oštećenih osoba
 - poslove izvansudskog rješavanja sporova između osiguranika odnosno ugovaratelja osiguranja odnosno potrošača i društava za osiguranje odnosno ponuditelja usluga osiguranja.
- (2) Hrvatski ured za osiguranje propisuje način obavljanja poslova iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Hrvatski ured za osiguranje dužan je uspostaviti i održavati računalni sustav za obradu statističkih podataka o poslovima osiguranja.
- (4) Hrvatski ured za osiguranje obavlja i druge poslove od općeg i zajedničkog interesa za djelatnost osiguranja.

Rješavanje sporova osiguranika

Clanak 273.

- (1) Društva za osiguranje dužna su uspostaviti postupak izvansudskog rješavanja sporova između osiguranika, odnosno ugovaratelja osiguranja odnosno potrošača i društava za osiguranje, odnosno ponuditelja usluga osiguranja.

- (2) Društvo za osiguranje dužno je u uvjetima osiguranja objaviti informaciju o načinu postupka izvansudskog rješavanja sporova.
- (3) Društva za osiguranje dužna su uspostaviti interni postupak za rješavanje pritužbi osiguranika.

Nadzor nad poslovanjem

Članak 274.

Nadzorno tijelo provodi nadzor nad poslovanjem Hrvatskog ureda za osiguranje.

GLAVA XX.

UDRUŽENJE OSIGURAVATELJA

Članak 275.

- (1) Društva za osiguranje mogu se udružiti u udruženje osiguravatelja koje je osnovano kao gospodarsko interesno udruženje ili kao neki drugi oblik udruživanja gospodarskih subjekata.
- (2) Društvo za osiguranje ne smije sklapati nikakve pisane ili usmene ugovore s drugim društvom odnosno društvima za osiguranje ili udrugama osiguranja odnosno reosiguranja kojima se može ograniciti načelo slobodnog tržišnog natjecanja, odnosno konkurencije u djelatnosti osiguranja.
- (3) U cilju provedbe stavka 2. ovoga članka, udruženje osiguravatelja nadzornom tijelu mora dostaviti svoj statut, sve sporazume i drugo.
- (4) Odredbe ove glave na odgovarajući se način primjenjuju na društva za zastupanje odnosno posredovanje u osiguranju.

GLAVA XXI.

PRAVO KOJE SE PRIMJENJUJE NA UGOVOR O OSIGURANJU

Primjena odredaba

Članak 276.

- (1) Odredbe ove glave Zakona vrijede za određivanja prava koje se primjenjuje na ugovore o osiguranju s međunarodnim elementom kada osiguranje pokriva rizike u Republici Hrvatskoj odnosno državi članici.
- (2) Ako u ovoj glavi Zakona nije drugačije određeno, na određivanje prava koje vrijedi za ugovore o osiguranju iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se odredbe općeg zakona koji uređuje prava koje vrijedi za odnose s međunarodnim elementom.
- (3) Odredbe ove glave Zakona ne primjenjuju se na ugovore o reosiguranju.

Materijalnopravne odredbe stranog prava

Članak 277.

- (1) Ako se odredbe ove glave Zakona upućuju na strano pravo, u obzir se uzimaju samo materijalnopravne odredbe ovog prava kojima se uređuje sadržaj pravnog odnosa, a ne odredbe ovog prava o upućivanju na drugo pravo.
- (2) Ako pojedina država čije se pravo primjenjuje obuhvata više dijelova unutar kojih vrijede različite odredbe iz stavka 1. ovoga članka, smatra se da u smislu ove glave Zakona svaki dio te države predstavlja samostalnu državu.

Strano pravo koje je u suprotnosti s obvezujućim propisima

Članak 278.

Odredbe ove glave Zakona ne isključuju primjenu odredaba ovog odnosno drugih zakona koji na prisilan način uređuju sadržaj pravnog odnosa na temelju ugovora o osiguranju, bez obzira na to koje se pravo primjenjuje.

Autonomija stranaka pri izboru prava za imovinska osiguranja

Članak 279.

U slučaju ugovora o osiguranju glede imovinskih osiguranja primjenjuje se pravo za koje se odluce ugovorne strane, ako je izbor prava sukladan članku 280. ovoga Zakona.

Ogranicenje autonomije stranaka kod izbora prava za imovinska osiguranja

Članak 280.

- (1) Ako osiguranik ima sjedište odnosno prebivalište u Republici Hrvatskoj i imovinsko osiguranje pokriva rizike u Republici Hrvatskoj, na ugovor o osiguranju primjenjuje se pravo Republike Hrvatske.
- (2) Ako osiguranik ima sjedište odnosno prebivalište u državi članici i imovinsko osiguranje pokriva rizike u toj državi, stranke mogu odabrati pravo druge države, ako pravo države članice dopušta izbor drugog prava.
- (3) Ako osiguranik ima sjedište odnosno prebivalište u državi članici i imovinsko osiguranje pokriva rizike u Republici Hrvatskoj, stranke mogu glede ugovora o

osiguranju izabrati pravo Republike Hrvatske odnosno pravo države članice u kojoj osiguranik ima sjedište odnosno prebivalište, osim ako pravo te države ne dopušta izbor drugog prava.

- (4) Ako osiguranik ima sjedište odnosno prebivalište u Republici Hrvatskoj, a imovinsko osiguranje pokriva rizike u državi članici, stranke mogu glede ugovora o osiguranju izabrati pravo Republike Hrvatske odnosno pravo države članice u kojoj osiguranje pokriva rizike, osim ako pravo te države ne dopušta izbor drugog prava.
- (5) Ako imovinsko osiguranje pokriva rizike povezane s obavljanjem gospodarske djelatnosti osiguranika i osiguranje pokriva rizike u više država članica odnosno u Republici Hrvatskoj i najmanje jednoj državi članici, stranke mogu glede ugovora o osiguranju izabrati pravo bilo koje države članice u kojoj osiguranje pokriva rizike, odnosno pravo Republike Hrvatske, osim ako pravo najmanje jedne od država članice u kojoj osiguranje pokriva rizike ne dopušta izbor drugog prava.
- (6) Iznimno od odredbe stavaka 1. do 5. ovoga članka, stranke mogu glede ugovora o osiguranju koja pokrivaju velike rizike iz članka 3. stavak 6. ovoga Zakona izabrati pravo bilo koje države članice.

Pravo koje se primjenjuje na imovinska osiguranja ako se stranke nisu odlucile za određeno pravo

Članak 281.

- (1) Ako stranke glede ugovora o osiguranju u slučaju imovinskih osiguranja nisu odabrale određeno pravo koje će se primjenjivati, odnosno ako su izabrale određeno pravo u suprotnosti sa člankom 280. ovoga Zakona, glede ugovora o osiguranju primjenjuje se:
 1. pravo države članice u kojoj osiguranje pokriva rizike ako osiguranik ima sjedište odnosno prebivalište u toj državi,
 2. u drugim slučajevima pravo države koje je s osiguranjem u najužoj vezi.
- (2) Pravom države iz stavka 1. ovoga članka smatra se pravo države u kojoj je u vrijeme sklapanja ugovora osiguranje pokrivalo rizike.

Pravo koje se primjenjuje na životna osiguranja

Članak 282.

- (1) Ako osiguranik ima prebivalište u Republici Hrvatskoj, na ugovor o životnom osiguranju primjenjuje se pravo Republike Hrvatske.
- (2) Ako osiguranik ima prebivalište u državi članici, na ugovor o životnom osiguranju primjenjuje se pravo te države članice.
- (3) Iznimno od odredbe stavka 1. odnosno stavka 2. ovoga članka, stranke mogu glede ugovora izabrati pravo države koje je osiguranik državljanin.

- (4) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, stranke mogu izabrati pravo druge države ako pravo države članice u kojoj osiguranik ima prebivalište dopušta izbor drugog prava.
- (5) Ugovaratelj osiguranja može obavijestiti osiguratelja o odustajanju od ugovora o životnom osiguranju u roku 30 dana od dana primitka obavijesti osiguratelja o sklapanju ugovora i u tom slučaju ne snosi obveze koje proizlaze iz tog ugovora.

GLAVA XXII.

KAZNE NE ODREDBE

Prekršaji društva za osiguranje

Članak 283.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 750.000 do 1.500.000 kuna kaznit će se za prekršaj društvo za osiguranje koje:
1. obavlja druge djelatnosti osim poslova osiguranja protivno članku 16. stavak 1. ovoga Zakona,
 2. obavlja poslove osiguranja u vrstama osiguranja za koje nije dobilo dozvolu nadzornog tijela za obavljanje poslova osiguranja sukladno odredbi članka 60. stavak 1. ovoga Zakona,
 3. ne imenuje ovlaštenog aktuara sukladno odredbama članaka 66. i 67. ovoga Zakona,
 4. počne obavljati poslove osiguranja odnosno osnuje podružnicu u stranoj državi, a nije dobilo dozvolu nadzornog tijela iz članka 81. stavak 2. ovoga Zakona,
 5. ne ulaže imovinu za pokrivenje tehničke pricuve sukladno odredbama članaka 114. do 117. ovoga Zakona odnosno temeljem njega donesenih propisa,
 6. ne oblikuje odnosno ne raspolaže imovinom za pokrivenje matematičke pricuve sukladno odredbama članaka 119. do 121. ovoga Zakona odnosno temeljem njega donesenih propisa,
 7. reosiguranjem pokrije onaj dio preuzetih osiguranih rizika koji prema tablicama pokrivenja ne prelaze udjele u kompenzaciji rizika protivno članku 129. ovoga Zakona,
 8. ne vodi poslovne knjige, ne vrednuje knjigovodstvene stavke ili ne sastavlja knjigovodstvene dokumente i računovodstvena izvješća sukladno odredbama članaka 140. do 143. ovoga Zakona odnosno propisa donesenih temeljem članka 144. ovoga Zakona,
 9. ne ustroji unutarnju reviziju sukladno odredbama članaka 145. do 150. ovoga Zakona,
 10. financijskom koncernu, koncernu osiguravatelja odnosno vladajućem društvu za osiguranje u grupi osiguravatelja ne dostavi sve podatke i informacije sukladno članku 177. stavak 1. ovoga Zakona,
 11. ne izvještava nadzorno tijelo o poslovima u grupi osiguravatelja sukladno odredbama članka 178. ovoga Zakona, odnosno temeljem njega donesenih propisa.

- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000 do 80.000 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba društva za osiguranje.

Članak 284.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 75.000 do 150.000 kuna kaznit će se za prekršaj društvo za osiguranje koje:
1. ne obavijesti nadzorno tijelo o razrješenju ovlaštenog aktuara sukladno odredbi članka 69. stavak 4. ovoga Zakona,
 2. nadzornom tijelu ne dostavi nerevidirano godišnje izvješće u roku određenom člankom 142. stavak 3. ovoga Zakona,
 3. nadzornom tijelu ne dostavi revidirane financijske izvještaje sukladno odredbi članka 151. stavak 4. ovoga Zakona,
 4. ovlaštenoj osobi ne omogući obavljanje nadzora i pregled poslovanja sukladno odredbi članka 157. i odredbama članaka 183. do 188. ovoga Zakona,
 5. ne izvještava nadzorno tijelo sukladno odredbama članka 158. ovoga Zakona odnosno temeljem njega donesenih propisa,
 6. ne izvijesti nadzorno tijelo o značajnim poslovima u grupi osiguravatelja sukladno odredbama članku 178. ovoga Zakona,
 7. ne izvijesti nadzorno tijelo o svim činjenicama i okolnostima značajnim za procjenu da li se radi o grupi osiguravatelja sukladno odredbama članku 180. ovoga Zakona,
 8. omogući da poslove zastupanja odnosno posredovanja u osiguranju obavljaju druge osobe osim osoba iz članka 250. i 253. ovoga Zakona.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 do 10.000 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba društva za osiguranje.

Prekršaji člana uprave odnosno nadzornog odbora

Članak 285.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 do 25.000 kuna kaznit će se za prekršaj član uprave društva za osiguranje koji:
1. ne izvršava obveze člana uprave društva za osiguranje sukladno odredbama članka 29. ovoga Zakona,
 2. neodgodivo ne obavijesti nadzorno tijelo sukladno odredbi članka 158. stavak 3. ovoga Zakona.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000 do 80.000 kuna kaznit će se za prekršaj član nadzornog odbora društva za osiguranje koji neodgodivo ne obavijesti nadzorno tijelo sukladno odredbama članka 35. stavak 3. ovoga Zakona.

Prekršaji društva za zastupanje u osiguranju i zastupnika u osiguranju

Članak 286.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 150.000 do 250.000 kuna kaznit će se za prekršaj društvo za zastupanje u osiguranju koje:
 1. nema osiguranu odgovornost obavljanja djelatnosti sukladno članku 237. ovoga Zakona,
 2. obavlja poslove pomoći pri izvršavanju prava iz ugovora o osiguranju odnosno reosiguranju, a posebno pri rješavanju odštetnih zahtjeva naslovljenih na društvo za osiguranje protivno odredbi članka 241. stavak 4. ovoga Zakona,
 3. ne obavlja poslove zastupanja u osiguranju kao isključivu djelatnost sukladno odredbi članka 250. stavak 3. ovoga Zakona,
 4. obavlja poslove posredovanja u osiguranju protivno odredbi članka 250. stavak 3. ovoga Zakona,
 5. pripoji odnosno spoji drugo društvo za zastupanje u osiguranju protivno odredbi članka 255. stavak 1. odnosno 2. ovoga Zakona,
 6. zahtijeva plaćanje odnosno izvrši naplatu provizije ili bilo kakvu drugu naplatu od ugovaratelja osiguranja odnosno osiguranika protivno odredbi članka 259. stavak 1. ovoga Zakona,
 7. ne izvještava nadzorno tijelo sukladno odredbama članka 260. ovoga Zakona, u rokovima i na način određen propisom donesenim temeljem članka 263. točke 3. ovoga Zakona,
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 15.000 do 50.000 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba društva za zastupanje u osiguranju.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 do 25.000 kuna kaznit će se za prekršaj zastupnik u osiguranju koji:
 1. obavlja poslove protivno članku 238. stavak 2. ovoga Zakona,
 2. obavlja poslove pomoći pri izvršavanju prava iz ugovora o osiguranju odnosno reosiguranju, a posebno pri rješavanju odštetnih zahtjeva naslovljenih na društvo za osiguranje protivno odredbi članka 241. stavak 4. ovoga Zakona,
 3. nema ovlaštenje nadzornog tijela za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju sukladno članku 248. stavak 1. ovoga Zakona,
 4. ugovaratelju osiguranja ne predstavi ili pogrešno predstavi informacije iz članka 256. stavak 1. ovoga Zakona odnosno navedene informacije predstavi u obliku protivnom odredbama članka 257. ovoga Zakona,
 5. zahtijeva plaćanje odnosno izvrši naplatu provizije ili bilo kakvu drugu naplatu od ugovaratelja osiguranja odnosno osiguranika protivno odredbi članka 259. stavak 1. ovoga Zakona,

Prekršaji društva za posredovanje u osiguranju i posrednika u osiguranju
Članak 287.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 150.000 do 250.000 kuna kaznit će se za prekršaj društvo za posredovanje u osiguranju koje:
 1. nema osiguranu odgovornost obavljanja djelatnosti sukladno članku 243. ovoga Zakona,
 2. ne obavlja poslove posredovanja u osiguranju kao isključivu djelatnost sukladno odredbi članka 253. stavak 2. ovoga Zakona,
 3. obavlja poslove zastupanja u osiguranju protivno odredbi članka 253. stavak 3. ovoga Zakona,

4. pripoji odnosno spoji drugo društvo za posredovanje u osiguranju protivno odredbi clanka 255. stavak 1. odnosno 2. ovoga Zakona,
 5. zahtijeva placanje odnosno izvrši naplatu provizije ili bilo kakvu drugu naplatu od ugovaratelja osiguranja odnosno osiguranika protivno odredbi clanka 259. stavak 2. ovoga Zakona,
 6. naknadno dogovori promjenu nacina obracuna odnosno visinu provizije za sklopljene ugovore o osiguranju odnosno reosiguranju u kojima je posredovao protivno odredbi clanka 259. stavak 4. ovoga Zakona,
 7. ne izvještava nadzorno tijelo sukladno odredbama clanka 260. ovoga Zakona, u rokovima i na nacin određen propisom donesenim temeljem clanka 263. tocke 3. ovoga Zakona,
 8. ne obavijesti nadzorno tijelo prije pocetka obavljanja djelatnosti zastupanja odnosno posredovanja u osiguranju u državi članici sukladno odredbi clanka 265. stavak 2. ovoga Zakona.
- (2) Novcanom kaznom u iznosu od 20.000 do 80.000 kuna kaznit ce se za prekršaj posrednik u osiguranju koji ne ispunjava obveze sukladno odredbama clanaka 244. i 256. ovoga Zakona.
- (3) Novcanom kaznom u iznosu od 15.000 do 50.000 kuna kaznit ce se za prekršaj iz stavaka 1. i 2. ovoga clanka i odgovorna osoba društva za posredovanje u osiguranju.
- (4) Novcanom kaznom u iznosu od 5.000 do 25.000 kuna kaznit ce se za prekršaj posrednik u osiguranju koji:
1. ne izvršava obveze sukladno odredbama clanka 244. ovoga Zakona,
 2. pri obavljanju poslova posredovanja u osiguranju postupa protivno odredbi clanka 245. stavak 1. ovoga Zakona,
 3. obavljajuci poslove pripreme za sklapanje ugovora o osiguranju ne obavijesti društvo za osiguranje o svim potrebnim rizicima sukladno odredbi clanka 245. stavak 2. ovoga Zakona,
 4. posreduje kod sklapanja ugovora o osiguranju protivno odredbi clanka 269. ovoga Zakona,
 5. nema ovlaštenje nadzornog tijela za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju sukladno clanku 249. stavak 1. ovoga Zakona,
 6. ugovaratelju osiguranja ne dostavi ili dostavi pogrešne informacije iz clanka 256. stavak 1. ovoga Zakona odnosno navedene informacije dostavi u obliku protivnom odredbama clanka 257. ovoga Zakona,
 7. ne nacini analizu sukladno odredbi clanka 256. stavak 2. ovoga Zakona,
 8. zahtijeva placanje odnosno izvrši naplatu provizije ili bilo kakvu drugu naplatu od ugovaratelja osiguranja odnosno osiguranika protivno odredbi clanka 259. stavak 2. ovoga Zakona,
 9. naknadno dogovori promjenu nacina obracuna odnosno visinu provizije za sklopljene ugovore o osiguranju odnosno reosiguranju u kojima je posredovao protivno odredbi clanka 259. stavak 4. ovoga Zakona,
 10. pocini prekršaj iz stavka 1. odnosno 2. ovoga clanka.

Prekršaji grupe osiguravatelja
Clanak 288.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 75.000 do 150.000 kuna kaznit će se za prekršaj financijski koncern, koncern osiguravatelja odnosno vladajuće društvo za osiguranje u grupi osiguravatelja koje ne sastavlja godišnja izvješća o prilagođenim kapitalnim zahtjevima odnosno ne izvještava nadzorno tijelo o prilagođenim kapitalnim zahtjevima sukladno odredbama članka 179. ovoga Zakona odnosno sukladno odredbama propisa donesenih temeljem članka 181. ovoga Zakona.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 do 25.000 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba financijskog koncerna, koncerna osiguravatelja odnosno vladajućeg društva za osiguranje u grupi osiguravatelja.

Prekršaji drugih osoba

Članak 289.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 75.000 do 750.000 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja:
 1. obavlja poslove osiguranja protivno odredbi članka 7. ovoga Zakona,
 2. obavlja poslove pomoći pri izvršavanju prava iz ugovora o osiguranju odnosno reosiguranju, a posebno pri rješavanju odštetnih zahtjeva naslovljenih na društvo za osiguranje protivno odredbi članka 241. stavak 4. ovoga Zakona,
 3. obavlja djelatnost zastupanja odnosno posredovanja u osiguranju protivno odredbama članaka 250., 251. i 253. ovoga Zakona.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 do 25.000 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba pravne osobe.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000 do 80.000 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja:
 1. obavlja poslove osiguranja protivno odredbi članka 7. ovoga Zakona,
 2. obavlja poslove pomoći pri izvršavanju prava iz ugovora o osiguranju odnosno reosiguranju, a posebno pri rješavanju odštetnih zahtjeva naslovljenih na društvo za osiguranje protivno odredbi članka 241. stavak 4. ovoga Zakona,
 3. obavlja poslove zastupanja odnosno posredovanja u osiguranju protivno odredbama članaka 248. i 249. ovoga Zakona,
 4. obavlja poslove zastupanja u osiguranju temeljem zaposlenja u banci protivno odredbi članka 250. stavak 6. ovoga Zakona,
 5. obavlja poslove zastupanja protivno odredbama članka 251. ovoga Zakona.

Prekršaji revizorskog društva

Članak 290.

Novčanom kaznom u iznosu od 20.000 do 80.000 kuna kaznit će se za prekršaj revizorsko društvo koje neodgodivo ne obavijesti nadzorno tijelo sukladno odredbama članka 152. ovoga Zakona.

Prekršaji ovlaštenog aktuara

Clanak 291.

Novcanom kaznom u iznosu od 20.000 do 80.000 kuna kaznit ce se za prekršaj ovlašteni aktuar koji:

1. neodgodivo ne obavijesti upravu društva za osiguranje sukladno odredbama clanka 68. stavak 4. ovoga Zakona,
2. ne obavijesti nadzorno tijelo sukladno odredbama clanka 68. stavak 6. i 7. ovoga Zakona.

Prekršaji posebnog upravitelja

Clanak 292.

Novcanom kaznom u iznosu od 20.000 do 80.000 kuna kaznit ce se za prekršaj posebni upravitelj koji:

1. u roku tri mjeseca nakon imenovanja nadzornom tijelu ne preda izvješće o financijskom stanju i uvjetima poslovanja društva za osiguranje pod posebnom upravom sukladno odredbi clanka 171. stavak 1. ovoga Zakona,
2. u roku devet mjeseci nakon imenovanja nadzornom tijelu ne preda izvješće o financijskom stanju i uvjetima poslovanja društva za osiguranje pod posebnom upravom sukladno odredbi clanka 171. stavak 2. ovoga Zakona,
3. ne sazove skupštinu društva za osiguranje sukladno odredbi clanka 172. stavak 1. ovoga Zakona odnosno ne objavi saziv skupštine radi odlucivanja o povecanju temeljnog kapitala najkasnije u roku osam dana nakon primitka naloga nadzornog tijela sukladno odredbi clanka 172. stavak 2. ovoga Zakona.

Prekršaji u svezi s cuvanjem povjerljivih podataka

Clanak 293.

- (1) Novcanom kaznom u iznosu od 75.000 do 750.000 kuna kaznit ce se za prekršaj društvo za osiguranje koje ne poštuje obvezu cuvanja povjerljivih podataka sukladno clanku 138. ovoga Zakona.
- (2) Novcanom kaznom u iznosu od 5.000 do 25.000 kuna kaznit ce se za prekršaj iz stavka 1. ovoga clanka i odgovorna osoba društva za osiguranje.
- (3) Novcanom kaznom u iznosu od 20.000 do 80.000 kuna kaznit ce se za prekršaj fizicka osoba koja ne poštuje obvezu cuvanja povjerljivih podataka sukladno clanku 138. ovoga Zakona.

XXIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Osiguranje imovine i osoba

Clanak 294.

- (1) Do dana punopravnog članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji osobe koje imaju sjedište odnosno prebivalište u Republici Hrvatskoj mogu osigurati imovinu i osobe samo kod društva za osiguranje iz članka 6. stavak 1. točka 1. ovoga Zakona odnosno podružnice stranog društva iz članka 6. stavak 1. točka 2. ovoga Zakona.
- (2) Vlada Republike Hrvatske propisat će koja imovina i osobe i uz koje uvjete se, iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, mogu osigurati odnosno suosigurati kod društva za osiguranje odnosno podružnice društva za osiguranje čije sjedište nije u Republici Hrvatskoj.

Uskladivanje društava za osiguranje

Članak 295.

- (1) Društva za osiguranje koja na dan stupanja na snagu ovog Zakona imaju dozvolu za obavljanje poslova osiguranja i upisana su u sudski registar nastavljaju poslovati kao društva za osiguranje prema ovom Zakonu u poslovima osiguranja temeljem postojeće dozvole.
- (2) Društva za osiguranje iz stavka 1. ovoga članka dužna su u roku godine dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona uskladiti:
 - a) poslove osiguranja s člankom 3. i člankom 16. ovoga Zakona,
 - b) temeljni kapital s člankom 19. ovoga Zakona,
 - c) dionice s člankom 20. stavaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona,
 - d) upravu društva s člankom 25. ovoga Zakona,
 - e) članove nadzornog odbora društva s člankom 32. i člankom 33. ovoga Zakona,
 - f) poslovanje s drugim odredbama ovog Zakona ako odredbama ovoga Zakona nije drugačije određeno.
- (3) Društvo za osiguranje iz stavka 1. ovoga članka dužno je u roku mjesec dana nakon isteka roka iz stavka 2. ovoga članka nadzornom tijelu dostaviti izvješće o uskladivanju sukladno odredbama stavka 2. ovoga članka. Izvješću je potrebno priložiti:
 - a) statut društva za osiguranje u obliku javnobilježničke isprave,
 - b) popis dionicara s njihovim osobnim podacima, te naslov tvrtke i sjedišta, zajedničkog nominalnog iznosa dionica i postotaka djela u temeljnom kapitalu društva za osiguranje,
 - c) za dionicare – pravne osobe koji su imatelji kvalificiranih udjela:
 - izvod iz sudskog registra odnosno drugog odgovarajućeg javnog registra,
 - ako je dionicar dioničko društvo uz navedeno i izvadak dionicara iz knjige dionicara odnosno ako dionice glase na ime donosioca, ovjeren prijepis javnobilježničke isprave o popisu prisutnih na posljednjoj skupštini; za dionicare koji su strane pravne osobe isprave je nužno priložiti u ovjerenom prijevodu,
 - financijske izvještaje za posljednje dvije poslovne godine,
 - d) popis osoba koje su povezane s imateljima kvalificiranih udjela, te opisom načina povezanosti.

- (4) Društvu za osiguranje iz stavka 1. ovoga članka dužno je u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona:
 - a) izabrati ovlaštenog aktuara sukladno odredbama članka 67. ovoga Zakona;
 - b) organizirati unutarnju reviziju sukladno odredbama članka 145. ovoga Zakona;
 - c) donijeti plan rada unutarnje revizije iz članka 148. ovoga Zakona.
- (5) Društvo za osiguranje iz stavka 1. ovog članka dužno je u roku mjesec dana nakon isteka roka iz stavka 4. ovoga članka nadzornom tijelu dostaviti izvješće o usklađivanju sukladno odredbama stavka 4. ovoga članka.
- (6) Ako iz izvješća iz stavaka 3. i 5. ovoga članka i priloženih dokaza proizlazi da je društvo za osiguranje usklađeno s odredbama stavaka 2. i 4. ovoga članka, nadzorno tijelo izdat će dozvolu za obavljanje poslova osiguranja sukladno odredbama članka 60. ovoga Zakona.
- (7) Ako društvo za osiguranje iz stavka 1. ovoga članka ne postupi sukladno odredbama stavaka 2. do 5. ovoga članka, nadzorno tijelo može društvu za osiguranje oduzeti dozvolu za obavljanje poslova osiguranja i pokrenuti postupak prisilne likvidacije sukladno odredbama ovog Zakona.

Usklađivanje društava za osiguranje koja obavljaju poslove neživotnih i životnih osiguranja

Članak 296.

- (1) Iznimno od odredbi članka 295. stavak 2. ovoga Zakona, društva za osiguranje koja na dan stupanja na snagu ovoga Zakona temeljem postojeće dozvole obavljaju poslove osiguranja u skupinama životnih i neživotnih osiguranja, nisu dužna usklađiti se s odredbama članka 16. stavak 2. ovoga Zakona.
- (2) Društvo za osiguranje koje obavlja poslove osiguranja sukladno odredbi stavka 1. ovoga članka dužno je:
 - a) voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje odvojeno za skupinu životnih i neživotnih osiguranja;
 - b) izračunavati kapital društva sukladno odredbama članka 93. ovoga Zakona odvojeno za skupinu životnih i neživotnih osiguranja;
- (3) U slučaju da društvo za osiguranje u skupini životnih odnosno neživotnih osiguranja ne ispunjava zahtjeve za kapitalom iz članka 98. stavak 1. odnosno članka 99. stavak 1. ovoga Zakona, društvo za osiguranje može kapital, koji je u jednoj skupini osiguranja iznad zahtijevanog iznosa kapitala, prenijeti u drugu skupinu osiguranja.
- (4) Društvo za osiguranje dužno je donijeti odluku o prijenosu iz stavka 3. ovoga članka.
- (5) Društvo za osiguranje za donošenje odluke o prijenosu iz stavka 4. ovoga članka dužno je prethodno dobiti odobrenje nadzornog tijela.

- (6) Danom punopravnog članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji društva za osiguranje imovinu za pokrice tehničkih pricuva mogu ulagati u države članice i države članice OECD u vrste ulaganja iz članka 115. stavak 1. ovoga Zakona uz ograničenja ulaganja imovine za pokrice tehničke pricuve iz članka 116. stavak 1. i 2. ovoga Zakona, te odredbe članka 115. stavak 2. i članka 116. stavak 3. ovoga Zakona prestaju važiti.
- (7) Danom punopravnog članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji društva za osiguranje imovinu za pokrice matematičke pricuve mogu ulagati u države članice i države članice OECD u vrste ulaganja iz članka 122. stavak 1. ovoga Zakona uz ograničenja ulaganja imovine za pokrice matematičke pricuve iz članka 123. stavak 1. i stavak 2. ovoga Zakona, te odredbe članka 122. stavak 2. i članka 123. stavak 3. ovoga Zakona prestaju važiti.

Uskladivanje društava za zastupanje u osiguranju

Članak 297.

- (1) Društva za zastupanje u osiguranju koja na dan stupanja na snagu ovog Zakona imaju dozvolu za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju i upisana su u sudski registar dužna su u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona uskladiti poslovanje s odredbama ovoga Zakona, osim ako odredbama stavaka ovog članka nije određen dulji rok.
- (2) Društvo za zastupanje u osiguranju iz stavka 1. ovoga članka dužno je u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona podnijeti zahtjev za izdavanje dozvole nadzornog tijela za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju sukladno članku 252. ovoga Zakona.
- (3) Ako društvo za zastupanje u osiguranju iz stavka 1. ovoga članka ne postupi sukladno odredbama stavka 2. ovoga članka, nadzorno tijelo može društvu za zastupanje u osiguranju oduzeti dozvolu za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju i pokrenuti postupak likvidacije sukladno odredbama ovoga Zakona.
- (4) Društvo za zastupanje u osiguranju iz stavka 1. ovoga članka dužno je u roku godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona imati osiguranu odgovornost obavljanja djelatnosti ili odgovarajuće jamstvo:
- do dana 01.01.2007. godine u iznosu koji ne smije biti manji od 1.500.000 kuna po svakom odštetnom zahtjevu, odnosno 2.000.000 kuna za sve odštetne zahtjeve u jednoj godini;
 - do dana 01.01.2009. godine u iznosu koji ne smije biti manji od 2.500.000 kuna po svakom odštetnom zahtjevu, odnosno 3.000.000 kuna za sve odštetne zahtjeve u jednoj godini;
 - do dana 01.01.2011. godine u iznosu koji ne smije biti manji od 3.500.000 kuna po svakom odštetnom zahtjevu, odnosno 6.000.000 kuna za sve odštetne zahtjeve u jednoj godini.
- (5) Odredbe stavaka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka primjenjuju se i na obrte za zastupanje u osiguranju koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona imaju

dozvolu za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju i upisani su u obrtni registar.

Uskladivanje društava za posredovanje u osiguranju

Clanak 298.

- (1) Društva za posredovanje u osiguranju koja na dan stupanja na snagu ovog Zakona imaju dozvolu za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju i upisana su u sudski registar dužna su u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona uskladiti poslovanje s odredbama ovog Zakona, osim ako odredbama stavaka ovog clanka nije određen dulji rok.
- (2) Društvo za posredovanja u osiguranju iz stavka 1. ovog clanka dužno je u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona podnijeti zahtjev za izdavanje dozvole nadzornog tijela za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju sukladno clanku 254. ovoga Zakona.
- (3) Ako društvo za posredovanje u osiguranju iz stavka 1. ovoga clanka ne postupi sukladno odredbi stavka 2. ovoga clanka, nadzorno tijelo može društvu za posredovanje u osiguranju oduzeti dozvolu za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju i pokrenuti postupak likvidacije sukladno odredbama ovog Zakona.
- (4) Društvo za posredovanje u osiguranju iz stavka 1. ovoga clanka dužno je u roku godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona imati osiguranu odgovornost obavljanja djelatnosti ili odgovarajuće jamstvo:
 - a) do dana 01.01.2007. godine u iznosu koji ne smije biti manji od 1.500.000 kuna po svakom odštetnom zahtjevu, odnosno 2.000.000 kuna za sve odštetne zahtjeve u jednoj godini,
 - b) do dana 01.01.2009. godine u iznosu koji ne smije biti manji od 2.500.000 kuna po svakom odštetnom zahtjevu, odnosno 3.000.000 kuna za sve odštetne zahtjeve u jednoj godini,
 - c) do dana 01.01.2011. godine u iznosu koji ne smije biti manji od 3.500.000 kuna po svakom odštetnom zahtjevu, odnosno 6.000.000 kuna za sve odštetne zahtjeve u jednoj godini.

Zastupnici i posrednici u osiguranju

Clanak 299.

- (1) Osobe koje na dan stupanja na snagu ovog Zakona imaju ovlaštenje za obavljanje poslova zastupanja, odnosno posredovanja u osiguranju izdano od ministra financija, dužna su u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona podnijeti zahtjev nadzornom tijelu za izdavanje ovlaštenja za obavljanje poslova zastupanja, odnosno posredovanja u osiguranju. Zahtjevu je osoba dužna priložiti dokaz da nije osuđivana za kaznena djela iz podrucja gospodarskog kriminala, odnosno da nije pod istragom.
- (2) Nadzorno tijelo izdat će osobi iz stavka 1. ovoga clanka na temelju ovlaštenja za obavljanje poslova zastupanja, odnosno posredovanja u osiguranju izdanog od

ministra financija ovlaštenje za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju iz clanka 248. ovoga Zakona, odnosno ovlaštenje za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju iz clanka 249. ovoga Zakona.

Ovlašteni aktuari

Clanak 300.

Osobe koje na dan stupanja na snagu ovog Zakona imaju ovlaštenje za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara, izdano od ministra financija, smatra se da imaju ovlaštenje nadzornog tijela za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara sukladno clanku 66. ovoga Zakona.

Granica solventnosti društva za osiguranje

Clanak 301.

- (1) Društva za osiguranje iz clanka 295. stavak 1. ovoga clanka dužna su do 31.12.2010. godine uskladiti svoje poslovanje s odredbama clanaka 98. i 99. ovoga Zakona;
- (2) Kapital društva za osiguranje koje obavlja poslove osiguranja u skupini životnih osiguranja izracunava se sukladno clanku 98. ovoga Zakona uz primjenu:
 1. bruto iznos matematičkih pricuva iz clanka 98. stavak 2., točke 1.a) množi se sa:
 - 0,036 do 31. prosinca 2006.,
 - 0,037 do 31. prosinca 2007.,
 - 0,038 do 31. prosinca 2008.,
 - 0,039 do 31. prosinca 2009.,
 2. iznos rizicnog kapitala iz clanka 98. stavak 2. točke 2.a) množi se sa:
 - 0,001 do 31. prosinca 2006.,
 - 0,0015 do 31. prosinca 2007.,
 - 0,002 do 31. prosinca 2008.,
 - 0,0025 do 31. prosinca 2009.
- (3) Kapital društva za osiguranje koje obavlja poslove osiguranja u skupini neživotnih osiguranja izracunava se sukladno clanku 99. ovoga Zakona uz primjenu:
 1. zbroj premija osiguranja iz clanka 99. stavka 2. točke 1. množi se:
 - do iznosa od 375.000.000 kuna sa 0,14, a iznos koji prelazi 375.000.000 kuna sa 0,13, do 31. prosinca 2006.,
 - do iznosa od 375.000.000 kuna sa 0,15, a iznos koji prelazi 375.000.000 kuna sa 0,135, do 31. prosinca 2007.,
 - do iznosa od 375.000.000 kuna sa 0,16, a iznos koji prelazi 375.000.000 kuna sa 0,14, do 31. prosinca 2008.,
 - do iznosa od 375.000.000 kuna sa 0,17, a iznos koji prelazi 375.000.000 kuna sa 0,15, do 31. prosinca 2009.
 2. prosjecni godišnji iznos bruto izdataka za štete iz clanka 99. stavak 3. točke 1. množi se:
 - do iznosa od 262.500.000 kuna sa 0,22, a iznos koji prelazi 262.500.000 kuna sa 0,21, do 31. prosinca 2006.,

- do iznosa od 262.500.000 kuna sa 0,23, a iznos koji prelazi 262.500.000 kuna sa 0,215, do 31. prosinca 2007.,
- do iznosa od 262.500.000 kuna sa 0,24, a iznos koji prelazi 262.500.000 kuna sa 0,22, do 31. prosinca 2008.,
- do iznosa od 262.500.000 kuna sa 0,25, a iznos koji prelazi 262.500.000 kuna sa 0,225, do 31. prosinca 2009.

(4) Nadzorno tijelo može društvu za osiguranje, na njegov zahtjev, produžiti rok za usklađivanje za dvije godine.

Postupci Clanak 302.

- (1) Svi postupci za dobivanje odobrenja, suglasnosti i dozvola koji su pokrenuti prije stupanja na snagu ovoga Zakona i koji su u nadležnosti nadzornog tijela, dovršit će se sukladno odredbama ovoga Zakona.
- (2) Postupak stečaja i likvidacije u društvima za osiguranje, društvima za zastupanje odnosno posredovanje u osiguranju koji su pokrenuti prema odredbama Stečajnog zakona i Zakona o trgovačkim društvima dovršit će se sukladno odredbama navedenih Zakona.

Donošenje propisa Clanak 303.

- (1) Nadzorno tijelo dužno je donijeti propise na temelju ovlasti iz ovog Zakona u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.
- (2) Do stupanja na snagu propisa iz stavka 1. ovoga clanka primjenjuju se podzakonski propisi doneseni na temelju Zakona o osiguranju (Narodne novine, broj 46/97-pročišćeni tekst, broj 116/99 i 11/02) i Zakona o posredovanju i zastupanju u osiguranju (Narodne novine, broj 27/99), ako nisu u suprotnosti s ovim Zakonom.

Prestanak važenja propisa Clanak 304.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o osiguranju (Narodne novine, broj 46/97 – pročišćeni tekst, broj 116/99 i 11/02) i Zakon o posredovanju i zastupanju u osiguranju (Narodne novine, broj 27/99).

Stupanje na snagu Clanak 305.

- (1) Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama, a primjenjuje se od 1. siječnja 2006.

- (2) Danom punopravnog članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji stupaju na snagu odredbe članka 21. stavci 4. i 5., članka 70. stavak 5. točke 3. i 5., članka 72. stavci 3. do 10., članka 76. do 80., članka 82. do 85., članka 131. stavak 3., članka 132., 135., 136., članka 175. stavak 3., članka 200. stavci 2. do 4., članka 202. stavci 4. do 6., članka 206. do 212., članka 250. stavak 1. točke 3., članka 253. stavak 1. točke 2., članka 264. do 266. i članka 276. do 282 ovoga Zakona.
- (3) Do stupanja na snagu odredaba iz stavka 2. ovoga članka:
1. na obavljanje poslova osiguranja društava za osiguranje u državama članicama primjenjuju se odredbe članka 81. ovoga Zakona,
 2. na obavljanje poslova osiguranja društava za osiguranje država članica u Republici Hrvatskoj primjenjuju se odredbe članka 86. i 87. ovoga Zakona,
 3. na dostavljanje podataka nadzornim tijelima država članica primjenjuju se odredbe članka 134. stavak 3. točka 2. ovoga Zakona,
 4. na obavljanje poslova zastupanja odnosno posredovanja u osiguranju društava za zastupanje odnosno posredovanje u osiguranju država članica primjenjuju se odredbe članka 252. odnosno članka 254. ovoga Zakona.

VI. OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZAKONA O OSIGURANJU

GLAVA I. OPĆE ODREDBE

Clankom 1.

utvrđena su područja koja su predmet regulacije ovog Zakona.

Clankom 2.

utvrđuje se pojam društva za osiguranje kao subjekta regulacije u smislu ovog Zakona.

Clankom 3.

utvrđeni su poslovi osiguranja po pojedinim skupinama i vrstama koje društvo za osiguranje na području Republike Hrvatske smije obavljati. Radi detaljnijeg definiranja poslova koje društva za osiguranje temeljem ovog Zakona smiju obavljati utvrđena je obveza donošenja provedbenog akta nadzornog tijela.

Clankom 4. i 5.

definirano je značenje nekih od pojmova koji su bitni za razumijevanje ovog Zakona. Provedena je prilagodba pojedinih pojmova za potrebe ovog Zakona, a pri čemu je izvršeno usklađivanje s pravnom regulativom Europske unije.

Clankom 6.

utvrđuje se tko može obavljati poslove osiguranja u smislu ovog Zakona. Ograničenje obavljanja navedenih poslova određeno za društva za osiguranje država članica vrijedi do stupanja Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije te se do tada na njih primjenjuju odredbe Zakona koje reguliraju obavljanje poslova osiguranja društava za osiguranje stranih država.

Clankom 7.

utvrđena je zabrana obavljanja djelatnosti koja je predmetom regulacije ovog Zakona u svrhu sprecavanja obavljanja poslova osiguranja od strane osoba koje nisu obuhvaćene ovim Zakonom odnosno obavljanja poslova osiguranja na način da se ne poštuje zakonska regulativa koja uređuje područje osigurateljne djelatnosti.

Clankom 8.

utvrđeno je značenje pojma reosiguranja u smislu ovog Zakona te kao pojma specifičnog za osigurateljnu djelatnost.

Clancima 9. do 11.

utvrđena su značenja pojmova sudjelovanja, kvalificiranog udjela u pravnoj osobi, povezanih osoba, posrednih ulaganja i posrednih stjecanja te s njima povezanih pojmova, a za potrebe ovog Zakona.

Clankom 12.

definirano je značenje pojma nadzornog tijela i nadležnog nadzornog tijela. Utvrđeno je i nadzorno tijelo u smislu ovog Zakona, nadležno za provedbu nadzora nad društvima za osiguranje temeljem ovog Zakona.

Clankom 13.

upućuje se na zakonsku regulativu koja se primjenjuje na zaključivanje obveznih osiguranja u prometu.

GLAVA II. STATUSNE ODREDBE

Clankom 14.

utvrđena je obveza primjene odredbi Zakona o trgovačkim društvima na društva za osiguranje definirana ovim Zakonom čime se ne derogiraju odredbe istog ovim Zakonom.

Clankom 15.

definirano je tko može osnovati društvo za osiguranje te oblik kako ono može poslovati.

Clankom 16.

ograničava se poslovanje društava za osiguranje i društava za reosiguranje na način i u okvirima kako je to propisano ovim Zakonom. U potpunosti je usvojena odredba pravne regulative Europske unije o obvezi odvojenog obavljanja djelatnosti životnog i neživotnog osiguranja kako jedna djelatnost ne bi snosila obveze druge djelatnosti, a u svrhu zaštite interesa ugovaratelja životnog i neživotnog osiguranja. Iznimke od navedenog ograničenja izričito su propisane. Zbog mogućnosti nesmetanog i učinkovitog poslovanja društava za osiguranje koja su predmetom regulacije ovog Zakona, utvrđena je iznimka od odredbe ovog članka kojom se ograničenje društava za osiguranje o isključivom obavljanju poslova osiguranja proširuje na poslove koji su u neposrednoj ili posrednoj vezi s poslovima osiguranja.

Clankom 17.

utvrđena su načela u skladu s kojima društava za osiguranje moraju poslovati, a radi poštivanja ekonomske, aktuarske i osigurateljne struke, dobrih poslovnih običaja i poslovnog morala.

Clankom 18.

definiran je pojam dioničkog društva za osiguranje u smislu ovog Zakona implementirajući pri tom odredbe Zakona o trgovačkim društvima.

Clankom 19.

utvrđen je minimalni iznos temeljnog kapitala koji dioničko društvo za osiguranje, s obzirom na vrstu osiguranja koju obavlja, mora imati. Propisana visina temeljnog kapitala diferencirana je s obzirom na prirodu i stupanj rizicnosti pojedinih djelatnosti društva za osiguranje, a radi zaštite društva i ugovaratelja osiguranja.

Clankom 20.

regulirano je pitanje dionica dioničkog društva za osiguranje u smislu da radi mogućnosti identifikacije vlasnika dionice isključivo moraju glasiti na ime, u cijelosti

moraju biti uplacene u novcu prije upisa osnivanja ili upisa povecanja temeljnog kapitala u sudski registar kako bi se izbjegla mogucnost zapocinjavanja obavljanja djelatnosti bez osiguranja u pogledu propisanog temeljnog kapitala za društva za osiguranje. Iznimka od posljednje odredbe utvrđena je za slucaj pripajanja odnosno podjele društva za osiguranje. Odredba izdavanja dionica u dematerijaliziranom obliku utvrđena je s obzirom na pravnu regulativu Zakona o vrijednosnim papirima.

Clancima 21. i 22.

utvrđena je prethodna obveza osobi koja stjece kvalificirani udio u društvu za osiguranje dobivanja odobrenja nadzornog tijela za takvu pravnu radnju. Ova pravna norma ima svrhu uspostavljanja kontrole nad vlasnicima udjela u društvu za osiguranje od strane nadzornog tijela zbog toga što imatelj kvalificiranog udjela i s njime povezane osobe imaju utjecaja na poslovanje društava za osiguranje te na eventualno onemogućavanje obavljanja nadzora.

Clankom 23.

utvrđen je zahtjev za prethodnim obavješćavanjem nadzornog tijela o namjeri stjecanja kvalificiranog udjela u stranoj financijskoj instituciji sa svrhom nadzora financijskog položaja društva za osiguranje. Navedeno je nužno iz razloga efikasnog obavljanja nadzora u smislu eliminiranja višekratne upotrebe kapitala, određivanje stupnja koncentracije rizika, transakcija između tako povezanih osoba i utjecaja na upravljanje imovinom društva za osiguranje koje stjece kvalificirani udio u stranoj financijskoj instituciji od strane te financijske institucije.

Clankom 24.

utvrđene su pravne posljedice stjecanja dionica temeljem kojih osoba posredno ili neposredno stjece kvalificirani udjel u društvu za osiguranje bez prethodnog dobivanja odobrenja nadzornog tijela s ciljem ograničavanja sudjelovanja takve osobe u upravljanju društvom za osiguranje. Navedene osobe na taj način krše odredbe ovog Zakona te kao takve ugrožavaju sigurnost prilikom upravljanja društvom za osiguranje.

Clankom 25.

utvrđena je obveza postojanja najmanje dva člana uprave dionickog društva za osiguranje s ciljem sprečavanja mogućnosti dovođenja u pitanje uspješnog vođenja dionickog društva za osiguranje. Takvom odredbom pooštreni su uvjeti o broju članova uprave u odnosu na Zakon o trgovačkim društvima te su odredbe ovog Zakona odredbe *lex specialis*.

Odredba ovog članka, sukladno odredbama Zakona o trgovačkim društvima, zabranjuje mogućnost samostalnog zastupanja društva za osiguranje za ukupni opseg poslova društva od strane jednog od članova uprave društva odnosno prokurista čime se potvrđuje odredba Zakona o trgovačkim društvima da su članovi uprave ovlašteni poslove voditi samo zajedno.

Poznavanje hrvatskog jezika jednog od članova uprave te stalno prebivalište jednog od članova uprave u Republici Hrvatskoj nužni su uvjeti za učinkovito upravljanje društvom za osiguranje na teritoriju Republike Hrvatske.

Posljednjom odredbom ovog članka u potpunosti je usvojena odredba pravne regulative Europske unije kojom se zahtjeva da društva za osiguranje država članica Europske unije moraju voditi poslove u državi u kojoj je društvo registrirano.

Clankom 26.

utvrđen je oblik radnog odnosa članova uprave dioničkog društva za osiguranje na način da su ispunjeni preduvjeti uspješnog izvršavanja njihove funkcije.

Clankom 27.

utvrđeni su uvjeti za člana uprave dioničkog društva za osiguranje kao potrebne stručne kvalifikacije i iskustvo koje za obnašanje navedene funkcije zahtijeva pravna regulativa Europske unije. Mogućnost odstupanja od navedenih uvjeta izricito je propisana i to isključivo uz uvjet procjene nadzornog tijela.

Clankom 28.

propisana je obveza dobivanja odobrenja nadzornog tijela radi mogućnosti imenovanja za člana uprave društva za osiguranje. Kao preduvjet dobivanja navedenog odobrenja utvrđena je obveza urednog podnošenja zahtjeva od strane nadzornog tijela, podnošenje dokumentacije kao dokaza o ispunjavanju uvjeta utvrđenih clankom 27. te predstavljanje programa vođenja poslova društva za osiguranje ako nadzorno tijelo od kandidata to zatraži.

Utvrđena je mogućnost odbijanja izdavanja odobrenja za člana uprave društva za osiguranje s ciljem sprječavanja mogućnosti ugrožavanja poslovanja društva kao posljedice nepoštivanja pravila o ograničavanju rizika, neizvršavanja propisanih obaveza ili neispunjavanja uvjeta propisanih ovim Zakonom. U tu svrhu izricito je propisani uvjeti prestanka važenja navedenog odobrenja.

Clankom 29.

utvrđene su obveze članova uprave dioničkog društva za osiguranje, u smislu ovog Zakona, a u svrhu njihove detaljnije razrade u odnosu na odredbe Zakona o trgovačkim društvima.

Clankom 30.

utvrđeni su slučajevi kada uprava odnosno član uprave društva za osiguranje obavještava nadzorni odbor društva o pitanjima o kojima ovisi uspješno funkcioniranje i sigurnost poslovanja društva za osiguranje odnosno o određenim statusnim pitanjima člana uprave ili pitanjima stjecanja dionica ili poslovnih udjela pravne osobe od strane člana uprave društva ili člana njegove uže obitelji.

Clankom 31.

točno su utvrđeni slučajevi u kojima nadzorno tijelo može oduzeti odobrenje za obavljanje funkcije člana uprave društva za osiguranje odnosno slučajevi u kojima je nadzorni odbor društva za osiguranje dužan razriješiti te imenovati novog člana odnosno članove uprave društva. Radi pojednostavljenja postupanja, nadzornom tijelu ostavljena je mogućnost objedinjavanja postupka oduzimanja odobrenja za člana uprave s postupkom oduzimanja dozvole za obavljanje poslova osiguranja.

Clankom 32. i 33.

utvrđeni su uvjeti za imenovanje kao i zabrana imenovanja članova nadzornog odbora društva za osiguranje koji se, za potrebe ovog Zakona, postrožuju i proširuju u odnosu na Zakon o trgovačkim društvima. Nadzornom tijelu ostavljena je mogućnost zahtijevanja od uprave društva sazivanja skupštine i predlaganja razrješenja člana nadzornog odbora društva radi osiguranja zakonitog i učinkovitog funkcioniranja nadzornog odbora društva za osiguranje.

Clankom 34.

propisuju se, uz one propisane Zakonom o trgovačkim društvima, dodatne nadležnosti nadzornog odbora društva za osiguranje, a u svrhu produbljanja njegova utjecaja na upravu društva u smislu određivanja poslovne politike i financijskog plana društva za osiguranje, ustrojstva unutarnjih kontrola, godišnjeg programa unutarnje revizije te drugim poslovima određenim ovim Zakonom.

Clankom 35.

utvrđene su obveze članova nadzornog odbora društva za osiguranje s ciljem ostvarivanja nadzorne uloge nad primjerenosti i učinkovitosti postupaka unutarnje revizije i kontrolne uloge u smislu provjere godišnjih i financijskih izvješća društva za osiguranje. Obveza nadzornog odbora o izvještavanju skupštine i obrazlaganju svog mišljenja uz godišnje izvješće unutarnje revizije i izvješće uprave skupštini društva, preuzeta je iz Zakona o trgovačkim društvima.

Utvrđena je odgovornost i iznimka od odgovornosti članova nadzornog odbora za štetu nastalu uslijed zanemarivanja njihovih obveza propisanih ovim clankom kao i obveza obavješćavanja nadzornog tijela o određenim statusnim pitanjima člana nadzornog odbora ili pitanjima stjecanja dionica ili poslovnih udjela pravne osobe od strane člana nadzornog odbora društva ili člana njegove uže obitelji.

Clankom 36. i 37.

utvrđuje se pojam, djelatnost i tvrtka društva za uzajamno osiguranje kao subjekta regulacije ovog odjeljka Zakona.

Clankom 38.

utvrđen je način osnivanja društva za uzajamno osiguranje. Zbog principa uzajamnosti i solidarnosti kao temeljnih načela poslovanja i omogućavanja ispunjenja svrhe postojanja društva za uzajamno osiguranje propisan je potreban minimalni broj osnivača tako osnovanog društva.

Clankom 39.

utvrđena je obveza usvajanja statuta društva za uzajamno osiguranje u obliku javnobilježničke isprave. Statut kao najvažniji akt društva kojim se uređuju norme kojima se moraju podvrgavati članovi i organi društva zbog svog značenja mora imati značaj javne isprave odnosno izjave osnivatelja o osnivanju statuta moraju se dati u obliku isprave koja se sastavlja kod javnog bilježnika. Sadržaj statuta društva za uzajamno osiguranje propisan je na način da su obuhvaćene specifičnosti društva za uzajamno osiguranje.

Clankom 40.

utvrđen je minimalni početni iznos kapitala društva za uzajamno osiguranje, kao temelja uspješnog poslovanja i pokriva obveza društva.

Odredba o nužnosti uplate temeljnog kapitala u cijelosti u novcu prije upisa osnivanja društva u sudski registar određena zbog izbjegavanja mogućnosti zapocinjavanja obavljanja djelatnosti bez osiguranja u pogledu propisanog temeljnog kapitala.

Način upotrebe sredstava temeljnog kapitala kao i uvjeti i način povrata uplacenih sredstava temeljnog kapitala ostavljeni su regulativi statuta društva za uzajamno osiguranje.

Clankom 41.

utvrđeno je da temeljni kapital društva za uzajamno osiguranje mogu ciniti i sredstva na racunima clanova društva za uzajamno osiguranje uz uvjet da takva sredstva cine temeljni kapital. Ovom pravnom normom omoguceno je, s obzirom na svrhu i nacin poslovanja društva za uzajamno osiguranje, da clanovi na svojim racunima zadrže takva sredstva.

Clankom 42.

utvrđeni su uvjeti i nacin uplate doprinosa od strane clanova društvu za uzajamno osiguranje u svrhu izvršavanja obveza isplate šteta po preuzetim rizicima osiguranja.

Clankom 43.

propisane su mogucnosti upotrebe godišnje dobiti društva nakon izdvajanja sredstava u pricuve određene statutom.

Clancima 44. i 45.

odreden je postupak stjecanja clanstva te prava, obveze i odgovornost clanova društva za uzajamno osiguranje kako bi se postigla i održala ucinkovitost poslovanja takvog društva s jedne i zaštita clanova s druge strane.

Clankom 46.

utvrđena su tijela društva za uzajamno osiguranje u smislu ovog Zakona.

Clankom 47.

odredbe Zakona o trgovackim društvima kao i odredbe clanaka 25. do 31. ovog Zakona utvrđuju se kao zakonska regulativa koja se primjenjuje na upravu društva za uzajamno osiguranje.

Clankom 48.

propisan je najmanji i najveći broj clanova nadzornog odbora društva za uzajamno osiguranje cime se proširuju se odredbe Zakona o trgovackim društvima o broju clanova nadzornog odbora društva. Takva odredba donesena je iskljucivo zbog prirode i specificnosti poslovanja društva za uzajamno osiguranje. Utvrđena je i obveza odgovarajuće primjene odredbi Zakona o trgovackim društvima kao i clanaka 32. do 35. ovog Zakona.

Clankom 49.

utvrđuje se skupština kao nacin ostvarivanja prava clanova društva za uzajamno osiguranje. S obzirom na specificnost funkcioniranja društva za uzajamno osiguranje ovim clankom postavljena je obveza propisivanja nacina organizacije i opsega poslova skupštine društva.

Clankom 50.

utvrđeni su slucajevi prestanka društva za uzajamno osiguranje. Kao preduvjet dobrovoljnog prestanka društva za uzajamno osiguranje obvezatna je odluka skupštine donesena kvalificiranom vecinom i odobrenje te odluke od strane nadzornog tijela kao potvrda zaštite interesa osiguranika.

Clankom 51.

utvrđeni su uvjeti za prijenos portfelja te mogućnost odbijanja zahtjeva za izdavanje odobrenja za prijenos portfelja radi sprečavanja ugrožavanja interesa članova društva za uzajamno osiguranje.

Clancima 52. i 53.

određena je mogućnost pripajanja i spajanja društava za uzajamno osiguranje. Detaljnije je razrađen način i postupak provođenja pripajanja ili spajanja navedenih društava. Radi postizanja pravovaljanosti, pripajanje odnosno spajanje društava potrebno je upisati u sudski registar. Prije upisa pripajanja ili spajanja u sudski registar, a radi mogućnosti početka obavljanja djelatnosti novonastalo društvo dužno je ishoditi odobrenje nadzornog tijela za obavljanje poslova osiguranja. Zbog povećanja brzine i učinkovitosti nadzornom tijelu otvorena je mogućnost spajanja dvaju povezanih postupaka odnosno postupka donošenja odluke o odobrenju za pripajanje ili spajanje s postupkom izdavanja dozvole za obavljanje poslova osiguranja.

Clankom 54.

utvrđena je mogućnost prijenosa imovine društva za uzajamno osiguranje na dioničko društvo za osiguranje kako bi se omogućila promjena pravnog oblika društva bez provođenja postupka likvidacije. Smislenom primjenom odredi Zakona o trgovačkim društvima takav prijenos imovine smatra se pripajanjem u smislu Zakona o trgovačkim društvima.

Clancima 55., 56. i 57.

detaljnije je razrađen postupak preoblikovanja društva za uzajamno osiguranje u dioničko društvo za osiguranje. Ovakvim postupkom društvima za uzajamno osiguranje omogućava se promjena pravno-organizacijskog oblika bez utjecaja na njegov izvorni identitet. S obzirom na veličinu značaja odluke o preoblikovanju koja prvenstveno proizlazi iz potrebe značajne izmjene statuta društva, za donošenje takve odluke potrebna je tročetvrtinska većina glasova skupštine. Budući da se kao posljedica takvog preoblikovanja odgovarajuće mijenja naziv, status kao i prava i obveze članova preoblikovanog društva, članovi društva za uzajamno osiguranje postaju dionici dioničkog društva za osiguranje, ostavljena je mogućnost ulaganja prigovora na takvu odluku. Radi zaštite interesa članova društva za konačnu provedbu preoblikovanja društva potrebno je odobrenje nadzornog tijela koje je ovom odredbom ovlašteno takav zahtjev odbiti ukoliko to smatra opravdanim.

Upisom preoblikovanja društva u sudski registar, nastaju pravni učinci preoblikovanja, društvo nastavlja poslovati kao ista pravna osoba, ali drugog pravnog oblika te se na taj način ne prekida kontinuitet društva koje se preoblikovalo.

GLAVA III. OBAVLJANJE POSLOVA OSIGURANJA

Clankom 58.

utvrđene su dozvole i odobrenja koja društvima za osiguranje izdaje nadzorno tijelo, a po ovlaštenju danom ovim Zakonom. Nužan preduvjet upisa osnivanja, pripajanja ili spajanja društava za osiguranje u sudski registar, kako bi osnivanje društva ili navedena preoblikovanja društava postala pravovaljana, je dobivanje dozvole odnosno odobrenja nadzornog tijela. Zbog povećanja brzine i učinkovitosti, u slučajevima pripajanja odnosno spajanja društava za osiguranje, nadzornom tijelu

ostavljena je otvorena mogućnost spajanja dvaju povezanih postupaka odnosno postupka donošenja odluke o odobrenju za pripajanje ili spajanje s postupkom izdavanja dozvole za obavljanje poslova osiguranja.

Pored navedenog, u situaciji osnivanja podružnice društva za osiguranje u stranoj državi, kod prijenosa ugovora o osiguranju na drugo društvo za osiguranje ili prijenosa izdvojenih poslova i svaku daljnju izmjenu ugovora o izdvojenim poslovima kao nužan preduvjet također je potrebno ishodenje odobrenja nadzornog tijela u smislu ovog Zakona.

Clankom 59.

izricito je propisana dokumentacija koju je potrebno priložiti zahtjevu za izdavanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja da bi se zahtjev smatrao valjanim te kako bi temeljem njega nadzorno tijelo donijelo odluku i izdalo dozvolu za obavljanje poslova osiguranja. Iz dokumentacije priložene zahtjevu, nadzornom tijelu posebno mora biti vidljiv poslovni plan u vezi s odnosnim društvom, vlasnička struktura društva, tko su imatelji kvalificiranih udjela, tko su osobe povezane s imateljima kvalificiranih udjela i način njihove povezanosti kao i sposobnost društva da osigura adekvatan kapital društva. Adekvatnost kapitala društva dokazuje se potvrdom ovlaštenog aktuara.

Clankom 60.

nadzornom tijelu daje se ovlaštenje za odlučivanje i izdavanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja. Takvo odobrenje društvu za osiguranje omogućava obavljanje djelatnosti na cjelokupnom području Europske unije bilo s naslova slobode poslovnog nastana bilo slobode pružanja usluga. Navedeno odobrenje izdaje se za obavljanje točno određenih vrsta osiguranja za koje je društvo podnijelo zahtjev poštujući pri tom odredbe i ograničenja određena ovim Zakonom.

Ovim clankom nadzorno tijelo također je ovlašteno za izdavanje dozvole za obavljanje poslova reosiguranja društvima za reosiguranje.

Clankom 61.

ostavljeno je pravo nadzornom tijelu da, u svrhu ostvarivanja i ispunjavanja svoje nadzorne uloge nad cjelokupnom osigurateljanom djelatnošću, odbije zahtjev za obavljanje poslova osiguranja društva za osiguranje u točno utvrđenim situacijama kao što su neposjedovanje odobrenja za stjecanje kvalificiranog udjela, neposjedovanje odobrenja za člana uprave, nedostatne izračunate premije i pricuve, neprilagodeni uvjeti poslovanja utvrđeni statutom i drugom dokumentacijom kao i neusklađenost statuta i drugih uvjeta poslovanja društva s ovim Zakonom i temeljem njega donesenim propisima te neusklađenost opcija i posebnih uvjeta osiguranja sa Zakonom o obveznim osiguranjima u prometu.

Clankom 62.

utvrđeni su uvjeti pod kojima nadzorno tijelo koje je izdalo dozvolu za obavljanje poslova osiguranja društvu za osiguranje istu može i oduzeti. Takvom odredbom društvu za osiguranje onemogućava se zaključivanje novih poslova u vezi s obavljanjem poslova osiguranja u situacijama kada su interesi društva, a time i interesi samih osiguranika ugroženi. S tim u vezi, propisano je točno vrijeme od kada zabrana zaključivanja novih poslova za društvo za osiguranje počinje važiti, a vezano na odluku nadzornog tijela o prestanku važenja dozvole za obavljanje poslova osiguranja.

Clankom 63.,

sukladno pravnoj regulativi Europske unije, izricito su propisane stavke poslovnog plana društva za osiguranje kao obavezne dokumentacije koju je potrebno priložiti zahtjevu za izdavanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja. Navedene odredbe, radi specifičnosti poslovanja s obzirom na poslove osiguranja u pojedinim vrstama osiguranja, razlikuju sadržaj poslovnog plana društava za osiguranje od sadržaja poslovnog plana društava za reosiguranje kao i sadržaj poslovnog plana društava za osiguranje koja namjeravaju obavljati poslove osiguranja pomoci.

Clankom 64.

utvrđena je obveza obavještanja nadzornog tijela o početku odnosno prestanku obavljanja poslova osiguranja od strane društva za osiguranje. Takva odredba donesena je u svrhu omogućavanja potpunog i efikasnog nadzora nad poslovanjem društava te za potrebe procjena stanja cjelokupne djelatnosti osiguranja. Pored navedenog, izvještanje nadzornog tijela u smislu ovog članka potvrđuje poštivanje rokova propisanih za početak odnosno prestanak obavljanja poslova osiguranja utvrđenih člankom 62. ovog Zakona.

Clankom 65.

utvrđeno je postupanje u slučaju namjere zapocinjavanja obavljanja poslova osiguranja u vrstama osiguranja različitim od onih za koje određeno društvo već posjeduje dozvolu za obavljanje poslova osiguranja. Istovjetnosti radi, odredbe ovog članka upućuju na smislenu primjenu članaka ovog Zakona koji reguliraju postupak izdavanja dozvole za početak obavljanja poslova osiguranja. S obzirom na posljedice koje bi društvo u takvoj situaciji moglo pretrpjeti s obzirom na pravila o upravljanju rizicima i druge uvjete za obavljanje poslova osiguranja u vrsti osiguranja na koju se navedeni zahtjev odnosi, nadzornom tijelu dopušteno je odbiti zahtjev društva za izdavanje dozvole za izmjenu vrsta osiguranja.

Clankom 66.

definiran je pojam ovlaštenog aktuara te točno utvrđeni uvjeti koje ovlašteni aktuar, kao osoba ovlaštena od strane nadzornog tijela, mora ispunjavati. Navedeni uvjeti predstavljaju minimum standarda koje zahtijeva aktuarska struka u smislu njene važnosti s obzirom na poslove osiguranja. Ovim člankom nadzornom tijelu dano je ovlaštenje da uspostavi postupak i pravila provjere minimalnih zahtjeva za znanjem osoba koje će obavljati aktuarske poslove u društvima za osiguranje te da obavlja nadzor nad ovlaštenim aktuarima. Pored navedenog, nadzorno tijelo ovlašteno je oduzeti ovlaštenje ovlaštenom aktuaru prvenstveno radi zaštite aktuarske struke te je o tome dužno obavijestiti društvo za koje je osoba obavljala aktuarske poslove, a radi zaštite interesa i poslovanja samog društva.

Odredba članka o sklapanju sporazuma nadzornog tijela s nadležnim nadzornim tijelima država članica Europske unije o priznavanju ovlaštenja za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara predstavlja prvi korak ka integriranju aktuarske struke Republike Hrvatske s aktuarskom strukom na razini Europske unije.

Clankom 67.

utvrđena je obveza postojanja ovlaštenog aktuara u društvima za osiguranje za potrebe provjere da li su premije društva oblikovane u skladu s aktuarskim prognozama te na način kako bi društvo moglo ispuniti svoje obveze uzimajući pri tom u obzir sve aspekte svog financijskog položaja. Radi sprečavanja sukoba

interesa, postavljena je zabrana imenovanja članova uprave društva, prokuriste ili druge osobe s udjelom u društvu većim od 1% ovlaštenim aktuarom.

S obzirom na nadzornu funkciju nadzornog tijela i u svrhu ostvarenja sveobuhvatnog nadzora nad poslovanjem društava i nadzora ovlaštenih aktuara, društvo za osiguranje dužno je nadzorno tijelo obavijestiti o izboru ovlaštenog aktuara. Ukoliko društvo propusti izabrati ovlaštenog aktuara ili izabere osobu koja ne posjeduje ovlaštenje za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara, ovom odredbom nadzorno tijelo je ovlašteno i dužno samo ga imenovati.

Clankom 68.

utvrđeni su poslovi ovlaštenog aktuara u društvu za osiguranje te obveza razmjene informacija između uprave, nadzornog odbora i ovlaštenog aktuara. S jedne strane uprava društva ovlaštenom aktuaru mora pružiti sve podatke radi utvrđivanja sposobnosti društva da ispuni sve svoje obveze s obzirom na visinu premije i tehničkih pricuva dok s druge strane ovlašteni aktuar upravi i nadzornom odboru, kao upravljačkim tijelima društva, mora predociti izvješće o svojim saznanjima kao i mišljenje uz godišnje izvješće.

S obzirom na nadzornu funkciju nadzornog tijela i u svrhu ostvarenja sveobuhvatnog nadzora ovlaštenih aktuara, ovlašteni aktuar dužan je u slučaju prestanka obavljanja funkcije ovlaštenog aktuara u društvu za osiguranje o tome obavijestiti nadzorno tijelo u propisanom roku.

Clankom 69.

utvrđena je obveza postupanja u slučaju oduzimanja ovlaštenja aktuaru društva za osiguranje te u slučaju nastupanja okolnosti iz članka 67. stavka 2. Zakona. Ukoliko društvo ne postupi prema odredbi stavka 1. ovog članka, nadzornom tijelu daje se ovlaštenje za izricanje mjera društvu za osiguranje odnosno ovlaštenje za imenovanje novog ovlaštenog aktuara društva za osiguranje. Također u okviru razmjene informacija između društava za osiguranje i nadzornog tijela kao tijela koje u okviru svojih zakonskih ovlasti provodi nadzor nad ovlaštenim aktuarima, propisana je obveza društava obavješćavanja o razrješenju ovlaštenog aktuara.

Clankom 70.

reguliran je prijenos portfelja osiguranja pri čemu to podrazumijeva pravo prijenosa ugovora o osiguranju društva za osiguranje na drugo društvo za osiguranje u Republici Hrvatskoj ili vlastitu podružnicu odnosno podružnicu drugog društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Hrvatskoj. Budući da odredbe o prijenosu portfelja na društvo za osiguranje države članice Europske unije odnosno njegovu podružnicu ili na podružnicu stranog društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Hrvatskoj nije moguće primjenjivati prije stupanja Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije, primjena ovog članka u potpunosti predviđena je ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju.

Kao nužan preduvjet za prijenos portfelja osiguranja utvrđeno je dobivanje odobrenja nadzornog tijela kao potvrde postojanja potrebne rezerve solventnosti društva iz čega proizlazi i odredba članka o istovremenom prijenosu portfelja i imovine za pokrice tehničkih pricuva. Važenje navedenog odobrenja ograničeno je na tri mjeseca kako bi se osigurala uskladenost obveza društva po ugovorima o osiguranju i vrijednost imovine za pokrice navedenih obveza koje su predmetom prijenosa. Pored navedenog, utvrđena je obveza društava za osiguranje o izvješćavanju nadzornog tijela za potrebe provođenja njegove funkcije te sankcije nadzornog tijela

u slučaju neispunjavanja navedene obveze u obliku prestanka važenja izdanog odobrenja.

Osnova ove pravne norme prvenstveno proizlazi iz potrebe usklađivanja sa zahtjevima pravne regulative Europske unije u smislu omogućavanja slobode pružanja usluga te se na taj način društvu za osiguranje ostavlja mogućnost promjene poslova.

Clankom 71.

izricito je propisana dokumentacija koju je potrebno priložiti zahtjevu za izdavanje odobrenja za preuzimanje portfelja osiguranja da bi se zahtjev smatrao valjanim te kako bi temeljem njega nadzorno tijelo donijelo odluku i izdalo navedeno odobrenje.

Iz dokumentacije priložene zahtjevu, nadzornom tijelu posebno moraju biti vidljivi ugovori koji se prenose, izračun pricuva, popis imovine za pokrice tehničkih pricuva odnosno matematičke pricuve, ugovor o prijenosu portfelja te u određenim slučajevima iz članka 70. izmjena poslovnog plana društva za osiguranje preuzimatelja.

Clankom 72.

ovlašćuje se nadzorno tijelo na odbijanje zahtjeva za izdavanje odobrenja za preuzimanje portfelja osiguranja u slučajevima kada bi to bilo u suprotnosti s odredbama o upravljanju rizika, ako bi to ugrozilo poslovanje društva za osiguranje te ukoliko bi se na taj način ugrozili interesi osiguranika odnosno ugovaratelja osiguranja.

Pored navedenog, ovim člankom utvrđene su specifičnosti prijenosa portfelja u smislu davanja suglasnosti za prijenos portfelja osiguranja u slučaju prijenosa portfelja na podružnicu društva za osiguranje u državi članici Europske unije, u slučaju prijenosa na društvo za osiguranje države članice odnosno njegovu podružnicu i obrnuto ako društvo za osiguranje države članice prenosi portfelj na podružnicu u Republici Hrvatskoj. Takva suglasnost nadležnog nadzornog tijela je potvrda postojanja mogućnosti takvog prijenosa prema zakonodavstvu država članica Europske unije te potvrda postojanja zahtijevanog jamstvenog kapitala društva preuzimatelja i suglasnosti dotične države članice s prijenosom. Na taj način osigurana je kontrola nad cjelokupnim provođenjem postupka prijenosa portfelja uz poštivanje zaštite interesa osiguranika odnosno ugovaratelja osiguranja.

Clankom 73.

definirano je značenje i sam postupak prijenosa izdvojenih poslova društva za osiguranje s ciljem smanjivanja troškova poslovanja društva za osiguranje i povećanja efikasnosti upravljanja poslovima društva. Kao preduvjet prijenosa izdvojenih poslova na drugo društvo za osiguranje odnosno drugu osobu utvrđena je njegova sposobnost obavljanja navedenih poslova, odgovornost samog društva u potpunosti i za poslovanje koje je prenijelo na drugo društvo odnosno osobu, a sve to uz zaštitu interesa osiguranika odnosno ugovaratelja osiguranja.

Clankom 74.

nadzorno tijelo se ovlašćuje na izdavanje i odbijanje izdavanja odobrenja za prijenos izdvojenih poslova, kao podloge za sklapanje ugovora o prijenosu izdvojenih poslova. Značaj ovakve pravne norme je osiguranje kontrole postupaka prijenosa izdvojenih poslova te omogućavanje nesmetanog provođenja ovlasti nadzornog tijela na koje je ono, temeljem ovog Zakona, ovlašteno. Ukoliko je potrebno, u svrhu

zaštite interesa osiguranika odnosno ugovaratelja osiguranja, nadzornom tijelu ostavljena je otvorena mogućnost postavljanja dodatnih uvjeta za izdavanje navedenog odobrenja.

Clankom 75.

utvrđeno je pravo nadzornog tijela da nadzire obavljanje izdvojenih poslova odnosno da nadzire poslovanje pravne osobe koja obavlja izdvojene poslove. Takvom odredbom omogućava se efikasan i sveobuhvatan nadzor nad poslovanjem društava za osiguranje kao i zaštita interesa osiguranika te je u tom smislu ostavljena mogućnost oduzimanja odobrenja za prijenos izdvojenih poslova izdanog od strane nadzornog tijela.

Clancima 76. do 80.

regulirano je obavljanje poslova osiguranja u državi članici Europske unije kao važnog koraka u združivanju nacionalnog osigurateljnog tržišta u integrirano tržište osiguranja na razini Europske unije s ciljem pružanja mogućnosti ugovaranja osiguranja kod bilo kojeg osiguravajućeg društva koje na teritoriju Europske unije obavlja poslove osiguranja s naslova slobode pružanja usluga ili slobode poslovnog nastana.

Ovim clancima u Zakon su implementirane određene odredbe pravne regulative Europske unije radi potrebe usklađivanja s istom iako je njihova primjena predviđena tek stupanjem Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije. Ovakvo rješenje je nužno iz razloga što navedene odredbe nije moguće primjenjivati prije punopravnog članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji.

Clancima 79. i 80.

utvrđen je postupak nadzora nad obavljanjem poslova osiguranja u državi članici na način da se na cijelom području Europske unije osigurava pravilno obavljanje djelatnosti društava za osiguranje s naslova slobode pružanja usluga ili s naslova slobode poslovnog nastana. U tu svrhu utvrđeno je pravo nadzornog tijela na uvođenje adekvatnih zaštitnih mjera i nametanja sankcija s ciljem sprečavanja nepravilnosti ili kršenja odredbi o nadzoru osiguranja. S tim u skladu, utvrđena je obvezna međusobna suradnja nadzornog tijela i nadležnih nadzornih tijela država članica Europske unije, razmjena informacija te je nadzornom tijelu određena obveza donošenja provedbenih akata o sadržaju, načinu i rokovima izvještavanja temeljem ovog članka Zakona.

Clankom 81.

regulirano je obavljanje poslova osiguranja društava za osiguranje Republike Hrvatske u državi koja nije članica Europske unije i to isključivo preko podružnice. Odredbama ovog članka nadzorno tijelo ovlašteno je na izdavanje dozvole za osnivanje podružnice kao i na odbijanje zahtjeva za izdavanje iste ukoliko bi na taj način obavljanje funkcije nadzornog tijela bilo ometano.

Clancima 82. do 85.

regulirano je obavljanje poslova osiguranja društava za osiguranje država članica Europske unije na području Republike Hrvatske. Ovakva regulativa također predstavlja važan korak u združivanju tržišta osiguranja Republike Hrvatske u integrirano tržište osiguranja na razini Europske unije. Odredbe ovog članka ugrađene su u Zakon isključivo radi potrebe usklađivanja pravne regulative

Republike Hrvatske s pravnom regulativom Europske unije i slobode pružanja usluga na teritoriju Europske unije iako je njihova primjena predviđena tek stupanjem Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije. Ovakvo rješenje je nužno iz razloga što navedene odredbe nije moguće primjenjivati prije punopravnog članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji.

Clancima 84. i 85. utvrđen je postupak nadzora nad društvima za osiguranje države članice Europske unije koja obavljaju poslove osiguranja na području Republike Hrvatske te je u tu svrhu utvrđeno je pravo nadzornog tijela na uvođenje adekvatnih zaštitnih mjera i nametanja sankcija s ciljem sprecavanja nepravilnosti ili kršenja odredbi o nadzoru osiguranja. S tim u skladu, utvrđena je obvezna međusobna suradnja nadzornog tijela i nadležnih nadzornih tijela država članica Europske unije kao i međusobno obavještanje i razmjena informacija.

Clankom 86.

utvrđeno je isključivo pravo obavljanja poslova osiguranja stranih društava za osiguranje na području Republike Hrvatske preko podružnice što je jednako obrnutom slučaju kada društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Hrvatskoj žele obavljati poslove osiguranja u stranim državama.

S ciljem uspostavljanja svih preduvjeta uspješnog poslovanja i mogućnosti izvršavanja svih obveza preuzetih po ugovorima o osiguranju utvrđeni su uvjeti osnivanja podružnice stranog društva za osiguranje u Republici Hrvatskoj u smislu kvalifikacija osoba koje vode poslovanje podružnice, kadrova, tehničke osposobljenosti te kao najvažnije visinu sredstava kojima ista na teritoriju Republike Hrvatske mora raspolagati.

Radi osiguranja zaštite interesa osiguranika odnosno osiguranja pokriva rizika na području Republike Hrvatske te u svrhu nadzora cjelokupnog tržišta osiguranja Republike Hrvatske, za podružnice stranih društava za osiguranje u Republici Hrvatskoj određena je obveza primjene ovog Zakona te na temelju njega donesenih propisa.

Clankom 87.

izricito je propisana dokumentacija koju je potrebno priložiti zahtjevu za izdavanje dozvole za osnivanje podružnice stranog društva u Republici Hrvatskoj da bi se zahtjev smatrao valjanim te kako bi temeljem njega nadzorno tijelo donijelo odluku i izdalo navedenu dozvolu.

Nadzorno tijelo, kao tijelo nadležno za provedbu nadzora nad društvima za osiguranje temeljem ovog Zakona, ovim clankom ovlašteno je na izdavanje dozvole za osnivanje podružnice. Pored toga, nadzorno tijelo ovlašteno je i na odbijanje zahtjeva za izdavanje navedene dozvole u slučaju kada bi to imalo negativan utjecaj na provođenje nadzora temeljem ovog Zakona ili u slučaju nepostojanja načela uzajamnosti u odnosu na državu iz koje društvo za osiguranje podnosi zahtjev potječe.

Clankom 88.

utvrđena su pravila o društvima za osiguranje Švicarske konfederacije koja na području Republike Hrvatske namjeravaju osnovati podružnicu. Cilj ove pravne norme je uskladenje sa sporazumom između država članica Europske unije i Švicarske konfederacije o obavljanju poslova osiguranja na njihovim područjima.

Clancima 89. do 91.

utvrđen je sadržaj obaveznih obavijesti društva za osiguranje ugovaratelju osiguranja prije zaključivanja ugovora o osiguranju i za vrijeme trajanja ugovora o osiguranju. Radi specifičnosti djelatnosti, utvrđen je razlicit sadržaj navedene obavijesti kod ugovora o životnom i ugovora o neživotnom osiguranju.

Odredbe ovih članaka posljedica su zahtjeva postavljenih pravnom regulativom Europske unije, a zbog pružanja mogućnosti odabira ugovora o osiguranju koji u potpunosti ili najvećem dijelu ispunjava potrebe osiguranika odnosno ugovaratelja osiguranja. Na taj način, potrošačima se osiguravaju jasni i detaljni podaci o značajkama proizvoda pojedinih društava za osiguranje te druge upute i mogućnosti njihova postupanja.

GLAVA IV. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Clankom 92.

utvrđene su osnovne pretpostavke i načela upravljanja rizicima kojima je izloženo društvo za osiguranje u svrhu formiranja kapitala društva za osiguranje kako bi se omogućilo izvršavanje obveza koje proizlaze iz poslovanja društva za osiguranje, odnosno koje su preuzete ugovorima o osiguranju.

Clankom 93.

utvrđuje se izračun kapitala društva za osiguranje u skladu s pravnim normama koje propisuju odredbe ovog Zakona.

Clancima 94. do 97.

utvrđene su stavke koje se uzimaju u obzir pri izračunu jamstvenog kapitala društva za osiguranje. Društva za osiguranje dužna su pored tehničkih pricuva osiguranja uspostaviti imovinu koju predstavljaju slobodna sredstva formirana u svrhu zaštite sigurnog i dobrog poslovanja društva u slučajevima neugodnih poslovnih fluktuacija. Takva imovina omogućuje zaštitu osiguranika u slučajevima kada imovina društva za osiguranje formirana po aktuarskim načelima i pravilima struke koja predstavlja tehničku pricuvu osiguranja nije dostatna za izvršavanje obveza društva za osiguranje po ugovorima o osiguranju odnosno obveza prema osiguranicima.

Clancima 98.i 99.

utvrđena su pravila za određivanje visine jamstvenog kapitala odnosno granice solventnosti društva za osiguranje, i to odvojeno za društva za osiguranje koja obavljaju poslove životnih osiguranja i društva za osiguranje koja obavljaju djelatnost neživotnih osiguranja. Razina minimalnog jamstvenog kapitala utvrđena je primjenom objektivnih mjerila čime se društva za osiguranje jednake velicine postavljaju u isti konkurentni položaj. Jamstveni kapital mora se mijenjati s obzirom na rizike koje je preuzelo društvo za osiguranje i zbog toga je određen u obliku matematičke formule. Ovakvo uređenje potrebno je iz razlicitosti rizika koja društva preuzimaju u pogledu životnih odnosno neživotnih osiguranja i postavljanja zahtjeva za minimalnim jamstvenim kapitalom na razinu ovisnu o obvezi društva za osiguranje i prirodi i stupnju rizika, ali i radi uskladjivanja takvih pravila s društvima za osiguranje država članica Europske unije kako bi se olakšalo međusobno priznavanje načela dobrog i sigurnog poslovanja.

Clankom 100.

utvrđeni su minimalni kapitalni zahtjevi, odnosno najniži iznos kapitala društva koji nazivamo jamstveni kapital društva za osiguranje i on je ovisan o vrstama rizika koje društvo preuzima u pokrice. Jamstveni kapital društva za osiguranje predstavlja dio kapitala društva koji nikada ne smije biti manji od 1/3 iznosa izračunatog na osnovu pravila za izračun granice solventnosti i mora biti sastavljen od određenih stavki imovine. Društva za osiguranje dužna su stalno održavati propisanu visinu jamstvenog kapitala, ali mogu postojati slučajevi tijekom poslovanja društva kada nastupe rizici koji će zahtijevati uz korištenje imovine koja je namijenjena izvršavanju obveza po ugovorima o osiguranju (tehnicke pricuve osiguranja) i upotrebu imovine koja čini jamstveni kapital. U navedenom slučaju društvo za osiguranje dužno je zadržati najmanje imovinu u vrijednosti minimalnog jamstvenog kapitala, a ukoliko to ne bude u mogućnosti dionici društva dužni su uplatiti dodatni kapital, ili će se nad društvom za osiguranje pokrenuti postupak stečaja.

Clankom 101.

utvrđena je obveza nadzornog tijela da provedbenim aktom detaljnije propiše obilježja i vrste imovine i pravila za izračun granice jamstvenog kapitala. Navedena pravna norma omogućuje nadzornom tijelu da s obzirom na oblike financijskih instrumenata i eventualne njihove nove pojavne oblike na tržištu omogući pravovremeno društvima za osiguranje upotrebu istih radi stabilnosti i kvalitete upravljanja imovinom društva za osiguranje. Također, nadzornom tijelu utvrđena je obveza detaljnijeg utvrđivanja vrsta i obilježja imovine za pokrice tehničkih pricuva i imovine za pokrice matematičke pricuve, kao i metodologije izračuna vlastitog samoprdržaja društva za osiguranje.

Clankom 102.

utvrđene su mjere društva za osiguranje koje je dužno provoditi radi osiguranja razine likvidnosti koja je nužna za pravovremeno izvršavanje obveza društva za osiguranje.

Clankom 103.

utvrđena je obveza društvu za osiguranje redovitog izračunavanja svih stavki imovine i pokazatelja kapitalne sigurnosti poslovanja društva za osiguranje i izvještavanje nadzornog tijela o istima kako bi u slučaju odstupanja i nepravilnosti od normi utvrđenih ovim Zakonom, društvo za osiguranje, a u krajnjem slučaju nadzorno tijelo moglo pravovremeno poduzeti mjere za stabilizaciju poslovanja društva i na taj način zaštititi društvo za osiguranje od neželjenih posljedica a ujedno i osiguranike.

Clankom 104.

utvrđena je mjera zabrane isplate dobiti društva za osiguranje u slučajevima kada bi takva isplata za posljedicu imala smanjenje solventnosti odnosno likvidnosti društva za osiguranje. Ova pravna norma onemogućuje dionicarima društva za osiguranje bezuvjetno donošenje odluke o isplati dividende i eventualno utjecanje na nepravilno iskazivanje stavki aktive odnosno pasive u bilanci društva za osiguranje, te utjecanje na iskazivanje poslovnog rezultata i na taj način ugrožavanje poslovanja društva za osiguranje.

Clanak 105.

utvrđena je obveza uprave društva da zbog povećanja granice jamstvenog kapitala (solventnosti) poduzme mjere u svrhu ispunjavanja povećanih zahtjeva, kako bi omogućila uspostavljanje zahtijevanog stupnja imovine društva za osiguranje.

Clankom 106.

utvrđeno je pravo nadzornog tijela da zahtijeva od društva za osiguranje donošenja mjera u obliku financijskog plana kako bi se otklonilo financijsko stanje društva za osiguranje kojim se ugrožena prava osiguranika. Ova pravna norma daje ovlast nadzornom tijelu za poduzimanje mjera u slučaju oslabljenog financijskog položaja društva za osiguranje, te boljeg načina zaštite osiguranika. Nadzorno tijelo mora imati na raspolaganju sva sredstva koja mu omogućuju uvođenje adekvatnih zaštitnih mjera sa ciljem sprječavanja nepravilnosti odnosno kršenja odredbi ovog zakona. Svrha ove pravne norme je omogućavanje nadzornom tijelu da na vrijeme poduzme sve mjere sa ciljem zaštite osiguranika i time spriječi moguće veće posljedice.

Clankom 107.

utvrđena je obveza društvu za osiguranje oblikovanja, kao i definicija, te vrste tehničkih pricuva osiguranja koje su namijenjene pokricu budućih obveza iz osiguranja i eventualnih gubitaka zbog rizika koji proizlaze iz poslova osiguranja. Tehničke pricuve osiguranja predstavljaju obvezu društva za osiguranje koja je preuzeta na temelju ugovora o osiguranju, te kao takve društvo za osiguranje dužno ih je oblikovati na aktuarskim načelima, odnosno na načina da one s obzirom na statističke podatke o osiguranim događajima i obim osiguranja budu u visini obveza za štete. Kako bi se omogućilo implementiranje sustava osiguranja u sustav osiguranja država članica Europske unije nužno je utvrđivanje tehničkih pricuva u skladu s međunarodno priznatim metodama. Navedene metode podložne su promjenama i imaju oblik matematičkih formula te je iz tog razloga utvrđena obveza nadzornom tijelu da provedbenim aktom propiše iste.

Clancima 108. do 113.

utvrđena su osnovna pravila oblikovanja pojedinih vrsta tehničkih pricuva s obzirom na njihovu namjenu.

Clankom 114.

utvrđena je obveza društva za osiguranje oblikovanja i upravljanja imovinom društva za osiguranje koja je namijenjena pokricu tehničkih pricuva za osiguranje na način da uzima u obzir vrstu poslova koje obavlja, kao i poštuje načela sigurnosti, isplativosti i tržišnosti, te raznolikosti i disperzije. Cilj ove pravne norme je osigurati kvalitetu imovine kako bi se mogle izvršavati obveze društva za osiguranje glede isplate naknada za štete i osigurane iznose.

Clancima 115. i 116.

utvrđene su vrste i ograničenja ulaganja imovine za pokrivenje tehničke pricuve kojima su određeni financijski oblici i maksimalni iznosi ulaganja u pojedine financijske oblike s obzirom na njihovu rizicnost. Ova pravna norma prvenstveno ima cilj zaštititi imovinu za pokrivenje tehničkih pricuva, ali i omogućiti da društva za osiguranje ulaganjem te imovine sudjeluju u kreiranju i poticanju gospodarskog razvoja države.

Clancima 117. i 118.

utvrđena je obveza društvima za osiguranje poštivanja pravila o zaštiti od tečajnih, kamatnih i drugih tržišnih rizika, te u tu svrhu upotrebe izvedenih financijskih instrumenata kako bi se imovina za pokrice tehničkih pricuva uskladila sa obvezama po ugovorima čija osigurana svota je ovisna o stranoj valuti. Ova pravna norma ima svrhu osiguranje mogućnosti izvršenja obveza po ugovorima o osiguranju sa valutnom klauzulom u slučaju devalvacije domaće valute (kuna).

Člankom 119.

utvrđena je obveza društva za osiguranje oblikovanja i upravljanja imovinom koja je namijenjena pokricu matematičke pricuve osiguranja na način da se osigura najviša razina zaštite osiguranika životnog osiguranja. Životno osiguranje ima karakter dugoročnosti i štednje te na taj način nužno je uspostaviti sustav upravljanja imovinom za pokrice matematičke pricuve kako bi društvo za osiguranje bilo u mogućnosti u svakom trenutku izvršiti obveze po ugovorima o životnom osiguranju.

Člancima 120. do 123.

utvrđena je obveza društvu za osiguranje glede vrsta osiguranja za koje se oblikuje matematička pricuva odvojenog oblikovanje matematičke pricuve za svaki ugovor o osiguranju i stalno usklađivanje visine imovine koja je namijenjena pokricu matematičke pricuve. Odstupanja matematičke pricuve kao obveza društva za osiguranje i vrijednosti imovine kao sredstava namijenjenih za izvršenje obveza po ugovorima o životnom osiguranju do kojih može doći do promijene vrijednosti imovine mora se odmah uskladiti kako bi se osigurala dugoročna financijska stabilnost društva za osiguranje. Nadalje utvrđene su vrste i ograničenja ulaganja imovine za pokrice matematičke pricuve kojima su određeni financijski oblici i maksimalni iznosi ulaganja u pojedine financijske oblike s obzirom na njihovu dugoročnost, stupanj likvidnosti i rizicnost. Ova pravna norma prvenstveno ima cilj zaštititi osiguranike životnih osiguranja. S obzirom da se imovina za pokrice matematičkih pricuva akumulira u duljem vremenskom razdoblju, ista ima značajnu ulogu na financijskom tržištu, te se kod odabira vrsta ulaganja u obzir uzimalo ispunjenje gospodarskih interesa kako same države tako i osiguranika, odnosno ugovaratelja životnog osiguranja.

Člankom 124.

utvrđena su pravila oblikovanja matematičke pricuve osiguranja i ulaganja imovine za pokrice matematičke pricuve s obzirom na karakteristike ovakvih proizvoda osiguranja i činjenicu da osiguranik na sebe preuzima rizik eventualnog gubitka koji nastaje smanjenjem vrijednosti jedinice imovine investicijskog fonda. Ugovori o životnom osiguranju vezani na jedinice investicijskog fonda predstavljaju proizvod osiguranja koji je specifičan s obzirom da društva za osiguranje prikupljaju imovinu kroz premiju osiguranja te su istu obvezna ulagati u određeni investicijski fond zavisno o volji ugovaratelja osiguranja.

Člancima 125. do 128.

utvrđena su pravila i način odvajanja imovine za pokrice matematičke pricuve od imovine društva za osiguranje u svrhu efikasnog nadzora nad takvom imovinom i omogućavanja točnog utvrđivanja prinosa od ulaganja takve imovine radi omogućavanja imateljima životnog osiguranja sudjelovanja u dobiti. Cilj ove pravne norme je osiguranje izvršavanja obveza društava za osiguranje prema ugovarateljima životnog osiguranja u skladu s ugovorima o životnom osiguranju.

Clanak 129. i 130.

utvrđene su druge mjere ograničavanja rizika, kao što je reosiguranje i pravila vezana na ovu mjeru ograničavanja rizika. Društvo za osiguranje dužno je rizike koji prelaze mogućnost njegovog vlastitog pokrivanja, odnosno rizike koji mogu za posljedicu imati štete koje društvo za osiguranje ne bi moglo izvršiti iz imovine koju je oblikovalo za tu vrstu osiguranja pokriti kod društva za reosiguranje, ali rizike koji nemaju takav karakter ne smiju predati u reosiguranje, jer bi se na taj način dovelo u pitanje da li takav subjekt obavlja poslove osiguranja ili ima funkciju samo preuzimatelja rizika radi daljnjeg prosljeđivanja reosiguratelju ili drugom osiguratelju. Svrha ovakvog pristupa je da se premija osiguranja koja se odnosi na pokrice rizika koje je preuzelo društvo za osiguranje akumulira u imovini za pokrice pricuva tog društva za osiguranje, a samo dio koji je nužan za reosiguranje cedira odnosno prenese reosiguravatelju.

Clankom 131.

utvrđeno je da dva ili više društava za osiguranje mogu preuzeti jedan rizik. Ova pravna norma ima cilj omogućiti društvima za osiguranje zajedničko preuzimanje rizika velikog opsega u okviru jednog jedinog ugovora o osiguranju. Specifičnost suosiguranja u Republici Hrvatskoj s obzirom na pravnu regulativu u državama članicama Europske unije nalazi se u odredbi Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine, broj 35/05) kojom za obveze iz ugovora o osiguranju kada se radi o suosiguranju društva za osiguranje (suosiguratelji) jamce solidarno, a ne svaki za svoj dio s obzirom na dio premije i rizik koji su preuzeli.

Clankom 132.

utvrđena su pravila suosiguranja u okviru Europske unije, te prava i obveze svakog društva za osiguranje kao suosiguratelja. Ova pravna norma važiti će od dana punopravnog članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji, a nužna je radi omogućavanja pravila o slobodi pružanja usluga u okviru Europske unije, te nastupa društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Hrvatskoj u preuzimanju rizika osiguranja sa društvima za osiguranje sa sjedištem u državama članicama Europske unije.

Clankom 133.

utvrđuje se način vođenja i prikupljanja statističkih podataka osiguranja, osobito podataka o osiguranicima, štetnim događajima, procjeni i likvidaciji šteta, te mogućnost nadzornog tijela pristupu istima. Statistički podaci osiguranja društvima za osiguranje osnova su određivanja cjenika premija osiguranja i formiranja tehničkih pricuva osiguranja, te upravljanja rizicima, a nadzornom tijelu nužna za provjeru načina poslovanja i procjenu solventnosti društava za osiguranje.

GLAVA V. SURADNJA NADZORNIH TIJELA

Clankom 134.

regulirano je prikupljanje, obrada i pružanje podataka definiranih kao značajnih za obavljanje poslova i nadležnosti nadzornog tijela određenih ovim Zakonom. Sukladno zahtjevima pravne regulative Europske unije kao i potrebama očuvanja povjerljivosti

točno su utvrđena tijela i osnova po kojoj nadzorno tijelo navedene podatke smije dostavljati.

Clancima 135. i 136.

utvrđena je potreba obavještanja Europske komisije kao temeljne institucije Europske unije od strane nadzornog tijela u smislu ovog Zakona. Obveza obavještanja Europske komisije o odnosima Republike Hrvatske sa stranim državama kao što su izdavanje dozvole čije nadređeno društvo je strana pravna osoba, izdavanje dozvole za stjecanje kvalificiranog udjela stranoj osobi kao i o svim značajnijim poteškocama koje društva za osiguranje imaju kod obavljanja poslova osiguranja u stranim državama te obveza obavještanja na zahtjev Europske komisije utvrđeni su zbog potrebe provođenja politike Europske unije te nadzora primjene pravne regulative Europske unije.

Ovi clanci implementirani su iz pravne regulative Europske unije radi potrebe usklađivanja s istom iako je njihova primjena predviđena tek stupanjem Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije. Ovakvo rješenje nužno je jer navedene odredbe nije moguće primjenjivati prije punopravnog članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji.

GLAVA VI. POSLOVNA TAJNA

Clancima 137. do 139.

utvrđeno je koji se podaci i informacije smatraju povjerljivim podacima u smislu poslovne tajne društva za osiguranje. Radi zaštite interesa društva za osiguranje kao i zaštite interesa i osobnih podataka osiguranika odnosno drugih imatelja prava iz osiguranja, obveza čuvanja povjerljivih podataka propisana je za sve članove tijela društava za osiguranje, dionicare društava, radnike i druge osobe kojima su takvi podaci na bilo koji način dostupni. Situacije u kojima su odstupanja od navedene odredbe dopuštena izricito su propisane, a odnose se na zahtjeve za potrebe odlučivanja u različitim postupcima, zahtjeve institucija kojima je to neophodno radi provođenja njihovih zakonskih ovlasti ili u slučaju kada to stranka izricito pisanim putem odobri.

Radi osiguranja sveobuhvatne regulacije ove problematike, članak 140. obvezuje na poštivanje Zakona o zaštiti osobnih podataka kao i drugih propisa o zaštiti podataka.

GLAVA VII. POSLOVNE KNJIGE I POSLOVNA IZVJEŠĆA

Clankom 140.

propisana je obveza društava za osiguranje o primjenjivanju odredbi Zakona o trgovačkim društvima u pogledu odredbi koje se odnose na regulaciju vođenja poslovnih knjiga i sastavljanja financijskih izvješća za odgovarajući pravno-organizacijski oblik društva. Za potrebe pravilnog i realnog utvrđivanja vrijednosti imovine i obveza društva za osiguranje, pored odredbi ovog Zakona, neophodna je primjena Zakona o racunovodstvu i drugih srodnih propisa poštujući pri tom racunovodstvene i financijske standarde i načela.

Clankom 141.

propisana je obveza redovitog vodenja poslovnih knjiga od trenutka samo osnivanja društva kako bi se u svakom trenutku moglo utvrditi imovno stanje, zaduženost i cjelokupno financijsko stanje društva. Radi specifičnosti poslovanja društava za osiguranje kao i radi njihove moguće usporedivosti, nadzorno tijelo utvrdit će kontni plan i sheme racunovodstvenih dokumenata društava za osiguranje za izradu poslovne dokumentacije i vodenje evidencije društva za osiguranje.

Clankom 142.

izricito je propisan sadržaj godišnjeg izvješća društva za osiguranje kao i rokovi dostavljanja istih nadzornom tijelu. Ovim clankom obvezuje se društva za osiguranje da u svojem godišnjem izvješću, pored ostalih podataka, moraju objaviti popis osoba s udjelom u kapitalu društva većim od 3% i podatke o visini njihovih udjela. Osim toga društva za osiguranje u godišnjem izvješću moraju objaviti popis članova uprave koji imaju udjel u društvu i podatke o visini njihovih udjela, bez obzira na njihovu visinu.

Clankom 143.

sadržaj godišnjeg izvješća društva za osiguranje proširuje se izvješćem ovlaštenog aktuara te mišljenjem ovlaštenog aktuara o tehničkim pricuvama društva za osiguranje. Zbog njegove neovisnosti u odnosu na tijela samog društva za osiguranje, ovakvom pravnom normom ispunjen je jedan od temeljnih zadataka ovlaštenog aktuara zaposlenog u društvu za osiguranje, a za potrebe ispunjavanja obveza društva prema nadzornom tijelu.

Clankom 144.

daje se ovlaštenje nadzornom tijelu da propiše kontni plan kao i vrste i sheme racunovodstvenih dokumenata potrebnih za izradu poslovne dokumentacije, vodenje evidencije i provođenje nadzora nad poslovanjem društava za osiguranje od strane nadzornog tijela. Uz navedeno, nadzornom tijelu dopušteno je propisati vrstu, oblik i sadržaj izvješća za potrebe javnog objavljivanja kao i način i rokove njihova objavljivanja.

GLAVA VIII. UNUTARNJA REVIZIJA

Clankom 145.

nalaže se društvima za osiguranje organiziranje unutarnje revizije na način koji će omogućiti da neovisno i objektivno obavlja svoje poslove i da savjetima i preporukama unapređuje poslovanje društva za osiguranje. Smisao ovakve formulacije je naglasak na neovisnosti i objektivnosti unutarnje revizije, što je u skladu sa standardima i praksi unutarnje revizije u svijetu.

Prema važećem Zakonu društvo za osiguranje dužno je Direkciji za nadzor društava za osiguranje dostaviti revizorsko izvješće koje obvezno mora sadržavati i detaljni pregled namjene i strukture ulaganja te mišljenje revizora o ulaganjima.

Ovim Zakonom je izdvojeno poglavlje Unutarnja revizija, te je način organiziranja ovih funkcija u potpunosti prepušten društvima za osiguranje. Kroz zakon je definirano koji se ciljevi trebaju ostvariti kroz te funkcije. Uprava društva za osiguranje dužna je osigurati funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola za sva područja poslovanja društva za osiguranje. Uprava je dužna i osigurati procenje rizika kojima je društvo za osiguranje izloženo u svom poslovanju. Zakonom se želi naglasiti samostalnost

funkcije unutarnje revizije, utvrduju se zadaci i osobe koje mogu obavljati unutarnju reviziju, kao i minimalni programi rada, izvješća o radu i nacini izvještavanja uprave i nadzornog odbora društva za osiguranje o rezultatima nalaza unutarnje revizije.

Clankom 146.

definiraju se zadaci unutarnje revizije, nacela i standardi obavljanja revizije kao i usklađivanje metode rada unutarnje i vanjske revizije društva za osiguranje. Unutarnja revizija provjerava da li društvo za osiguranje obavlja poslove osiguranja u skladu sa zakonima, propisima donesenim na temelju zakona i unutarnjim pravilima kojima se uređuje poslovanje društva za osiguranje. Također provjerava da li društvo za osiguranje vodi poslovne knjige, evidentira poslovne događaje na temelju vjerodostojne dokumentacije, pravilno vrednuje knjigovodstvene stavke i sastavlja financijska izvješća te sustavno upravlja rizicima uključujući i informacijsku tehnologiju. Propisano je obavljanje unutarnje revizije u skladu sa strukovnim nacelima i standardima, kodeksom strukovne etike i pravilima djelovanja unutarnje revizije koje usvaja uprava društva za osiguranje u suglasnosti s nadzornim odborom.

Clankom 147.

određuju se osobe koje mogu obavljati unutarnju reviziju u društvu za osiguranje. Društvo za osiguranje mora zaposliti najmanje jednu osobu sa zvanjem revizora ili unutarnjeg revizora, a ako veći broj osoba obavlja unutarnju reviziju, jedna osoba sa zvanjem revizora ili unutarnjeg revizora mora biti zadužena za cjelokupni rad unutarnje revizije. Novost u odnosu na važeći Zakon je obveza obavješćavanja nadzornog tijela o namjeravanom imenovanju osobe zadužene za rad unutarnje revizije, kao i u iznimnim slučajevima povjeravanje poslova unutarnje revizije osobi/osobama koje nisu u radnom odnosu s tim društvom za osiguranje, ako društvo za osiguranje ima mali opseg poslovanja i ako za to ima prethodnu suglasnost nadzornog tijela. S obzirom da osoba koja obavlja zadatke unutarnje revizije ne smije obavljati druge poslove u društvu za osiguranje, zbog društva za osiguranje s manjim obujmom poslovanja i malim brojem zaposlenika uvedena je ova odredba u vidu iznimke.

Clankom 148.

utvrđuju se planovi rada unutarnje revizije i to: strateški i godišnji plan. Određeno je da se strateški plan donosi za trogodišnje, odnosno petogodišnje razdoblje, dok se godišnji plan unutarnje revizije izrađuje na temelju strateškog plana. Nadzorni odbor usvaja plan uz prethodno mišljenje uprave društva za osiguranje, a na prijedlog voditelja unutarnje revizije. Na temelju godišnjeg programa rada, unutarnja revizija donosi operativne planove rada za polugodišnja ili kraca vremenska razdoblja, a moguće su i iznimke, te se stoga određeni broj revizija može obaviti i po nalogu člana uprave društva.

Clankom 149.

utvrđen je sadržaj izvješća o radu unutarnje revizije. Propisana je obveza sastavljanja izvješća sukladno rokovima utvrđenim operativnim planom rada unutarnje revizije, a najmanje jedanput polugodišnje.

Clankom 150.

propisana je obveza obavještanja uprave i nadzornog odbora društva za osiguranje od strane unutarnje revizije tijekom obavljanje revizije u slučajevima kada se ustanovi nezakonito poslovanje, kršenje pravila o upravljanju rizicima i da iz tih razloga društvo za osiguranje može postati nelikvidno, nesolventno ili je time ugrožena sigurnost njegova poslovanja.

GLAVA IX. REVIZIJA

Clankom 151.

utvrđeni su propisi revidiranja godišnjih financijskih izvješća, tko može obavljati eksternu reviziju društva za osiguranje.

Propisani su krajnji rokovi dostavljanja godišnjih financijskih izvješća, revidiranih konsolidiranih financijskih izvješća grupe osiguravatelja i revidirana konsolidirana financijska izvješća koncerna osiguranja nadzornom tijelu.

Odredbama ovog clanka izricito je naglašeno da ista revizorska tvrtka ne može obavljati reviziju financijskih izvješća društva za osiguranje ukoliko je doticna revizorska tvrtka u prethodnoj godini više od polovine svojih ukupnih prihoda ostvarila na temelju obavljene revizije financijskog izvješća tog društva za osiguranje. Također, ista revizorska tvrtka ne može istovremeno obavljati reviziju financijskih izvješća društva za osiguranje i pružati konzultantske usluge istom društvu za osiguranje.

Clankom 152.

definirane su obveze ovlaštenih revizora. U clanku su navedene činjenice, o kojima je ovlašten revizor, ako ih uoči tijekom obavljanja revizije, obavezan izvijestiti nadzorno tijelo. Takva obveza revizora ne smatra se kršenjem propisa i odredaba ugovora između revizora i društva za osiguranje, u dijelu koji regulira ograničenje davanja podataka od strane revizora trećim osobama.

Clankom 153.

utvrđene su obveze društva za osiguranje da daje informacije. Društvo za osiguranje dužno je revizoru izručiti svu potrebnu dokumentaciju, omogućiti pristup radnim i poslovnim prostorijama, te im u svrhu provedbe revizije staviti na raspolaganje odgovarajuće prostorije i pomagala.

Clankom 154.

definiran je sadržaj revizorskog pregleda, a nadzorno tijelo propisuje detaljniji oblik i sadržaj revizorskog pregleda i revizorskog izvješća s obzirom na specifičnost poslova s područja osiguranja. Osim toga, nadzorno tijelo može od revizora zatražiti i dodatna obrazloženja u vezi s obavljenom revizijom i revizorskim izvješćem. Clankom je propisana i mogućnost odbijanja revizorskog izvješća od strane nadzornog tijela u slučaju da revizorski pregled odnosno izvješće nije obavljeno odnosno sastavljeno sukladno navedenim propisima iz ovog clanka.

Clankom 155.

propisana je obveza društva za osiguranje o objavi sažetka revidiranog godišnjeg izvješća uz mišljenje revizora i ovlaštenog aktuara u dnevnom tisku. U clanku je definiran i rok u kojem je društvo za osiguranje dužno to učiniti.

GLAVA X. NADZOR NAD DRUŠTVIMA ZA OSIGURANJE

Clankom 156.

utvrđeno je da nadzorno tijelo obavlja nadzor nad društvima za osiguranje, ali i nad pravnim osobama povezanim s društvima za osiguranje ako je to nužno radi nadzora nad poslovanjem društva za osiguranje.

Takoder, nadzor nad poslovanjem društva za osiguranje mogu obavljati i druge institucije sukladno ovlaštenjima na temelju zakona u okviru svog djelokruga poslovanja.

Clankom 157.

propisan je način obavljanja nadzora, pa se tako navodi da nadzorno tijelo prati, prikuplja i provjerava izvješća i obavijesti društva za osiguranje, obavlja pregled poslovanja društva za osiguranje i izrice mjere nadzora.

Clankom 158.

precizirane su činjenice i okolnosti o kojima je društvo za osiguranje dužno izvještavati nadzorno tijelo. To su prije svega podaci koji se upisuju u sudski registar, svi zaključci prihvaćeni na skupštini, podaci o imateljima dionica društva za osiguranje, razrješavanje i imenovanje članova uprave, razrješene ovlaštenog aktuara, promjene vođenja unutarnje revizije, sve promjene koje se ticu podružnice, podaci o ulaganjima, promjene u strukturi kapitala te prestanak obavljanja određenih poslova osiguranja. Istaknuta je dužnost društva za osiguranje da obavijesti nadzorno tijelo o tehničkoj podlozi koju upotrebljava pri izračunu cjenika premija.

Nadalje, uprava društva za osiguranje ima obavezu obavješćivanja nadzornog tijela o događajima ako je ugrožena likvidnost, odnosno solventnost društva za osiguranje; ako nastupe razlozi za prestanak odnosno oduzimanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja, te ako se financijski položaj društva za osiguranje izmijeni do mjere da društvo za osiguranje ne dostiže propisanu granicu jamstvenog kapitala iz članka 97, odnosno 98. ovog Zakona.

Isto tako, društvo za osiguranje dužno je na zahtjev nadzornog tijela dostaviti izvješća i informacije o svim poslovima koji su bitni za obavljanje nadzora.

Clankom 159.

definirane su nadzorne mjere. Tako su u cilju učinkovitijeg nadzora i povećanja transparentnosti precizno izrecene slijedeće mjere: odluka o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti, određivanje dodatnih mjera, oduzimanje dozvole, posebna uprava, prisilna likvidacija društva za osiguranje, odlučivanje o razlozima za stečaj društva za osiguranje te podnošenje prijedloga za pokretanje stečajnog postupka.

Clankom 160.

precizirana je odluka o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti kao prva od nadzornih mjera. U članku su navedeni razlozi za donošenje navedene odluke. Nadzorno tijelo je obvezno odrediti rok za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti.

Clankom 161.

utvrđuje se obveza društva za osiguranje da u roku iz prethodnog članka otkloni utvrđene nepravilnosti i nezakonitosti, te da nadzornom tijelu dostavi izvješće u kojem su opisane mjere za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti. Društvo za

osiguranje dužno je priložiti dokumente i druge dokaze iz kojih je vidljivo da su otklonjene nezakonitosti i nepravilnosti.

U slučaju nepotpunog izvješća i priloženih dokaza, nadzorno tijelo će odlukom naložiti dopunu izvješća i odrediti rok za dopunu. Ako donosi ovu odluku, nadzorno tijelo ima rok od 30 dana, u protivnom se smatra da su nezakonitosti i nepravilnosti uklonjene.

Clankom 162.

navode se dodatne mjere koje donosi nadzorno tijelo u slučaju ako utvrdi da društvo za osiguranje teže krši pravila o upravljanju rizikom. Dana je mogućnost nadzornom tijelu da naloži upravi društva za osiguranje da prihvati plan mjera radi osiguranja minimalnog kapitala društva za osiguranje, zatim da naloži upravi društva za osiguranje i nadzornom odboru sazivanje dionicarske skupštine društva za osiguranje te predlaganje odgovarajućih zaključaka, kao na primjere zaključak o povećanju temeljnog kapitala društva za osiguranje i zaključak o povećanju temeljnog kapitala iz sredstava dobiti.

Nadzorno tijelo može zabraniti društvu za osiguranje zaključivanje novih ugovora o osiguranju u pojedinim ili svim vrstama osiguranja, obavljanje određenih vrsta isplata odnosno isplata određenim osobama i zaključivanje poslova s pojedinim dionicarima, članovima uprave, članovima nadzornog odbora, povezanim društvima ili investicijskim fondovima kojima upravlja društvo za upravljanje, koje je s društvima za osiguranje povezana osoba. Također može naložiti upravi društva za osiguranje da donese ili provede mjere radi poboljšanja postupka upravljanja rizicima, promjene područja poslovanja društva za osiguranje, ograničavanja davanja zajmova, poboljšanja postupka naplate dospjelih potraživanja društva za osiguranje, ispravnog vrednovanja bilancnih i izvanbilancnih stavki, poboljšanja informacijskog sustava, poboljšanja postupaka unutarnjih kontrola i unutarnje revizije.

Predviđena je i mogućnost zabrane odnosno ograničenja raspolaganja imovinom za pokrice odnosno imovinom za pokrice matematičke pricuve kojima upravlja društvo za osiguranje.

Zakon predviđa navedene mjere u slučaju kad društvo za osiguranje teže krši pravila o upravljanju rizikom. Pod težim kršenjem pravila o upravljanju rizika podrazumijeva se ako društvo za osiguranje ne dostiže granicu minimalnog jamstvenog kapitala (solventnosti) iz članka 97, odnosno 98. ovog Zakona, ili ako ne dostiže minimalni stupanj likvidnosti; ako društvo za osiguranje nije organiziralo poslovanje, ne vodi tekuće poslovne knjige, poslovnu dokumentaciju te druge administrativne i poslovne evidencije na način da je moguće u bilo kojem trenutku provjeriti poslovanje sukladno pravilima o ograničavanju rizika; ako se ne donesu mjere i odrede pravila odgovarajućeg vrednovanja bilancnih i izvanbilancnih stavki; kršenje obveze pravovremenog i korektnog izvještavanja, sklapanje prividnih poslova u namjeri netočnog iskazivanja financijskog stanja društva za osiguranje; obavljanje poslova koji mogu ugroziti solventnost, odnosno likvidnost itd.

Clankom 163.

utvrđeni su razlozi zbog kojih će nadzorno tijelo oduzeti društvu za osiguranje dozvolu za obavljanje poslova osiguranja – ako je dozvola stecena navođenjem pogrešnih podataka i ako je društvu izrečena mjera iz prethodnog članka koja se odnosi na postupanje sukladno odredbama o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti, te neprovođenje dodatnih mjera od strane uprave društva.

Clankom 164.

propisana je mogućnost nadzornog tijela o donošenju odluke da oduzimanje dozvole neće provesti ako društvo za osiguranje u roku koji odredi nadzorno tijelo neće počinuti nove nezakonitosti i nepravilnosti zbog kojih se oduzima dozvola. Navedeni rok ne smije biti kraći od šest mjeseci.

Clankom 165.

nadzorno tijelo ima ovlasti opozvati uvjetno oduzimanje dozvole, ako društvo za osiguranje za vrijeme probnog razdoblja počinu nove nezakonitosti i nepravilnosti.

Clankom 166.

regulirana je mogućnost donošenja odluke od strane nadzornog tijela o posebnoj upravi. Važeci Zakon o osiguranju ne sadržava odredbe o posebnoj upravi.

Nadzorno tijelo donijeti će odluku o posebnoj upravi u slučaju ako su društvu za osiguranje određene dodatne mjere iz članka 177. stavaka 1. i 3. ovog Zakona, a društvo za osiguranje nije u rokovima koje mu je odredilo nadzorno tijelo, započelo s provedbom ovih mjera, odnosno nije ih provelo. Također ako društvo za osiguranje, ne dostigne granicu jamstvenog kapitala (solventnosti) iz članka 97. odnosno 98. ovog Zakona unatoc provedenim dodatnim mjerama, ili ako bi daljnje poslovanje društva za osiguranje moglo ugroziti njegovu likvidnost ili solventnost odnosno sigurnost osiguranika, nadzorno tijelo donosi odluku o posebnoj upravi.

Nadalje, nadzorno tijelo određuje rok trajanja posebne uprave, koji ne smije biti dulji od godine dana.

Clankom 167.

propisani su, nastavno na prethodni članak, članovi posebne uprave, koje imenuje nadzorno tijelo i to dva ili više posebnih upravitelja. Određuje se i vrsta i obim poslova za svakog pojedinog posebnog upravitelja.

Clankom 168.

nalaže se da se donesena odluka o posebnoj upravi upiše u sudski registar. Prijedlog za upis podataka posebna uprava mora uložiti u roku od tri dana nakon primitka odluke.

Clankom 169.

regulirane su pravne posljedice posebne uprave. Vršenje nadležnosti nadzornog odbora preuzima nadzorno tijelo. Posebni upravitelj može dobiti upute glede vođenja poslova društva za osiguranje od strane nadzornog tijela.

Na posebnog upravitelja odnose se odredbe ovog Zakona koje se odnose na člana uprava, osim u slučaju ako nadzorno tijelo uputama ne odredi drugacije.

Članovima uprave i nadzornog odbora društva za osiguranje prestaju sve nadležnosti i ovlasti, kao i nadležnosti skupštine danom donošenja odluke o posebnoj upravi. Iznimka ovome je povećanje temeljnog kapitala radi osiguranja financijske stabilnosti društava za osiguranje, a što je precizirano u članku 187.

Clankom 170.

propisane su ovlasti za vrijeme trajanja posebne uprave. Članovi uprave dužni su posebnoj upravi neodgodivo omogućiti pristup cjelokupnoj poslovnoj i drugoj dokumentaciji društva za osiguranje te pripremiti izvješće o primopredaji poslova, te joj dati sva objašnjenja i dodatna izvješća o poslovanju društva za osiguranje.

Posebni upravitelj ima pravo udaljiti osobu koja ga ometa u radu, pa i zatražiti pomoć nadležnog tijela unutarnjih poslova.

Clankom 171.

propisana je obveza posebne uprave kojom je ona dužna nadzornom tijelu predati izvješće o financijskom stanju i uvjetima poslovanja društva za osiguranje pod posebnom upravom i to najmanje svaka tri mjeseca.

U roku od devet mjeseci nakon imenovanja, posebna uprava je dužna predati nadzornom tijelu izvješće o financijskom stanju i uvjetima poslovanja društva za osiguranje pod posebnom upravom zajedno se ocjenom stabilnosti društva za osiguranje i mogućnosti za daljnje poslovanje društva za osiguranje koje obuhvaća: ocjenu i posljedice preuzimanja gubitaka društva za osiguranje od strane dioničara društva za osiguranje, mogućnosti alokacije i disperzije ostalih gubitaka društva za osiguranje, nepredviđene rashode koji mogu utjecati na obveze društva za osiguranje, ocjenu mogućih mjera za otklanjanje financijskih poteškoća društva za osiguranje uključujući prijenos ugovora o osiguranju s procjenom troškova provedbe tih mjera, te procjenu uvjeta za početak prisilne likvidacije odnosno stečaja društva za osiguranje.

Clankom 172.

propisana je obveza nadzornog tijela temeljem izvješća posebne uprave iz prethodnog članka, a nakon što se procijeni da je radi osiguranja minimalnog kapitala društva za osiguranje odnosno radi otklanjanja uzroka nelikvidnosti ili nesolventnosti društva za osiguranje nužno povećati temeljni kapital društva za osiguranje novim novčanim ulozima. Nadzorno tijelo je dužno naložiti posebnoj upravi da sazove dioničarsku skupštinu društva za osiguranje te joj predloži prihvatanje zaključka o takvom povećanju temeljnog kapitala. Posebna uprava je dužna objaviti saziv skupštine radi odlučivanja o povećanju temeljnog kapitala najkasnije u roku od osam dana nakon primitka naloga nadzornog tijela.

Clankom 173.

propisano je ocjenjivanje rezultata posebne uprave. Nadzorno tijelo je u obvezi najmanje jednom u tri mjeseca ocijeniti rezultate posebne uprave. Također je dužno prihvatiti koncanu ocjenu rezultata posebne uprave najmanje tri mjeseca nakon primitka izvješća iz članka 186. stavka 2. ovog Zakona.

Ako nadzorno tijelo procijeni da se za vrijeme trajanja posebne uprave financijsko stanje društva za osiguranje poboljšalo do te mjere da je društvo za osiguranje dostiglo granicu jamstvenog kapitala (solventnosti) iz članka 97. odnosno 98. ovog Zakona, te da je u stanju redovito izvršavati dospjele obveze, nadzorno tijelo je dužno donijeti odluku o prestanku posebne uprave i opozivu posebnih upravitelja.

U suprotnom donosi se odluka o početku likvidacije odnosno utvrđivanju uvjeta za početak likvidacije. Također može se donijeti i odluka o produženju posebne uprave na rok od najviše šest mjeseci ako ne postoji uvjeti za početak stečaja društva za osiguranje te ako nadzorno tijelo procijeni da će društvo za osiguranje u sljedećih šest mjeseci dostići granicu jamstvenog kapitala (solventnosti) iz gore navedenih članaka.

GLAVA XI. NADZOR NAD GRUPOM OSIGURAVATELJA

Clankom 174.

utvrđena je potreba da se nadzor nad svim osiguravajucim društva koja sudjeluju u najmanje jednom društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ili nekoj stranoj državi i nadzor nad osobama u kojima društva za osiguranje ima udjela dopuni dodatnim nadzorom opisanim ovom glavom. Koncern osiguravatelja kao i financijski koncern također su utvrđeni kao predmet dodatnog nadzora, a radi mogućnosti donošenja utemeljenijeg mišljenja o njihovom financijskom stanju.

Clancima 175. i 176.

definirano je značenje grupe osiguravatelja, koncerna osiguranja, financijskog koncerna i vladajućeg društva za osiguranje u grupi osiguravatelja za potrebe ovog Zakona.

Clankom 177.

utvrđena je obveza društava za osiguranje da vladajućem društva za osiguranje, koncernu osiguravatelja odnosno financijskom koncernu osiguranja dostavljaju podatke radi njihovog ispunjavanja obveze prema nadzornom tijelu. Takovom odredbom društva za osiguranje postavlja se zahtjev da raspoložu odgovarajucim mehanizmima unutarnje kontrole u svrhu predocjenja svih bitnih podataka i informacija koje su nadzornom tijelu bitne za potrebe navedenog dodatnog nadzora. S ciljem dobivanja navedenih potrebnih informacija nadzornom tijelu dopušteno je zahtijevati ih i od povezanih društava za osiguranje, društava koja imaju udjele u društva za osiguranje i povezanih društava koja imaju udjele u društva za osiguranje.

Clankom 178.

sukladno zahtjevima pravne regulative Europske unije, propisana je potreba izvještavanja nadzornog tijela od strane društva za osiguranje o, također ovim clankom, definiranim značajnim poslovima u grupi osiguravatelja. S obzirom na to da transakcije unutar grupe mogu utjecati na financijsko stanje pojedinog društva za osiguranje, nadzorno tijelo o svim takvim polovima mora biti obaviješteno kako bi u slučaju ugroženosti ili moguće ugroženosti solventnosti društva za osiguranje moglo poduzeti odgovarajuće mjere na razini društva.

Clankom 179.

određeno je da, s obzirom na potrebu obracunanavanja stanja uskladene solventnosti osiguravajucih društava za osiguranje koja su dio grupe osiguravatelja, nadzorno tijelo propisuje način izracuna prilagođenih kapitalnih zahtjeva kao i detaljni sadržaj svih izvješća koja mu društva za osiguranje temeljem prethodnih clanaka dostavljaju. Radi sprecavanja narušavanja tržišnog natjecanja te radi potrebe uklanjanja razlika između zakona država članica Europske unije kojima podliježu društva za osiguranje koja su dio grupe osiguravatelja, navedena pravila moraju biti istovjetna s pravilima drugih država članica i izradena pridržavajući se odredbi pravne regulative Europske unije.

Clankom 180.

nadzorno tijelo ovlašteno je ocjenjivati zakonitost postojanja određene grupe osiguravatelja, a kroz redovito izvještavanje od strane društva za osiguranje o svim cinjenicama i okolnostima značajnim za takvu ocjenu. Uz navedeno, za iste potrebe

nadzornog tijela, društvo za osiguranje u grupi osiguravatelja dužno je izvještavati o ovisnim odnosno vladajućim društvima u grupi.

Clankom 181.

utvrđena je obveza nadzornom tijelu donošenja propisa kojima će se detaljnije urediti sadržaj izvješća i način njegove dostave nadzornom tijelu radi jednostavnije i ekonomičnije obrade i upotrebe takvih podataka

GLAVA XII. POSTUPAK NADZORA

Clankom 182.

utvrđeno je da pregled poslovanja društva za osiguranje provodi osoba koju za obavljanje pregleda ovlasti celnik nadzornog tijela, a da celnik nadzornog tijela može ovlastiti i ovlaštenog revizora ili drugu stručno osposobljenu osobu za pregled koja kod obavljanja pregleda ima jednake nadležnosti kao nadzorno tijelo. Svrha je odrediti krug osoba koje mogu provoditi nadzor.

Clankom 183.

utvrđena je obveza društva za osiguranje da ovlaštenoj osobi omogući pregled svih poslovnih knjiga, spisa i druge dokumentacije, kao i obveza društva da na zahtjev nadzornog tijela izruči računalne ispise i kopije evidencija odnosno drugih poslovnih knjiga i dokumentacije. Također je utvrđena obveza članova uprave i radnika društava za osiguranje davanja izvješća i informacija o svim poslovima bitnim za provođenje nadzora. Nadalje je dana ovlast ovlaštenoj osobi da može obaviti i pregled poslovanja pravnih osoba povezanih s društvom za osiguranje ako je to nužno radi potpunijeg pregleda poslovanja društva za osiguranje. Svrha je odrediti obvezu subjekata nadzora da osobi ovlaštenoj za nadzor omoguće uvid u svu dokumentaciju i ostalo kako bi se osigurali nužni preduvjeti kvalitetnog i obuhvatnog nadzora.

Clankom 184.

utvrđena je ovlast nadzornog tijela da od subjekta nadzora može zatražiti informacije o svim poslovima koji su s obzirom na svrhu pojedinog nadzora bitne za procjenu da li subjekt nadzora poštuje odredbe Zakona odnosno na temelju njega donijete propise, te ovlaštenje da nadzorno tijelo može tražiti izvješća i informacije i od osoba zaposlenih kod subjekta nadzora.

Ukoliko nadzorno tijelo pozove osobe zaposlene kod subjekta nadzora na dostavu pisanog izvješća mora im biti ostavljen rok od najmanje tri dana za dostavu, a ostavljena je mogućnost da se zatraži i usmeno izvješće. Svrha je omogućiti ovlaštenim osobama za nadzor dostupnost svih podataka i informacija potrebnih u nadzoru, ali i subjektima nadzora ostaviti primjeren rok za sastavljanje pisanih izvješća koja će se tražiti u nadzoru.

Clankom 185.

utvrđena je obveza subjekta nadzora da ovlaštenoj osobi nadzornog tijela, na njezin zahtjev omogući pregled poslovanja u sjedištu subjekta nadzora kao i u drugim prostorijama u kojima subjekt nadzora odnosno druga osoba koju je ovlastio, obavlja djelatnost ili poslove u vezi kojim se obavlja nadzor. Također je ponovo utvrđena obveza subjekta nadzora, kao i u članku 203. da na zahtjev ovlaštene osobe nadzornog tijela, moguć pregled poslovnih knjiga poslovne dokumentacije i

administrativnih odnosno poslovnih evidencija, u opsegu određenom zakonom kojim se uređuje pojedini nadzor, kao i da izruči racunalne ispise odnosno kopije poslovnih knjiga, poslovne dokumentacije i administrativnih odnosno poslovnih evidencija. Utvrđena je i obveza nadzornog tijela da pregled poslovanja obavlja samo u mjeri u kojoj je to potrebno vodeći računa da što je moguće manje ometa normalno poslovanje subjekta nadzora sukladno s namjerom pojedinog nadzora. Svrha je omogućiti nadzor na svim mjestima na kojima se obavljaju poslovi kao i uvid u svu poslovnu i drugu dokumentaciju potrebnu za provedbu nadzora, ali i upozoriti ovlaštene osobe da vode računa o tome da subjekt nadzora postoji radi poslovanja, a ne radi nadzora.

Clankom 186.

utvrđena je obveza nadzornog tijela da se subjekt nadzora izvijesti o planiranom nadzoru najmanje osam dana prije početka nadzora, osim iznimno kada to ovlaštena osoba može učiniti neposredno prije početka nadzora ako nije bilo moguće drugačije postići svrhu nadzora. Nadalje je utvrđeno da zahtjev za pregled poslovanja mora obuhvatiti predmet nadzora kao i upozorenje na pravne posljedice ukoliko se zahtjevu ne bi udovoljilo odnosno ukoliko ne bi bilo omogućeno obavljanje pregleda poslovanja. Svrha je omogućiti subjektu nadzora pripremu za nadzor kao i organizirati nesmetano obavljanje poslova i djelatnosti kojim se bavi, za vrijeme nadzora.

Clankom 187.

utvrđena je obveza subjekta nadzora da ovlaštenim osobama omogući nesmetano obavljanje nadzora u prostorijama subjekta nadzora. Svrha je omogućiti nesmetan nadzor radi što veće efikasnosti i točnosti.

Clankom 188.

utvrđena je obveza subjekta nadzora koji racunalno obrađuje podatke odnosno vodi poslovne knjige i druge evidencije da, na zahtjev, osigura odgovarajuća pomagala za pregled poslovnih knjiga, te provjeru obradenih podataka, kao i da nadzornom tijelu izruči dokumentaciju iz koje je vidljiv kompletan opis rada racunalnog sustava, te podsustava i datoteka, te što sve mora ta dokumentacija omogućavati i kakva mora biti. Svrha je omogućiti nadzor nad svim segmentima poslovanja subjekta nadzora, pa tako i na dio poslovanja odnosno podataka o poslovanju koji se vode racunalno.

Clankom 189.

utvrđeno je ovlaštenje nadzornog tijela da izdaje naloge za otklanjanje nepravilnosti kada se iste utvrde bilo da se radi o nepoštivanju Zakona bilo na temelju njega donesenih propisa ili drugih akata kojima se uređuje poslovanje društava za osiguranje. Svrha je propisati oblik akta kojim se nalaže otklanjanje nepravilnosti kod subjekta nadzora.

Clankom 190.

utvrđen je sadržaj naloga za otklanjanje nepravilnosti, pa tako isti mora sadržavati opis nepoštivanja odredbi Zakona, rok za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti, način njihova otklanjanja i dokaze o njihovom otklanjanju kada to nadzorno tijelo od subjekta nadzora traži. Svrha je odrediti sadržaj naloga kako bi nalog u potpunosti izazvao tražene učinke – otklanjanje nepravilnosti u naloženom roku.

Clankom 191.

utvrđena je mogućnost da kada nadzorno tijelo utvrdi veće nepravilnosti u poslovanju društva za osiguranje da naloži društvu da o otklanjanju nepravilnosti predoci izvješće s pozitivnim mišljenjem revizora o tome da su utvrđene nepravilnosti u poslovanju otklonjene. Svrha je ponovo postići efikasnost u provođenju nadzora i dodatno osiguranje o ovlaštene struke da je poštivan nalog za otklanjanje nepravilnosti.

Clankom 192.

utvrđeno je pravo subjekta nadzora da u roku od osam dana protiv naloga podnese prigovor, kojim se, u pravilu, odgoda obveza postupanja po nalogu do uručenja odluke o prigovoru, osim kada je, radi prirode utvrđene nepravilnosti, nalogom određeno da prigovor ne obustavlja izvršenje naloga. Također je utvrđena obveza nadzornog tijela da o prigovoru odluči u roku od petnaest dana. Svrha je odrediti pravila i rokove u slučaju izdavanja naloga.

Clankom 193.

taksativno su navedeni razlozi kada je dopušten prigovor protiv naloga, pa tako ako nalog donese osoba koja nije ovlaštena, ako izvršenje naloga nije moguće itd., a čime se postiže svrha da se ne rabe procesna ovlaštenja radi odugovlačenja postupka do konačne odluke, a subjektu nadzora je istodobno omogućena procesna zaštita kad postoje razlozi propisani ovim clankom.

Clankom 194.

utvrđen je sadržaj koji prigovor na nalog mora imati, te obveza subjekta naloga da uz prigovor iznese sve činjenice na kojima temelji prigovor i dostavi svu dokumentaciju na koju se poziva, te je nadalje određeno da nakon isteka roka za prigovor subjekt nadzora nema pravo navoditi nove činjenice i iznositi nove dokaze. Svrha je postupak učiniti što bržim i onemogućiti subjektu nadzora njegovo odugovlačenje.

Clankom 195.

utvrđene su granice preispitivanja prigovora na nalog na način da će se prigovor razmatrati samo u onom dijelu u kojem se pobija i u granicama razloga navedenih i obrazloženih u prigovoru. I ovdje je svrha učiniti postupak što bržim, ali uz istodobno poštivanje prava subjekta nadzora da traži i postavlja granice u kojima će se nalog preispitivati.

Clankom 196.

utvrđeno je da o prigovoru na nalog odlučuje nadzorno tijelo kojom prilikom ako prigovor nije dopušten ili se utvrdi da ga je podnijela neovlaštena osoba će se odbaciti, a ako se utvrdi je razlog podnošenja prigovora opravdan nalog će se izmijeniti ili poništiti. Također je utvrđeno da se nalog u postupku po prigovoru ne smije izmijeniti na štetu subjekta nadzora. Svrha je odrediti granice odlučivanja i način postupanja nadzornog tijela s obzirom na osnovanost ili dopuštenost naloga.

Clankom 197.

utvrđena je obveza provedbe naloga u cilju otklanjanja utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti, te podnošenje izvješća o učinjenom od strane subjekta nadzora nadzornom tijelu kao i obveza nadzornog tijela, kada se utvrdi da su nepravilnosti otklonjene, donošenja odluke kojom će se to otklanjanje utvrditi, te također da ukoliko

su nalogom određene dodatne mjere i one budu provedene. Svrha je odrediti završetak postupka po nalogu kada je on donijet i to na način da nepravilnosti utvrđene prilikom nadzora budu otklonjene.

GLAVA XIII. NADZOR NAD DRUGIM OSOBAMA

Člancima 198. i 199.

utvrđena je ovlast nadzornog tijela nad osobama koje kao sporednu ili jedinu djelatnost obavljaju poslove osiguranja, odnosno poslove zastupanja ili posredovanja u osiguranju. Ova pravna norma nužna je za uspostavu nadzora nad cjelokupnim tržištem osiguranja, te sankcioniranja osoba koje obavljaju poslove utvrđene ovim Zakonom bez dozvole nadzornog tijela, a ista je potrebna. Ovakvo uređenje ima za cilj s tržišta ukloniti one osobe koje protuzakonito obavljaju navedene poslove.

GLAVA XIV. LIKVIDACIJA DRUŠTVA ZA OSIGURANJE

Člankom 200.

određeno je da skupština društva za osiguranje može prihvatiti odluku o prestanku društva za osiguranje. Skupština društva za osiguranje koje ima podružnicu u drugoj državi članici može donijeti odluku o prestanku nakon dobivanja mišljenja nadzornog tijela. Redovna likvidacija društva za osiguranje provodi se u skladu s odredbama Zakona o trgovačkim društvima.

Člankom 201.

definiran je likvidator društva za osiguranje kao fizička osoba koja ispunjava uvjete za imenovanje člana uprave društva za osiguranje iz članka 27. ovog Zakona.

Člankom 202.

propisuje se ograničenje dozvole za obavljanje poslova osiguranja. Nadzorno tijelo mora biti obaviješteno o pokretanju likvidacijskog postupka sljedećeg radnog dana nakon prihvatanja odluke. Ono tada donosi odluku kojom ograničava važenje dozvole za obavljanje poslova osiguranja na poslove koji su potrebni radi provedbe likvidacije društva za osiguranje, te određuje u kojem opsegu se na društvo za osiguranje u likvidaciji primjenjuju pravila o ograničavanju rizika. Ovom pravnom normom nalaže se da nadzorno tijelo mora biti obaviješteno po hitnom postupku o pokretanju postupka likvidacije, ako je moguće prije pokretanja postupka, a ako se to ne dogodi, odmah nakon toga.

Ukoliko se odluka o ograničenju dozvole za obavljanje poslova osiguranja odnosi na društvo za osiguranje koje ima podružnicu u zemlji članici, nadzorno tijelo je dužno prije izdavanja odluke obavijestiti nadležno nadzorno tijelo države članice.

Člankom 203.

regulira se ponovno stjecanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja. Društvo za osiguranje može početi ponovno obavljanje poslova osiguranja samo ako ponovno stekne dozvolu nadzornog tijela za obavljanje poslova osiguranja, a koju treba priložiti zahtjevu za upis odluke u sudski registar.

Člankom 204.

uređuje se redovna likvidacija društva za uzajamno osiguranje, koja se provodi na temelju važeće odluke skupštine o prestanku društva. Za vrijeme likvidacije društvo ne smije zaključivati nove ugovore o osiguranju niti povećavati postojeće ugovore o osiguranju. Uplaćena sredstva temeljnog kapitala mogu se vratiti tek onda kada su plaćene ostale obveze društva uključujući obveze prema članovima iz osiguranja. Ova pravna norma regulirana je i u direktivi Europske unije 2001/17/EZ, gdje se ističe da zahtjevi iz osiguranja imaju prednost u odnosu na sve druge zahtjeve prema osiguravajućem društvu. Imovina koja ostane nakon plaćanja obveza podijelit će se osobama koje su bile članovi društva za uzajamno osiguranje u trenutku prihvatanja odluke o prestanku društva. Dioba se obavlja sukladno mjerilima o diobi dobiti članovima koja su određena statutom.

Clankom 205.

uređeni su razlozi za početak prisilne likvidacije društva za osiguranje. Odluku o prisilnoj likvidaciji donosi nadzorno tijelo, i to: ako se financijsko stanje društva za osiguranje nije popravilo za vrijeme poslovanja pod posebnom upravom i ako društvo za osiguranje nije doseglo granicu jamstvenog kapitala (solventnosti) iz članka 97. odnosno 98. ovog Zakona, te ako ne postoje uvjeti za početak stečajnog postupka. Nadalje, kao drugi uvjeti za prisilnu likvidaciju navodi se odbacivanje izvješća posebne uprave nadzornom tijelu, oduzimanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja. Ukoliko društvo za osiguranje u roku od 3 mjeseca od prestanka važenja dozvole za obavljanje poslova osiguranja ne započne s postupkom preoblikovanja, prestanka ili s postupkom ponovnog dobivanja odobrenja, nadzorno tijelo će donijeti odluku o početku prisilne likvidacije. Kad društvo za osiguranje nema najmanje dva člana uprave, zbog situacija opisanih u točki 5. stavka 1. ovog članka, također se donosi odluka o početku prisilne likvidacije.

Drugi stavak članka nalaže donošenje odluke o početku prisilne likvidacije u roku od osam dana, s tim da su precizirani slučajevi od kad rok počinje teći.

Clankom 206.

regulirana je prisilna likvidacija stranog društva za osiguranje. Utvrđena je obaveza nadzornog tijela da prije donošenja odluke o početku postupka prisilne likvidacije nad podružnicom stranog društva za osiguranje obavijesti sva nadležna tijela država članica, u kojima društvo za osiguranje nad cijom podružnicom počinje postupak likvidacije, ima podružnice. Dana je mogućnost iznimka u slučaju zaštite osiguranika, kad nadzorno tijelo može obavijestiti nadležno nadzorno tijelo odmah nakon donošenja odluke. Propisana je i dužnost usklađivanja postupaka nadzornog tijela s postupcima nadležnih nadzornih tijela drugih država članica.

Clankom 207.

definirana je obavijest nadležnim nadzornim tijelima država članica o početku postupka prisilne likvidacije, a koju šalje nadzorno tijelo. Na sve postupke prisilne likvidacije društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koje ima podružnicu u drugoj državi članici primjenjuju se pravni propisi Republike Hrvatske.

Clankom 208.

definirana je učinkovitost odluke o početku postupka prisilne likvidacije.

Clankom 209.

regulirana je objava sažetka odluke o početku postupka prisilne likvidacije u Službenom listu Europske unije. Objava sažetka mora sadržavati: ime i naslov tijela koje vodi postupak prisilne likvidacije, pravo po kojem će se provoditi postupak, imena likvidatora, te roka za prijavu potraživanja i pravne posljedice ako ih vjerovnik ne prijavi. Direktiva Europske unije 2001/17/EZ propisuje navedeno objavljivanje, s tim da nadzorna tijela svih drugih država članica, koji su obaviješteni o odluci o pokretanju postupka likvidacije mogu osigurati objavljivanje te odluke na svom području na način koji budu smatrali prikladnim.

Clankom 210.

nalaže se likvidatoru obveza obavještanja svih poznatih vjerovnika društva za osiguranje koji imaju sjedište na području država članica o početku postupka prisilne likvidacije društva .

Obvezan sadržaj obavijesti preciziran je u drugom stavku ovog članka, a nadzorno tijelo samo propisuje oblik i detaljniji sadržaj obavijesti.

Clankom 211.

propisano je prijavljivanje potraživanja vjerovnika u likvidacijsku masu i to na službenom jeziku države članice gdje ima prebivalište odnosno sjedište. Nadzorno tijelo propisuje oblik i sadržaj obrasca za prijavu potraživanja vjerovnika.

Clankom 212.

nalaže se objavljivanje sažetka odluke o početku stečajnog postupka u Službenom listu Europske unije, te primjena članaka 242., 244., 246. i 248. ovog Zakona u slučaju početka stečajnog postupka nad društvom za osiguranje koje ima podružnicu u državi članici.

Clankom 213.

utvrđeno je imenovanje dva ili više likvidatora od strane nadzornog tijela i to odlukom o početku prisilne likvidacije.

Clankom 214.

utvrđene su pravne posljedice prisilne likvidacije. Sve nadležnosti i ovlasti članova uprave i članova nadzornog odbora društva za osiguranje i ovlasti skupštine preuzima nadzorno tijelo s iznimkom nadležnosti temeljem odredbi slijedećeg članka ovog Zakona. Nadležnosti nadzornog odbora društva za osiguranje i nadležnosti skupštine također preuzima nadzorno tijelo.

Clankom 215.

precizirano je da se na postupak prisilne likvidacije smisljeno primjenjuju odredbe Zakona o trgovačkom društvu, ukoliko ovim pododjeljkom ovog Zakona nije drugačije određeno.

Clankom 216.

propisana je zabrana zaključivanja novih poslova za vrijeme postupka prisilne likvidacije. Iznimka su poslovi nužni radi unovčenja likvidacije mase i poslovi potrebni za prijenos ugovora osiguranja na drugo društvo za osiguranje.

Clanak 217.

definira slučaj kada likvidatori utvrde da postoje razlozi za nastupanje stečaja, te u tom slučaju moraju neodgodivo obavijestiti nadzorno tijelo.

GLAVA XV. STECAJ

Clankom 218.

propisano je da nad društvom za osiguranje ne može početi postupak prisilne nagodbe.

Clankom 219.

definirana je primjena odredaba Stečajnog zakona na stečajni postupak nad društvom za osiguranje, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

Clankom 220.

utvrđeni su razlozi zbog kojih nadzorno tijelo donosi odluku o utvrđivanju uvjeta za početak stečajnog postupka.

Clankom 221.

definiran je početak stečajnog postupka. Nadzorno tijelo podnosi sljedeći radni dan nakon donošenja pisane odluke o utvrđivanju uvjeta za početak stečajnog postupka nadležnom sudu prijedlog za početak stečajnog postupka. Uz prijedlog mora biti priložena odluka o utvrđivanju uvjeta za početak stečajnog postupka. U roku tri dana sud donosi zaključak o početku stečajnog postupka bez ponovne provjere uvjeta za početak stečajnog postupka. Protiv te odluke ne postoji mogućnost prigovora.

Clankom 222.

utvrđeno je imenovanje stečajnog upravitelja. Njega imenuje sud na prijedlog nadzornog tijela. Clankom je reguliran postupak u slučaju nastanka razloga za razrješenje stečajnog upravitelja.

Clancima 223. i 224.

regulirano je oglašavanje početka stečajnog postupka. Osim podataka koje mora sadržavati u smislu odredbi Stečajnog zakona mora još sadržavati upozorenje osiguranicima na pravne posljedice početka stečajnog postupka nad društvom za osiguranje, a to podrazumijeva prestanak ugovora o osiguranju nakon trideset dana od javnog oglašavanja od početka stečajnog postupka nad društvom za osiguranje u Narodnim novinama. Oglašavanje mora sadržavati i ime i prezime te naslov predstavnika osiguranika u slučaju da je imenovan.

Clankom 225.

regulira dužno pribavljanje mišljenja nadzornog tijela koje sud u postupku odlučivanja u vezi s raspolaganjem stečajnom masom treba pribaviti. Članak također upućuje na regulativu Stečajnog zakona.

Clankom 226.

uređeno je obavještanje nadzornog tijela o tijeku stečajnog postupka od strane stečajnog upravitelja.

Clankom 227.

regulirano je prioritarno plaćanje potraživanja iz ugovora o osiguranju. Potraživanja se namiruju po utvrđenom redoslijedu, s tim da se potraživanja iz ugovora o osiguranju plaćaju iz opće stecajne mase kao trošak stecajnog postupka prije isplate vjerovnika prema Stečajnom zakonu. Drugi stavak ovog članka utvrđuje isplati red potraživanja.

Člankom 228.

utvrđuje se primjena odredaba ovog odjeljka, i to na životna osiguranja i osiguranja od nezgode te zdravstvena osiguranja.

Člankom 229.

propisano je pravo imatelja prava iz osiguranja iz prethodnog članka ovog Zakona na imovinu za pokrivenje matematičke pricuve na ime isplate njihovih potraživanja iz tih osiguranja, a koje stječu danom početka stecajnog postupka.

Člankom 230.

nalaže se vođenje posebnog računa imovine za pokrivenje za tehničke pricuve, a koji je stecajni upravitelj dužan otvoriti kod organizacije koja obavlja poslove platnog prometa. Svrha ove pravne norme upravo je kvalitetnije upravljanje i kontrola nad raspolaganjem novčanim sredstvima stečenim unovčenjem imovine za pokrivenje matematičke pricuve.

Člankom 231.

utvrđuje se imenovanje i funkcija predstavnika vjerovnika po životnom osiguranju. Za predstavnika može biti imenovana osoba koja ispunjava uvjete za imenovanje stecajnim upraviteljem i posjeduje odgovarajuća znanja iz područja osiguranja. Stečajni upravitelj dužan je omogućiti predstavniku pregled poslovnih knjiga i druge evidencije te dokumentacije društva za osiguranje u obimu nužnom za utvrđivanje obima imovine za pokrivenje matematičke pricuve, prijavu potraživanja imatelja prava te realizaciju drugih ovlasti koje ima predstavnik vjerovnika po životnom osiguranju. Navedenom odredbom pojačava se i odgovornost stecajnog upravitelja u vođenju stecajnog postupka.

Člankom 232.

propisan je rok za prijavu potraživanja iz imovine za pokrivenje matematičke pricuve – tri mjeseca od javnog oglašavanja o početku stecajnog postupka u Narodnim novinama. Imatelji prava mogu prijaviti sami svoja potraživanja, ili to u njihovo ime i za njihov račun prijavljuje predstavnik vjerovnika po životnom osiguranju. Takva potraživanja prijavljena od predstavnika vjerovnika po životnom osiguranju smatraju se utvrđenim u stecajnom postupku društva za osiguranje i na njih se ne primjenjuju odredbe Stečajnog zakona o provjeri potraživanja. Iznimno se provjeravaju potraživanja imatelja prava, i to samo u dijelu u kojem prelazi potraživanja koja je u ime i na račun tog imatelja prava prijavio predstavnik vjerovnika po životnom osiguranju.

GLAVA XVI. ZASTUPANJE I POSREDOVANJE U OSIGURANJU

Člankom 233.

utvrđena je definicija djelatnosti zastupanja u osiguranju, i način obavljanja te djelatnosti.

Člankom 234.

utvrđena je definicija zastupnika u osiguranju kao osobe koja obavlja poslove zastupanja u osiguranju koja zastupnika u osiguranju uređuje kao profesionalca. Ovakvo uređenje zastupnika u osiguranju nužno je iz razloga što društva za osiguranje na tržištu nude velik broj proizvoda i usluga osiguranja, te se šire opasnosti i povećava rizik koje osiguratelj može pokriti potrebno je potrošačima prezentirati proizvode i usluge osiguranja na profesionalan način sa pružanjem svih informacija koje su potrebne kako bi potrošač, odnosno potencijalni ugovaratelj osiguranja mogao prepoznati i izabrati iste u skladu sa svojim potrebama.

Člancima 235. i 236.

utvrđen je pojam, pravni oblik, način i uvjeti subjekata kao specifične pravne osobe koja isključivo može obavljati poslove zastupanja u osiguranju zbog važnosti istih i profesionalnog pristupa. Ovakvo uređenje potrebno je kako bi se omogućilo potrošačima da svojom voljom i bez mogućeg utjecaja i povezanosti s drugim poslovima koriste proizvode i usluge osiguranja, te da im uslugu u svezi s ugovorom o osiguranju pružaju specijalizirana društva. Djelatnost zastupanja u osiguranju može se obavljati u subjektima čiji je oblik utvrđen i dan Zakonom o trgovačkim društvima i Zakonom o obrtu. Također, s obzirom na prirodu posla nadzorno tijelo mora imati dovoljne ovlasti i nadzor nad obavljanjem djelatnosti zastupanja u osiguranju radi zaštite potrošača.

Člankom 237.

utvrđena je obveza subjektima koji obavljaju poslove osiguranja da zaključe ugovor o osiguranju odgovornosti za štete koje nastanu iz obavljanja djelatnosti ako zastupaju dva ili više društava za osiguranje, jer postoji mogućna opasnost da načinom svog prezentiranja proizvoda i usluga osiguranja pojedinog društva za osiguranje pruže informacije ugovaratelju osiguranja na način koji za posljedicu može imati odabir proizvoda osiguranja kojeg ugovaratelj osiguranja ne bi izabrao da su mu objektivno pružene sve činjenice i okolnosti ugovora o osiguranje te zbog izbora takvog proizvoda može trpjeti određenu štetu u odnosu da je izabrao drugi proizvod osiguranja, odnosno proizvod drugog društva za osiguranje. Iako društva za zastupanje u osiguranju ne smiju nuditi iste proizvode različitih društava, jer bi na taj način utjecali na preferiranje pojedinog društva za osiguranje zbog povoljnijih uvjeta koje ostvaruju u pogledu provizije za obavljane usluge zastupanja ili nekih drugih okolnosti, mogući su slučajevi kada zbog specifičnosti rizika i osigurateljnog pokriva različiti proizvodi osiguranja mogu biti prezentirani na način da ugovaratelja osiguranja dovedu u zabludu s obzirom na njegove stvarne potrebe za osiguranjem.

Člankom 238.

utvrđene su obveze zastupnika u osiguranju da obavlja samo poslove za koje je ovlašten i društva za osiguranje u čije ime i za račun obavlja poslove zastupanja da odgovara za izvršenje obveza zastupnika. Ovom pravnom normom utvrđena je obveza društva za osiguranje da kontrolira postupke zastupnika, jer on obavlja poslove zastupanja na osnovi ugovora o zastupanju zaključenim sa društvom za osiguranje, čime se dodatno štiti ugovaratelj osiguranja od nepravilnih odnosno nezakonitih postupaka zastupnika u društvu za zastupanje u osiguranju.

Clankom 239.

utvrđeno je pravo zastupnika da obavlja poslove zastupanja odnosno pokriva samo ono područje i poduzima one pravne radnje za koje ga je ovlastilo društvo za osiguranje. Ova pravna norma ima za cilj omogućavanje društvu za osiguranje uvođenje pravila i načina obavljanja poslova zastupanja u osiguranju za pojedino područje odnosno pojedine proizvode osiguranja s obzirom na poslovnu politiku prihvata rizika društva za osiguranje, a naročito danom stupanja Republike Hrvatske u punopravno članstvo u Europskoj uniji, kada će društvo za osiguranje imati mogućnost obavljati poslove osiguranja i izvan područja Republike Hrvatske, odnosno na području država članica.

Clankom 240.

utvrđena je definicija djelatnosti posredovanja u osiguranju i način obavljanja te djelatnosti.

Clankom 241.

utvrđena je definicija posrednika u osiguranju kao osobe koja obavlja poslove posredovanja u osiguranju koja posrednika u osiguranju uređuje kao profesionalca. Ovakvo uređenje posrednika u osiguranju nužno je iz razloga što društva za osiguranje na tržištu nude velik broj proizvoda i usluga osiguranja, te se šire opasnosti i povećava rizik koje osiguratelj može pokriti, a i činjenice da posrednik mora prepoznati potrebe osiguranika s obzirom na rizike kojima je izložen i sukladno tome predložiti mu društvo za osiguranje i osigurateljno pokrivenje. Posrednik u osiguranju može pomagati oštećenim osobama i u ostvarivanju njihovih prava iz ugovora o osiguranju, prvenstveno u rješavanju odštetnih zahtjeva naslovljenih na društvo za osiguranje. Na ovaj način potrošaču, odnosno potencijalnom ugovaratelju osiguranja omogućeno je da sve svoje potrebe i zahtjeve vezane na osiguranje povjeri posredniku u osiguranju kao stručnoj i profesionalnoj osobi koja raspolaže znanjima i sposobnostima iz osiguranja, te poznaje tržište osiguranja.

Clankom 242.

utvrđen je pojam, pravni oblik, način i uvjeti društva za posredovanje u osiguranju kao specifične pravne osobe koja isključivo može obavljati poslove posredovanja u osiguranju zbog važnosti takve djelatnosti i profesionalnih zahtjeva. Ovakvo uređenje potrebno je kako bi se potrošači s povjerenjem mogli obratiti specijaliziranim društvima koja su sposobna i raspolažu kadrovima koja imaju potrebna znanja za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju. Nadzorno tijelo mora imati dovoljne ovlasti i nadzor nad obavljanjem djelatnosti osrednjanja u osiguranju radi zaštite potrošača.

Clankom 243.

utvrđena je obveza društvima za posredovanje u osiguranju da zaključe ugovor o osiguranju odgovornosti za štete koje nastanu iz obavljanja djelatnosti, jer postoji mogućnost da nepravilnim i nesavjesnim obavljanjem svoje djelatnosti ne utvrde sve rizike kojima je izložen potencijalni ugovaratelj osiguranja, odnosno predlože društvo za osiguranje i osigurateljno pokrivenje koje neće ispuniti potrebe i zahtjeve ugovaratelja osiguranja, te na taj način omoguće nastanak štete koja je prouzročena rizikom za koji nije zaključen ugovor o osiguranju, kao i mogućnost da predlože zaključivanje

ugovora o osiguranju s društvom za osiguranje koje pokriva isti opseg rizika kao i neko drugo društvo za osiguranje ali uz veći iznos premije osiguranja.

Člankom 244.

utvrđene su obveze odnosno postupci koje posrednik u osiguranju mora poduzeti kako bi zaštitio interes ugovaratelja osiguranja i omogućio mu sve potrebne informacije u svezi zaključenja ugovora o osiguranju i izbora osiguratelja.

Člankom 245.

utvrđena je dužnost posrednika u osiguranju da društvo za osiguranje prilikom pripreme ugovora o osiguranju upozna sa svim činjenicama i okolnostima relevantnim za procjenu rizika, kao i odnose sa pojedinim društvom koje bi mogle imati utjecaj na ugovaratelja osiguranja. Ovom pravnom normom posredniku u osiguranju onemogućeno odnosno nije dozvoljeno prešućivanje određenih činjenica i okolnosti koje zna ili ih je dužan znati, neovisno da li se odnose na društvo za osiguranje ili ugovaratelja osiguranja a imaju utjecaja na procjenu rizika odnosno izvršenje ugovora o osiguranju u svrhu uspostavljanja korektnog odnosa stranaka ugovora o osiguranju.

Člankom 246.

utvrđena je dodatna zaštita ugovaratelja osiguranja od eventualnog zaključenja ugovora o osiguranju odnosno nekog drugog pravnog odnosa kojeg društvo za osiguranje ne smije obavljati u skladu s odredbama ovog Zakona.

Člankom 247.

utvrđena je mogućnost da pojedine proizvode osiguranja koji su jednostavnije prirode s obzirom na uvjete osiguranja i pokrivenost rizika, te nižih iznosa premija mogu za društvo za osiguranje pribavljati i osobe koje nužno ne moraju biti posrednici i zastupnici u osiguranju, također su utvrđene karakteristike takvih proizvoda osiguranja. Cilj ove pravne norme je olakšanje pribave proizvoda osiguranja koji imaju sporedni karakter i predstavljaju dopunu osnovnom proizvodu koji takva osoba prodaje potrošaču. Izvor pravne norme sukladan je zakonodavstvu odnosno direktivama EU.

Člancima 248. i 249.

utvrđeni su uvjeti i izdavanje ovlaštenja nadzornog tijela osobama koje namjeravaju obavljati poslove zastupanja odnosno posredovanja u osiguranju u svrhu provjere sposobnosti i znanja nužnih za ispravno i stručno obavljanje poslova.

Člancima 250. i 251. do 253.

utvrđeni su subjekti koji smiju obavljati djelatnost zastupanja odnosno posredovanja u osiguranju, uz koje su utvrđeni i uvjeti te način obavljanja poslova posredovanja u osiguranju od strane banaka kao specijaliziranih financijskih institucija, te drugih osoba koje s obzirom na specifičnosti tržišta osiguranja i oblika povezanosti s njihovom osnovnom djelatnosti. Banke kao financijske institucije uz obavljanje bankarskih poslova mogu pružati i ostale financijske usluge, koju između ostalog predstavlja i zastupanje u osiguranju, ali s obzirom na specifičnost takvih poslova i različitih nadležnih nadzornih tijela potrebno je bilo urediti ovom Zakonom takve posebnosti. Stanice za tehnički pregled vozila kao tijela nadležna za registraciju motornih vozila za koje preduvjet zaključenje ugovora o obveznom osiguranju

autoodgovornosti osobe su kojima je omogućeno obavljanje poslova zastupanja u osiguranju samo u ugovorima o osiguranju autoodgovornosti kako bi se potrošačima omogućilo brzo i jednostavno registriranje motornog vozila.

Clancima 252. i 254.

utvrđena su pravila i uvjeti za dobivanje dozvole nadzornog tijela društvu za obavljanje poslova zastupanja odnosno društvu za obavljanje poslova posredovanja, te uvjeti i način oduzimanja takvih dozvola. Kao specijalizirani subjekti i subjekti nad kojima je potreban nadzor od strane nadzornog tijela nadležnog za osiguranje, kao i njihov značaj u poslovima osiguranja društava za osiguranje, te radi kontinuiranog procjena obavljanja poslova zastupanja odnosno posredovanja u osiguranju potrebno je uvođenje dozvole nadzornog tijela subjektima koji obavljaju poslove zastupanja odnosno posredovanja u osiguranju.

Clankom 255.

utvrđena su pravila u svezi potrebnog odobrenja nadzornog tijela za pripajanje ili spajanje u svrhu kontrole da se obavlja pripajanje ili spajanje isključivo društava koja obavljaju poslove zastupanja odnosno posredovanja u osiguranju, kao i izdavanja dozvole za obavljanje poslova zastupanja odnosno posredovanja u osiguranju u postupku pripajanja ili spajanja društava za zastupanje odnosno društava za posredovanje u osiguranju.

Clancima 256. i 257.

utvrđena je obveza posrednicima i zastupnicima u osiguranju na pružanje informacija ugovarateljima osiguranja, te način i oblik takvih informacija sa svrhom upoznavanja ugovaratelja osiguranja o informacijama koje imaju ili mogu imati utjecaj na zaključivanje ugovora o osiguranju, te prava i obveze stranaka ugovora o osiguranju u cijem zaključivanju posreduje zastupnik odnosno posrednik u osiguranju radi uspostavljanja stupnja zaštite ugovaratelja osiguranja.

Clankom 258.

utvrđena je obveza odgovornosti društva za osiguranje da poslove posredovanja i zastupanja u osiguranju obavljaju posrednici ili zastupnici, dakle društvo za osiguranje ne smije prihvatiti da bilo koje druge osobe obavljaju navedene poslove, čime je ustvari društvima za osiguranje dana nadzorna uloga ali i odgovornost nad posrednicima i zastupnicima odnosno drugim osobama koje obavljaju poslove zastupanja odnosno posredovanja u osiguranju jer društvo za osiguranje dužno je znati koje osobe obavljaju poslove osiguranje po kojima on pokriva rizik.

Clankom 259.

utvrđeno je pravo i način ostvarivanja prava na proviziju zastupnika odnosno posrednika u osiguranju za obavljen posao, na način kako bi se zaštitio ugovaratelj osiguranja.

Clankom 260.

utvrđena je obveza zastupnika ili posrednika odnosno društava za zastupanje ili posredovanje u osiguranju za dostavljanjem podataka nadzornom tijelu u svrhu provođenja nadzora.

Clankom 261.

utvrđena je obveza nadzornom tijelu uspostavljanja registra zastupnika i posrednika u osiguranju koji će sadržavati i učiniti javno dostupnim sve informacije o osobama koje smiju obavljati zastupanje ili posredovanje u osiguranju kako bi se potrošačima omogućila provjera stručnosti i ovlasti takvih osoba na jednostavan način.

Člankom 262.

utvrđene su ovlasti nadzornog tijela i pravila nadzora nad zastupnicima i posrednicima odnosno društvima za zastupanje i posredovanje u osiguranju.

Člankom 263.

utvrđena je obveza nadzornom tijelu donošenja detaljnijih pravila utvrđenih dijelom ovog Zakona koji se odnosi na zastupanje i posredovanje u osiguranju kako bi se uspostavio jednoznačan način izvješća i provedbeni postupci.

Člancima 264. do 266.

utvrđena su pravila društava za zastupanje odnosno posredovanje država članica u svrhu određivanja načina i uvjeta obavljanja poslova zastupanja odnosno posredovanja u osiguranju društava država članica Europske unije kao i društava za zastupanje i posredovanje sa sjedištem u republici Hrvatskoj. Pravne norme utvrđene ovim člancima važiti će od dana punopravnog članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji, a nužne su radi omogućavanja pravila o slobodi pružanja usluga u okviru Europske unije, te nastupa društava sa sjedištem u Republici Hrvatskoj u pružanju usluga zastupanja odnosno posredovanja u osiguranju u državama članicama Europske unije.

GLAVA XVII. ZAŠTITA POTROŠAČA

Člankom 267.

utvrđen je pojam potrošača za potrebe primjene ovog Zakona.

Člankom 268.

utvrđen je način i tijela kojima se potrošači mogu podnijeti reklamacija koje se odnose na nepoštivanje odredbi ovog Zakona i na pridržavanja odredbi ugovora o osiguranju. Ova pravna norma omogućuje efikasniji učinak i pristup informacijama nadzornom tijelu o nepravilnosti rada društava za osiguranje, kao i zaštitu stranaka ugovora o osiguranju ili oštećenih osoba.

Člankom 269.

utvrđena je primjena posebnih zakona koji uređuju pitanja zaštite potrošača uz primjenu načela tajnosti podataka.

GLAVA XVIII. UDRUGE (POOL) OSIGURANJA I REOSIGURANJA

Člankom 270.

utvrđeno je da dva ili više društava za osiguranje mogu osnovati udругu (pool) osiguranja odnosno reosiguranja radi zajedničkog osiguranja odnosno reosiguranja izvanredno velikih i opasnih rizika, kao što su rizik atomskih šteta i slični rizici. Pool nije društvo za osiguranje, već ima oblik gospodarsko interesnog udruženja u skladu

s odredbama Zakona o trgovačkim društvima (Narodne novine, broj 111/93) Društva za osiguranje prema međusobnom dogovoru unose preuzeti rizik u pool, a premije osiguranja i štete, dobitak i gubitak, raspoređuju se na društva za osiguranje kao članove poola prema udjelima utvrđenim ugovorom o osnivanju i statutom. Iako pool nema organizacijski oblik društva za osiguranje na poslovanje poola primjenjuju se odredbe o obavljanju poslova osiguranja i nadzora utvrđene ovim Zakonom. Svrha omogućavanja društvima za osiguranje udruživanja u pool za osiguranje odnosno reosiguranje je omogućavanje društvima za osiguranje da preuzmu iznimno velike rizike koje samostalno ne bi mogli preuzeti jer bi njihovo ostvarenje predstavljalo ugrožavanje poslovanja i solventnosti društva za osiguranje.

GLAVA XIX. HRVATSKI URED ZA OSIGURANJE

Člankom 271.

utvrđen je pravni položaj Hrvatskog ureda za osiguranje. Kao preduvjet da bi država mogla biti članicom sustava Zelene karte mora postojati nacionalni ured za osiguranje, što je u Republici Hrvatskoj Hrvatski ured za osiguranje. Hrvatski ured za osiguranje osnovala su 1992. godine društva za osiguranje koja imaju sjedište u Republici Hrvatskoj. Hrvatski ured za osiguranje osnovan je u skladu s Preporukom broj 5. Organizacije Ujedinjenih naroda, te je postao punopravni član Savjeta ureda. Hrvatski ured za osiguranje kao član Savjeta ureda obavezan je potpisivati bilateralno tipske sporazume sa svim članovima Savjeta ureda kako bi stekao pravo izdavanja Zelene karte osiguranja. Hrvatski ured za osiguranje je 1998. godine primljen u podsustav Multilateralnog sporazuma o jamstvu između ureda. Svrha ove pravne norme je omogućavanje daljnjeg postojanja i nesmetanog obavljanja funkcija Hrvatskog ureda za osiguranje.

Člankom 272.

utvrđeni su poslovi Hrvatskog ureda za osiguranje kao nacionalnog ureda osiguranja u skladu s pravilima Sustava zelene karte osiguranja, ali je funkcija Hrvatskog ureda za osiguranje proširena i na pripremanje uvjeta i cjenika premija obveznih osiguranja u prometu u smislu nužnih odredbi koje takvi pravni akti moraju sadržavati u skladu s Zakonom o obveznim odnosima (Narodne novine, broj 35/2005) kao i Zakona o obveznim osiguranjima u prometu (predložen zajedno s ovim Zakonom). Hrvatskom uredu za osiguranje kao udruzi društava za osiguranje u nadležnost su predani poslovi vezani na statistiku osiguranja, te poslovi izvansudskog rješavanja sporova između osiguranika odnosno ugovaratelja osiguranja i društava za osiguranje.

Člankom 273.

utvrđena je obveza društvima za osiguranje da uspostave postupak izvansudskog rješavanja sporova između osiguranika, odnosno ugovaratelja osiguranja i društava za osiguranje, kao i internog postupka rješavanja pritužbi osiguranika u okviru pojedinog društva za osiguranje kao ponuditelja usluga osiguranja. Cilj ove pravne norme je zaštita prava ugovaratelja osiguranja kao stranke ugovora o osiguranju i osiguranika kao osobe koja je u osigurateljnomoj pokrivenosti, odnosno koja ostvaruje pravo na naknadu štete bez potrebe obraćanja sudovima, te se na taj način smanjuje i broj potencijalnih sudskih tužbi. Praksa zemalja Europske unije veliku važnost daje uspostavljanju postupka izvansudske zaštite iz razloga smanjenja troškova i trajanja postupka rješavanja spora.

Clankom 274.

utvrđena je ovlast nadzornom tijelu nad provođenjem nadzora nad Hrvatskim uredom za osiguranje. Iako je Hrvatski ured za osiguranje tijelo osnovano na temelju odredbi ovog zakona ova pravna norma je nužna iz razloga što on ima oblik udruge osiguravatelja, a povjerene su mu za obavljanje funkcije koje imaju značajan državni interes. Ovom pravnom normom omogućeno je nadzornom tijelu poduzimanje mjera u slučajevima kada bi pojedino društvo za osiguranje ugrožavalo ili onemogućavalo obavljanje funkcija Hrvatskog ureda za osiguranje.

GLAVA XX. UDRUŽENJE OSIGURAVATELJA

Clankom 275.

utvrđena je mogućnost udruživanja društava za osiguranje, ali i utvrđena nužna pravila udruživanja radi osiguravanja poštivanja načela slobode tržišnog natjecanja, odnosno konkurencije, te u provedbi tog cilja društva za osiguranje dužna su statut i druge akte dostaviti nadzornom tijelu. Nadzorno tijelo navedene akte koristi isključivo radi provjere poštivanja zakonskih normi, bez uvjeta davanja odobrenja na iste.

GLAVA XXI. PRAVO KOJE SE PRIMJENJUJE NA UGOVOR O OSIGURANJU

Clankom 276.

utvrđena je primjena zakonskih odredbi za određivanja prava koje se primjenjuje na ugovor o osiguranju, uz isključenje ugovora o reosiguranju i to na način da se primjenjuju pravne norme općeg zakona koji uređuje prava u ugovorima s međunarodnim elementom.

Clancima 277. do 282.

utvrđena su pravila primjene materijalno pravnih odredbi prava država članica Europske unije s obzirom na sjedište odnosno prebivalište stranke i mjesto rizika koji se pokriva ugovorom o osiguranju. Također utvrđena je i određena autonomija stranaka o izboru prava koje će se primjenjivati kao i prava koje se primjenjuje u slučajevima kada stranke nisu u ugovoru o osiguranju navele pravo koje se primjenjuje na ugovor o osiguranju. Uskladivanje materijalno pravnih odredbi ugovornog prava nije preduvjet za dostizanje jedinstvenog tržišta osiguranja u Europskoj uniji i dana je mogućnost državama članicama Europske unije da urede materijalno pravne odredbe ugovora o osiguranju koji pokrivaju rizike unutar njihovog teritorija. Odredbe ovih članaka nužne su iz razloga što obvezno pravo koje utvrđuje odnose stranaka ugovora o osiguranju različite su u pojedinim državama članicama Europske unije. Pravne norme utvrđene ovim clancima važiti će od dana punopravnog članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji, a nužna je radi omogućavanja pravila o slobodi pružanja usluga u okviru Europske unije, te nastupa društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Hrvatskoj u preuzimanju rizika osoba i imovine koje nemaju sjedište odnosno prebivalište u Republici Hrvatskoj, kao i s obzirom na rizik koji se pokriva ugovorom o osiguranju a nalazi se u državi članici razlicitoj od sjedišta društva za osiguranje.

GLAVA XXII. KAZNENE ODREDBE

Clancima 283. i 284.

utvrđene su sankcije društvu za osiguranje u obliku prekršaja za kršenje pojedinih pravnih normi utvrđenih ovim Zakonom. Visina predviđenih novčanih kazni utvrđena je s obzirom na značaj prekršaja koje pocini društvo za osiguranje u odnosu na pravila obavljanja djelatnosti osiguranja utvrđenih ovim Zakonom i financijsku snagu društva za osiguranje. Ova pravna norma predstavlja mjeru koja ima svrhu osiguravanja zakonskog poslovanja društva za osiguranje.

Clankom 285.

utvrđene su sankcije članovima uprave odnosno nadzornog odbora društva za osiguranje kao osobama koje se odgovorne za izvršavanje poslovanja društva za osiguranje u skladu s zakonskim propisima. Ova pravna norma ima svrhu vođenja uprave društva po nacelima dobrog gospodarstvenika.

Clancima 286. i 287.

utvrđene su sankcije zastupnicima odnosno posrednicima u osiguranju koji obavljaju djelatnost u okviru subjekata za zastupanje odnosno posredovanje u osiguranju i kao intermedijari nastupaju između društava za osiguranje i ugovaratelja za osiguranje te na taj način cine važnu ulogu u zaključivanju ugovora o osiguranju, čime su dužni poštivati zakonske propise u cilju zaštite ugovaratelja osiguranja odnosno osiguranika, ali i društava za osiguranje. Visina novčanih kazni utvrđena je s obzirom na značaj prekršaja i potencijalni negativni utjecaj na ugovaratelja osiguranja odnosno osiguranika.

Clankom 288.

utvrđene su sankcije za koncern osiguranja u obliku prekršaja za kršenje pojedinih pravnih normi utvrđenih ovim Zakonom. Ova pravna norma nužna je radi osiguravanja primjene zakona osoba koje imaju utjecaj na poslovanje društva za osiguranje.

Clankom 289.

utvrđene su sankcije za druge pravne koje obavljaju poslove uredene ovim Zakonom, ali na način da ne primjenjuju odredbe ovog zakona te na taj način ne predstavljaju društva za osiguranje, odnosno zastupnike i posrednike u osiguranju. Ova pravna norma nužna je radi sprječavanja drugih osoba da obavljaju poslove koji su ovim Zakonom utvrđeni kao poslovi koje smiju obavljati samo specijalizirani subjekti.

Clancima 290. do 292.

utvrđene su sankcije osobama koje sudjeluju u poslovanju društva za osiguranje i na taj način imaju odnosno mogu imati saznanja nezakonitom poslovanju društva za osiguranje i ugroženom financijskom položaju, a o istom ne izvijeste nadzorno tijelo.

Clankom 293.

utvrđene su sankcije za osobe koje se ne pridržavaju obveze zaštite osobnih podataka do kojih dolaze tijekom obavljanja poslova, te na taj način namjerno ugroze prava i osobnost osobe na koju se podaci odnose. Visina novčanih kazni utvrđena je s obzirom na negativni utjecaj i posljedice koje mogu nastati osobi na koju se podaci odnose.

XXIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Clankom 294.

utvrđeno je da osobe koje imaju sjedište odnosno prebivalište u Republici Hrvatskoj smiju imovinu i osobe osigurati samo kod društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koje je dobilo dozvolu nadzornog tijela za obavljanje poslova osiguranja i podružnice stranog društva za osiguranje koja je dobila dozvolu nadzornog tijela za obavljanje poslova osiguranja. Ova pravna norma potrebna je iz razloga što u okviru slobode pružanja usluga u ovom Zakonu utvrđeno je da i društva za osiguranje država članica imaju pravo obavljati poslove osiguranja na području Republike Hrvatske neposredno ili preko podružnice, kao i pravo osoba sa sjedištem odnosno prebivalištem u Republici Hrvatskoj da mogu imovinu i osobe osiguravati kod društava za osiguranje država članica Europske unije, ali za važenje takvih pravnih normi utvrđen je početak primjene danom punopravnog članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji. Ovakvom rješenju pristupilo se radi usklađivanja ovog Zakona sa zakonodavstvom Europske unije.

Clankom 295.

utvrđen je rok postojećim društvima za osiguranje da svoje poslovanje usklade s odredbama ovog Zakona. Razdoblje usklade određeno je primjereno s obzirom na prirodu usklađenja i opseg poslova koja društva za osiguranje moraju izvršiti u tu svrhu. Društva za osiguranje dužna su po proteku roka predviđenog za usklađivanje s odredbama ovog Zakona nadzornom tijelu podnijeti dokaze o izvršenju takve svoje obveze, a ono će mu izdati dozvolu za obavljanje poslova osiguranja, a u cilju efikasne kontrole nad poslovanjem društava za osiguranje, te poduzimanje mjera prema društvima za osiguranje koja nisu uskladila svoje poslovanje.

Clankom 296.

utvrđeno je da društva za osiguranje koja do dana stupanja na snagu ovog Zakona obavljaju istovremeno poslove životnih i neživotnih osiguranja mogu nastaviti obavljati zajedno djelatnost životnih i neživotnih osiguranja, ali uz uvjet da svakom djelatnosti odvojeno upravljaju i da financijske obveze jedne djelatnosti neće snositi druga djelatnost, u svrhu zaštite interesa ugovaratelja životnog i neživotnog osiguranja. Na ovaj način nije onemogućeno društvima za osiguranje koja zajedno obavljaju djelatnosti životnog i neživotnog osiguranja da takve djelatnosti odvoje u posebne pravne subjekte. Također odredbama ovog članka danom punopravnog članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji omogućen je stupanj liberalizacije ulaganja imovine društava za osiguranje u skladu s odredbama pravnih akata Europske unije o slobodi kretanja kapitala.

Clancima 297. i 298.

utvrđen je rok postojećim društvima za zastupanje odnosno posredovanje u osiguranje da svoje poslovanje usklade s odredbama ovog Zakona. Razdoblje usklade određeno je primjereno s obzirom na prirodu usklađenja i opseg poslova koja društva za zastupanje odnosno posredovanje u osiguranju moraju izvršiti u tu svrhu. U svrhu osiguravanja efikasnog tržišta osiguranja društva za zastupanje odnosno društva za posredovanje u osiguranju dužna su nakon provedenog postupka usklađivanja sa odredbama ovog Zakona podnijeti nadzornom tijelu zahtjev

za izdavanje dozvole za obavljanje djelatnosti. Ovakvo rješenje potrebno je iz razloga što poslove zastupanja odnosno posredovanja u osiguranju obavlja veliki broj obrta odnosno društava te nadzorno tijelo ne bi bilo u mogućnosti efikasno utvrditi da li su se takvi subjekti svoje poslovanje uskladili u predviđenom roku, ali i iz razloga što u skladu s odredbama ovog Zakona moraju se upisati u registar koji vodi nadzorno tijelo.

Clankom 299.

utvrđeno je priznavanje ovlaštenja za obavljanje poslova zastupanja odnosno posredovanja u osiguranju osobama koje su isto stekle sukladno odredbama postojećeg Zakona o osiguranju. Kako je za izdavanje navedenih ovlaštenja odredbama ovog Zakona nadležno nadzorno tijelo i vodi se registar takvih osoba, a odredbama postojećeg Zakona o osiguranju ista je izdavao ministar financija, utvrđeno je da su osobe koje imaju ovlaštenje za obavljanje poslova zastupanja odnosno posredovanja u osiguranju dužne nadzornom tijelu podnijeti zahtjev za izdavanje takvog ovlaštenja.

Clankom 300.

utvrđeno je važenje ovlaštenja za obavljanje poslova ovlaštenog aktuaru dobiveno na temelju odredbi postojećeg Zakona o osiguranju, na isti način kao da je izdano u skladu s ovim Zakonom. Naime, ovako utvrđena norma prihvatljiva je zbog ekonomičnosti, a ovlašteni aktuari dodana znanja stekli su na način kako ih utvrđuje i ovaj Zakon.

Clankom 301.

utvrđeno je razdoblje usklade poslovanja društva za osiguranje u smislu prilagodavanja granice jamstvenog kapitala (solventnosti) za društvo za osiguranje koje obavlja poslove životnih osiguranja odnosno poslove neživotnih osiguranja. Obzirom da je granica i način izračuna jamstvenog kapitala, te stavki koje mogu činiti jamstveni kapital društva za osiguranje odredbama postojećeg Zakona o osiguranju utvrđena na nižoj razini, te na drugaciji način, društvo za osiguranje ne može svoje poslovanje uskladiti s odredbama ovog Zakona u kraćem vremenskom razdoblju te je određen dulji rok usklade. Rok usklade utvrđen je na način da se primjenom kriterija utvrđenih ovim Zakonom granica jamstvenog kapitala društva za osiguranje postupno će se povećavati svake godine u trajanju od 4 godine, kako bi svim društvima za osiguranje bio utvrđen jednak kriterij usklade radi tržišnog poslovanja i načela konkurentnosti. Ovom pravnom normom onemogućeno je pojedinom društvu za osiguranje da svoju poslovnu politiku vodi na način koji bi istekom roka usklade utjecao na njegov financijski položaj i za posljedicu imao stečaj odnosno likvidaciju takvog društva, te istovremeno u periodu usklade omogućio takvom društvu da na tržištu osiguranja nastupa sa nižim cijenama premija osiguranja.

Clankom 302.

utvrđena su pravila vodenja i dovršetka postupaka za dobivanje odobrenja, suglasnosti i dozvola koje vodi nadzorno tijelo na osnovu zahtjeva podnijetih prije stupanja na snagu ovog Zakona. Ovakva pravna norma nužna je radi različitosti pravnih normi utvrđenih ovim Zakonom u odnosu na odredbe postojećeg Zakona o osiguranju, a iz razloga što bi zahtjevi riješeni primjenom postojećeg Zakona o osiguranju imali za posljedicu odmah, odnosno u kraćem vremenskom roku pokretanje ponovnog postupka radi usklade poslovanja društva za osiguranje s

odredbama ovog Zakona. Nadalje, utvrđeno je da će se postupak stečaja i likvidacije društva za osiguranje pokrenut prije stupanja na snagu ovog Zakona dovršiti po odredbama Zakona o stečaju i Zakona o trgovačkim društvima, s obzirom da takva društva za osiguranje neće se biti dužna uskladiti s odredbama ovog Zakona.

Clankom 303.

utvrđena je obveza nadzornog tijela da donese provedbene akte temeljem ovog Zakona, a kako je početak važenja navedenih akata različit od početka važenja ovog Zakona, do donošenja istih nužna je odgovarajuća primjena provedbenih akata donesenih na temelju postojećeg Zakona o osiguranju.

Clankom 304. i 305.

utvrđen je početak stupanja na snagu propisa i njegova primjena odnosno početak pravnog učinka na subjekte na koje se odnosi ovaj Zakon.